



Dokument nr. 15:3

(2011–2012)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 301 – 450

22. november – 12. desember 2011

Innhold

Spørsmål	Side
301. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. direkte og indirekte subsidiering av fossil energi i Norge, besvart av finansministeren	13
302. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. kjeveledds-dysfunksjon, besvart av helse- og omsorgsministeren	16
303. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. Helliskogen reinbeitedistrikt, besvart av olje- og energiministeren	17
304. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. sikkerhetsloven, besvart av forsvarsministeren	17
305. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. regelverket for tildeling av investeringstilskudd for sykehjem og omsorgsboliger, besvart av kommunal- og regionalministeren	18
306. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. negative konsekvenser av mobil stråling, besvart av helse- og omsorgsministeren	19
307. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. skolekvoter, besvart av fiskeri- og kystministeren	20
308. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. detaljplanlegging av ny E-16 forbi Oppheim i Voss kommune, besvart av samferdselsministeren	21
309. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. togsett på strekningen Bergen - Voss, besvart av samferdselsministeren	22
310. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. studentboliger, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	23
311. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. barns rettssikkerhet på retursentre, besvart av justisministeren	24
312. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. Haugalandspakken, besvart av samferdselsministeren	25
313. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. mobbing og trakassering i Forsvaret, besvart av forsvarsministeren	25
314. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. dansk sykemeldingspraksis, besvart av arbeidsministeren	27
315. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. E-301, besvart av arbeidsministeren	28
316. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. investerings-tilskudd til private sykehjem, besvart av kommunal- og regionalministeren	29
317. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. Akvariet i Bergen, besvart av fiskeri- og kystministeren	30
318. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. arveavgift, besvart av finansministeren	31

319.	Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. dom mot leder av menneskerettsorganisasjonen i Hviterussland, besvart av utenriksministeren	32
320.	Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. at KRIPOS kan gi nettstedet ettersokt.no tilgang til oppdaterte lister fra elys II, besvart av justisministeren	33
321.	Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. foreldre som nektes samvær med felles barn av deres eks partnere, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	34
322.	Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. kjøper om bord i fartøy til inspektører, besvart av fiskeri- og kystministeren	35
323.	Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. medieeierskapsloven, besvart av kulturministeren	36
324.	Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. saksbehandlingstid i Miljøverndepartementet, besvart av miljø- og utviklingsministeren	37
325.	Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. endringer i helsepersonelloven, besvart av helse- og omsorgsministeren	39
326.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. forvaltningen av tilskuddsmidler, besvart av miljø- og utviklingsministeren	40
327.	Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. Naturmangfoldsloven, besvart av miljø- og utviklingsministeren	40
328.	Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. homofili i Russland, besvart av utenriksministeren	41
329.	Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. den eksterne gjennomgangen av PST, besvart av justisministeren	42
330.	Fra stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen, vedr. retardasjonsmåling, besvart av samferdselsministeren	43
331.	Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. lisensjakta på bjørn, besvart av miljø- og utviklingsministeren	44
332.	Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. HV-016 i Forsvaret, besvart av forsvarsministeren	45
333.	Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. politiaksjonen i Bø i Telemark i august 2009, besvart av justisministeren	46
334.	Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. ulovlig handel av tobakk, besvart av finansministeren	47
335.	Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. omsorgsboliger, besvart av kommunal- og regionalministeren	47
336.	Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. skadeanmeldelser, besvart av justisministeren	49
337.	Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. Harry Benjamin ressurscenter, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	50
338.	Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. nye anslag for norsk økonomi, besvart av finansministeren	50
339.	Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. investeringsporteføljer, besvart av finansministeren	51

	Side
340. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. Riksrevisjonen § 9 revisjonsansvaret for alle statlige fond, besvart av finansministeren	52
341. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. sykepengerretten, besvart av arbeidsministeren	53
342. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. sammenslåing av flere kommuner, besvart av kommunal- og regionalministeren	54
343. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. Avinors inntekter fra taxfree-salg	55
344. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. en ny handlingsplan mot voldtekt, besvart av justisministeren	55
345. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. Byggekort som et eget ID-kort for alle som arbeider i byggebransjen i Norge, besvart av arbeidsministeren	56
346. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. rapport fra Statsbygg "Statlige eiendommer ved og på Tullinløkka", besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	58
347. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. rapport fra Statsbygg "Statlige eiendommer ved og på Tullinløkka", besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	58
348. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. flytende lukkede anlegg for oppdrett av laks er i kommersiell drift i Canada, besvart av fiskeri- og kystministeren	59
349. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. NOKUT, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	60
350. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. dobbelstraff, besvart av justisministeren	61
351. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. oljemelding, besvart av olje- og energiministeren	62
352. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. nedleggelse av Norske Skog og Follum, besvart av nærings- og handelsministeren	62
353. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. smør i norske butikker, besvart av landbruks- og matministeren	63
354. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. avkastning av oljefondet i norske kroner, besvart av finansministeren	64
355. Fra stortingsrepresentant Siri A. Meling, vedr. petroleumsmeldingen, besvart av miljø- og utviklingsministeren	65
356. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. Gjenopptakelseskommisjonen, besvart av justisministeren	66
357. Fra stortingsrepresentant Anders B. Werp, vedr. anstrengte driftsbudsjetter, besvart av justisministeren	67
358. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. Surrogati, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	68
359. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. hets og diskriminering av lesbiske og homofile, besvart av utenriksministeren	69
360. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. særavtalen for arbeidstidsbestemmelsene i Politiet (ATB), besvart av justisministeren	70

	Side
361. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. E39 Skei-Ålesund, besvart av samferdselsministeren	71
362. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. utlyst FOT-rute Evenes-Tromsø, besvart av samferdselsministeren	72
363. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. barne- og ungdomspsykiatrie, besvart av helse- og omsorgsministeren	73
364. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. flytting av 2-åringer i Oslos barnehager, besvart av kunnskapsministeren	74
365. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. mennesker med nedsatt funksjonsevne, besvart av utenriksministeren	75
366. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. rømming av laks, besvart av fiskeri- og kystministeren	76
367. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. strukturkvoter, besvart av fiskeri- og kystministeren	77
368. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. klimaforliket, besvart av miljø- og utviklingsministeren	78
369. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. dynamisk skattepolitikk, besvart av finansministeren	78
370. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. oversikt over antall i varetekt, besvart av justisministeren	80
371. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. lovfesting av brukerstyrt personlig assistent, besvart av helse- og omsorgsministeren	81
372. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. avfallsforskriften, besvart av miljø- og utviklingsministeren	82
373. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. varetektsfengsling, besvart av justisministeren	84
374. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. Vestre Viken, besvart av helse- og omsorgsministeren	85
375. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. dynamisk skattepolitikk, besvart av finansministeren	86
376. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. vekstanslag i budsjettet, besvart av finansministeren	87
377. Fra stortingsrepresentant Henning Skumsvoll, vedr. ingeniørmangelen, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	87
378. Fra stortingsrepresentant Per-Kristian Foss, vedr. behandlingstid for Nav Internasjonalt, besvart av arbeidsministeren	88
379. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. sosialt entreprenørskap, besvart av arbeidsministeren	89
380. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. fylkesnemda for barnevern og sosiale saker i Trøndelag, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	90
381. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. språkutvikling, besvart av kunnskapsministeren	91
382. Fra stortingsrepresentant Per Arne Olsen, vedr. fødestuer, besvart av helse- og omsorgsministeren	92
383. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. fengsel i Lødingen, besvart av justisministeren	93

	Side
384. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. Arbeidstilsynets pålegg overfor Oslo Universitetssykehus om utbedring av bygningsmassen, besvart av helse- og omsorgsministeren	93
385. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. at fartsgrensen på busser økes til 90 km/t på egnede strekninger, besvart av samferdselsministeren	94
386. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. en ny bomstasjon på riksvei 174 ved Nybakk, besvart av samferdselsministeren	95
387. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. ny handlingsplan for fysisk aktivitet, besvart av helse- og omsorgsministeren	95
388. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. gjeninnføre underoffisersordningen, besvart av forsvarsministeren	96
389. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. Vestre Viken helseforetak, besvart av helse- og omsorgsministeren	97
390. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. beitestrid, besvart av landbruks- og matministeren	98
391. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. skattelister, besvart av finansministeren	100
392. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. startlånordningen, besvart av kommunal- og regionalministeren ..	100
393. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. situasjonen på seksjon for overekstremitet og mikrokirurgi ved Ortopedisk avdeling Rikshospitalet/OUS, besvart av helse- og omsorgsministeren	101
394. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. næringaktører innen landbruket, besvart av landbruks- og matministeren	102
395. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. hest i næring, besvart av landbruks- og matministeren	103
396. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. fjerning en av blindgjengere på Hjerkinnskytefelt, besvart av forsvarsministeren	104
397. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. refusjonstid på sykepenger, besvart av arbeidsministeren	104
398. Fra stortingsrepresentant Siri A. Meling, vedr. investeringer i infrastruktur for overføring av elektrisitet, besvart av olje- og energiministeren	105
399. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. inntektsgrunnlaget til private barnehager, besvart av kunnskapsministeren	106
400. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. om Marka skytefelt i Farsund kommune, besvart av forsvarsministeren	107
401. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. HPV-test, besvart av helse- og omsorgsministeren	107
402. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. bruk av tilfluktsrom til arkiv, besvart av justisministeren	108
403. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. PST, besvart av justisministeren	110
404. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbbeck Nørve, vedr. Neonatalavdelingen ved sjukehuset i Ålesund, besvart av helse- og omsorgsministeren	111

	Side
405. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. fraskrivelse av pasientrettigheter for narkomane, besvart av helse- og omsorgsministeren	112
406. Fra stortingsrepresentant Ingrid Schou, vedr. kostnads-overslaget for strekningen Eidsvoll og Sørli, besvart av samferdselsministeren	113
407. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. fremtidsrettede logistikk-løsninger for Møre og Romsdal, besvart av fiskeri- og kystministeren	114
408. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. salg av Edda Media, besvart av kulturministeren	115
409. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. Innovasjon Norge, besvart av nærings- og handelsministeren	115
410. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. Tine og smørmangel, besvart av landbruks- og matministeren	116
411. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. tilstanden til nobelprisvinneren Liu Xiaobo, besvart av utenriksministeren	118
412. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. feil begått av Nav, besvart av arbeidsministeren	118
413. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. ratifisering av Europarådets konvensjon til beskyttelse av barn mot seksuell utnyttelse og seksuelle overgrep, besvart av justisministeren	119
414. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. antisemittiske holdninger, besvart av kunnskapsministeren	120
415. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. å organisere den Nasjonale Kompetansetjenesten for ME på Oslo Universitetssykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	120
416. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. barnehager, besvart av kunnskapsministeren	122
417. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. kommunale boliger, besvart av kommunal- og regionalministeren	122
418. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. Gjenopptakelseskommisjonen, besvart av justisministeren	123
419. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. overgrep mot barn, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren ..	124
420. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. selvforsyningsgrad vedrørende fisk, besvart av fiskeri- og kystministeren	126
421. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. selvforsyningsgrad innen landbruket, besvart av landbruks- og matministeren	127
422. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. Eksportfinans, besvart av finansministeren	128
423. Fra stortingsrepresentant Jacob Nødseth, vedr. selskapsskatten, besvart av finansministeren	128
424. Fra stortingsrepresentant Jacob Nødseth, vedr. petroleumsaktiviteten på norsk kontinentalsokkel, besvart av olje- og energiministeren	129
425. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. at data fra norske SvalSat blir brukt til etterretning og militære formål, besvart av utenriksministeren	130

	Side
426. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. nordområdene, besvart av forsvarsministeren	131
427. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. hvitvasking av penger gjennom pengeoverføringer i internasjonale betalingsforetak, besvart av finansministeren	132
428. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. lakselus, besvart av miljø- og utviklingsministeren	133
429. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. firefeltsvei på strekningen Kløfta - Kongsvinger, besvart av samferdselsministeren	134
430. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. NOR-WAY Bussekspress, besvart av samferdselsministeren	134
431. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. amerikanske selskapet Wal-Mart Stores Inc, besvart av finansministeren	135
432. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. tilbakebetalt pensjon etter en avdød pensjonist, besvart av arbeidsministeren ...	136
433. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. utstillingen "Afghanistan: Landet med den gjemte historien" i Norge, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	136
434. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. oversikt over vedlikeholdssituasjonen og vedlikeholdsetterslepet på veinettet, besvart av samferdselsministeren	137
435. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. kort eller lang tunnel - E-16 forbi Oppheim i Voss kommune i Hordaland, besvart av samferdselsministeren	138
436. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. Statskog SFs arronderingssalg av ca. 500 000 dekar skog, besvart av landbruks- og matministeren	138
437. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. aldersgrenser for yrkesmessig kjøring, besvart av samferdselsministeren	139
438. Fra stortingsrepresentant Eli Skoland, vedr. visum fra Kina, besvart av utenriksministeren	140
439. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. opptrappingsplanen for psykisk helse, besvart av helse- og omsorgsministeren	141
440. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. overflødige politimestre, besvart av justisministeren	142
441. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. å fjerne grensehindre mellom de nordiske land, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	144
442. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. innføringen av Belagospillet, besvart av kulturministeren	144
443. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. strømpris, besvart av olje- og energiministeren	146
444. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. voldtekstmottak, besvart av helse- og omsorgsministeren	146
445. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. tilsynskravet for barnevernsbarn, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	147
446. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. vin fra Israel, besvart av helse- og omsorgsministeren	159

	Side
447. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. pensjonsfond, besvart av finansministeren	160
448. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. gjennomgang av pelsdyrnæringen, besvart av landbruks- og matministeren	161
449. Fra stortingsrepresentant Sylvi Graham, vedr. unge med epilepsi og cerebral parese, besvart av arbeidsministeren	161
450. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. treforedlingsvirksomheter i Norge, besvart av samferdselsministeren	162

*Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (301 - 450) for sesjonen 2011-2012.*

Partibetegnelse:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre*

Amundsen,Per-Willy(FrP)	351,368,443
Andersen,Karin(SV)	359
Anundsen,Anders(FrP)	304,320,335,356,418
Asmyhr,Hans Frode Kielland(FrP)	333,334,350,360,440,441
Aspaker,Elisabeth(H)	362,363
Astrup,Nikolai(H)	324
Bekkevold,Geir Jørgen(KrF)	311,392
Bredvold,Per Roar(FrP)	318,396,395,436,437
Dahl,André Oktay(H)	328,329,344
Dåvøy,Laila(KrF)	306,313,393
Eide,Rigmor Andersen(KrF)	348
Elvestuen,Ola(V)	433,439
Eriksson,Robert(FrP)	432
Flåtten,Svein(H)	450
Foss,Per-Kristian(H)	378
Fredriksen,Jan-Henrik(FrP)	307,390
Giltun,Vigdis(FrP)	341,314,315,358
Gitmark,Peter Skovholt(H)	400
Godskesen,Ingebjørg(FrP)	330
Graham,Sylvi(H)	449
Grande,Trine Skei(V)	332
Grimstad,Oskar J.(FrP)	327
Gundersen,Gunnar(H)	331,391
Hagesæter,Gjermund(FrP)	305,345,409
Halleraker,Øyvind(H)	309,343
Helleland,Linda C. Hofstad(H)	380,381,416,417
Helleland,Trond(H)	445
Hoksrud,Bård(FrP)	385,386,429,430
Horne,Solveig(FrP)	321,419
Høie,Bent(H)	302,405
Høybråten,Dagfinn(KrF)	319,365,388,426
Håbrekke,Øyvind(KrF)	337,364,408
Isaksen,Torbjørn Røe(H)	379
Kambe,Arve(H)	316,353,410
Korsberg,Øyvind(FrP)	303
Kristiansen,Ivar(H)	310,372
Lien,Tord(FrP)	323,349
Listhaug,Sylvi(FrP)	384
Meling,Siri A.(H)	355,398

Micaelsen,Torgeir(A)	427
Michaelson,Åse(FrP)	370,373
Nesvik,Harald T.(FrP)	322,366,367,401,420
Nødseth,Jacob(H)	423,424
Nørve,Elisabeth Røbekk(H)	371,404,407
Olsen,Per Arne(FrP)	382
Raja,Abid Q.(V)	403
Reiertsen,Laila Marie(FrP)	317,397,412
Ropstad,Kjell Ingolf(KrF)	444
Rytman,Jørund(FrP)	339,340,352,354,431,446
Sanner,Jan Tore(H)	374,411
Schou,Ingjerd(H)	406
Sjøli,Sonja Irene(H)	325,387
Skoland,Eli(H)	438
Skumsvoll,Henning(FrP)	377
Solhjell,Bård Vegar(SV)	425
Solvik-Olsen,Ketil(FrP)	338,369,422,447
Sortevik,Arne(FrP)	308,434,435
Starheim,Åge(FrP)	361
Svendsen,Kenneth(FrP)	375,376
Tenden,Borghild(V)	301,336,389,415,428
Thommessen,Olemic(H)	442
Thomsen,Ib(FrP)	346,347,399
Thorsen,Bente(FrP)	312,402
Trældal,Torgeir(FrP)	326,342,383,394,421,448
Vaksdal,Øyvind(FrP)	413,414
Werp,Anders B.(H)	357



Dokument nr. 15:3

(2011–2012)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 301

Innlevert 22. november 2011 av stortingsrepresentant **Borghild Tenden**

Besvart 1. desember 2011 av finansminister **Sigbjørn Johnsen**

Spørsmål:

«Kan statsråden gi en oppdatert oversikt over omfanget av direkte og indirekte subsidiering av fossil energi i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Dokument nr. 15:182 (2010-2011), spørsmål fra Trine Skei Grande til statsråden om subsidier av klimautslipp. På bakgrunn av at finanskomiteen fredag (18.11.) avgav sin innstilling til statsbudsjett for 2012 ber jeg om en oppdatert oversikt jf. tabellen i svaret til Skei Grande med tilsvarende tall for 2012.

Svar:

Departementet utarbeider ikke en egen oversikt over ordninger som kan innebære støtte til fossil energi. Det finnes heller ingen etablert internasjonal praksis for beregning av slik støtte. Det finnes dessuten ulike tilnærminger til hva som anses å være støtte til fossil energi. Dette kan være alt fra direkte støtte over statsbudsjettet til bruk eller produksjon av fossil energi til mer indirekte støtteordninger som for eksempel støtte til forskning og utvikling i petroleumsvirksomhet eller fritak fra avgifter på fossile brenslers. OECD har et pågående program for å utvikle bedre forståelse av miljøskadelige subsidier. Organisasjonen har imidlertid ikke avgrenset hvilke ordninger som skal forstås som subsidier til fossil energi, og OECD har foreløpig lagt an en bred tilnærming til problemstillingen.

I svaret er det blant annet vist til anslag på skatte-

utgifter i budsjettet for 2011. Mange av disse anslagene gjaldt fritak fra eller reduserte klima- og miljøavgifter. Selv om enkelte næringer i Norge er unntatt fra CO₂-avgifter, er flertallet ilagt en pris på karbon. Om lag 70 pst. av de norske klimagassutslippene er omfattet av avgift eller kvoteplikt. Det innebærer at de fleste forbrukere og produsenter står overfor en positiv pris på å slippe ut klimagasser. I mange utviklingsland og framvoksende økonomier er subsidierne innrettet slik at prisen på karbon blir negativ for eksempel ved at det gis direkte støtte til produksjon og forbruk av fossil energi over offentlige budsjetter. Det er dermed en vesentlig forskjell mellom slike skatteutgifter som er inkludert i oversikten og hva som i alminnelighet forstås som subsidier til fossil energi.

Direkte støtte

Bevilgninger med direkte overføringer til forbruk eller produksjon av fossil energi kan anses som direkte støtte. Det er imidlertid også på dette feltet ulike avgrensningsmuligheter. Nedenfor følger en oversikt over støtteordninger over departementenes budsjetter som kan være relevante.

Føringstilskuddet under Fiskeri- og kystdepartementet og frakttilskuddene under Landbruks- og matdepartementet medfører økt transport av matvarer på sjø og land, og dermed økt bruk av fossilt drivstoff.

På Landbruks- og matdepartementets budsjett er det for 2012 foreslått bevilget 318 mill. kroner i frakttilskudd til kjøtt, egg, korn, kraftfôrråvarer og kraftfôr.

På Fiskeri- og kystdepartementets budsjett er det i 2011 bevilget 50 mill. kroner på kap. 1050, post 75, hvorav 33 mill. kroner er satt av til transport av fisk (føringstilskudd). Bevilgningsforslaget er det samme for 2012.

På Samferdselsdepartementets budsjett kan følgende bevilgninger nevnes:

- I 2011 er det bevilget 692,6 mill. kroner til kjøp av innenlandske flyruter. Forslag til bevilgning i 2012 er 705,6 mill. kroner.
- I 2011 er det bevilget 466,4 mill. kroner til kjøp av riksvegferjetjenester. Forslag til bevilgning i 2012 er 491,9 mill. kroner.
- I 2011 er det bevilget 291,1 mill. kroner til kjøp av sjøtransporttjenester for strekningen Bergen-Kirkenes. Forslag til bevilgning i 2012 er 738,5 mill. kroner.

På Olje- og energidepartementets budsjett bevilges det ingen direkte subsidier til produksjon av fossil energi.

Andre budsjettposter som kan ha betydning

Under denne rubrikken vises det til enkelte budsjettposter som innebærer støtte til forskning og utviklingsrelaterte aktiviteter i olje- og petroleumsnæringen. Det vil være diskutabelt om disse er å anse som støtte til fossil energi. Lignende og om mulig også mer sjenerøse ordninger vil kunne finnes for andre næringer.

På *Olje- og energidepartementets* budsjett kan følgende relevante budsjettposter nevnes:

- For 2012 foreslås det bevilget 1 mill. kroner til møteplass for informasjonsutveksling mellom gassbasert oppstrøms- og nedstrømsindustri i regi av Gassco AS.
- Det foreslås bevilget 234,8 mill. kroner i 2012 til forskning og teknologiutvikling for å realisere mer av de utvinnbare ressursene på kontinentalsokkelen, samt forskning på miljø og klima i forbindelse med petroleumsutvinning.
- Det foreslås bevilget 16,5 mill. kroner til stiftelsen INTSOK, som skal bidra til internasjonalisering av norsk petroleumsindustri ved å markedsføre og tilrettelegge for oljeselskaper og leverandører i utvalgte markeder.

Indirekte støtte gjennom skatte- og avgiftssystemet

Det vises til vedlegg 1 om skatteutgifter og skattesanksjoner i Prop. 1 LS (2011-2012) Skatter, avgifter og toll 2012. Hensikten med å beregne skatteutgifter er å synliggjøre prioriteringer i form av lempeligere skatte- og avgiftsregler for enkelte aktiviteter enn det de generelle reglene tilsier. For miljøavgiftene blir alle fordelaktige avvik fra en normal avgiftsats betraktet som en skatteutgift. På områder der det ikke er innført miljøavgifter, blir det ikke beregnet skatteutgifter. Det blir beregnet skattesanksjoner for aktiviteter med høyere avgiftsats enn referansesatsen.

Det gjøres oppmerksom på at en har gått over til å benytte anslått pris på klimagasskvoter i det europeiske kvotemarkedet som referansesats for beregning av skatteutgifter og skattesanksjoner knyttet til avgiftene på klimagasser. I budsjettet for 2012 er det lagt til grunn en kvotepris på 110 kroner per tonn CO₂ for 2012. Tidligere har en benyttet kvoteprisen som referansesats for kvotepliktige utslipp, mens en har benyttet den generelle satsen i CO₂-avgiften for mineralolje (225 kroner per tonn CO₂) som referansesats for øvrige utslipp som omfattes av CO₂-avgiften. Det vises til nærmere omtale om dette i det nevnte vedlegget. Det vises også til vedlegges innledning der det gjøres nærmere rede for prinsippene og metoden som ligger til grunn for beregning av skatteutgifter og skattesanksjoner.

Det vises til brev fra finansministeren til Trine Skei Grande av 5. november 2010. I det brevet ble også bruk av kull og koks til energi- prosessformål omtalt. Det gjøres oppmerksom på at bruk av kull og koks er utenfor virkeområdet til CO₂-avgiften og derfor ikke defineres som skatteutgifter i tråd med definisjonen departementet benytter Prop. 1 LS (2011-2012) Skatter, avgifter og toll 2012, jf. omtale overfor. Videre er heller ikke tax-free ordningen omtalt i dette brevet. Denne ordningen er en mer indirekte form for støtte til transportmidler enn de direkte bevilgningene over Samferdselsdepartementets budsjett.

Tabell 1.10 på s. 266 i Prop. 1 LS (2011-2012) er her gjengitt nedenfor.

Tabell 1.10 Anslag på skatteutgifter og skattesanksjoner knyttet til CO₂-avgiftene og avgiften på HFK/PFK-gasser. Mill. kroner

	2011	2012
CO ₂ -avgift på bensin	-940	-930
CO ₂ -avgift på sokkelen ¹	-2 135	-2 300
CO ₂ -avgift for innenriks luftfart	-190	-220
CO ₂ -avgift på mineralolje og gass ²	-1 550	-1 700
Avgift på HFK/PFK ²	-170	-180
CO ₂ -avgift på naturgass kvotepliktig virksomhet ³	i.b.	i.b.
CO ₂ -avgift - fritak for fiske og fangst i nære farevann	80	80
CO ₂ -avgift - fritak gass i innenriks skipsfart og veksthus	30	30
CO ₂ -avgift - fritak for gass i ikke-kvotepliktig industri ³	i.b.	i.b.

1 Anslaget i tabellen er et bruttoanslag. Nettovirkningen av CO₂-avgift på sokkelen er om lag 380 mill. kroner i 2010 og 385 mill. kroner i 2011. Det er da tatt hensyn til at CO₂-avgiften er fradragsberettiget mot både ordinær skatt og særskatt, og at SDØE betaler store deler av avgiften.

2 Grunnlag for beregningen av skattesanksjonen er forskjellen mellom kvotepris og de generelle avgiftssatsene for mineralolje, naturgass, LPG og avgiftsnivået per CO₂-ekvivalent for HFK/PFK-gassene. Det er forutsatt en kvotepris på 110 kroner per tonn CO₂ for 2011 og 2012. Kvotepliktige sektorer er unntatt fra CO₂-avgiften på mineralolje. Kvotepliktige utslipp er heller ikke berørt av de generelle satsene for gass.

3 Det ble innført CO₂-avgift på gass fra 1. september 2010. Anslagene for skatteutgifter og –sanksjoner knyttet til industrien er ennå usikre og er derfor ikke beregnet.

Kilder: Toll- og avgiftsdirektoratet og Finansdepartementet.

Det framgår her at det anslås en skatteutgift på 80 mill. kroner i 2012 for fritak for CO₂-avgift for fiske og fangst i nære farevann og 30 mill. kroner i 2012 for fritak for bruk av gass i innenriks skipsfart og veksthus. Det er i budsjettet ikke anslått skatteutgifter knyttet til fritaket for bruk av mineralolje i fjerne farevann. Tabellen viser at flere sektorer står overfor

en CO₂-pris som er betydelig høyere enn referansealternativet.

I tabell 1.11 på s. 267 i Prop. 1 LS (2011-2012) gis det en oversikt over anslag på skatteutgifter og skattesanksjoner knyttet til andre miljø- og energirelaterte avgifter. Tabellen er gjengitt nedenfor.

Tabell 1.1 Tabell Anslag på skatteutgifter og skattesanksjoner knyttet til andre miljø- og energirelaterte særavgifter. Mill. kroner

	2011	2012
Forbruksavgiften på elektrisk kraft: fritak og redusert sats for industri mv.	5 200	5 400
Forbruksavgiften på elektrisk kraft: fritak for Nord-Troms og Finnmark	190	195
Lavere avgift på autodiesel (inkl. biodiesel) enn på bensin	4 250	4 700
NO _x -avgift: fritak for miljøavtale	830	830
NO _x -avgift: fritak for miljøavtale – petroleum ¹	650	650
Grunnavgift på mineralolje: fritak/ redusert sats	105	110

1 Anslaget i tabellen er et bruttoanslag. Nettovirkningen av NO_x-avgiftsfritaket for petroleumsvirksomheten er om lag 240 mill. kroner i 2010 og i 2011 når det tas hensyn til at SDØE betaler deler av avgiften og fradraget for NO_x-avgiften i særskatt.

Kilder: Toll- og avgiftsdirektoratet, Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Skatteutgiftene for NO_x-avgiften, grunnavgiften på mineralolje og lav veibruksavgift på autodiesel sammenlignet med bensin kan knyttes til fossil energi. For skatteutgiften som er beregnet for autodiesel, er om lag 10 pst. knyttet til den reduserte satsen for biodiesel.

Støtte gjennom kvotesystemet

Tildeling av vederlagsfrie kvoter (gratis kvoter) er en særlig fordel for de aktørene som er berettiget til

slike kvoter, sammenlignet med andre kvotepliktige virksomheter som ikke er berettiget til vederlagsfri tildeling. Kvoter som er tildelt gratis til landbaserte virksomheter, kan anslås til 900 mill. kroner årlig. Kvoter tildelt kraftvarmeverket på Mongstad basert på driften der i 2011 og 2012 kan anslås til om lag 50 mill. kroner årlig. En gjør samtidig oppmerksom på at Norge tildeler færre vederlagsfrie kvoter enn det EU-landene gjør. Det vises til Meld. St. 1 Nasjonalbudsjettet 2012 og avsnitt 5.3 om næringsstøtte.

SPØRSMÅL NR. 302**Innlevert 22. november 2011 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 5. desember 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Helsedirektoratet har i brev til helse- og omsorgsdepartementet av 5.2.2011 om "Behandlingstilbud til pasienter med kjeveledds dysfunksjon - Helsedirektoratets vurderinger og anbefalinger", skrevet at det etter direktoratets vurdering nå er "mulig å komme videre med å utvikle og tilby denne pasientgruppen et adekvat helsetilbud som har vært etterspurt i en årrekke."

Hva har helseministeren gjort, eller vil gjøre, for å sikre at alle i denne gruppen kan få et godt behandlingstilbud, fra det offentlige?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er gjort kjent med den vanskelige situasjonen personer med kjeveledds dysfunksjon (temporomandibulær dysfunksjon, TMD) som ikke har utbytte av det behandlingstilbudet som gis i Norge, opplever. Mange av disse opplever sterke, dels invalidiserende smerter. Helsedirektoratet har anslått at antallet med invalidiserende TMD er på minst 60 personer.

Helsedirektoratet har i brev til helse- og omsorgsdepartementet av 5.2.2011 om "Behandlingstilbud til pasienter med kjeveledds dysfunksjon - Helsedirektoratets vurderinger og anbefalinger", skrevet: Direktoratet vurderer at dagens behandlingstilbud til denne gruppen i Norge ikke er godt nok." Problemene gjelder både det eksisterende tilbudet som gis i Norge, som ikke hjelper flere av dem dette gjelder, og manglende kompetanse i helsetjenesten.

På bakgrunn av sine vurderinger anbefaler Helsedirektoratet overfor Helse- og omsorgsdepartementet at det iverksettes både strakstiltak for pasienter med invalidiserende TMD, etablering av en sammenhengende behandlingsskjede, og tiltak for å utvikle og heve helsepersonells kompetanse.

Undertegnede viser i denne sammenheng til Pasientombudets årsrapport av 2007 s. 9, som omtaler disse pasientenes situasjon:

"Pasienter har rett til behandling i utlandet når det ikke finnes adekvat medisinsk tilbud i Norge. Dette følger av pasientrettighetsloven §2-1, femte ledd."

Undertegnede er også kjent med at flere av de aktuelle pasientene har benyttet seg av behandlingstilbud i utlandet, som de tross positive erfaringer med, ikke har fått refundert. Disse personene opplever at behandlingen i Norge ikke fungerer, og kirurgien de har mottatt utenlands sier 80 pst. av dem at gjør det, skriver Pasientombudet i Årsmelding 2007. Undertegnede forutsetter at departementet i arbeidet med å sikre et godt tilbud til denne gruppen, vil sørge for at det også tas høyde for hvordan evt. behov for kirurgisk behandling av personer med TMD kan sikres der det er medisinsk faglig forsvarlig og forventes å bidra positivt.

Svar:

Som representanten Bent Høie er også jeg opptatt av at pasienter med kjeveledds dysfunksjon skal få et så godt tilbud som mulig i den offentlige helsetjenesten. Departementet har fått mange henvendelser fra både privatpersoner og pasientorganisasjonen for personer med kjeveledds dysfunksjon (TMD-foreningen). Henvendelsene beskriver manglende diagnostisering og behandling av slike lidelser i Norge. Departementet fulgte opp disse henvendelsene ved å be Helsedirektoratet om å redegjøre for handlingen den offentlige helsetjenesten kan tilby denne pasientgruppen og for kunnskapen man har på fagområdet.

Pasienter med kjeveledds dysfunksjon er som regel først i kontakt med fastlege eller tannlege. Medikamentell behandling og fysioterapi kan være aktuelt for noen av pasientene med kjeveleddslidelser. Alvorlige og kroniske tilstander kan kreve behandling i sykehus. Som utredningen fra Helsedirektoratet viser, er det behov for å øke kompetansen om kjeveleddslidelser i alle ledd i helsetjenesten.

Med forbehold om Stortingets godkjenning av forslag til statsbudsjett for 2012, vil jeg som oppfølging av Helsedirektoratets tilråding gi oppdrag til både helseforetakene og Helsedirektoratet om behandlingstilbudet. Det er mitt mål at våre helseforetak allerede i løpet av neste år skal ha iverksatt tiltak for å styrke tilbudet om utredning og behandling av personer med invalidiserende kjeveledds dysfunksjon, slik at disse pasientene blir sikret et tilstrekkelig tilbud av god medisinsk kvalitet i den offentlige helsetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 303**Innlevert 22. november 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 1. desember 2011 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Viser til avisa Fremtid i Nord 22. november der det fremkommer at Helliskogen reinbeitedistrikt går i mot utbygging av et minikraftverk som vil bli liggende i stupbratt terreng. Utbygger har fått alle nødvendige godkjenninger som skal til, fra NVE, reindriftsforvaltningen og kommunen. Helliskogen reinbeitedistrikt kommer i ettertid med innsigelser uten å ha deltatt på befarings.

Hva konkret vil statsråden bidra med for å løse denne konflikten slik at utbygger kan gå i gang med prosjektet til glede for oss alle?»

Svar:

NVE ga konsesjon i henhold til vannressursloven til bygging av Gorsajohka kraftverk i Kåfjord kommune i 2010. Vedtaket ble ikke påklaget, og saken har ikke vært til behandling i departementet. Hensy-

net til reindriftsinteressene er drøftet i NVEs vedtak, og inngikk i den avveiningen mellom fordeler og ulemper vassdragsmyndighetene foretar ved vurderingen av om det skal gis konsesjon til et vannkraftverk. I den aktuelle saken har NVE etter en helhetlig vurdering funnet at fordelene ved utbyggingen er større enn de skader og ulemper den vil få for allmenne og private interesser.

Dersom tiltaket kan få virkninger av økonomisk art for reindriftsnæringen må dette løses etter alminnelige erstatningsrettslige regler. Det fremgår av NVEs vedtak at det ikke er søkt om ekspropriasjon av rettigheter i forbindelse med tiltaket. Forholdet til reindriftsinteressene må derfor løses gjennom avtale. Dersom avtale ikke oppnås, kan det søkes om samtykke til ekspropriasjon. Samtykke til ekspropriasjon gis av vassdragsmyndighetene, mens ekspropriasjonserstatningen fastsettes av skjønnsretten.

SPØRSMÅL NR. 304**Innlevert 22. november 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 30. november 2011 av forsvarsminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

«Når vil statsråden initiere nødvendige endringer som sikrer norske soldater mulighet til å dele informasjon med allierte og på den måten rette opp i den vanskelige situasjonen styrkene i Afghanistan nå tydeligvis opplever?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge generalmajor Roar Sundseth gjør dagens sikkerhetslov det vanskelig eller umulig å dele nok informasjon med de nasjonene vi samarbeider med. Han er referert av NRK 21. november d.å.

Det fremkommer videre at de strenge sikkerhets-hensynene fører til at norske soldater i krigssituasjoner ikke kan dele livsviktig informasjon om hvor de eller fienden befinner seg, planer og andre stridsmeldinger med ulike nasjoner som de samarbeider med.

Generalmajoren sier bl.a. at mangelen på infor-

masjon i ytterste konsekvens kan føre til at liv går tapt.

Dette fremstår som en situasjon hvor gode intensjoner i praksis skaper store utfordringer for de som skal praktisere lov- og regelverk.

Svar:

Jeg vil innledningsvis påpeke at våre styrkers sikkerhet har den aller høyeste prioritet ved norsk deltakelse i internasjonale operasjoner.

Samtidig er det svært viktig at det opprettholdes en tilfredsstillende informasjonssikkerhet, også ved gjennomføring av internasjonale operasjoner, slik at informasjon som kan skade Norges eller våre alliertes sikkerhet ikke blir kompromittert eller på annen måte havner på avveie. Ved deltakelse i internasjonale operasjoner må våre styrker, i tillegg til nasjonale regelverk, forholde seg til relevant regelverk som er gjeldende for den enkelte operasjon, herunder

NATOs sikkerhetsregelverk. På dette området har vi således ikke full nasjonal handlefrihet.

Informasjonsutveksling mellom nasjoner og enheter i ISAF i Afghanistan, er avgjørende for å sikre et mest mulig likt situasjonsbilde som basis for å ta beslutninger. Dette handler i siste instans om sikkerheten for egne soldater og sivile i operasjonsområdet. For å bedre denne situasjonen har man etablert et eget misjonsspesifikt kommando- og kontrollnettverk, Afghan Mission Network (AMN), som i stort løser denne utfordringen for operasjonsområdet Afghanistan. Med nasjonale informasjonssystemer har Forsvaret funnet en løsning for å utveksle informasjon med f.eks. Latvia, som er vår nærmeste allierte i Faryab provins, innenfor rammen av lovverket.

I fremtidige operasjonsområder hvor det norske

Forsvaret opererer er det rimelig å anta at lignende utfordringer vil være gjeldende. Forsvarsdepartementet vil påse at Forsvaret og Nasjonal sikkerhetsmyndighet går i dialog og finner gode løsninger innenfor rammene av dagens nasjonale sikkerhetsregelverk.

I tillegg pågår det nå et viktig arbeid med evaluering av sikkerhetsloven. Forsvarsdepartementet har nedsatt en bredt sammensatt arbeidsgruppe med deltagelse fra en rekke berørte departementer, hvor både Forsvaret og Nasjonal sikkerhetsmyndighet er representert. Dette arbeidet vil naturligvis også evaluere hvorvidt dagens sikkerhetslov har en tilfredsstillende utforming hva gjelder våre styrkers deltakelse i internasjonale operasjoner.

SPØRSMÅL NR. 305

Innlevert 22. november 2011 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 30. november 2011 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Er statsråden kjent med at regelverket for tildeeling av investeringstilskudd for sykehjem og omsorgsboliger i dag blir tolket slik at f.eks. boligbyggerlag eller andre non-profit organisasjoner ikke kan få tilskudd til bygging av sykehjems- og omsorgsplasser i samarbeid med kommunene, og hvordan vil statsråden sikre at flertallets understrekinger, om nettopp å sikre at disse skal kunne få dette, i innstilling 285S (2010-2011) blir ivaretatt?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget behandlet våren 2011 Prop. 65 S om endringer i investeringstilskudd for sykehjems- og omsorgsboliger. I innstillingen fra kommunalkomiteen, jf. innst. 285S, understreker flertallet at samarbeidet med boligbyggerlag og andre non-profit-organisasjoner må kunne fortsette for å gi kommunene nødvendig handlingsrom for å øke kapasiteten på dette området. Omsorgsboliger AS forteller at de opplever at flere kommuner sier nei til samarbeid om utbygging fordi de etter endringene er usikre på hvordan tilskuddene kan benyttes.

Svar:

Regjeringen er svært opptatt av å få økt utbyggingen av omsorgsplasser med heldøgns omsorgstjenester.

Som et ledd i dette ble det foretatt flere endringer denne våren, jf. Prop. 1 S (2010-2011) og Prop. 65 S (2010-2011). De fylkesvise rammene og fylkesmannens oppgave med å prioritere hvilke kommuner som skal få investeringstilskudd ble avvirket, tilskuddsatsene ble økt, adgangen til å videretildele tilskuddet ble avvirket og det ble åpnet opp for at kommunene kan samarbeide med både ideelle og kommersielle aktører. Gjennom disse endringene har det kommunale handlingsrommet økt betydelig. Kommunene har fått et bedre virkemiddel i arbeidet med å bygge opp et godt omsorgstilbud til sine innbyggere. Da regelverket trådte i kraft for bare halvt år siden, er jeg skeptisk til å gjøre ytterligere endringer allerede nå.

Selv om investeringstilskuddet ikke lenger kan videretildeles, vil det likevel ha en positiv effekt for omsorgsplasser i regi av andre aktører. Kommunen kan benytte tilskuddet til nye investeringer eller ekstraordinære låneavdrag, men ikke til drift. Samtidig er kretsen av aktører som kommunene kan samarbeide med, utvidet. Ordningen er nå slik at bare kommunene kan få tilskudd, men de kan også få tilskudd på bakgrunn av omsorgsboliger og sykehjemsplasser som etableres etter avtaler med både ideelle og kommersielle aktører. Kommunene kan dermed velge om de vil etablere omsorgsboliger og sykehjemsplasser i egen regi, eller om de vil inngå avtaler med frivillige organisasjoner, borettslag, private omsorgsfirma el-

ler andre. Avtalene må inngås på vanlige forretningsvilkår og regelverket om offentlige anskaffelser må følges.

Det er viktig at kommunene og andre får god informasjon om ordningen. Husbanken gir løpende råd og veiledning til kommuner og andre som ønsker å bygge omsorgsboliger og sykehjemsplasser. Husbanken har denne høsten også arrangert en rekke seminarer og fagdager for kommuner og andre om investeringstilskuddet. Videre er det viktig at kommunene har til disposisjon gode og konkrete modeller og eksempler på hvordan kommuner, ideelle organisasjoner, boligbyggelag og andre kan samarbeide om etablering av omsorgsplasser. KS har gitt ut et informasjonsskriv om hvilke modeller kommunene kan benytte når de skal etablere omsorgsboliger og sykehjemsplasser i egen regi eller i samarbeid med andre aktører. Husbanken vil utarbeide en eksempelsamling om gode samarbeidsprosjekter mellom kommuner og andre aktører.

Bakgrunnen for endringen av regelverket for investeringstilskuddet skyldtes at adgangen til å viderefølge tilskudd var problematisk mht. statsstøtteregeleverket og regelverket om offentlige anskaffelser. Statsstøttevurderinger er vanskelige, arbeidskrevende og forbundet med risiko. Manglende etterlevelse

vil som regel resultere i krav om tilbakebetaling av tilskudd. Med den nye innretningen av tilskuddet, hvor det forutsettes at anskaffelsesregelverket følges, kommer ikke statsstøtteregeleverket til anvendelse.

Reglene for investeringstilskuddet er nå også tilpasset kommunenes ansvar etter helse- og sosiallovgivningen. Det er kommunene som har ansvaret for å tilby heldøgns omsorgsplasser i sykehjem og omsorgsboliger, og som derfor kan søke Husbanken om tilskudd. Det er også kommunene som må vurdere om det er behov for økt utbygging eller modernisering av omsorgsboliger og sykehjemsplasser.

Etter forskriften om offentlige anskaffelser er det for øvrig et unntak for helse- og sosialtjenester, jf. § 2-1 nr. 3. Unntaket åpner for at kommunene kan ekskludere kommersielle aktører fra å delta i anbudsprosesser om levering av helse- og omsorgstjenester. Der botilbudet inngår som en del av det totale tjenestetilbudet kan også dette unntas. Anbud som bare omfatter framskaffelse av omsorgsplasser i regi av andre aktører og der kommunen leverer omsorgstjenestene selv, omfattes imidlertid ikke av unntaket. Det vil være kommunens ansvar å påse at den valgte aktøren ikke driver kommersiell virksomhet slik dette er definert i statsstøtte- og anskaffelsesregelverket.

SPØRSMÅL NR. 306

Innlevert 22. november 2011 av stortingsrepresentant Laila Dávøy

Besvart 2. desember 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Europarådet har anbefalt en rekke forslag og tiltak for å forebygge negative konsekvenser av mobilstråling.

Hvordan blir disse forslagene og tiltakene fulgt opp i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Jeg tillater meg å gjenta spørsmål 201 fra Kristelig Folkeparti som ble stilt i forbindelse med budsjettbehandlingen 2012, der helse- og omsorgsdepartementet i svar av 28. oktober 2011 gir uttrykk for at departementet kun er kjent med et resolusjonsforslag til Europarådet ført i pennen av Jean Huss fra Luxembourg. Videre peker departementet på at det ikke er kjent med hvilket faglig grunnlag dette bygger på, og

at det ikke er i henhold til anbefalinger gitt av ICNIRP, WHO eller EUs vitenskapelige komité på dette fagfeltet, Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risk (SCENIHR). Til slutt svarer departementet at de vil vente med å vurdere nasjonale konsekvenser av en eventuell resolusjon fra Europarådet til ekspertgruppen under ledelse av Norsk folkehelseinstitutt har lagt frem sin rapport.

Jeg vil vise til Resolusjon 1815 (2011) som ble utgitt av Europarådet 27. mai 2011, der Europarådet anbefaler medlemslandene å iverksette en rekke tiltak, som, etter det jeg erfarer, er i henhold til anbefalinger gitt av ICNIRP, WHO og SCENIHR. Mange av tiltakene er særlig rettet mot begrensnings av barns eksponering for mobilstråling.

Svar:

Ifølge strålevernforskriften § 34 skal Statens strålevern følge anbefalingene til International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (ICNIRP) vedrørende eksponering for elektromagnetiske felt. I tillegg skal all eksponering holdes så lav som praktisk mulig.

Jeg er kjent med at Europarådet har fremmet en resolusjon om elektromagnetiske felt og helse. Statens strålevern viser til at forslaget ikke er i henhold til anbefalinger gitt av ICNIRP og WHO, og at påstandene i forslaget strider mot kunnskapsoppdateringen som er gitt av EUs vitenskapelige komité på dette fagfeltet, Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks.

Jeg vil vise til at ekspertgruppen under ledelse av Nasjonalt folkehelseinstitutt er i sluttfasen av sitt arbeid. Gruppen er nedsatt for å utrede mulige helseskader ved eksponering for radiofrekvente felt fra kilder som mobiltelefoner, basestasjoner og trådløse nettverk, se på forvaltningspraksis i Norge og andre land vi kan sammenlikne oss med, vurdere risiko til nåværende eksponering i Norge og se på regelverk. Ekspertgruppens utredninger og funn skal innen kort tid legges fram i en rapport, og basert på dette vil jeg vurdere videre oppfølging, herunder evt. nasjonale konsekvenser av resolusjonen fra Europarådet.

SPØRSMÅL NR. 307

Innlevert 23. november 2011 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 1. desember 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«Fiskeribladet Fiskaren tar den 23. november opp problemstillinger rundt Skolekvoter og størrelsen på dem, relatert til å kunne gi et godt pedagogisk innhold i våre maritime fagskoler. Både Nordkapp og Austervoll maritime skole sliter med dagens skolekvoter, og finner det vanskelig å gjennomføre en god opplæring på sine respektive skoler.

Hva vil statsråden foreta seg for å få på plass skolekvoter som er store nok til at skolene kan gjennomføre et godt forsvarlig pedagogisk utdanningstilbud?»

BEGRUNNELSE:

Fiskeri som næring og fiske som yrke er viktig i Norge. Vår tilknytning til havet, vår kystkultur som er basert på fiskeri som næring og som eget yrke, har vært og er viktig for Norge. Og da må yrkesrelatert utdanning ha en sentral plass, skal vi som nasjon ivareta tradisjonsrike næringer og fagyrker.

Fiskeribladet Fiskaren tar opp en sak som viser at de maritime skolene sliter tungt med å gi en god pedagogisk forsvarlig utdanning. Dette med bakgrunn i at skolekvotene er for små, slik at elevene ikke får den forsvarlige utdanning som de har krav på. Jeg er kjent med at det er de enkelte fylkeskommuner som har ansvaret for at de enkelte skoler skal få sin andel

av skolekvotene ut i fra elevtallet. Men problemet her er jo at den totale skolekvote blir for lav. Noe som medfører store problemer for våre maritime skoler. Årsaken til dette er at kvotene i liten grad har fanget opp at antall skoleplasser er økt. God og grundig opplæring er på mange måter avgjørende, både for å få ned antall ulykker, men også for å sikre elevene faglig opplæring i praktisk fiskeri. Dette er i ferd med å falle bort ved våre maritime skoler grunnet for små, - og for liten fleksibilitet hva angår skolekvotene.

Svar:

Spørsmålet begrunnes med at fiskeri som næring og fiske som yrke er viktig i Norge, og at yrkesrelatert utdanning er sentralt for å ivareta tradisjonsrike næringer og fagyrker i Norge. Det blir vist til avisoppslag om at maritime skoler sliter med å gi en god utdanning når skolekvotene er små. Representanten Fredriksen viser til at det er den totale avsetningen av kvantum til skolekvoter som er for lav, og at dette medfører store problemer for de maritime skolene. Videre hevdes det at dette skyldes at kvotene i liten grad har fanget opp at antall skoleplasser er økt.

Jeg har registrert at kvoter til skoler med fiskerifaglig undervisning var tema i Fiskeribladet Fiskaren den 7. og den 23. november 2011. Budskapet fra skolene var at kvotene var for små, særlig dersom skole-

nes egne fartøy skulle benyttes. Austevoll maritime fagskule hadde derfor valgt å benytte skolekvotene til å kjøpe elevplass på kommersielle fiskefartøy.

Fiskerimyndighetene kan med hjemmel i havresurslovens § 13 første ledd bokstav d) avsette undervisningskvoter til skoler for gjennomføring av praktisk undervisning og opplæring i fiske. Slike kvoter kan bare tildeles så langt det er nødvendig for å gjennomføre undervisningen. Formålet er å styrke den fiskerifaglige undervisningen ved å gi elevene et visst innblikk i praktisk fiske. Lovhjemmelen kan imidlertid ikke nyttes for å tildele kvoter for finansiering av fartøydrift eller undervisning som sådan.

I det ene oppslaget i Fiskeribladet Fiskaren ble det hevdet at "Størrelsene på kvotene til skolebåten "Finnmarksfisk" har stupt siden 2006". For det første er det slik at undervisningskvoter tildeles skoler, og ikke til skolefartøy. Kvotene fordeles på skoler/klasser i henhold til en etablert fordelingsnøkkel. Dette for å oppnå en rettferdig fordeling av kvantum som anses å være et rimelig bidrag for å tilrettelegge for praktisk fiskeriundervisning. Ettersom slike undervisningskvoter ikke kan kobles til den økonomiske driften av skolefartøy, gjøres det ingen forskjell på skoler med og uten eget fartøy. Det er skolens ansvar å disponere undervisningskvotene slik at de på best mulig måte bidrar til praktisk undervisning og opplæring. De fleste skolene med fiskerifaglig undervis-

ning har ikke funnet det hensiktsmessig å ha egne skolefartøy.

Det er også direkte feil at undervisningskvotene har blitt redusert siden 2006. Faktum er at undervisningskvotene samlet sett har økt fra 2006 og frem til i dag, og det har også kommet Nordkapp maritime fagskole og Austevoll maritime fagskule til gode. Ved tildelingen for skoleåret 2011/2012 fikk begge disse skolene økte undervisningskvoter.

I oppslaget i Fiskeribladet Fiskaren den 7. november ble det videre opplyst at Nordkapp maritime skole har måttet skrinlegge å sende elevene på makrellfiske i år. Skolen har imidlertid rapportert til Fiskeridirektoratet at skolen/elevene var ute med leiefartøy i september i år og fisket sin tildelte makrellkvote.

Fiskeri- og kystdepartementet fastsetter de årlige rammene for undervisningskvoter, etter vurdering og tilrådning fra Fiskeridirektoratet. Det er Fiskeridirektoratet og fylkeskommunene som håndterer fordelingen mellom aktuelle skoler.

Basert på flere henvendelser, har Fiskeri- og kystdepartementet allerede bedt Fiskeridirektoratet vurdere særskilt hvorvidt det er behov for å endre nivået på undervisningskvotene, generelt eller for enkelte fiskeslag. Dette vil gi departementet et grunnlag for å vurdere om avsetningen av kvantum til undervisningskvoter bør økes, noe som eventuelt vil kunne gjøres gjeldende fra og med skoleåret 2012/2013.

SPØRSMÅL NR. 308

Innlevert 23. november 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 30. november 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Viser til oppfølgingsspørsmål i Stortingets spørretime onsdag 23.11.2011 om detaljplanlegging av ny E-16 forbi Oppheim i Voss kommune; ny vei-tunnel fra Humlabrekke til Oppheim. Planlagt tiltak er en kort tunnel som øker trafikk- og miljøbelastningen på Oppheim. Lang tunnel kan føre trafikken bak Oppheim sentrum mot Haugsvær. Planområdet for utbygging av E16 bør omfatte hele strekningen til og med Nærøydalen.

Vil statsråden sørge for at moderniseringsprosjekt på E16 mot Sogn ikke bli trafikkfarlig og miljøødeleggende?»

BEGRUNNELSE:

Valgt trase med tunnel fra Vinje med utgangspunkt på Sundsvoll, kryssløsning mot lokalt veinett på Oppheim og oppheving av fartsgrense her vil gi redusert trafikkikkerhet og økt miljøbelastning for fastboende, næringsliv, grunneiere og fritidsboliger i Oppheimsgrenda. Etter store steinras de siste årene er reguleringsarbeidet fra Gudvangen mot Stalheim og Haugsvik nå under oppstart. Derfor bør planområdet og nødvendige veibyggingstiltak omfatte hele strekningen til og med Nærøydalen. Da vil en kunne få en samlet og helhetlig løsning som bedrer trafikkikkerhet og miljø også med økende gjennomgangstrafikk på E-16 i området.

Svar:

I Stortingets spørretime onsdag 23. november 2011 ble det stilt spørsmål ved planavgrensningen for utbedring av E16 ved Oppheim og konsekvensene av denne utbedringen. Det ble hevdet at planlagte tiltak vil redusere trafiksikkerheten og øke miljøbelastningen for fastboende, næringsliv, grunneiere og fritidsboliger på Oppheim.

Etter store ras i Nærøydalen de siste årene er denne strekningen på E16 prioritert for planarbeid, og kommunedelplanprosessen for valg av korridor for ny veg blir satt i gang mot slutten av 2011. Representanten stiller spørsmål ved at ikke hele strekningen på E16 mellom Nærøydalen og Humlabrekke blir sett under ett.

Etter Statens vegvesens mening vil ny vegframføring og utbedring av eksisterende veg på Oppheim gi bedre trafiksikkerhet i forhold til i dag, selv om fartsgrensen blir satt opp fra 50 km/t til 80 km/t. I re-

guleringsplanen som utarbeides legges det inn gang- og sykkelvegssystem og planfrie kryssinger av E16 for gående og syklende. I tillegg vil kryss og avkjørser bli utformet etter dagens krav, noe som blant annet gir bedre siktforhold for trafikantene.

Statens vegvesen tar hensyn til miljøet gjennom å tilpasse vegtiltak til omgivelsene så godt som mulig. For støy blir retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442) lagt til grunn. Statens vegvesen vil gjennomføre støyreducerende tiltak der støynivået overstiger gitte verdier.

I planlegging av nye vegtiltak kan en ofte tenke seg at planavgrensningen gikk litt lenger enn den faktisk gjør. Dette gjelder også for E16 mellom Nærøydalen og Humlabrekke. På denne strekningen har imidlertid planleggingen kommet langt og bør ikke forsinkes av at hele strekningen skal inn i samme planprosess. Det kan bety en forsinkelse med flere år.

SPØRSMÅL NR. 309

Innlevert 23. november 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 5. desember 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«I Bergensavisen 18.11 kommer det frem at strekningen Bergen - Voss ikke har fått fabrikknye togsett siden 1952. Dette gjør Vossabanen mindre attraktiv for reisende. Når standarden er lav, blir det lettere å velge bil. Om flere hadde valgt toget, ville vi kunnet redusert trafikkvolumet på E16 og gjort denne veien tryggere.

Vil ministeren sette inn nye togsett på Bergen - Voss som et tiltak for å redusere ulykkesfrekvensen på E16?»

BEGRUNNELSE:

Bergensavisen 18.11 viser at NSBs snart vil sette inn 50 nye togsett inn på ulike strekninger. Oppgradering av togvogner er utelukkende positivt for norsk jernbane. De nye togsettene bidrar til å øke kvaliteten på reiseopplevelsen og gjør jernbanen mer konkurransedyktig. Skal togreiser konkurrere med privatbil, fly og buss, blir vi nødt til å tilby en kvalitet som klarer å tiltrekke flere reisende. Å ha mulighet til å jobbe på toget med trådløst internett, vil for eksempel føre til at mange kan få en mer fleksibel jobbhverdag og gjøre jernbane til et svært attraktivt tilbud.

Samtidig vet vi at strekningen E16 Bergen - Voss er svært ulykkesutsatt. Å få flere til å velge tog, hadde redusert risikoen for ulykker på denne veien. Nye togsett mellom Bergen - Voss ville gjort togturen mer attraktiv for pendlere, og således redusert persontrafikken på E16. Redusert persontrafikk vil kunne føre til redusert ulykkesfrekvens.

Svar:

Togmateriellet som i dag trafikkerer på Vossebanen ble anskaffet av NSB i periodene 1983/84 og 1990/93. Alt materiell er av samme type. NSB opplyser at de vurderer det slik at togsettene som ble anskaffet i den første perioden 1983/84 vil nå sin tekniske/økonomiske levealder i 2014. I den forbindelse har NSB gjort det kjent for Samferdselsdepartementet at de vurderer hvordan et fremtidig materiellbehov til Vossebanen, inkludert lokaltogstilbudet Bergen-Arna, kan tilfredstilles.

Samferdselsdepartementet har per i dag ikke mottatt en konkret forespørsel fra NSB om materiellfornyelse på Vossebanen. Det er naturlig at en slik henvendelse kommer, før departementet vurderer saken nærmere.

SPØRSMÅL NR. 310**Innlevert 23. november 2011 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 2. desember 2011 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Bodø er i dag ikke definert som pressområde for studentboliger, samtidig som den nye universitetsbyen har et sterkt behov for nye studentboliger. Økt studenttall og enormt stort press i leiemarkedet kompliserer og fordyrer hverdagen på boligsektoren for studentene.

Vil statsråden ta initiativ til å definere Bodø som et pressområde for studentboligbygging, slik at planlagte og fremtidige studentboliger kan realiseres?»

BEGRUNNELSE:

Bodø har gjennom etableringen av Universitetet i Nordland og økt opptakstall til Politihøgskolen i Bodø registrert en markant økning av antallet studenter. HiBo/UiN har sett en økning fra 3600 studenter høsten 2004 til 6000 studenter høsten 2011, mens Politihøgskolen avd. Bodø har økt studenttallet med 100 ekstra plasser siden 2008. Dette har skapt prispress og et økende behov for utleieenheter i Bodø.

Den siste studentboligbyggingen i Bodø skjedde i 2001 og området har derfor behov for flere studentboliger. Studentsamskipnaden i Bodø har fått tilskudd fra KD til 70 hybelenheter i 2010, men grunnet et høyt byggenivå i kommunen framover med blant annet bygging av kulturkvartal og utbygging av Nordlandssykehuset har Studentsamskipnaden konkludert med at byggingen av disse boligene ikke er mulig å realisere med tilfredsstillende standard innenfor budsjetttramme på kr. 600 000 pr. enhet.

Den videre veksten i studentmassen og generell mangelen på boliger i Bodø gjør at også situasjonen for svake grupper i boligmarkedet er presset. Dette tilsier at Bodø trenger en ytterligere bygging av studentboliger utover de som allerede er tildelt.

Svar:

Jeg har merket meg at Studentsamskipnaden i Bodø ønsker å bli definert som pressområde, og departementet har mottatt flere henvendelser om saken både fra studentsamskipnaden selv men også Universitetet i Nordland og ordføreren i Bodø kommune.

Denne regjeringen har hatt en historisk satsing på studentboligutbygging med store bevilgninger de siste årene, og jeg kan forsikre representanten Kristiansen om at jeg er opptatt av studentboligutbyggingen.

Når et sted blir definert som pressområde i forhold til regelverket for tilskudd til studentboliger, er dette basert på en vurdering av flere forhold. En viktig del er de totale kostnadene for oppføring av byggene. Totalprisen på studentboliger har sammenheng med flere forhold blant annet tomtepriser, kostnader knyttet til entreprenør, material og lignende, i tillegg til krav som følger av nasjonalt lovverk og kommunale retningslinjer og føringer. Studentsamskipnadene har meldt inn til både Kunnskapsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet at enkelte krav i byggeteknisk forskrift (TEK 10) virker fordyrende på studentboligbyggingen. Kommunal- og regionaldepartementet som har ansvaret for denne forskriften, har satt i gang et arbeid med å vurdere hvordan et unntak fra tilgjengelighetskravene for studentboliger kan utformes.

Departementet vurderer løpende spørsmålet om hvilke steder som bør defineres som pressområder. Et eventuelt initiativ fra min side til å definere Bodø som pressområde vil jeg vurdere opp mot resultatet fra arbeidet til Kommunal- og regionaldepartementet.

En annen side i denne saken er at tidligere gitte tilsagn om tilskudd til studentboliger til Bodø er gitt med en tilskuddsats på 200 000 kr per hybelenhet i et tidligere budsjettår. En konvertering av tilskuddene til pressområdesats vil nødvendigvis gi færre hybelenheter. Dette kunne vært løst med å gi flere tilsagn om tilskudd til det konkrete prosjektet på et aktuelt budsjettår, men her må jeg vurdere behovet i hele landet.

Det er ikke tvil om at det er mange steder i landet som trenger flere studentboliger. Regjeringen har derfor i budsjettforslaget for 2012 foreslått tilskudd til om lag 1000 nye studentboliger.

SPØRSMÅL NR. 311**Innlevert 23. november 2011 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 30. november 2011 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Jeg registrerer at regjeringen fortsatt vil arbeide for å etablere et kombinert omsorgs- og utdannings-tilbud for enslige mindreårige asylsøkere fra Afghanistan i Kabul. Å sende barn tilbake til omsorgssentre i hjemlandet blir av Redd Barnas representant i Kabul betegnet som "å eksperimentere med barns liv". I Afghanistan er det allerede 400 000 interne flyktninger og sikkerhetssituasjonen i landet er ikke forbedret.

Hvordan mener ministeren at barns beste og barns rettsikkerhet kan ivaretas på slike retursentre?»

BEGRUNNELSE:

KrF er kritisk til at regjeringen vil videreføre arbeidet med å etablere et omsorgs- og utdanningstilbud i Kabul for enslige mindreårige fra Afghanistan. Dette er et tiltak som har blitt kraftig kritisert av både Europarådets kommisjonær for menneskerettigheter og FNs barnekomite. I sine merknader til Norge er barnekomiteen sterkt bekymret for Norges planer om å etablere omsorgssentre i hjemlandet, da disse barna kommer fra områder som er preget av krig og konflikter der beskyttelse ikke kan garanteres.

Regjeringen må jo selv ha vært betenkt, siden dette er en sak man har arbeidet med siden 2009. Det er jo et tankekors at arbeidet med å få dette på plass skal være så tidkrevende dersom regjeringen samtidig mener at dette er et tiltak til barns beste! KrF er opptatt av å få til gode returmodeller som ikke minst sikrer barn gjenforening med egen familie, og langsiktige gode løsninger gjennom grundige vurderinger av hva som er barns beste. Etter vårt syn er dette en linje også regjeringen burde følge.

Svar:

Mitt prinsipielle utgangspunkt er at asylinstituttet skal være forbeholdt de som har et reelt behov for internasjonal beskyttelse. Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda foretar en grundig, individuell vurdering av alle søknader om asyl, herunder søknader fra enslige mindreårige. Enslige mindreårige som søker asyl i Norge og som har et beskyttelsesbehov, får innvilget asyl eller oppholdstillatelse i Norge. Majoriteten av enslige mindreårige fra Afghanistan gis i dag asyl/oppholdstillatelse.

Det er en realitet at mange enslige mindreårige fra Afghanistan er sendt ut på reise av sin familie for å skaffe seg selv en utdanning og familien inntekter.

I 2010 foretok UNHCR og UNICEF studier av denne barnemigrasjonen fra Afghanistan. Begge organisasjonene peker på risikoen ved slik barnemigrasjon, og mener ansvaret for denne trafikken av barn og unge påhviler blant annet europeiske land som i praksis ikke returnerer enslige mindreårige.

Det er etter min mening ikke en løsning å innvilge tillatelse til alle. For de barn og unge som ikke har et beskyttelsesbehov mener jeg det primære målet må være å sørge for gjenforening med familien i hjemlandet. I de tilfeller vi ikke lykkes med å finne familien, mener jeg det er god politikk å sørge for at disse barna kan returnere til et forsvarlig omsorgstilbud i sitt hjemland, hvor oppsporingsarbeidet også kan skje i samarbeid med lokale myndigheter.

Det er selvsagt en forutsetning at sikkerhetssituasjonen er forenlig med retur. Dette gjelder ikke kun for enslige mindreårige, men for alle med avslag på sin asylsøknad. Når det gjelder sikkerhetssituasjonen i Afghanistan, så varierer denne fra provins til provins. Kabul er en provins hvor fagetatene mener det er sikkerhetsmessig forsvarlig å returnere til, og det er også her omsorgstilbud vil bli lokalisert.

Enslige mindreårige er en sårbar gruppe. Det å sikre ansvarsoverføring, forsvarlig omsorg og tilpasset tilbud har derfor vært viktig i arbeidet med utformingen av dette omsorgstilbudet. Jeg vil her peke på at det ikke dreier seg om retur av små barn, men av ungdom. Majoriteten av enslige mindreårige som kommer til Norge fra Afghanistan er i alderen 16-17 år. Det er dette som er målgruppen for tilbudet.

Etablering av tilbudet skjer i nært samarbeid med, og med godkjenning fra, afghanske myndigheter. Det er afghanske myndigheter som vil overta vergeansvaret for de unge som returnerer. Tilbudet vil innebære innkvartering, omsorg, fritidsaktivitet og utviklingsmuligheter. I tillegg vil det tilbys bistand til oppsporing. Jeg mener dette tilbudet ivaretar barns rettigheter på en god måte. Det er ikke slik at hensynet til barnets beste innebærer rett til det mest optimale velferdstilbud til enhver tid. Ved å tilby mindreårige forsvarlig omsorg, i et miljø som er trygt og kjent, mener jeg hensynet til barnets beste er godt ivaretatt.

Jeg vil avslutningsvis vise til at retur til omsorgstilbud vil skje i tråd med UNHCRs retningslinjer for dette "UNHCR safeguards for return of unaccompanied minors to Afghanistan". Dette er retningslinjer Norge har fremforhandlet med UNHCR, og som jeg kan forsikre om vil være førende for arbeidet med retur av enslige mindreårige til Afghanistan.

SPØRSMÅL NR. 312**Innlevert 23. november 2011 av stortingsrepresentant Bente Thorsen****Besvart 1. desember 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Da Karmøy Kommunestyre vedtok Haugalandspakken lå ny omkjøringsvei forbi Åkrahamn som en forutsetning. Det er full enighet om tracevalg blant kommune, Rogaland fylkeskommune, og Statens vegvesen. Strekningsanalysen som Statens vegvesen utarbeidet og som inneholdt veien lå også til grunn for stortingets vedtak. Fylkesmannen har reist innsigelse mot omkjøringsveien og saken er nå hos miljøverndepartementet.

Hva kan og vil statsråden gjøre for at omkjøringsvei blir ivaretatt som forutsatt for kommunestyrevedtak?»

BEGRUNNELSE:

En av de største forutsetningene for at flertallet i Karmøy kommunestyre sa ja til å gå inn for bompengefinansiering av Haugalandspakken var at det i strekningsanalysen som lå til grunn for vedtaket var lagt inn omkjøringsvei forbi Åkrahamn.

Omkjøringsveien var planlagt på riksvei 47 og går mellom Vea og Ådland.

I snitt er veien gjennom Åkrahamn belastet med

12.700 biler i døgnet. Veien er en sterkt belastet tofeltsvei gjennom tettbebygd strøk med stor og tildels tett randbebyggelse i tillegg til at det er mange sideveier og en blanding av myke og mindre myke trafikanter.

Dette fører til at veistrekningen tildels har storulykkesbelastning.

Fylkesmannen foreslår å sette inn miljø og fartsdpende tiltak på strekningen.

Dette er både Rogaland fylkeskommune, Karmøy kommune og Statens vegvesen helt uenig med fylkesmannen i og ser ikke dette som en god og fremtidig løsning.

Svar:

Reguleringsplan for fv 47 på strekningen Åkra sør – Veakrossen i Karmøy kommune er til innsigelsesbehandling i Miljøverndepartementet. Det ble avholdt møte og befaring 10. november der berørte parter deltok. Samferdselsdepartementet vil på grunnlag av befaringen komme med tilråding til Miljøverndepartementet før endelig beslutning tas.

SPØRSMÅL NR. 313**Innlevert 24. november 2011 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy****Besvart 2. desember 2011 av forsvarsminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

«Jeg viser til mine tidligere spørsmål om mobbing og trakassering i Forsvaret, også seksuell trakassering. Forsvaret er godt kjent med en rekke episoder, der kvinner har valgt eller blitt presset til å slutte eller flytte tjeneste, og der den som har trakassert er blitt værende og har fått fortsette sin karriere.

Mener forsvarsministeren at det er riktig at den som mobber eller trakasserer skal kunne fortsette sin karriere, mens den som er utsatt slutter eller får store problemer i ettertid?»

BEGRUNNELSE:

I spørreundersøkelser i Forsvaret de siste årene har det fremkommet oppsiktsvekkende høye tall hva gjelder personer som er blitt utsatt for mobbing og trakassering, uønsket seksuell oppmerksomhet eller seksuell trakassering. Undersøkelsene er blitt endret noe i spørsmålsstillingen fra år til år, slik at det har vært umulig å sammenligne resultatene over tid. Fra å være medarbeiderundersøkelser der de samlede resultater kunne leses via nettet, er undersøkelsene omkring mobbing og trakassering blitt en del av Forsvarets helse- og miljøundersøkelse, og således er ikke resultatene lenger tilgjengelige. I desember 2010 fikk

jeg likevel via skriftlig spørsmål til forsvarsministeren opplysninger fra tallene for 2009 og 2010, tall som må sies å være nedslående.

På mine mange spørsmål ble det også svart at Forsvaret tar disse forholdene svært alvorlig, og ett av tiltakene var et forskningsprosjekt om mobbing og seksuell trakassering, som skulle iverksettes i slutten av 2009, jf. svar fra tidligere forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen. Så skjedde ikke, men forsvarsminister Grete Faremo opplyste i ett av sine svar at det skulle inngås kontrakt på et forprosjekt om mobbing og uønsket seksuell oppmerksomhet innen utgangen av 2010. I et senere svar i 2010 opplyste samme forsvarsminister at man tok sikte på å inngå kontrakt ved årsskiftet 2010/2011. Jeg antar at prosjektet nå er i full gang.

I følge forsvarsministeren ble også andre tiltak satt i verk. Desto verre er det at nok en ung kvinne i førstegangstjeneste utsettes for en svært alvorlig hendelse, idet hun blir beordret av en løytnant til å kle av seg og bade og vaske seg naken foran 30 medsoldater. Også i dette tilfellet som i tidligere saker, ble heldigvis saken meldt videre. Også i denne saken, som i tidligere, får løytnanten som har trakassert den unge kvinnen fortsette i sin stilling.

Andre kvinner som er blitt mobbet eller trakassert i Forsvaret har opplevd at problemer og reaksjoner ikke nødvendigvis kommer umiddelbart. Noen vil oppleve problemer i ettertid.

Det er positivt at forsvarsministeren har beklaget det som skjedde. Han sier videre i følge media at den unge kvinnen ikke må la slike folk ødelegge resten av karrieren sin, og at det aldri skal skje igjen. Og han ber henne vurdere å fortsette i Forsvaret. Det er uforståelig for meg at forsvarsministeren ber en ung kvinne fortsette, samtidig som han lar løytnanten fortsette sin karriere, i samme stilling.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 24. november 2011 med spørsmål fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy i forbindelse med mobbing og trakassering i Forsvaret, også seksuell trakassering.

Mobbing og trakassering er helt uakseptabelt. Jeg er svært opptatt av å komme dette til livs. Slik adferd undergraver kjerneverdiene i Forsvaret, skremmer bort dyktige medarbeidere og virker nedbrytende på holdninger og kultur generelt. Spesielt ille er det dersom mobbing og trakassering ikke blir tatt tak i eller fulgt opp.

Forsvarsdepartementet er oppmerksomme på at mobbing og trakassering er en utfordring for Forsva-

ret. Forsvaret arbeider systematisk med denne problematikken. I 2012 vil blant annet spørsmål om mobbing og uønsket seksuell oppmerksomhet/ trakassering bli inkludert i medarbeiderundersøkelsen. Spørsmålene skal utformes slik at svarene er sammenlignbare med andre undersøkelser.

I tillegg vil departementet vise til det påbegynte forskningsprosjektet i regi av SINTEF om mobbing og uønsket seksuell oppmerksomhet i Forsvaret. Sommeren 2012 leveres sluttrapport, basert på data fra helse- og miljøundersøkelser og kvalitative analyser fra utvalgte avdelinger. Forsvaret er gitt i oppdrag å utvikle samt rapportere på tiltak som iverksettes på basis av rapporten.

Det forskes også på hva som motiverer kvinner og menn for tjeneste i Forsvaret. I den forbindelse registreres det forekomst av mobbing og seksuell trakassering. Annen pågående forskning berører tematikken, herunder forskning på maskulinitetskulturer. Oppfølgingstiltak inngår i arbeidet med kvinnerekuttering og med holdninger, etikk og ledelse (HEL). Helse-miljø-sikkerhetsarbeidet (HMS) er også del av dette. For eksempel har HMS-kurs for vernepliktige tillitsvalgte de siste årene fokusert spesielt på mobbing og trakassering. Forsvaret er i ferd med å starte en holdningskampanje som retter seg spesielt mot vernepliktige og de som jobber med vernepliktige. Det vises også til den etablerte varslingskanalen i Forsvaret.

Forsvarsstaben lanserte i september 2011 en «Veiledning for håndtering av saker som omfatter mobbing og seksuell trakassering.» Veiledningen skal sikre likebehandling av slike saker, og håndtering i tråd med gjeldende lover og regler. Det fremgår at sivilt tilsatte kan gis en advarsel. Militært personell kan bli ilagt ordensstraff etter disiplinærloven. Utøvelsen av disiplinærmyndighet skjer i Forsvaret i kommandolinjen. Refselsesmidlene etter disiplinærloven er arrest, bot, frihetsinnskrenkning eller irettesettelse.

Mye arbeid gjenstår. Forsvaret viser imidlertid til flere tilfeller av mobbing og trakassering som har fått direkte karrieremessige konsekvenser for utøveren selv. Dette i form av forflytning, karrierestopp eller oppsigelse. Det arbeides nå med å systematisere rapporteringen av Forsvarets reaksjoner i disse sakene. Når det gjelder den konkrete hendelsen i Bodø, er dette en pågående personalsak som jeg ikke finner det riktig å kommentere. Jeg forventer at Forsvaret følger opp med tiltak som reflekterer en ansvarlig arbeidsgiverholdning.

SPØRSMÅL NR. 314**Innlevert 24. november 2011 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 6. desember 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«I IA-avtalen og tilknyttet protokoll av 24. februar 2010 ble det lagt vekt på behandlende sykemelders rolle i sykefraværarbeidet. Danske leger skriver ingen diagnose i sykemeldingen, og utsteder sykemeldingsperioder som gjelder for f.eks. 3-6 uker, noe som ikke godkjennes av NAV.

Har statsråden vurdert om kun norske leger skal godkjennes som sykemelder, eller hvordan vil statsråden løse problemene med ulik sykemeldingspraksis, og sykemelders rolle i sykefraværperioden når det gjelder leger i utlandet?»

BEGRUNNELSE:

Legers og andre sykmeldende behandleres medvirkningsansvar er forankret i folketrygdloven og arbeidsmiljøloven. Jeg har tidligere tatt opp spørsmålet om IA-arbeidet og samarbeidet mellom arbeidsplassen, NAV, den sykmeldte og sykemelder fungerer tilfredsstillende i bedrifter med mange utenlandske pendlere som ikke har en lege å forholde seg til i Norge.

På mitt tidligere spørsmål svarte Statsråden følgende:

"Når det gjelder oppfølging av sykmeldte bosatt i utlandet, er det utfordringer knyttet til praktisering av sykefraværmodellen slik den framgår av IA-avtalen. Dette gjelder også innhenting og tolkning av medisinske opplysninger og mulighetene for ønsket samhandling mellom de viktigste aktørene i sykefraværarbeidet, nemlig arbeidstaker, arbeidsgiver og sykemelder. Arbeids- og velferdsdirektoratet vil i løpet av første kvartal 2011 utarbeide en handlingsplan med tiltak på dette området."

Fremdeles er det uklart hvordan flere titusener utenlandspendlere skal følges opp ved lange sykefravær, og eksempelet jeg nevner med ulik sykemeldingspraksis er et problem som bør løses.

Det kommer stadig flere arbeidere til Norge fra EØS-landene, og det er også veldig mange som pendler. Det er viktig at alle som jobber får oppfylt sine rettigheter, men det er også viktig at alle må forholde seg til samme regelverk.

Svar:

For å få rett til sykepenge er det vilkår etter folketrygdloven at man er arbeidsufør på grunn av en funksjonsnedsettelse som klart skyldes sykdom eller skade. Arbeidsuførheten skal dokumenteres med legeerklæring. For fortsatt rett til sykepenge er det et vilkår at man senest etter åtte ukers sykemelding framlegger lege-

erklæring som dokumenterer at medisinske grunner er til hinder for at arbeidsrelaterte aktiviteter iverksettes.

Sykmelder har en viktig rolle ved vurderingen av om og i hvilken grad man skal sykmeldes og mulighetene for arbeidsrelatert aktivitet. Norske leger skriver erklæringer som er utformet med henblikk på det norske sykepengeregulverket. Det er imidlertid utfordringer knyttet til praktisering av den norske sykefraværmodellen når brukeren har en utenlandsk legeerklæring. Ettersom landene har ulike sykemeldingsregimer, vil legeerklæringer kunne være annerledes utformet. Eksempelvis oppgir danske legeerklæringer ikke diagnose da danske regler om taushetsplikt anses til hinder for det, slik at det ikke framgår om det er en medisinsk årsak til sykemeldingen. Ettersom det i Danmark er arbeidsgiver som har det meste av oppfølgingsansvaret, gir sykemeldingene kun anvisning på et mulig tidsrom, mens vurderingen i Norge er knyttet til utbetaling med bestemt utløpsdato.

Det betyr ikke at det gjelder ulike regler i Norge avhengig av om man har en norsk eller dansk legeerklæring. NAV Internasjonalt innhenter supplerende opplysninger fra den danske legen gjennom brukeren, som kan oppheve taushetsplikten. Tilsvarende innhenter NAV Internasjonalt supplerende opplysninger til legeerklæringer fra andre land hvor informasjonen i erklæringen ikke er tilstrekkelig til å konstatere at vilkårene for rett til sykepenge fra folketrygden er oppfylt. Det gjelder også spørsmålet om det er medisinske grunner til at man ikke kan være i aktivitet. I de sakene NAV Internasjonalt behandler er det i realiteten bare i Sverige, i tillegg til Norge, hvor man vurderer gradert sykemelding. NAV Internasjonalt innhenter derfor opplysninger fra legen til bruk i vurderingen av om vilkåret for fortsatte sykepenge er oppfylt.

Det er særlig behov for å kunne følge opp sykmeldte i utlandet som ikke har en arbeidsgiver og hvor det kan være nødvendig med behandling eller tiltak. Som referert i begrunnelsen for spørsmålet, arbeidet Arbeids- og velferdsdirektoratet med en handlingsplan på området. Fra 1. januar 2012 er det avsatt egne midler til NAV Internasjonalt for å kunne følge opp utenlandssykmeldte i Norge, eksempelvis i form av undersøkelse hos spesialist i Norge eller avklaring av arbeidsevne. I forbindelse med lovendringene fra 1. juli 2011 er det en del problemstillinger som nå utredes nærmere med hensyn til blant annet praktisering av aktivitetskravet og medisinske vilkår for brukere bosatt i utlandet. Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst at man tar sikte på å få på plass rutine innen utgangen av januar 2012.

SPØRSMÅL NR. 315**Innlevert 24. november 2011 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 1. desember 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Jeg viser til tidligere spørsmål om lang ventetid på E-301 for svenske pendlere som blir permittert eller oppsagt. Statsråden lovet å følge opp saken og forventet at ventetiden ble redusert til normalventetid som er 3 uker i løpet av 2011.

Er det foretatt endringer når det gjelder arbeidsrutinene som for eksempel samordning og innhenting av opplysninger, og kan statsråden redegjøre for om, eller eventuelt når en ventetid på 3 uker er oppnådd?»

BEGRUNNELSE:

Denne saken stilte jeg spørsmål om første gang i november 2010 (Dokument nr. 15:351 (2010-2011)). Da ventetiden fortsatte å øke stilte jeg et nytt spørsmål i februar 2011. I svaret på mitt skriftlige spørsmål Dokument nr. 15:977 (2010-2011), skriver statsråden følgende, sitat:

”Saksbehandlingstiden for utstedelse av E-301 attest er derimot fortsatt svært høy og ligger for øyeblikket på om lag 20 uker, dvs. betydelig over et normalnivå på om lag 3 uker. Denne situasjonen er ikke holdbar. Arbeids- og velferdsdirektøren har informert meg om at tiltak nå iverksettes for å øke produksjonen og dermed redusere saksbehandlingstiden for attest E301. Bemanningen på området er nå styrket, og det arbeides særlig med å bedre informasjonsflyten mot andre deler av Arbeids- og velferdsetaten som ledd i en effektiviseringsprosess. Målet er å redusere saksbehandlingstiden på utstedelse av E301 attester betraktelig i løpet av året. Jeg kommer til å følge utviklingen på dette området nøye framover.”

I de påfølgende ukene økte ventetiden ytterligere og jeg tok da saken opp i den muntlige spørretimen.

I mitt spørretimespørsmål som ble besvart: 23.03.2011 sier statsråden følgende, sitat:

”Det forventes at saksbehandlingstiden vil komme ned på et normalnivå på om lag tre uker i løpet av våren. Saksbehandlingstiden for utstedelse av E-301-attest er derimot fortsatt svært lang og betydelig over normalnivået på om lag tre uker. Det er satt i gang tiltak for å få ned saksbehandlingstiden også på utstedelse av E-301-attester.”

I svaret begrunnet også statsråden at det ofte er problematisk når Sverige forlanger inntil 15 års dokumentasjon før skjemaet kan utstedes.

Etter hva jeg er gjort kjent med kreves det 8 års dokumentasjon fra Sverige, noe som kan være både tidskrevende og vanskelig hvis man ikke har innført systemer som fungerer på tvers av grensene. For å imøtekomme et slikt krav etterlyses det en bedre

samordning mellom arbeidstakerregisteret, skatteregisteret osv., og registrene må være søkbare i mer enn 3 år tilbake i tid. Statsråden har nå i lang tid vært klar over den håpløse situasjonen som blant annet svenske ukependlere som blir oppsagt eller permittert utsettes for når de mister sin arbeidsinntekt. Samtidig er det viktig at NAV utland skal ha mulighet til å jobbe effektivt. Jeg ønsker derfor å forsikre meg om at denne saken er fulgt opp slik at det forventede målet om 3 ukers ventetid nå er nådd. Slik jeg ser det er det myndighetene som må sørge for gode rutiner som fungerer slik at arbeidstakerens opptjente rettigheter blir ivaretatt, og slik at trygdemisbruk unngås.

Svar:

Som nevnt i mitt svar til Stortinget av 7. mars 2011 på tilsvarende spørsmål opparbeider EØS-borgere med arbeid i Norge seg rettigheter til dagpenger. Disse kan det enten søkes om i Norge eller i hjemlandet.

Permitterte EØS-borgere som har returnert til sitt hjemland etter å ha arbeidet i Norge, kan ha opparbeidet rettigheter til dagpenger. Disse utbetales av Arbeids- og velferdsetaten i påvente av ny arbeidsstart i Norge. Saksbehandlingstiden var på i overkant av 20 uker sommeren 2010. Den er nå kommet ned på om lag 3 uker, slik jeg varslet i mitt svar til Stortinget 7. mars 2011.

EØS-borgere som har arbeidet i Norge og returnert til sitt hjemland etter endelig avsluttet arbeidsforhold i Norge, kan søke om dagpenger i sitt hjemland. For at også arbeidstid i Norge skal tas med i vurdering av søknaden, må søker fremvise en E-301 attest som dokumenterer arbeidstid i Norge. Denne blanketten utstedes av Arbeids- og velferdsetaten etter innsamling av informasjon om arbeidsforhold i Norge. Uten denne attesten får ikke søker dagpenger i hjemlandet.

I mitt svar til Stortinget av 7. mars skrev jeg at målet er å redusere saksbehandlingstiden for E301 betraktelig i løpet av året. Saksbehandlingstiden i begynnelsen av 2011 var på over 20 uker. En av årsakene til lang saksbehandlingstid har vært at om lag halvparten av innkomne søknader har vært mangelfulle. Det er satt i gang tiltak for å sørge for at søknadene som kommer til NAV EØS Dagpenger er bedre dokumentert. I tillegg er andre tiltak, herunder endringer i arbeidsrutiner, iverksatt. Som følge av dette er saksbehandlingstiden blitt gradvis redusert. Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser nå at forventet saksbehandlingstid på E-301 er redusert til 7 uker. Nye søknader der alle nødvendig opplysninger foreligger blir behandlet innen 3 uker.

SPØRSMÅL NR. 316**Innlevert 24. november 2011 av stortingsrepresentant Arve Kambe****Besvart 30. november 2011 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«For å fullføre arbeidet med å bygge sykehjem til alle som har behov for det, er det viktig med et samarbeid mellom kommuner og private. Husbankens regelverk for investeringstilskudd til private sykehjem gjør det i praksis umulig for private eiere med interkommunalt tilbud å motta tilskuddet.

Vil finansministeren utarbeide et regelverk som tar hensyn til statens behov for sikkerhet for at midlene brukes slik de skal og som kan gjøre det mulig for private å motta investeringstilskudd når det er flere kommuner som brukere?»

BEGRUNNELSE:

Søster Ninas sykehjem AS er et privat sykehjem på Jevnaker som startet driften i 1951. Sykehjemmet har vært i kontinuerlig privat drift frem til i dag og har 34 sykehjems plasser i 34 enkeltrom, fordelt på 30 årsverk og 55 ansatte.

Jevnaker kommune har full sykehjemsdekning, og sykehjemmet blir i svært stor grad benyttet av Oslo kommune og omkringliggende kommuner og privatbetalende kunder. Sykehjemmet har en avtale med Oslo kommune om 26 plasser i året, i tillegg leier Ringerike kommune seks plasser og Gjerdrum en plass. Med andre ord en god modell for interkommunalt samarbeid og svært godt egnet for å ta under behovstopper og eventuelt midlertidige plasser i f. eks ombyggingsfaser.

Eierne av sykehjemmet ønsker nå å modernisere og utvide tilbudet til 50 plasser, blant annet for å kunne stå klar til å bistå stat og kommunene når samhandlingsreformen blir gjennomført.

En vesentlig del av finansieringsgrunnlaget er at sykehjemmet får tilgang til samme investeringstilskudd som vanlige kommunale og private sykehjem. Men problemet for denne aktøren er at vertskommunen har full dekning og dermed ikke kan garantere for midlene i 30 år. De andre kommunene som bruker tilbudet har inngått avtaler for noen år, men har ingen mulighet til å garantere for hverken sin egen bruk eller andre kommuners bruk og dermed er sykehjemmet mellom barken og veden.

Mange vil benytte seg av tilbudet, men regelverket er foreløpig ikke tilpasset slike interkommunale og private driftsformer.

Regjeringen har god erfaring i å sikre investeringstilskuddsmidler i forbindelse med utbygging og utvidelser av private barnehager. Det hadde derfor vært positivt om finansministeren ville sett på hvor-

dan man kan lage en ordning som sikrer statens interesser for at investeringstilskudd ikke misbrukes eller forsvinner ved annen fremtidig bruk av eiendommen, f. eks 30 år.

Jeg mener at problemet ikke er større enn at statsråden kan bidra til en løsningsorientert modell hvor alle slike hensyn ivaretas og som sikrer bedre sykehjemsdekning. Interkommunalt samarbeid er en viktig del av samhandlingsreformen og dette sykehjemmet illustrerer på en god måte at fremtidens regelverk må tilpasse seg utviklingen i behovet for sykehjem.

Jevnaker kommune er positiv til å medvirke til løsninger, men tilfredsstillende ikke de krav som i dag stilles for dokumentasjon av behov for plasser. Kommunen kan i fremtiden f. eks samordne behov og tildele plasser i samarbeid med andre kommuner dersom dette skulle være et krav fra staten eller Husbanken.

Jeg håper med dette at statsråden kan bruke sitt departement i en løsningsorientert dialog med eierne av Søster Ninas sykehjem, Jevnaker kommune, Kommunaldepartementet og Husbanken, slik at slike gode modeller som her kan få en like finansieringsvilkår som andre aktører.

Svar:

Det er kommunene som har ansvaret for å tilby heldøgns omsorgsplasser i sykehjem og omsorgsboliger, og som derfor kan søke Husbanken om investeringstilskudd. Tilskuddet skal stimulere kommunene til å fornye og øke tilbudet av sykehjems plasser og omsorgsboliger for personer med behov for heldøgns helse- og sosialtjenester, uavhengig av alder, diagnose eller funksjonshemming. Det gis også tilskudd til utbygging av fellesareal slik at det kan tilbys heldøgntjenester i eksisterende omsorgsboliger bygd uten slikt areal.

Ordningen er i 2011 endret slik at kommunene står fritt til å velge hvem de vil samarbeide med om framskaffelse av heldøgns omsorgsplasser, jf. Prop. 65 S (2010-2011) Styrking av investeringstilskottet til omsorgsbustader og sjukeheimsplassar. Dette inkluderer både ideelle og kommersielle aktører. Tilskuddet gis bare til kommunene, uavhengig av om kommunene selv bygger og drifter tjenesten, eller om de helt eller delvis kjøper slike tjenester av andre aktører. Det er også kommunene som eventuelt må tilbakebetale tilskuddet dersom forutsetningene for tilskuddet brytes i løpet av en periode på 30 år.

Kommunene kan altså velge om den ønsker å

bygge og drive plassene selv, eller om de ønsker å kjøpe tjenesten av private aktører. I sistnevnte tilfelle er det en forutsetning at kjøp av tjenester skjer på vanlig forretningsmessig måte i samsvar med alminnelige konkurranseregler og regelverkene for offentlige anskaffelser og statsstøtte. Det er kommunene som må søke om tilskudd, og som må vurdere om det er behov for økt utbygging eller modernisering av omsorgsboliger og sykehjemsplasser.

I det aktuelle tilfellet vil det være de kommunene som kjøper sykehjemsplasser av Søster Ninas sykehjem AS eller liknende tilbud som eventuelt vil kun-

ne søke Husbanken om tilskudd for å kunne utvide og/eller forbedre sitt tjenestetilbud. Investeringskostnaden og -risikoen vil i så fall inngå i den prisen partene avtaler for tjenestetilbudet.

I 2011 er for øvrig tilskuddsutmålingen for investeringstilskuddet økt fra 20 til 30 pst. av godkjente anleggskostnader for omsorgsboliger og fra 30 til 40 pst. for sykehjemsplasser, jf. Prop. 65 S (2010-2011). Endringene er gitt tilbakevirkende kraft, dvs. at alle kommuner som har fått tilsagn om investeringstilskudd etter at ordningen ble etablert i 2008, får etterbetalt økningen i tilskuddssatsene.

SPØRSMÅL NR. 317

Innlevert 24. november 2011 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen

Besvart 1. desember 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«Hva mener statsråden om at akvariet i Bergen ikke får selv styre midler som blir godskrevet dem over statsbudsjettet og hva konkret vil ministeren foreta seg i denne saken for at den skal bli løst?»

BEGRUNNELSE:

I Ba 24. november kan en lese om Akvariet i Bergen som ikke får de nødvendige midlene til vedlikehold som de retterlig skal ha. Disse blir på grunn av husleieavtale som ikke er undertegnet av Statsbygg og Akvariet. Det har vært skrevet flere brev til departementet uten at en har kommet til en forbedring av situasjonen. Akvariet er en stor kulturinstitusjon i Bergen og Hordaland. En kulturseverdighet som oppdaterer seg godt hele tiden og blir mer og mer populær. Selvfølgelig har Akvariet på lik linje som andre slike viktige kulturinstitusjoner behov for både oppgraderinger og vedlikehold. Det at Akvariet selv har klart å ordne mye selv er prisverdig. Men det er for galt når det bevilges penger over statsbudsjettet men allikevel ikke kommer Akvariet til gode direkte. Det at Statsbygg sier de har brukt midlene til brannsikring er sikkert nødvendig men bør det ikke være slik at de som skal ha pengene også skal bestemme hvordan de skal brukes. I dette tilfellet er det tydeligvis ikke slik. Samtidig er det stor forskjell på brannsikring til 3 millioner og de nærmere 50 millionene som egentlig skulle komme Akvariet til gode.

Det må da være en intensjon om å komme til løsning i denne saken. Hordalendingene og andre samt

turistene sette stor pris på Akvariet og ønsker at det skal bestå også i fremtiden.

Svar:

Akvariet i Bergen og Havforskningsinstituttets bygg på Nordnes ble bygget samtidig og med felles teknisk anlegg, og stod ferdig rundt 1960. Akvariets egne bygg var bekostet av innsamlede midler fra byens innbyggere mens Havforskningsinstituttets bygg var bekostet av statlige midler. Akvariets bygg ble gitt til staten ved Fiskeridirektoratet og forvaltet sammen med direktoratets øvrige bygningsmasse. I 1990 ble Havforskningsinstituttet skilt ut fra Fiskeridirektoratet, og Akvariet ble deretter etablert som en stiftelse. Den opprinnelige eiendommen som ble gitt som gave forble i Havforskningsinstituttets eie.

I 1996 overtok Statsbygg en rekke av Havforskningsinstituttets eiendommer, og instituttet ble leietaker hos Statsbygg. Dette inkluderte også den delen av Akvariets bygningsmasse som staten tidligere hadde fått som gave. Stiftelsen Akvariet har ikke betalt husleie for denne bygningsmassen, men de har dekket de brukeravhengige kostnadene. Statsbygg har foretatt vedlikehold av denne delen av bygningsmassen innenfor husleiemidlene over Havforskningsinstituttets budsjett.

I statsbudsjettet for 2010 ble det opprettet en ny post, kap. 1023 post 75 Tilskudd Akvariet i Bergen. Bevilgningen på posten skal dekke utgifter til husleie for bygg Akvariet disponerer som tidligere har blitt betalt over Havforskningsinstituttets budsjett. Be-

vilgningen på denne posten i 2011 er på 3,53 mill. kroner. Bakgrunnen for at midlene ble skilt ut fra Havforskningsinstituttets budsjett var at det ble funnet mest ryddig å synliggjøre at midlene er knyttet til Akvariets del av bygningsmassen.

Utbetalingen av tilskuddet til Akvariet i Bergen forutsetter at det undertegnes en husleieavtale mellom Statsbygg og Akvariet i Bergen, og at Statsbygg deretter fakturerer husleie til Akvariet for den delen av bygningene som Akvariet disponerer. Av ulike grunner har det hittil ikke vært mulig å få på plass en husleieavtale. En av grunnene til dette er at det har vært nødvendig å foreta en grundig gjennomgang av bygningsmassen for å vurdere Akvariets argumentasjon om at eiendommene ikke i tilstrekkelig grad er vedlikehold.

I påvente av at husleieavtale kommer på plass har Havforskningsinstituttet derfor, i henhold til gjeldende husleiekontrakt mellom Havforskningsinstituttet og Statsbygg utbetalt hele husleien til Statsbygg i tråd med gjeldende praksis fra 1996, også for den delen av bygningsmassen som Akvariet disponerer. Da har det vært naturlig at også tilskuddet til Akvariet til å dekke den delen av husleien som Havforskningsin-

stituttet har betalt i 2010 og 2011, er stilt til disposisjon for Havforskningsinstituttet. Det er derfor riktig at husleiemidlene har gått til Havforskningsinstituttet, men disse midlene er i sin helhet utbetalt til Statsbygg. Akvariet har derfor ikke fått husleiekrav direkte fra Statsbygg, og det ville derfor vært åpenbart urimelig om Akvariet da skulle fått tilskuddet til dekning av husleie stilt til disposisjon uten tilsvarende krav om husleiebetaling.

Det er også noen prinsipielle sider ved spørsmålet om egen husleiekontrakt mellom Statsbygg og Akvariet som gjør at Statsbygg må drøfte dette med overordnet myndighet før eventuell husleieavtale inngås. Det vurderes også hvorvidt det er andre løsninger på Akvariets anmodning enn å inngå egen husleiekontrakt, herunder en eventuell overføring av bygget til Stiftelsen Akvariet i Bergens eie.

De medieoppslagene som har vært Bergensavisen har synliggjort at partene har vesentlig ulik vurdering av fakta i saken. Departementet vil derfor ta initiativ til et nytt møte mellom partene, basert på den gjennomgangen Statsbygg har foretatt av den aktuelle bygningsmassen.

SPØRSMÅL NR. 318

Innlevert 24. november 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 1. desember 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Enkelte lag og organisasjoner er heldig og arver penger, hus etc. fra privatpersoner. Lovverket ifm. med arveavgift i slike tilfeller kan virke noe uklart.

Utløser en slik arv arveavgift?»

Svar:

Etter lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver (arveavgiftsloven) § 2 er i utgangspunktet all arv avgiftspliktig. Gaver er også generelt arveavgiftspliktige dersom de faller inn under oppregningen av mottakere i § 2 første ledd. Som alminnelig regel er det avgiftsplikt for gaver som ytes til giverens arvinger (etter lov og testament) og personer som loven likestiller med arvinger. En juridisk person vil generelt være avgiftspliktig for arv etter testament, samt for gaver i levende live fra giver som enten har betenkt denne juridiske personen i sitt testament, eller som dør innen 6 måneder etter gavetidspunktet. Av-

giftsplikten utvides dersom den juridiske personen har til formål å tilgodese arvelaterens/giverens familiemedlemmer.

Etter arveavgiftsloven § 4 femte ledd er imidlertid både arv og gave som gis til juridisk person med allmenntilgitt formål fritatt fra arveavgift. Reglene i § 4 femte ledd ble vesentlig endret med virkning fra og med 1. januar 2004. Før lovendringen var vilkåret for fritak knyttet til at gave- eller arvemidlene ble brukt til et allmenntilgitt formål, mens kravet etter gjeldende regler er at midlene gis til en juridisk person som har allmenntilgitt formål. Tidligere måtte arve- eller gavemottaker dessuten søke Skatteetaten om samtykke til arveavgiftsfritak, mens mottaker etter gjeldende regler har rett til avgiftsfritak dersom vilkårene i § 4 femte ledd er oppfylt. Formålet med lovendringen, som trådte i kraft fra 1. januar 2004, var bl.a. å gjøre dette regelverket enklere å forstå for mottakerorganisasjonene.

Kompetansen til å vurdere om det er grunnlag for

fritak ligger hos arveavgiftsmyndighetene, dvs. skattekontoret ved privat skifte, eller tingretten dersom boet er gjenstand for offentlig skifte. Eventuell klage over slik avgjørelse ved privat eller offentlig skifte behandles av Skattedirektoratet.

Den uklarheten som det siktes til i spørsmålet, gjelder trolig forståelsen av begrepet "allmennyttig formål". Dette er et uttrykk som vil kunne utvikle seg over tid. Det følger av forarbeidene til lovendringen fra 2004 at det er en omfattende praksis om hva som kan anses som allmennyttig formål, jf. Ot. prp. nr. 1 (2003-2004) avsnitt 9.3.1. I nevnte proposisjon uttales at generelt vil uttrykket allmennyttig omfatte ideelle formål. Videre er det antatt at religiøse, kulturelle, humanitære, utdanningsmessige eller veldedige formål omfattes. Foreninger som ivaretar medlemmenes økonomiske forhold, som yrkesforeninger og næringsorganisasjoner m.v., og videre politiske partier og foreninger, har i praksis ikke vært ansett som allmennyttige formål. Den etablerte og innarbeidede praksis knyttet til uttrykket "allmennyttige formål"

var begrunnelsen for at en ved lovendringen i 2004 valgte å beholde dette uttrykket som avgrensningskriterium.

Arveavgiftsloven § 4 femte ledd tredje punktum oppstiller et unntak fra avgiftsfrihet for tilfeller der giver eller arvelater har gitt bestemmelser om bruk av arve- eller gavemidlene som ikke faller inn under mottakerens allmennyttige formål.

Er en mottaker av arv eller gave i en sak fritatt for arveavgift etter arveavgiftsloven § 4 femte ledd, vil den etter alt å dømme også bli fritatt for senere gaver eller arv. Godkjenning som allmennyttig etter loven vil normalt bli gjentatt ved slike senere gave- eller arveanledninger. Avvik fra dette kan tenkes dersom unntaket i § 4 femte ledd tredje punktum kommer til anvendelse, eller mottakeren endrer aktiviteten på en slik måte at vilkårene for fritak ikke lenger er oppfylt. Ved tvil om forståelsen kan en juridisk person med mulig arv eller gave i vente henvende seg til Skatteetaten for å få en nærmere avklaring.

SPØRSMÅL NR. 319

Innlevert 24. november 2011 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 1. desember 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Lederen for menneskerettsorganisasjonen Viasna i Hviterussland, Ales Bialiatski er dømt til fire og et halvt års fengsel, blant annet på grunnlag av opplysninger utlevert til Hviterussland av litauiske myndigheter.

Vil Norge kreve Bialiatskis løslatelse, og ser utenriksministeren grunn til å følge opp saken med Litauen?»

BEGRUNNELSE:

Ales Bialiatski, leder av den kjente menneskerettighetsorganisasjonen Viasna i Hviterussland ble 24. november 2011 dømt til fire og et halvt års fengsel for skatteunndragelse samt til inndragning av eiendom. Viasna er Hviterusslands viktigste menneskerettighetsorganisasjon, og er kjent for å ha gitt juridisk og materiell hjelp til ofre for regimets overgrep. Organisasjonen har vært den viktigste kilde til informasjon om overgrepene som i en årrekke har blitt stadig intensivert i det som kalles 'Europas siste diktatur'. Som en represalie for arbeidet sitt, har Viasna i årevis i følge Den norske helsingforskomiteen blitt nektet registrering og deres aktiviteter har blitt tvun-

get under jorden. Bialiatski, som leder Viasna, ble tvunget til å åpne konti i utlandet. Dette var den eneste måten arbeidet kunne videreføres, blant annet med økonomisk støtte fra Den norske Helsingforskomité. Hviterussiske myndigheter fikk tilgang til informasjon om Bialiatskis konto i DnB NOR i Vilnius via litauiske myndigheter.

Ales Bialiatski mottok den norske Helsingforskomiteens pris 'Andrei Sakharovs Frihetspris' i 2006 og er nominert til Nobels Fredspris flere ganger. Den norske Helsingforskomité ansatte ble nektet innreise til Hviterussland for å overvåke rettsaken, som startet 2. november.

Svar:

Da det i sommer ble kjent at opplysninger om bankoverføringer til organisasjonen Viasna angivelig hadde blitt utlevert til hviterussiske myndigheter fra Litauen, tok vi fra norsk side umiddelbart kontakt både med litauiske myndigheter og med den aktuelle banken for å bringe på det rene hva som hadde skjedd, og for å uttrykke vår bekymring. Saken ble tatt meget alvorlig både av litauiske myndigheter og av banken. Så vel i banken som på myndighetshold

ble det igangsatt undersøkelser for å kartlegge fakta i saken. Litauiske myndigheter har dernest truffet tiltak for å hindre at noe tilsvarende skal kunne skje igjen. Jeg ser ikke behov for nå å ta saken opp på ny med litauiske myndigheter. Som jeg ved en rekke anledninger har gitt uttrykk for, blant annet i interpellasjonsdebatten i Stortinget 14. mars i år, er Norge, i likhet med resten av Europa, sterkt bekymret for utviklingen i Hviterussland. Dette har vi meddelt myndighetene direkte, og vi har sluttet oss til en rekke uttalelser og tiltak i internasjonale fora, herunder EUs sanksjoner, uttalelser i OSSE og Europarådet.

Vi har også økt vår støtte til sivilsamfunnet i Hviterussland etter presidentvalget i desember 2010. Den samlede bevilgning til Hviterussland er økt fra

15 millioner kroner i 2010 til 20 millioner kroner inneværende år. Det meste av dette går til demokratiserings- og menneskerettighetstiltak. Den viktigste kanalen for norsk støtte er Den norske Helsingforskomité.

Vi er også opptatt av å styrke tiltak rettet mot ungdom, og har derfor økt støtten til det hviterussiske eksiluniversitetet i Vilnius, European Humanities University, til 7,4 millioner kroner over 2 år. Jeg besøkte selv universitetet i mars i år. Jeg har fordømt dommen mot Bialatski og gjentatt en sterk oppfordring til hviterussiske myndigheter om å frigi landets politiske fanger, herunder selvfølgelig Bialatski, og å respektere landets internasjonale forpliktelser.

SPØRSMÅL NR. 320

Innlevert 24. november 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 8. desember 2011 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Justisdepartementet har tidligere opplyst at KRIPOS kan gi nettstedet ettersokt.no tilgang til oppdaterte lister fra elys II jevnlig. Dette er bl.a. avklart i brev datert 11. april i år fra departementet til Politidirektoratet. Likevel har nettstedet fortsatt ikke fått slik tilgang i praksis.

Kan statsråden bidra til at ettersokt.no snarest får tilgang til nødvendige lister fra politiets register elys II?»

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til tidligere svar fra Knut Storberget i denne saken. Som tidligere nevnt har Justisdepartementet i brev til Politidirektoratet fremholdt at gjeldende regelverk kan tolkes i lys av den nye politiregisterloven som er vedtatt, men ikke trådt i kraft. Politiregisterloven vil etter planen tre i kraft 1. juli 2012. I denne loven åpnes det for en generelt større adgang til å utlevere opplysninger om stjålne gjenstander til allmennheten. Denne adgangen vil bli nærmere regulert i politiregisterforskriften. Forslag til slike regler vil bli sendt på høring tidlig 2012.

Det er imidlertid også viktig å understreke at en større adgang for politiet til å kunne utlevere opplysninger om stjålne gjenstander ikke er ensbetydende med at politiet har en plikt til å utlevere slike opplysninger. Det vil videre regelmessig være den behand-

lingsansvarlige som avgjør hvordan slike opplysninger gjøres tilgjengelig for allmennheten. Herunder vil det være særlig viktig å finne en fremgangsmåte som sikrer at de utleverte opplysninger til enhver tid er riktige.

Siden behandlingsansvaret er et selvstendig ansvar, jf. politiregisterloven § 3, er det heller ikke lagt opp til at overordnet myndighet bør instruere den behandlingsansvarlige så lenge behandlingen holder seg innenfor rammene av det aktuelle regelverk. Jeg legger også til grunn at de behandlingsansvarlige vil likebehandle private aktører som be om opplysninger. Representanten Anundsens spørsmål på vegne av Norsk Ettersøkning AS, vil ikke medføre at Justisdepartementet vil instruere behandlingsansvarlig til å utlevere de opplysninger spørderen ber om. Dette både av hensyn til likebehandling, og at tilgang til disse opplysningene vil kunne ha en økonomisk verdi der man ikke kan diskriminere private aktører.

Det vises for øvrig til spørsmål besvart til Stortinget om ettersokt.no: Spørsmål nr. 28 til skriftlig besvarelse fra representanten Anundsen 4. oktober 2010, spørsmål fra Fremskrittspartiets stortingsgruppe 10. mars 2010, spørsmål nr. 2 i brev fra Høyres stortingsgruppe 10. desember 2009, spørsmål nr. 133 til skriftlig besvarelse fra representanten Oktay Dahl 3. november 2009 og spørsmål nr. 119 til skriftlig besvarelse fra representanten Anders B. Werp 28. oktober 2009.

SPØRSMÅL NR. 321**Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant Solveig Horne****Besvart 1. desember 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Nav og rettsapparatet blir utstyrt med reelle sanksjonsmuligheter overfor foreldre som bedriver bevisst samværs-sabotasje?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede vil vise til at det forekommer tilfeller av foreldre som nektes samvær med felles barn av deres eks partnere. Det kan her vises til et oppslag i Haramsnytt 22. november 2011, hvor en far kan fortelle nettopp en slik historie. I dette konkrete eksemplet har far fått stadfestet sitt samvær i tingretten, og ny rettskjennelse året etter som følge av samværs-sabotasje. I kjølvannet av dette blir i stedet enden på historien at NAV setter ned samværet til null, og samtidig derfor øker bidraget. I stedet for å måtte betale kr. 2000 i tvangsbot per sabotasje får derfor moren i denne saken en gevinst ved å sabotere samværet.

Undertegnede er også klar over at dette ikke er en unik historie, men at det finnes flere slike rundt om i landet. Til sammen kan en da se konturene av et sanksjonsregime som ikke fungerer, noe som igjen er problematisk sett i forhold til rettsfølelse og rettssikkerhet. Det er derfor ønskelig at statsråden på generelt plan kan redegjøre for hvordan en slik snuoperasjon, hvor NAV overkjører tingretten, er mulig og hvilke sanksjonsformer som er aktuelle å innføre/konkretisere for å unngå slike saker i fremtiden.

Svar:

Jeg vil innledningsvis fremheve at det er viktig og nødvendig med regler og tiltak som sikrer en effektiv gjennomføring og oppfyllelse av samværsavgjørelser og rettsforlik om samvær. Det er bred politisk enighet om at det er viktig for barn å ha så god kontakt som mulig med begge foreldrene, selv om de ikke lever sammen. Dette er også utgangspunktet i barneloven, som sier at barnet har rett til samvær med begge sine foreldre. Selv om de fleste foreldre samarbeider bra, er dessverre konfliktnivået i en del tilfeller høyt, og ikke alle foreldre er villig til å respektere eller følge opp en dom, et rettsforlik eller et vedtak om foreldreansvar, hvor barnet skal bo eller samvær.

Etter norsk rett er tvangsbot tvangsmidlet som står til rådighet for å fullbyrde en samværsavgjørelse. Tvangsboten fastsettes slik at den begynner å løpe hver gang samværsretten ikke blir respektert. Sabote-

ring av samværsretten vil videre kunne lede til at spørsmålet om hvem barnet skal bo hos, kan tas opp til ny vurdering dersom den som har rett til samvær begjærer det. I slike tilfeller vil hensynet til at barnet skal ha best mulig kontakt med begge foreldrene etter en helhetsvurdering kunne lede til at retten bestemmer at skal bo fast hos den andre av foreldrene.

Spørsmålet om hvorvidt det bør innføres en adgang til å tvangsfullbyrde samværsavgjørelser, ble drøftet av Barnelovsutvalget i NOU 2008: 9 Med barnet i fokus, og nærmere vurdert i St.meld. nr. 8 (2008-2009) Om menn, mannsroller og likestilling. Fysisk avhenting av barnet for å få gjennomført samværsavgjørelser er et svært sterkt virkemiddel, som kan virke negativt inn på framtidig samarbeid om oppfyllelse av samværet, virke psykisk belastende og skape utrygghet hos barnet. Regjeringen konkluderte derfor i stortingsmeldingen med at det, i tillegg til eksisterende tvangsmidler, heller burde utredes alternativer til tvangshenting som er bedre egnet til å fremme overholdelse av fastsatt samvær. Tilgang til helhetlig bistand fra hjelpeapparatet vil i denne sammenheng være godt egnet til å redusere konfliktnivået mellom foreldrene og styrke muligheten for å få gjennomført samværsavgjørelser. Stortinget sluttet seg til dette, jf. Innst. S. nr. 208 (2008-2009). Jeg vil særlig framheve mekling, hjelp til foreldresamarbeid og samtalegrupper i regi av familievernkontorene som viktige tilbud til familier med høyt konfliktnivå.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har fått i oppdrag å sette i gang et utviklingsprosjekt som har som mål å utvikle "beste praksis" om framgangsmåter og samarbeid som kan bidra til å sikre gode og holdbare avtaler/avgjørelser til barnets beste i høykonfliktsakene. I prosjektet skal det bl.a. prøves ut tilnærminger og virkemidler som bidrar til at flere saker som er egnet for det løses gjennom mekling ved familievernkontorene og utvikles rutiner som gir høykonfliktfamilier som kommer til mekling et helhetlig tilbud om hjelp.

Når det gjelder reglene for fastsettelse av barnebidrag, er det riktig at det ikke gis samværsfradrag i barnebidraget når det ikke er samvær, selv om det manglende samværet skyldes for eksempel sabotering av en dom om samvær. Dette må ses i sammenheng med at samværsfradraget skal dekke de utgiftene den bidragspliktige har under samværet, og som bidragsmottakeren samtidig sparer. Utgiftene "følger" således barnet, og utgiftene som inngår i samværsfradraget korresponderer med utgiftene som inn-

går i barnets underholdskostnad. Dersom det ikke er samvær, er det heller ikke utgifter til samvær, og det gis ikke fradrag i barnebidraget. Den eneste vurderingen som foretas er med andre ord om det er samvær eller ikke, og ikke hva som er årsaken til at det ikke er samvær. Denne løsningen følger av formålet med bidragsregelverket som er å sikre barnets behov for forsørgelse, uavhengig av foreldrenes forhold til hverandre. Konsekvensen av å sanksjonere eventuell uønsket adferd fra foreldrene ved for eksempel å stanse eller holde barnebidraget tilbake, eller avkorte barnebidragets størrelse, ville gå direkte utover barnets behov for forsørgelse, og er etter mitt syn ikke forsvarlig.

SPØRSMÅL NR. 322

Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 2. desember 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«Ifølge oppslag i Fiskeribladet Fiskaren av 23. nov. krever Fiskeridirektør Liv Holmefjord at de som kommer om bord som inspektører i fiskefartøy skal ha tilgang til egen køye i alle norske fiskebåter. Dette kommer som et resultat av den strid som har vært rundt en inspektørs manglende køye om bord i fartøyet "Radek". Et slikt krav vil påføre rederiene betydelige utgifter for å oppfylle dette kravet.

Støtter statsråden et slikt krav, og hvem skal i så fall finansiere dette da de fleste fartøy ikke har ledige senger?»

BEGRUNNELSE:

Dersom en skal stille krav om at alle fiskefartøy som kan bli utsatt for å ha kontrollører om bord skal kunne stille til rådighet en egen køye for disse. Det er helt åpenbart at det er viktig å kunne tilby inspektører gode og velfungerende ordninger slik at de skal kunne gjøre jobben sin. Det er imidlertid et urimelig krav at alle båter skal stille til rådighet en egen køye for inspektøren overfor de fartøy som ikke er konstruert for dette. Mange båter har ikke flere køyer enn det som er tilpasset det mannskap som til enhver tid må være om bord for å kunne utføre det fisket de er satt til å utføre. Dersom disse båtene skal måtte gå til det skritt å måtte bygges om for å lage en ekstra køye plass til inspektøren så må denne utgiften måtte dekkes av de som stiller dette kravet. Hvis så ikke er tilfelle vil det

Det er komplisert å lage regelverk på familierettsområdet - selv om intensjonene er gode, er det vanskelig å vedta lover som sikrer at alle foreldre til enhver tid opptrer på en måte som er til barnas beste. Den norske barneloven er i stadig utvikling, både for å tilpasse seg endrede samfunnsforhold og for å legge selve prosessen bedre til rette for å hjelpe familiene der det er uenigheter eller konflikter. Jeg er opptatt av at vi gjennom et samspill mellom lovgivningen og andre tiltak, legger til rette for et godt foreldresamarbeid slik at alle barn skal kunne utvikle og opprettholde best mulig kontakt med begge sine foreldre.

kunne påløpe disse rederiene betydelige utgifter for en gang i fremtiden å kunne ta imot en inspektør dersom det skulle være nødvendig. I henhold til oppslaget i Fiskeribladet Fiskaren av 23. november så støtter statsråden fiskeridirektørens krav. Hvis dette er tilfelle må også statsråden redegjøre for hvordan eventuelle kostnader skal dekkes.

Svar:

Ressurskontroll er en sentral del av den norske fiskeriforvaltningen, og det brukes en rekke metoder for å sikre at de norske fiskeriene gjennomføres i tråd med regelverket. Kontrollarbeidet er basert på grundige risikovurderinger fra de ulike kontrolletatene. Dette gjelder også for beslutninger om å utplassere inspektør om bord i fiskefartøy.

Utplassering av inspektører om bord i fiskefartøy i ordinært fiske har vært en del av den samlede kontrollinnsatsen i flere tiår. Så langt i 2011 har det blitt utplassert inspektører om bord på 105 fartøy, i til sammen 1040 døgn. Tilsvarende tall for 2009 og 2010 var henholdsvis 68 fartøy (1044 døgn) og 90 fartøy (1087 døgn). Videre har makrellfisket de to siste årene blitt prioritert i kontrollsammenheng, med inspektører utplassert på fire fartøy både i 2010 og 2011.

I følge tilbakemeldinger fra Fiskeridirektoratets kontrollerende enheter blir pålegg om inspektør om bord i all hovedsak møtt med samarbeidsvilje og smi-

dighet fra alle parter, noe som viser at næringen generelt har forståelse for inspektørens rolle og oppgave.

Jeg vil understreke at det ikke primært er fartøyene, herunder skipper og mannskap, som kontrolleres, men selve fiskeriaktiviteten og ressursuttaket. Det er mengde fangst og måten fangsten høstes på som er kontrollobjektet.

Kontrollansvaret i havressursloven fremgår av kapittel 7. Etter § 44 er kontrollansvaret tillagt Fiskeridirektoratet. Adgang til å utplassere inspektører om bord på fartøy fremkommer av § 47, og bestemmelsen har følgende ordlyd:

”Inspektør og observatør kan plasseres om bord i haustingsfartøy. Dei skal ha nødvendig kost og losji for fartøyets si rekning, og dei skal utan vederlag kunne bruke kommunikasjonsutstyr”.

Bestemmelsen forutsetter at fartøyeier og skipper legger til rette for at det er gjennomførbart å ha inspektør om bord i en periode, mens fiskeri pågår, herunder at tilfredsstillende innkvartering stilles til disposisjon for kontrollerende inspektør. Det fremgår også at fartøyet er ansvarlig for kostnader knyttet til kost og losji.

Det er en absolutt forutsetning for å høste av fellesskapets ressurser at næringsaktørene innretter sin drift slik at kontroller kan gjennomføres på en formålstjenlig måte.

Jeg legger til grunn at eventuelle praktiske problemene knyttet til innkvartering av inspektøren lar seg løse ved en tilstrekkelig grad av smidighet fra både rederi og kontrollmyndighetene.

SPØRSMÅL NR. 323

Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 30. november 2011 av kulturminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Mener statsråden at medieeierskapsloven er utdatert?»

BEGRUNNELSE:

I Dagens Næringsliv den 24. november på siden 98 og 99 er A-pressens konsernsjef Thor Gjermund Eriksen sitert på at "Vi har en eierskapslov som alle mener er utdatert. Alle er enige om at vi ikke kan regulere medieeierskap på bakgrunn av avisopplag." Dette er en oppfatning som jeg ikke opplever er delt av andre toppleder i norsk media. På hvilket grunnlag Eriksen har konkludert annerledes enn andre toppledere blir bare spekulasjoner. I en brytningstid for norsk medieeierskap er det i alle fall viktig at alle aktørene har den samme virkelighetsoppfatningen av hvilke spilleregler som gjelder i dag og i nærmeste fremtid.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet viser representanten Lien til en uttalelse fra A-pressens konsernsjef, Thor Gjermund Eriksen, knyttet til at dagens lov beregner markedsandeler på avismarkedet ut fra avisopplag.

Med denne presiseringen kan jeg ikke skrive under på Eriksens uttalelse. Om opplag er den best eg-

nede målenheten for eiermakt på avismarkedet er noe som bør vurderes, men som det er for tidlig å konkludere om.

Jeg ser det likevel som klart at loven ikke er tilstrekkelig tilpasset dagens medievirkelighet:

- Loven er basert på en inndeling av mediebransjen i tre separate markeder (dagspresse, radio og fjernsyn), og tar ikke hensyn til at disse markedene i dag møtes og glir over i hverandre på elektroniske plattformer som Internett (www) og mobil.
- Og til tross for at Internett-medier i dag har stor betydning som informasjonskilder og debattfora, er slike medier i dag ikke regulert i medieeierskapsloven. Det er ikke fastsatt grenser for eierskap og Medietilsynet har ikke hjemmel til å gripe inn mot erverv i slike medier. Nettjenester blir heller ikke regnet inn når tilsynet skal beregne en aktørs eierposisjoner på mediemarkedet.

Det er nettopp derfor jeg har satt i gang en gjennomgang av loven. En ekspertgruppe har fått i oppdrag å foreta en full gjennomgang av reguleringen av eierskap i mediene, inkludert reguleringsmodellen, markedsinndelingen og eierskapsgrensene på nasjonalt og regionalt nivå. Gruppen skal avgi sin innstilling innen 31. mars neste år.

SPØRSMÅL NR. 324**Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup****Besvart 5. desember 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Jeg har den senere tid fått flere henvendelser som angår saksbehandlingstid i Miljøverndepartementet. Det vekker bekymring at mange saker har ligget til behandling i mange år, uten å ha funnet sin avklaring.

Medfører denne virkelighetsbeskrivelsen riktighet, og kan statsråden i sakens anledning oversende en liste over saker som ligger til behandling i departementet, og hvor lenge de har vært til behandling?»

Svar:

I spørsmålet vises det til at det vekker bekymring at mange saker har ligget i Miljøverndepartementet i mange år uten å ha blitt behandlet. Det ønskes en liste over disse sakene. Departementet har for tiden mange komplekse saker til behandling, som krever avklaring mellom flere instanser og innhenting av ny kunnskap. Slike saker vil ofte kreve en lang saksbehandlingstid, men for mange av sakene i den vedlagte listen nærmer vi oss nå en avklaring.

Vedlagt følger en liste over saker som har ligget et år eller mer i Miljøverndepartementet.

Vedlegg til svar:

Avsender	Saken gjelder (overskriften eller annet stikkord)	Dato inn til MD
Direktoratet for naturforvaltning	Felles brev til MD og OED om vurdering av søknad om unntak fra Samlet plan for Stelåga kraftverk i Nordland	02.05.2007
Direktoratet for naturforvaltning	Søknad om fritak for Samlet plan behandling for Musken Kraftverk	26.02.2008
Direktoratet for naturforvaltning	Tilråding mht sluttføring av tre GMO saker (en raps og to GMO maissorter) – avklaringsprosess underveis	28. mai 2008
Møre og Romsdal fylke	Innsigelsessak – Haugshornet vindpark, Sande kommune	30.03.2009
Fylkesmannen i Hedmark	Innsigelsessak – kommunedelplan for E6 gjennom Åkersvika	14.04.2009
KS Bedrift	Ønsker endre regelverk for å pålegge næringslivet å knytte seg til rørbasert infrastruktur for avfall	16.06.2009
SalMar AS	Klagesak vedrørende søknad om permanent tillatelse til oppdrett i Froan landskapsvernområde	30.06.2009
Vestfold fylkeskommune	Regional plan for handel og sentrumsutvikling i Vestfold	29.10.2009
Lomseggen beitelag	Klage på avslag på søknad om skadefelling av jerv	10.12.2009
Regjeringsadvokaten	Krav om oppreising for oversitting av fristen til å kreve erstatning etter naturmangfoldloven for verneplan Breheimen	18.12.2009
Naturvernforbundet	Vern av områder i Marka	05.1.2010
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Stadfesting etter markaloven av reguleringsplan for Skytterkollen.	18.01.2010
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Innsigelsessak reguleringsplan Fornebu, område 14 og 15	03.02.2010
Fylkesmannen i Hordaland	Innsigelsessak – reguelringsplan for Rubbestadneset industriområde	04.02.2010

Avsender	Saken gjelder (overskriften eller annet stikkord)	Dato inn til MD
Foreningen våre rovdyr m fl	Klage på lisensfellingsområdet for jerv	09.02.2010
Hordaland fylkeskommune	Fylkesdelplan for små vasskraftverk i Hordaland	01.03.2010
Fylkesmannen i Rogaland	Innsigelsessak – Storøy vindmøllepark, Karmøy kommune	31.05.2010
Riksantikvaren	Klagesak Oslo kommune – Thorvald Meyersgt 59. Fredning av bygning og inventar	01.07.2010
Direktoratet for naturforvaltning	Klage på vedtak om avslag - Søknad om midler til overvåking av laks i sjøen, Nordkapp	10.07.2010
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Stadfesting etter markaloven av reguleringsplan for Smestad Vest	22.07.2010
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Stadfesting etter markaloven av kommuneplan for Nittedal 2009-2020	06.08.2010
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Stadfesting etter markaloven av kommunedelplan for Fjerdingby	30.08.2010
Klif	Klagesak Aalerudmyra skytebane. Bruk av lett forurensende masser til støyvoller	23.09.2010
SalMar Farming as	Søknad om kompensasjon for utflytting av tillatelse for lakseoppdrett i Trondheimsfjorden	21.10.2010
Fylkesmannen i Vest-Agder	Innsigelsessak – reguleringsplan for Helle Stolsfjorden. Fritidsbebyggelse i strandsonen	22.10.2010
Naturvernforbundet	Hogstmeldinger etter Markaforskriften og forholdet til markaloven, miljøinformasjonsloven og naturmangfoldloven	09.12.2010
Oslo kommune	Reguleringsplan Lillomarka Arena	9.12.2010
Direktoratet for naturforvaltning	Pålegg om ferskvannsbiologiske undersøkelser i Stjørdalsvassdraget	25.3.2010, seneste saksdokument 1.2.2011

SPØRSMÅL NR. 325**Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli****Besvart 2. desember 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Det vises til Innst. O. nr.122 (2008-2009) Lov om endringer i helsepersonelloven, og hvor Stortinget ba regjeringen legge fram en egen sak om omorganisering og vilkår for fremtidige ordninger med spesialistgodkjenning og utdanning av spesialister i helsevesenet. Stortinget har fremdeles ikke mottatt en slik sak til behandling.

Hva er begrunnelsen for at regjeringen ikke har fremmet saken for Stortinget, og når kan vi forvente at det skjer?»

Svar:

Ved Stortingets behandling av Ot.prp. 83 (2008-2009) ble helsepersonelloven endret slik at Helsedirektoratet ikke lenger har adgang til å delegerer myndighet til private yrkesorganisasjoner for å behandle søknader om spesialistgodkjenning. Helsedirektoratet overtok denne forvaltningsoppgaven som omfatter leger, tannleger og optikere 1. oktober i år.

Som oppfølging av Innst. O nr. 122 (2008-2009) har departementet startet en bred gjennomgang av spesialistområdet for helsepersonell. Dette gjelder både de som har offentlig spesialistgodkjenning i dag, og andre yrkesgrupper som mulig kan være aktuelle for offentlig spesialistgodkjenning. I 2010 ble oppgaven i all hovedsak fulgt opp i Helse- og omsorgsdepartementet på et overordnet nivå. I 2011 fikk Helsedirektoratet blant annet i oppgave å gjennomgå og vurdere eventuelle endringer i struktur og innhold i spesialistutdanningen av leger. Direktoratet skal også vurdere om optikernes nåværende spesialistutdanning bør inngå i grunnutdanningen og om denne i så fall bør være på masternivå. Arbeidet med å videreutvikle spesialistutdanningen for tannleger følger et eget løp som oppfølging av tannhelsemeldingen (St.meld. nr. 35 (2006-2007), og vil gå over flere år.

Direktoratet ble videre bedt om å vurdere hvorvidt andre helsepersonellgrupper enn dagens tre grupper bør få offentlig spesialistgodkjenning. Den offentlige autorisasjonsordningen etter helsepersonelloven omfatter i dag 29 personellgrupper, og flere av disse har etablert egne videreutdanningsløp og profesjonsgodkjente spesialistordninger. Noen av disse baserer seg på en avlagt mastergrad, mens andre har et klinisk utdanningsløp. Enkelte profesjonsgodkjente spesialister kan utløse "spesialisttakster" og refusjoner fra det offentlige. Noen har også rett til å henvise pasienter til spesialisthelsetjenesten. Disse står i en særstilling fordi de er gitt myndighet til å utløse offentlige midler uten å ha en offentlig spesialistgodkjenning. Departementet har bedt om at disse yrkesgruppene gis prioritet i arbeidet. Det er forutsatt involvering av berørte aktører, og arbeidene skal sees i sammenheng med andre aktuelle prosesser på området. Dersom det tilrås at flere grupper bør få offentlig spesialistgodkjenning, må blant annet selve spesialistutdanningenes struktur og innhold gjennomgås og fastsettes.

Helsedirektoratet er gitt en frist til 1. februar 2012 for en første vurdering av om nye personellgrupper skal få offentlig spesialistgodkjenning, herunder en pro et contra-vurdering av autorisasjon eller offentlig spesialistgodkjenning av manuellterapeutene.

Spesialistområdet for helsepersonell er omfattende og komplekst. Legene har 44 spesialiteter som skal gjennomgås, og flere helseprofesjoner kan være aktuelle for offentlig spesialistgodkjenning. Utredning av faglige, økonomiske og administrative konsekvenser vil derfor måtte gå over flere år. Arbeidet krever utredninger og omfattende vurderinger med aktiv medvirkning av ulike aktører før forslag til eventuelle nye strukturer kan legges frem for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 326**Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trædal****Besvart 5. desember 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvordan man vil forbedre rutineene av forvaltningen av tilskuddsmidler?»

BEGRUNNELSE:

Riksrevisjonens rapport for budsjettåret 2010 skriver på side 215 punkt 6.2 " Riksrevisjonen er kritisk til at departementet ikke har rapportert i Prop. 1S om de resultater som er oppnådd ved enkelte tilskuddsordninger. I henhold til bevilgningsreglementet skal departementene gi opplysninger i den årlige budsjettproposisjonen om oppnådde resultater i forhold til de fastsatte mål for de enkelte tilskuddsordningene.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet viser representanten Trædal til Riksrevisjonens uttalelse i Dok. nr. 1 (2011-2012) der Riksrevisjonen stiller seg

"kritisk til at departementet ikke har rapportert i Prop. 1 S om de resultater som er oppnådd ved enkelte tilskuddsordninger. I henhold til bevilgningsreglementet skal departementet gi opplysninger i den årlige budsjettproposisjon om oppnådde resultater i forhold til de fastsatte mål for den enkelte ordning."

Miljøverndepartementet vil vise til at de mål som det styres etter, presenteres i Prop. 1 S under omtalen av resultatområdene (del III i Prop. 1 S (2010-2011)). Sammen med målene presenteres indikatorer og rapporter. Målene følges opp ved overvåkingsprogrammer, innmeldinger fra direktoratene og ulike undersøkelser og analyser som ligger til grunn for rapporteringen i Prop. 1 S og www.miljostatus.no ("Miljøstatus"). Det arbeides kontinuerlig med å utvikle rapporteringen i Prop. 1 S og "Miljøstatus".

Tilskudd er et av flere virkemidler til å nå målene. Miljøverndepartementet og våre tilskuddsforvaltere innhenter rapporter fra de enkelte tilskuddsmottakere. Våre tilskuddsordninger er i stor grad tiltaksorientert. I flere tilfeller kan rapportene bli en opplysning av gjennomførte tiltak, siden det er meget vanskelig å gi noe klart svar på virkningen av det enkelte tilskudd på målene.

Dok. nr. 1 ble avgitt 22. november d. å. På den korte tiden som har gått siden dokumentet ble avgitt, har ikke Miljøverndepartementet i detalj kunnet legge opp hvordan arbeidet med å forbedre rapporteringen i forhold til målene skal gjennomføres. Departementet legger opp til å forbedre rapporteringen for disse postene i budsjettproposisjonen for 2013. Arbeidet vil foregå i nært samarbeid med underliggende etater som forvalter disse ordningen. Departementet tar sikte på å ha en nærmere plan for arbeidet med å forebedre rapporteringen ut på nyåret 2012.

SPØRSMÅL NR. 327**Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad****Besvart 5. desember 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Kva blir gjort for å samordne begrep og bestemmelsen på dei ulike naturtypene for å unngå at begrepa blir brukt tilfeldig og ulikt?»

GRUNNGJEVING:

I mediaoppslag nylig blir Naturmangfoldsloven beskrevet som et overgrep mot styringsretten. Bakgrunnen for oppslaget er begrepsbruk tilsynelatende skapt av byråkrater i Fylkesmannens stab som " svært viktige å ta vare på".

Kva som legges i begrepet "svært viktig" er det usikkerhet rundt og det synest som om betegnelsene som blir brukt er tilfeldig og ulik.

Svar:

Jeg kjenner ikke saken representanten viser til, og kan derfor ikke kommentere den konkret. Men han stiller et interessant spørsmål, som fortjener et utdypende svar.

Vi har heldigvis et stort naturmangfold i Norge. Dette naturmangfoldet er vi forpliktet til å ta vare på, blant annet gjennom nasjonale miljømål, naturmangfoldloven og internasjonale avtaler. Noen arter og naturtyper er i god befatning og tåler en viss beskatning eller belastning. Andre bør forvaltes med større varsomhet. Eksempler på dette er:

- arter som har en utvikling eller tilstand som gjør det vanskelig å ivareta dem i levedyktige bestander (for eksempel fjellrev)
- naturtyper som er viktige for arter eller som har et særlig rikt naturmangfold (for eksempel slåttemyr, hule eiker),
- arter og naturtyper Norge har et særskilt ansvar for eller som det er knyttet internasjonale forpliktelser til (for eksempel villrein, elvemusling, kystgranskog)

Stortinget har gjennom vedtakelsen av naturmangfoldloven bestemt at slikt naturmangfold kan gis særskilt beskyttelse gjennom ulike virkemidler som er tilpasset trusselbildet. Hvorvidt man anser det som ”viktig” eller ”svært viktig” i den enkelte sak å treffe nærmere forvaltningsvedtak, beror på en konkret vurdering. Da skal forvaltningsmyndigheten se hen til momenter som hvilken type tiltak det er tale om, risiko for skade på naturmangfoldet og hvilken tilstand den aktuelle naturtype eller art er kategorisert som på henholdsvis Norsk rødliste for naturtyper 2011 eller Norsk rødliste for arter 2010. Konklusjonen etter en slik vurdering i et vedtak kan bli at noe naturmangfold anses mer viktig enn annet.

Naturmangfoldloven kapittel II, Bestemmelser om bærekraftig bruk, skal medvirke til at naturmangfoldet blir gjenstand for de samme faglige vurderingene, uavhengig av hvor i landet det er og uavhengig av beslutningsmyndighet. Miljøverndepartementet arbeider nå med å ferdigstille en egen veileder som utdyper hvordan miljøforvaltningen og andre myndigheter skal anvende disse bestemmelsene. Jeg har som mål at loven, sammen med den kommende veilederen, skal medvirke til å samordne begrepsbruken og vurderingene.

SPØRSMÅL NR. 328

Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 2. desember 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«På hvilken måte har regjeringen til nå tatt opp, og i hvordan vil statsråden fremover på en langt mer direkte måte ta opp diskrimineringen av LHBT i Russland med sikte på at lovforslag om å forby "homopropaganda" skrinlegges?»

BEGRUNNELSE:

Situasjonen for LHBT-befolkningen i Russland blir stadig mer kritisk. I St. Petersburg ble et lovforslag som forbyr «homopropaganda» vedtatt med 27 mot 1 stemmer onsdag i forrige uke. Det nesten enstemmige vedtaket skjedde i den første av tre runder som må til for at et lovforslag skal bli vedtatt i Russlands nest største by. I lovteksten ble det foreslått forbud mot «virksomhet i offentligheten som fremmer sodomi, lesbiskhet, biseksualitet og transseksuell identitet». Loven ville ha gjort alle Pride-arrange-

menter i byen ulovlige, og brudd på den ville kunne medføre bøter på inntil 50 000 rubler (om lag 10 000 norske kroner). Mye tyder på at lovforslaget er et resultat av en samordnet politisk kampanje, igangsatt av partiet Forent Russland, i forkant av valget i desember. For undertegnede fremstår det som patetisk at man i 2011 kan legge til grunn at LHBT-tillitsvalgte skal kunne regnes ansvarlige for "konvertering" av russisk ungdom. Ingen politiske partier som stiller til valg den 4. desember ser ut til å se på LHBT-rettigheter som menneskerettigheter. Dette føyer seg dessverre inn i mønsteret hvor man ser at Russland beveger seg i feil retning i menneskerettighetsspørsmål. Dette bør bekymre Norge som nærmeste nabo og som sentral handelspartner og aktør i nord-områdene. Et USA som er på defensiven økonomisk versus en fremvoksende kinesisk stormakt som vektlegger menneskerettigheter i mindre, fordrer tettest mulig samarbeid med våre vestlige allierte.

Svar:

Jeg deler din bekymring for situasjonen for LHBT (lesbiske, homofile, bifile og transpersoner) i Russland og departementet følger utviklingen på dette feltet.

Våre utenriksstasjoner i Russland har hatt løpende kontakt med representanter for LHBT-miljøet og lagt vekt på å vise støtte åpent til LHBT-organisasjoner og aktiviteter og fremme norske holdninger om LHBT-rettigheter. I et møte Norges generalkonsulat i St. Petersburg hadde med lokale LHBT-representanter i april, kom det frem at en god tilnærming for støtte til LHBT-arbeidet var nettopp synliggjøring, støtteuttalelser og tilstedeværelse ved arrangement. Dette følger vi opp.

Vi har også engasjert oss overfor lokale lovgivende organer når det gjelder konkrete lovforslag om å forby offentlige opptredener som fremmer lesbiskhet, homofili, biseksualitet, transseksualitet og pedofili blant mindreårige. I et møte med ledelsen i den folkevalgte forsamlingen i Arkhangelsk fylke i september, uttrykte vår generalkonsul i Murmansk bekymring for de konsekvenser de aktuelle lovendringer kan få. Det ble understreket at man fra norsk side så frivillige organisasjoners deltakelse som et vesentlig innslag i samfunnsdebatten, også når det gjelder LHBT-spørsmål, og det ble uttrykt håp om at de gjeldende organisasjoner åpent ville kunne engasjere seg på linje med andre.

I St. Petersburg har vårt generalkonsulat samarbeidet med EU og medlemstater til Europarådet om en oppfølging av lovforslaget der. 16. november i år ble det sendt et felles formelt brev til ombudsmannen for menneskerettigheter i St. Petersburg og lederen

for byens lovgivende komité, med kopi til lederen for byens lovgivende forsamling og til presidentens representant for Nordvest-Russland. I brevet heter det bl.a.

”Vi er veldig bekymret for mulige konsekvenser av denne lovgivningen, både for individer i St. Petersburg som allerede er rammet av intoleranse og diskriminering basert på seksuell legning og kjønnsidentitet, samt for dens manglende samsvar med Europarådets retningslinjer”.

Det ble i brevet anmodet om et møte for å drøfte temaet. Jeg tror at denne henvendelsen kan ha medvirket til utsettelsen av den såkalte andre lesning av lovforslaget, som innebærer at dette ikke vil bli ferdigbehandlet før valget 4. desember i år.

Norge legger vekt på at Russland som medlem av Europarådet følger rådets anbefaling om tiltak for å bekjempe diskriminering på grunnlag av seksuell legning eller kjønnsidentitet. Anbefalingen er det første internasjonale instrumentet om LHBT-rettigheter og vi bidrar nå til et nyoppstartet prosjekt som har som formål å etablere en egen LHBT-enhet i Europarådet. Det er viktig å forfølge arbeidet mot LHBT-diskriminering her, så vel som gjennom bilaterale spor. Departementet har for øvrig utarbeidet en egen veiledning for utenriksstasjonenes arbeid med å fremme rettighetene til LHBT.

I sum: Departementet vil fortsette å følge utviklingen i Russland på LHBT-området nøye og gi uttrykk for våre bekymringer overfor russiske motparter. Vi vil være på vakt når det gjelder mulige politiske initiativ til diskriminerende lovforslag om LHBT på føderalt nivå.

SPØRSMÅL NR. 329

Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 7. desember 2011 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Når vil den lovede eksterne gjennomgangen av PST kunne bli ferdigstilt, hvordan sikres det involvering fra Stortinget ved utforming av mandat, og i hvilken form ser regjeringen for seg at denne skal kunne forelegges Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Høyre har i lengre tid bed om en ekstern gjennomgang av PST. Dette har vi gjort fordi Stortinget må sikres mer kunnskap om PSTs ressurstilgang, bemanning, kapasitet, behov for metoder etc. for å følge ulike miljøer og utviklingen av potensielle trusselsituasjoner. Dette er en forutsetning for at vi for fremtiden skal kunne få en sterkere og mer robust sikker-

hetstjeneste, som kan holde seg oppdatert på et stadig mer krevende trusselbilde. Høyre har også gjentatte ganger bedt om en egen politistudie hvor PSTs rolle drøftes og analyseres. På vegne av regjeringen imøtekom tilsynelatende statsråden Høyres ønske om en ekstern gjennomgang under sin redegjørelse om 22. juli den 10.11.2011. Høyre etterlyser nå en fremdriftsplan og skisse for hvordan Stortinget skal involveres ved utforming av mandat for denne gjennomgangen, for å sikre at arbeidet skjer raskest mulig og får den tilstrekkelige politiske legitimitet.

Svar:

Jeg viser til det som ble sagt i Stortinget 10. november d.å. av daværende justisminister Storberget i redegjørelsen om terrorangrepene 22. juli. Her ble følgende uttalt: «Det har fra ulike hold blitt reist spørsmål om ressursituasjonen i PST. «22. juli-kommisjonen» står fritt til også å vurdere denne. Jeg

mener likevel det kan være klokt å få en ekstern gjennomgang av ressursituasjonen, slik at man har et best mulig grunnlag for behandling av PSTs fremtidige budsjetter.»

Dette er mitt utgangspunkt. En slik ekstern gjennomgang kan gi viktig informasjon for Stortingets behandling av budsjetter og lovgivning knyttet til PSTs virksomhet. Hvordan en ekstern gjennomgang skal utføres og mandat for denne er nå til vurdering i Justisdepartement.

En slik gjennomgang vil kunne gjennomføres uten å avvete rapporten fra «22. juli-kommisjonen». Det kan også i etterkant av kommisjonens rapport, bli aktuelt å vurdere behovet for videre evaluering. Vi må unngå overlappende mandat med det «22. juli-kommisjonen» skal utrede.

Etter min vurdering vil det være hensiktsmessig å forelegge resultatene av den eksterne gjennomgangen for Den utvidede utenriks- og forsvarskomiteen.

SPØRSMÅL NR. 330

Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen

Besvart 2. desember 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Dersom en spesifikk måling av total bremseeffekt (zt) på et tungt kjøretøy over 3.500 kg viser et avvik mellom prøving på rulleprøver og faktisk prøving på vei med retardasjonsmåling, hvilken målemetode skal da gjelde og danne grunnlaget for en godkjenning/ikke godkjenning ved en periodisk kontroll?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har tidligere tatt opp et spørsmål om retardasjonsmåling av bremses kontra rulleprøver på tunge kjøretøy. Jeg får fortsatt mange henvendelser fra firma som eier og kjører slike kjøretøy og som vet at de har fått feil måling av bremsekraft ved trafikkstasjoner. Måling ved rulleprøve og måling ved retardasjonsmåling viser forskjellig resultat. De er svært bekymret for de trafikkfarlige situasjoner som kan oppstå, dersom kjøretøyet har dårligere eller ingen bremses i forhold til det en bremsetest viser.

I gjeldende kontrollveiledning står følgende:

"Kravet til bremsevirkning er i forskriften fastsatt ved kjøring på veg med måling av retardasjon/stopp-lengde."

Svar:

Gjeldende forskriftsbestemmelser med krav til rulleprøver og kapasitetskrav til rulleprøveren, samt de detaljerte kravene til kontrollpunkter og til utregning av zt-verdi, tilsier at rulleprøver er hovedkontrollmetoden ved periodisk kjøretøykontroll. Dette er også innarbeidet praksis i bransjen. Retardasjonsmåling brukes i tilfeller der kjøretøyet ikke kan prøves i rulleprøver, eller dersom rulleprøveren er midlertidig ute av drift. Ved uenighet om resultatet av en kontroll kan man klage på dette til regionvegkontoret, og be om en ny kontroll (overprøvningskontroll).

Både rulleprøver og retardasjonsmåling gir måleresultater som kan være noe avvikende i forhold til hverandre. Undersøkelser viser at rulleprøvere har en feilmargen på 3 % når utstyret brukes riktig og kalibreres/vedlikeholdes som det skal. Retardasjonsmålere har også en toleransegrad som vanligvis er oppgitt fra fabrikanten.

Retardasjonsmåling tar først og fremst for seg den totale bremsevirkningen, og ved å benytte denne metoden alene får man ikke sjekke ut mange viktige kontrollpunkter. Av sentrale kontrollpunkter som betinger rullebremseprøver kan nevnes akselsvis må-

ling av bremsevirkning, skjevhet mellom hjul på samme aksel, hjulbremsens pulsering samt starttrykk. Et kjøretøy kan klare minimumskravet til retardasjon uten bremses på et eller flere hjul.

Retardasjonsmåling vil derfor kun være et supplement til rullebremseprøver, og vil bare kunne benyttes som hovedkontrollmetode for kjøretøy som av

tekniske årsaker ikke lar seg prøve i rulleprøver, eksempelvis kjøretøy med ekstreme dimensjoner og enkelte kjøretøy med permanent firehjulstrekk.

Jeg viser for øvrig til tidligere svar på spørsmål nummer 1370, 1677, 1761 og 1837, hvor temaet bremsekontroll og kontrollmetoder for tunge kjøretøy er nærmere utdypet.

SPØRSMÅL NR. 331

Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 5. desember 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Lisensjakta på bjørn i år må kunne karakteriseres som mislykket. Det lave antall bjørn felt i lisensperioden er ikke i tråd med stortingets intensjon. Mye tyder på at lisensjakta ikke har et reelt innhold og gir reell mulighet for uttak gjennom jakt. Det er særdeles viktig for rovviltpolitikken legitimitet og troverdighet at dette ikke er et inntrykk som får festne seg.

Hva vil statsråden foreta av endringer for å øke muligheten for at bjørn felles av lisensjegere?»

BEGRUNNELSE:

Det var i år åpnet for lisensfelling for bjørn fram til 15. oktober. Perioden ble avsluttet før de fleste bjørner har gått i hi og med bakgrunn i det lave felingsresultatet har det kommet krav om at perioden måtte forlenges og at man gjenåpnet lisensjakta. Det har også kommet klare signaler om at departementets behandling av slike saker er svært treg. Søknader blir ikke behandlet før de ikke er aktuelle lenger. Det svekker forvaltningens legitimitet.

Elgjakt og mange jegere ute i skogen med våpen som er egnet for bjørnejakt, er åpenbart en viktig forutsetning for å kunne lykkes med også å få felt bjørn. Å sikre at lisensjaktperioden for bjørn fanger opp mest mulig av den perioden elgjegere er ute, må derfor være en sentral forutsetning for suksess.

Ulvesonen var unntatt fra lisensjakt. I praksis forsterker dette inntrykket av at et område i landet forvaltningsmessig er utpekt som reservat.

Det er ikke forankret i stortingets vedtak eller intensjoner.

Jakt er en viktig del av det å skape forståelse og legitimitet for en rovviltpolitikken. Man kan lett få den motsatte effekten dersom SNO må inn med profesjonelle jegere for at bestandet skal komme på øn-

sket nivå. Erfaringene fra årets lisensjakt bør føre til klare endringer i rammebetingelsene for lisensjakt neste år.

Svar:

Jf. rovviltforliket av 17. juni 2011 punkt 2.2.17 skal det, for å øke forutsigbarheten i beitenæringen utenfor prioriterte yngleområder for bjørn, gis økt adgang til lisensfelling av hannbjørner slik at forekomsten av hannbjørner i prioriterte beiteområder reduseres. For å imøtegå dette punktet ble størrelsen på lisensfellingskvoten for årets lisensfelling økt fra tidligere år. Videre har jeg i tråd med rovviltforliket utvidet lisensfellingsperioden slik at den fra og med i år startet 21. august mot tidligere år 1. september. Dette er endringer som øker adgangen til lisensfelling av bjørn. Når bestandsmålet for en art ikke er oppnådd i en forvaltningsregion er det Direktoratet for naturforvaltning som har myndighet til å fatte vedtak om lisensfellingskvoter. I de forvaltningsregioner der man ikke har bestandsmål for bjørn er det rovviltnemnda selv som vedtar lisensfellingskvoten. Det er de regionale rovviltnemndene som gjennom sine forvaltningsplaner bestemmer hvilke områder som skal være prioritert til rovvilt og ikke. I Hedmark fylke er forvaltningssonen for ynglende ulv og området som er prioritert for bjørn av rovviltnemnda delvis overlappende, og som representanten beskriver fører dette til at det ikke ble åpnet for lisensfelling av bjørn i disse områdene i år. Dette er i tråd med rovviltforliket som Stortinget vedtok i juni i år.

Det er riktig som representanten skriver at lisensfellingen av bjørn ikke har ført til et tilfredsstillende uttak i år. Årets lisensfellingskvote for bjørn ble satt til 27, hvorav to bjørner ble skutt under lisensfellingen i forvaltningsregion 8 (Troms og Finnmark). Da

lisensfellingsperioden var over 15. oktober gjenstod altså 25 bjørner av lisensfellingskvoten. Miljøforvaltningen har derfor fulgt opp, og vil fortsette å følge opp, forlikets punkt om at miljøforvaltningen skal ta ansvar for så langt som mulig ta ut resterende lisensfellingskvote i de områdene der lisensfellingskvote er gitt. Direktoratet for naturforvaltning har myndigheten til å fatte vedtak om hvordan og hvor ekstraordinære uttak av bjørn skal gjennomføres, og jeg mener dette er fulgt opp på en god måte i høst.

Rovviltforliket sier at lisensfelling fortsatt skal være hovedvirkemidlet i bestandsreguleringen av bjørn. Dette er et viktig prinsipp fordi det bidrar til å alminneliggjøre rovviltforvaltningen. Selv om det er mange jegere som melder seg som lisensjegere hvert år, har man ingen lang tradisjon med lisensfelling av bjørn i nyere tid i Norge. I 2010 ble det registrert 166

individer av bjørn i Norge. Dette er et minimumstall over de som er fanget opp gjennom DNA-materiale, men det inkluderer også de individer som kun har vært innom Norge før de går tilbake til våre naboland. Felling av en fåtallig art er krevende, og det er derfor viktig at forvaltningen legger til rette for økt kompetanse hos lisensjegerne og reelle muligheter for uttak av bjørn i de områder der lisensfellingskvote er gitt. Jf. rovviltforlikets punkt 2.2.2 skal det arbeides aktivt med kompetansehevede tiltak for lisensfelling, og etableres et bedre kurstilbud med sikte på å effektivisere lisensfelling. Miljøforvaltningen jobber med dette og et kurstilbud vil etableres i samarbeid med Norges Jeger- og Fiskerforbund. Når man har fått på plass slike tilbud vil man kunne forvente at kompetansen hos lisensjegerne øker, og at lisensfelling vil være mer effektiv.

SPØRSMÅL NR. 332

Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 9. desember 2011 av forsvarsminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

«Stiller forsvarsministeren seg bak tidligere forsvarsminister Grete Faremos utsagn om at det er viktig å få med kompetanse fra nedlagte HV-016 i Forsvaret, hva er status for denne kompetansevidereføringen og evt. på hvilken måte ser statsråden for seg at ivaretagelse av denne verdifulle kompetansen kan forsterkes i nye eller eksisterende strukturer i Forsvaret?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med redegjørelsen i Stortinget 26. november 2010 om forholdene i Heimevernet og nedleggelsen av HV-016 sa daværende forsvarsminister Grete Faremo blant annet at:

”(...) det er viktig å få med kompetansen videre i innsatsstyrkene, og at jeg forventer at forsvarssjefen og generalinspektøren for Heimevernet følger opp dette på en god måte.”

I tilsvaret til en replikk fra undertegnede understreket Faremo videre:

”Jeg forutsetter at forsvarssjefen og generalinspektøren for Heimevernet raskest mulig legger opp til en god prosess om hvordan de best kan nyttiggjøre kompetansen i innsatsstyrkene i fortsettelsen.”

Venstres bekymring vedr. nedleggelsen av HV-016 i debatten etter nevnte redegjørelse ble sammenfattet slik av undertegnede i et innlegg:

”HV-016 er en veldig spesiell gruppe. Det er en gruppe med veldig spesiell kompetanse, kompetanse som vi må ta vare på. Det jeg ikke syns statsråden svarte på, er hvordan den kompetansen som ligger her, skal tas vare på i en ny konstruksjon. Er det sånn at den sosialdemokratiske regjeringa bare er opptatt av boksene, og ikke av hvem det er som er inne i boksene? Det er den kompetansen vi er redd for å miste. Dette er ikke noen hvem som helst, dette er den godt trent delen. Det er de som også er med og bidrar i utenlandsoperasjonene våre. Dette er de som man har å rutte med når man skal delta internasjonalt. Hvordan skal man være sikker på at man tar vare på den kompetansen? Vi får alltid et heimevern som er god til å bære sandsekker eller til å stå og passe en bru. Men det å ha en styrke som HV-016 når det gjelder kompetanse, har vært helt spesielt. Jeg må si at jeg, etter statsrådens innlegg, ikke føler meg betrygget med hensyn til forståelse for hvordan den kompetansen skal tas vare på. Det er viktig for borgere i Oslo. Det er viktig for hvordan Heimevernet vårt skal være i framtida. Men dette har også overslag til at det er viktig for utenlandsopdragene våre, for dette er folk vi skal ta vare på.

Så jeg ønsket kanskje at statsråden skulle bevege seg litt opp fra firkanter, bokser og omorganisering og heller tenke på hvordan man skal ta vare på en unik kompetanse i Forsvaret vårt som vi trenger i framtida

for vår egen sikkerhet, men også for vår egen deltakelse i det internasjonale samfunnet.”

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 28. november 2011 med spørsmål fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande om videreføring av kompetansen fra de nedlagte HV-016-troppene og status for denne kompetansevidereføringen. Jeg viser også til foreløpig svar av 5. desember 2011.

Det har vært lagt betydelig vekt på at den brede kompetansen og erfaringen som personellet i Heimevernets 016-tropper representerte, skulle kunne videreføres på en god måte. For at så mange som mulig skulle kunne bli med videre, besluttet generalinspektøren for Heimevernet (GIHV) etter råd fra distriktsjefene å holde personellet samlet i en av innsatsstyrkenes troppetyper (innsattropp). Hensikten var å ta vare på både kompetansen, kameratskapet og miljøet fra de tidligere HV-016-troppene. Alt personell fikk tilbud om å fortsette. Innsatsstyrken i Heimevernet er videreført med samme antall stillinger og tropper som tidligere. Det ble således lagt godt til rette for at det tidligere HV-016-personellet kunne bli med videre

re i innsatsstyrkene dersom de selv ønsket dette.

Forsvaret opplyser at av det opprinnelige antallet på 197 i HV-016, var 54 igjen i innsatsstyrkene pr. 26. oktober 2011. 139 har sagt opp sine kontrakter og er overført til Heimevernets områdestruktur. Fire har sluttet på grunn av alder.

Innsatsstyrkene er Heimevernets prioriterte avdelinger. Forsterknings- og oppfølgingsstyrkene (F&O-styrkene) skal imidlertid kunne overta oppdrag og ressurser fra disse. Som selve grunnfjellet i Heimevernet, utgjør også F&O-styrkene en betydelig ressurs når Heimevernet etter anmodning fra bl.a. politiet skal yte støtte til det sivile samfunn. Overføringen av tidligere HV-016-personell har derfor styrket områdestrukturen i de aktuelle HV-distriktene og verdifull kompetanse synes gjennom dette å være godt ivaretatt i den totale operative strukturen.

Regjeringen tar sikte på å legge frem en ny langtidsplan for Stortinget våren 2012. Et hovedsikttemål med planen vil være å sikre fortsatt forbedring av Forsvarets operative evne, ikke minst ved videre rekruttering av godt kvalifisert og motivert personell i Heimevernets ulike styrke kategorier.

SPØRSMÅL NR. 333

Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 7. desember 2011 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Jeg viser til mine tidligere spørsmål vedr politiaksjonen i Bø i Telemark i august 2009. I sitt siste svar viser statsråden til straffesaksdokumentene som begrunnelse for sitt svar. Det er ukjent at de grove påstandene kan dokumenteres i noen dokumenter som politiet besitter.

Kan statsråden henvise konkret til hvor i straffesaksdokumentene disse påstandene kan dokumenteres, og er det gjort tekniske forsøk på å gjennomgå harddisken for å se om det er mulig å gjenfinne opplysningene fra lydloggen?»

Svar:

Jeg har innhentet nærmere informasjon fra Politidirektoratet i sakens anledning, idet jeg selv ikke sitter med tilgang til sakens dokumenter. Partene kan med hjemmel i straffeprosessloven be påtalemyndigheten om tilgang til disse når saken nå er avsluttet.

Lydloggen i Telemark politidistrikt blir lagret på tape, og ikke på harddisk. Disse kassetene blir tatt ut av produksjon og lagret i 3 måneder. Deretter blir de satt i produksjon og tapene blir overskrevet. De aktuelle kassetene er nå overskrevet flere ganger. Det er ikke kjent at det er mulig å finne tilbake til overskrevet materiale.

SPØRSMÅL NR. 334**Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 6. desember 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hva er regjeringens strategi for å redusere innførsel av og ulovlig handel av tobakk, og hva gjør regjeringen for å hindre at mindreårige får tilgang til tobakk som er ulovlig innført til Norge?»

Svar:

Spørsmålet faller inn under både Finansdepartementets og Helse- og omsorgsdepartementets ansvarsområder og jeg har derfor fått innspill til svar fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Toll- og avgiftsetaten er ansvarlig kontrollertat for å avdekke ulovlig innførsel av varer, herunder smugling av tobakksvarer. Kontrollen av tobakksvarer inngår i etatens løpende kontrollvirksomhet og gjennomføres ved grensepassering og ved fortolling. Beslagstallene har i de seneste årene vært på et stabilt nivå. Toll- og avgiftsetaten utfører en streng kontroll for å hindre ulovlig innførsel av tobakk og etaten vil opprettholde denne kontrollen også for framtiden.

Når det gjelder arbeid for å forebygge ulovlig handel med tobakk, er Verdens helseorganisasjons rammekonvensjon mot tobakk et viktig virkemiddel. Norge var et av de første landene som undertegnet og

ratifiserte rammekonvensjonen. Konvensjonen trådte i kraft i februar 2005 og har nå 174 parter. Det pågår et løpende arbeid med å implementere og utdype Tobakkskonvensjonens forpliktelser, og det pågår nå forhandlinger om en protokoll om ulovlig handel med tobakksvarer (herunder temaer som smugling, forfalskninger, lisensieringssystem, salg over internett, taxfree-salg mv).

Når det gjelder innsatsen for å hindre mindreåriges tilgang til ulovlig innført tobakk i Norge, har jeg fått følgende innspill fra Helse- og omsorgsdepartementet:

”Regjeringen er opptatt av å begrense barns og unges tilgang til tobakk og vil satse sterkere på det tobakksforebyggende arbeidet i årene framover. Helse- og omsorgsdepartementet vil om kort tid legge fram en ny strategi for det tobakksforebyggende arbeidet de neste fem årene. Den nye tobakkstrategien vil bl.a. omfatte forslag til endringer i regelverket, et forslag til en nasjonal plan for tobakksavvenning og en ny satsing på massemediekampanjer mot tobakk. I tillegg vil departementet sende på høring en rekke forslag til endringer i tobakkskadeloven. Formålet med endringene er blant annet å begrense barns og unges tilgang til tobakksvarer, gjøre flere arenaer røykfrie og styrke vernet mot passiv røyking.”

SPØRSMÅL NR. 335**Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 6. desember 2011 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Hva er statsrådets kommentar til konsekvensene av forbudet mot videretildeling, og vil statsråden sørge for nødvendige regelendringer slik at kommunene igjen kan videretildele tilskuddet til borettslag, stiftelser og andre aktører/foretak som ikke driver virksomhet med sikte på økonomisk gevinst?»

BEGRUNNELSE:

Nye forskrifter for tilskudd til omsorgsboliger og sykehjem, Prop. 65 S (2010-2011), ble presentert som en endring som skulle gjøre tilskuddet mer flek-

sibelt og mer tydelig for kommunene. Det skulle også styrke mulighetene for samarbeid med boligbyggelag og andre private ved utbygging av omsorgsplasser (jf. pressemelding fra Statsministerens kontor 26. januar 2011).

I praksis kan det se ut som om regelendringene ikke har økt kommunenes muligheter til å samarbeide med boligbyggelagene som aktør – snarere tvert i mot. Boligbyggelagenes foretrukne og primære innfallsvinkel til å bidra på dette området, er ved å bygge og etablere omsorgsplasser organisert i borettslag (boligbyggelagene var med på å etablere ca. 6 000 slike plasser i forrige runde med bygging av syke-

hjem og omsorgsboliger). Dette er da omsorgsboliger som de pleietrengende kjøper og finansierer med egne midler – og eventuelt låneopptak – men som kommunene har tildelings- og disposisjonsrett til i minst 30 år. For mange kommuner er dette en modell som har store fordeler ved at det ikke belaster kommunens investeringsbudsjett (ikke nye låneopptak), og selve arbeidet med å bygge og etablere borettslaget kjøpes som en tjeneste i markedet – som oftest et boligbyggelag.

Det nye regelverket setter imidlertid helt stopp for enhver form for videretildeling av investeringstilskuddet – også til en ikke-økonomisk aktør som et borettslag. I praksis innebærer dette nærmest en utelukking av omsorgsboliger organisert som borettslag; noe som harmonerer dårlig med de intensjoner og de politiske signaler som ble gitt når endringen av regelverket ble lansert. Borettslag som eieform kan riktignok fortsatt brukes, men da primært i en modell hvor kommunen selv etablerer borettslaget og eier andelen – som deretter eventuelt kan selges til aktuelle pleietrengende. Dette representerer ofte en lite hensiktsmessig modell for kommunene.

Det absolutte forbudet mot videretildeling av investeringstilskuddet, ser ut til å medføre unødvendig kompliserte modeller for anvendelse av tilskuddet når kommunen ikke ønsker å eie omsorgsplassene selv. Det vises i denne sammenheng til KS-veiledningen for kommunenes bruk av investeringstilskuddet på Husbankens hjemmeside: <http://www.husbanken.no/tilskudd/tilskudd-rettet-mot-kommuner/ks-veiledning/>

Svar:

Investeringstilskuddet er et virkemiddel under Omsorgsplan 2015. Det er Helse- og omsorgsdepartementet som har det overordnede faglige ansvaret for både Omsorgsplanen og investeringstilskuddet.

Regjeringen er svært opptatt av å få økt utbyggingen av omsorgsplasser med heldøgns omsorgstjenester. Som et ledd i dette ble det foretatt flere endringer i investeringstilskuddsordningen denne våren, jf. Prop. 1 S (2010-2011) og Prop. 65 S (2010-2011). De fylkesvise rammene og fylkesmannens oppgave med å prioritere hvilke kommuner som skal få investeringstilskudd ble avvirket, tilskuddsatsene ble økt, adgangen til å videretilde tilskuddet ble avvirket og det ble åpnet opp for at kommunene kan samarbeide med både ideelle og kommersielle aktører. Gjennom endringene har det kommunale handlingsrommet økt betydelig. Kommunene har fått et bedre virkemiddel i arbeidet med å bygge opp et godt omsorgstilbud til sine innbyggere.

Selv om investeringstilskuddet ikke lenger kan videretildes, vil det likevel ha en positiv effekt for omsorgsplasser i regi av andre aktører. Kommunen

kan benytte tilskuddet til nye investeringer eller ekstraordinære låneavdrag, men ikke til drift. Samtidig er kretsen av aktører som kommunene kan samarbeide med, utvidet. Ordningen er nå slik at bare kommunene kan få tilskudd, men de kan også få tilskudd på bakgrunn av omsorgsboliger og sykehjemsplasser som etableres etter avtaler med både ideelle og kommersielle aktører. Kommunene kan dermed velge om de vil etablere omsorgsboliger og sykehjemsplasser i egen regi, eller om de vil inngå avtaler med frivillige organisasjoner, borettslag, private omsorgsfirma eller andre. Avtalene må inngås på vanlige forretningsvilkår og regelverket om offentlige anskaffelser må følges. Departementet mener at boligbyggelagene og borettslag kan være naturlige samarbeidspartnere for kommunene i utbyggingen av et godt omsorgsboligtilbud. Borettslagsformen ble mye brukt under Handlingsplan for eldreomsorgen, og boligbyggelagene sitter på betydelig kompetanse når det gjelder bygging av omsorgsboliger organisert som borettslag.

Når adgangen til å videretildele tilskudd ble avvirket, var det fordi videretildelingen var problematisk mht. EØS-regelverket for statsstøtte og regelverket for offentlige anskaffelser. Det er vanskelig å forbeholde videretildeling for ideelle organisasjoner og andre ikke-kommersielle aktører. Statsstøttevurderinger er krevende og forbundet med risiko, og manglende etterlevelse vil som regel resultere i krav om tilbakebetaling av tilskudd med rentes rente. Det er i tillegg kommunene som bærer ansvaret for eventuelle brudd på disse regelverkene. Med den nye innretningen av tilskuddet, hvor det forutsettes at anskaffelsesregelverket følges, kommer ikke statsstøtteregelverket til anvendelse.

Reglene for investeringstilskuddet er nå også tilpasset kommunenes ansvar etter helse- og sosiallovgivningen for å sikre nødvendige heldøgns omsorgstjenester til sine innbyggere. Det er kommunene som har ansvaret for å tilby heldøgns omsorgsplasser i sykehjem og omsorgsboliger, og det er også kommunene som må vurdere om det er behov for økt utbygging eller modernisering av omsorgsboliger og sykehjemsplasser.

Da avviklingen av videretidelingsadgangen er en tilpasning til lov og forskrift om offentlige anskaffelser, statsstøtteregelverket og helse- og sosiallovgivningen, vil det ikke være hensiktsmessig å endre regelverket på nytt.

Det er viktig at kommunene og andre får god informasjon om ordningen. Husbanken gir løpende råd og veiledning til kommuner og andre som ønsker å bygge omsorgsboliger og sykehjemsplasser. Husbanken har denne høsten også arrangert en rekke seminarer og fagdager for kommuner og andre om investeringstilskuddet. Videre er det viktig at kommunene har til disposisjon gode og konkrete modeller og

eksempler på hvordan kommuner, ideelle organisasjoner, boligbyggelag og andre kan samarbeide om etablering av omsorgsplasser. KS har gitt ut et informasjonsskriv om hvilke modeller kommunene kan benytte når de skal etablere omsorgsboliger og sykehjemsplasser i egen regi eller i samarbeid med andre aktører. Dette informasjonsskrivet er ikke uttømmende når det gjelder mulige samarbeidsmodeller mellom kommuner og andre aktører, og det vil bli videreutviklet etter hvert som flere eksempler på modeller kommer opp. Husbanken vil utarbeide en eksempelsamling om gode samarbeidsprosjekter mellom kommuner og andre aktører.

Etter forskriften om offentlige anskaffelser er det for øvrig et unntak for helse- og sosialtjenester, jf. § 2-1 nr. 3. Unntaket åpner for at kommunene kan ekskludere kommersielle aktører fra å delta i anbudsprosesser om levering av helse- og omsorgstjenester. Der botilbudet inngår som en del av det totale tjenestetilbudet kan også dette unntas. Anbud som bare omfatter framskaffelse av omsorgsplasser i regi av andre aktører og der kommunen leverer omsorgstjenestene selv, omfattes imidlertid ikke av unntaket. Det vil være kommunens ansvar å påse at den valgte aktøren ikke driver kommersiell virksomhet slik dette er definert i statsstøtte- og anskaffelsesregelverket.

SPØRSMÅL NR. 336

Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 7. desember 2011 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Hva er begrunnelsen for at utenlandske statsborgere med lovlig opphold i Norge ikke får levere skadeanmeldelser via politiets nettjeneste, og vil statsråden sørge for å endre denne praksisen?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller har blitt kontaktet av en utenlandsk statsborger med 16 års lovlig opphold i Norge. Vedkommende har vært folkeregistrert i Norge hele perioden. Personen forsøkte å anmelde en skade til politiet via politiets nettjeneste, men fikk da til svar at utenlandske statsborgere bare kan anmelde forholdet ved direkte henvendelse til nærmeste politistasjon.

Svar:

Det er riktig at det på politiets hjemmeside har stått at man må levere anmeldelse ved fram møte hos politiet hvis man er utenlandsk statsborger eller har folkeregistrert adresse i utlandet. Departementet har vært i dialog med Politidirektoratet (POD) om saken, og fått opplyst at kravet for å levere anmeldelse på politiets hjemmeside er at den som leverer må ha norsk fødselsnummer og folkeregistrert adresse i Norge. Utenlandske statsborgere med lovlig opphold i Norge kan således levere skadeanmeldelse via politiets nettjeneste dersom disse kriteriene er oppfylt. Det er beklagelig at veiledningsteksten om dette på nettsidene har vært upresis, og det skal nå være rettet opp.

SPØRSMÅL NR. 337**Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke****Besvart 5. desember 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken****Spørsmål:**

«Hvilke vurderinger legger regjeringen til grunn når støtten til Harry Benjamin ressurscenter vurderes, og hva er grunnen til at departementet ikke yter det lille ekstra som organisasjonen trenger?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til det viktige, og bokstavelig talt enestående, arbeidet med antidiskriminering, kunnskapsformidling og informasjon som Harry Benjamin ressurscenter driver overfor en sårbar gruppe. Det handler om mennesker med diagnosen transseksualisme og som har behov for kjønnskorrigerende behandling. Senteret er en viktig aktør og et talerør for en gruppe som har stort behov for en stemme som taler deres sak. Senteret har i dag problemer med å lønne en hel stilling. Det er åpenbart at en beskjeden økning ville hatt stor betydning for deres arbeid. Det ser derfor underlig ut at departementet tilsynelatende er så tilbakeholdne med å gi det lille ekstra som kunne betydd svært mye.

Svar:

Harry Benjamin ressurscenter (HBRS) gjør etter min vurdering et viktig arbeid knyttet til rettigheter for en stigmatisert gruppe. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har derfor styrket drifts-

støtten til HBRS betydelig i de senere år, senest med 150 000 kroner fra 2008 til 2009. I de siste årene har støtten vært stabilisert på 650 000 kroner. I 2011 er driftsstøtten til HBRS prisjustert og utgjør nå 670 000 kroner.

Foruten driftstilskuddet har HBRS også mottatt særskilt støtte fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet til å arrangere en verdenskongress knyttet til transseksualisme i 2009.

HBRS arbeider med rettigheter og økt livskvalitet for en utsatt gruppe, men er ikke alene på dette området. Flere organisasjoner og miljøer har fokus på kjønnsidentitet eller kjønnsuttrykk. Mange ulike interesse- og medlemsorganisasjoner ønsker økt støtte til sin virksomhet, og departementet må prioritere innenfor en begrenset ressursramme. HBRS får i dag en betydelig driftsstøtte i forhold til antall medlemmer. Dersom det skal vurderes å øke ytterligere driftstilskuddet til HBRS, må dette sees i sammenheng med driftstilskudd til andre organisasjoner som også har store utfordringer og langt flere medlemmer.

Jeg vil gjøre oppmerksom på at HBRS også er gitt mulighet til å søke aktivitetsstøtte over den tilskuddsordningen som Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet forvalter på vegne av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, knyttet til å bedre levekårene til LHBT-befolkningen.

SPØRSMÅL NR. 338**Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 6. desember 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«I Stortinget finansdebatt 24.11.12 uttalte statsråd Schjøtt-Pedersen at "Det er ikke lagt fram nye anslag for norsk økonomi, slik flere av talerne fra opposisjonen har sagt i dagens debatt, men det er riktig at EU har lagt fram nye anslag for økonomien i Europa." Til NTB 22.11.11 ga derimot statsministeren inntrykk av at regjeringen justerer på anslagene for norsk økonomi.

Har regjeringen endret sine forventninger til

vekst, ledighet og lønnsutvikling, eller har regjeringen ikke endret sine forventninger?»

BEGRUNNELSE:

I NTB artikkel datert 22.11.11 står det blant annet:

"Vi må vente lavere vekst og høyere ledighet neste år enn det statsbudsjettet legger opp til, varsler statsminister Jens Stoltenberg (Ap).

Vi regner med at vi vil få en lavere vekst i 2012 enn det vi opprinnelig la til grunn i statsbudsjettet, sier statsministeren etter å ha møtt representanter fra næringslivet og organisasjonene tirsdag for å drøfte tiltak mot krisen.

Tidligere på dagen hadde finansminister Sigbjørn Johnsen (Ap) orientert Stortinget om at regjeringen senker vekstanslagene for neste år."

Svar:

Statsministeren har bedt meg om å svare på spørsmålet.

Jeg viser til mitt innlegg i Stortinget om debatten om EU- og EØS-redegjørelsen den 22. november i år. Der sa jeg:

"Situasjonen internasjonalt er bekymringsfull, og en svakere utvikling ute vil få konsekvenser for Norge. Prisene på metaller og fisk har falt. Flere bransjer melder om at forholdene på eksportmarkedene har blitt vanskelig den siste tiden. Vi må derfor regne med at utviklingen i fastlandsøkonomien nå vil bli svakere enn det som ble lagt til grunn i nasjonalbudsjettet for 2012, der vi så for oss en vekst på linje med det historiske gjennomsnittet neste år."

Finansdepartementet har ikke utarbeidet nye tallanslag for utviklingen i norsk økonomi. Slike anslag publiseres normalt to ganger i året, i nasjonalbudsjettet og i revidert nasjonalbudsjett.

SPØRSMÅL NR. 339

Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 1. desember 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Riksrevisjonen reiser i Dokument 1 om budsjettåret 2010 kritikk mot at resultatene av den forvaltningsjobben eksterne forvaltere og NIBMs egne forvaltere gjør, ikke klart fremgår av rapporteringen.

Hva er bakgrunnen for at man i rapporteringen ikke skiller klart mellom de ulike investeringsporteføljene, og på den måten gir Stortinget et bedre beslutningsgrunnlag for å treffe gode avgjørelser om de fremtidige porteføljene?»

Svar:

Finansdepartementet viser til at det er gitt en bred redegjørelse i Meld. St. 15 (2010-2011) både for Norges Banks samlede resultater i forvaltningen av SPU og for bankens bruk av eksterne forvaltere, herunder verdiskapingen i den eksterne forvaltningen. Det framgår av denne redegjørelsen at departementet i oppfølgingen av forvaltningen legger vekt på utviklingen i fondets samlede avkastning og kostnader.

Departementet ser generelt på bankens valg av eksterne forvaltere som investeringsbeslutninger på linje med andre typer investeringsbeslutninger som tas innenfor det mandatet som er satt for bankens forvaltning. Likeledes er fordelingen mellom intern og ekstern forvaltning en beslutning som tas på bakgrunn av den informasjon som foreligger på beslutningstidspunktet og det skjønn som utøves da. Det vil

alltid kunne være enkeltbeslutninger som i ettertid framstår som mindre fordelaktige - enten det gjelder beslutninger om investeringer i enkelte selskaper eller valg av enkelte forvaltere. Derfor må resultatene i den aktive forvaltningen vurderes samlet og over tid.

Departementet viser videre til at Norges Bank har valgt å trappe ned og omstrukturere den eksterne renteforvaltningen i SPU, jf. omtalen i Norges Banks årsrapporter om SPU for 2009 og 2010, og rapporten for første kvartal 2011. Endringene innebærer at fondets eksterne renteforvaltning for tiden har et svært begrenset omfang sammenliknet med tidligere. De gode resultatene som er oppnådd de to siste årene i renteforvaltningen i Norges Bank reflekterer blant annet positive bidrag fra verdipapirer som opprinnelig inngikk i eksternt forvaltede porteføljer, men som under finanskrisen ble overført til intern forvaltning i Norges Bank. Dersom de eksterne porteføljene ikke hadde blitt avsluttet og overført til den interne forvaltningen, ville de gode resultatene i disse porteføljene vært regnet med som en del av verdiskapingen i den eksterne renteforvaltningen.

Finansdepartementet mener at omtalen i Meld. St. 15 (2010-2011) på en god måte tar hensyn til disse forholdene. Det bemerkes videre at Riksrevisjonens oppdeling av forvaltningsresultater er basert på offentlig tilgjengelige tall publisert i Norges Banks årsrapport for forvaltningen av SPU i 2010.

SPØRSMÅL NR. 340**Innlevert 25. november 2011 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 2. desember 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Riksrevisjonen har etter lov om Riksrevisjonen § 9 revisjonsansvaret for alle statlige fond uavhengig av om fondene har eksterne revisorer. Denne uken kom Riksrevisjonen med kritikk av hvordan finansdepartementet rapporterer om SPU. At man ikke får god nok informasjon.

Hvorfor får Riksrevisjonen ikke full innsikt i bonusutbetalinger, og hvorfor vil ikke statsråden gjøre som pensjonsfondet i California, CalPERS, der eksterne forvaltere spesifiseres med navn, forvaltningskapital og honorar?»

BEGRUNNELSE:

Riksrevisjonens kontroll med fondene går lengre og omfatter blant annet eierdepartementenes forvaltning, styring, kontroll og oppfølging av fondet. Det er de lovpålagte oppgavene til Riksrevisjonen. Loven har ikke blitt endret.

Det er tverrpolitisk enighet om at man ønsker større åpenhet rundt forvaltningen av oljefondet. Det virker derfor unødvendig at finansdepartementet på denne måten bidrar til å gi et inntrykk at man har noe å skjule, når man nekter å gi ut utfyllende informasjon til Riksrevisjonen.

Svar:

Det vises til Finansdepartementets brev til Riksrevisjonen 28. september 2011 som er gjengitt i sin helhet i Dokument 1. Riksrevisjonen har fått, og vil få, tilgang til den korrespondanse mv. som berører forvaltningen av Statens pensjonsfond.

Riksrevisjonen mottar på løpende basis kopier av utgående brev fra Finansdepartementet til Norges Bank og Folketrygdfondet som berører strategien for forvaltningen av fondet, forvaltningsmandat, retningslinjer for ansvarlig investeringspraksis mv. I forbindelse med revisjonen for 2010 har Riksrevisjonen i tillegg bedt om å få tilgang til all korrespondanse mv. mellom Finansdepartementet og henholdsvis Norges Bank, Folketrygdfondet, Etikkrådet og Strategirådet knyttet til forvaltningen av Statens pensjonsfond i 2010, noe Riksrevisjonen også har fått. Riksrevisjonen fikk på anmodning også oversendt kopi av referater fra kvartalsmøter, oversikt over eksterne rådgivere departementet har benyttet ved forvaltningen av Statens pensjonsfond i løpet av 2010 og regnskapsbilag for kronekontoen.

De opplysninger og dokumenter som Riksrevisjonen har etterspurt utover det som allerede er gjort tilgjengelig for Riksrevisjonen, gjelder forhold som Norges Bank har det operative ansvaret for etter den ansvars- og rolledeling som er etablert, og som er gjenstand for tilsyn og kontroll fra Norges Banks representantskap og bankens eksterne revisor i tråd med Stortingets vedtak og forutsetninger.

Jeg mener derfor at de forhold som Riksrevisjonen har tatt opp ikke er et spørsmål om "innsynsrett", men et spørsmål om arbeidsdelingen mellom Riksrevisjonen og Norges Banks representantskap som Stortinget har fastsatt. Det vises i den forbindelse til Dokument 1 (2011-2012) side 106, der Riksrevisjonen uttaler at:

»Riksrevisjonen vil innrette revisjonen av SPU og SPN i statsregnskapet og kontrollen med Finansdepartementets forvaltning i samsvar med Stortingets forutsetninger.»

Jeg legger vekt på at det skal være størst mulig åpenhet om forvaltningen av Statens pensjonsfond. Åpenhet er en forutsetning for at det skal være bred tillit til forvaltningen. Norges Bank oppgir i dag en fullstendig liste over eksterne forvaltere fordelt på de to aktivklassene aksjer og renter. Videre oppgis samlet kapital til forvaltning hos eksterne forvaltere, med fordeling på aksjer og renter. Banken oppgir også totalt honorar til eksterne forvaltere, herunder avkastningsavhengige honorarer. Det redegjøres også for hvor stor andel av oppnådd mer-/mindreavkastning som kan knyttes til ekstern forvaltning, med fordeling på aksjer og renter. Jeg mener at samlet sett gir banken i dag opplysninger om ekstern forvaltning som er i tråd med anerkjent praksis internasjonalt. Jeg er ikke kjent med at det er vanlig praksis blant store fond internasjonalt å offentliggjøre navn, forvaltningskapital og honorar for hver enkelt ekstern forvalter.

Finansdepartementet har i Meld. St. 15 (2010-2011) redegjort for hvorfor departementet mener at det ikke bør offentliggjøres lister som spesifiserer forvaltningskapital og – honorar til hver ekstern forvalter som brukes av Norges Bank. Banken nyter godt av en sterk forhandlingsposisjon vis-à-vis eksterne forvaltere som følge av fondets størrelse og anseelse. Dette innebærer at banken normalt vil få tilgang til de beste forvalterne internasjonalt, og at de kan ha mulighet til å oppnå lavere honorarer enn mange andre kunder. Muligheten til å oppnå gode betingelser vil kunne svekkes dersom en offentliggjør

detaljer i kontraktene med enkeltforvaltere. Normalt vil navn på enkeltforvaltere, forvaltningskapital og oppnådd honorar bli oppfattet å være forretningssensitiv informasjon. Offentliggjøring av denne type informasjon vil derfor kunne få som konsekvens at banken må betale en høyere pris for eksterne forvaltningstjenester enn i dag, eller at de ikke får tilgang til

de beste forvalterne. Departementet mener derfor at hensynet til åpenhet må avveies mot hensynet til en effektiv gjennomføring av forvalteroppdraget. Jeg viser for øvrig til at Norges Bank tidligere har offentliggjort tall for de fem høyeste honorarene til eksterne forvaltere i 2010.

SPØRSMÅL NR. 341

Innlevert 28. november 2011 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 2. desember 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«En heltidsarbeidende som samtidig har studert heltid med delvis hjemmestudier ble langtidssykemeldt. Hun klarte allikevel å fortsette sykepleierstudiet, men ikke jobben som rengjøringsarbeider. På tross av at hun har hatt skattbar inntekt på mellom 400-750 000 kroner de siste årene nektes hun nå sykepenger.

Mener statsråden det riktig at sykemeldte mister sykepengerrettigheten når de fortsetter omskolering i egen regi uten å belaste NAV i sykemeldingsperioden, og er dette i tråd med intensjonene i II-avtalen?»

BEGRUNNELSE:

Mange velger å skifte yrke, og friske mennesker må ofte sørge for videreutdanning eller omskolering ved hjelp av egne midler ved siden av arbeidet. Det tilfelle jeg er gjort kjent med er en frisk dame som gjennom flere år drev eget rengjøringsfirma og jobbet 100 % . Hun ønsket å ta utdanning og startet fulltidsstudie for å bli sykepleier, men fortsatte å jobbe 100 % i studietiden for å klare de daglige utgiftene. Etter 2 år blir hun sykemeldt på grunn av myalgi. Det var ikke mulig for henne å fortsette som rengjøringsarbeider, men studiene klarte hun å fortsette med. Hun hadde fremdeles 1 år igjen av studiene, og håpet å kunne gå direkte i ny jobb etter sykemeldingsperioden. Det tok lang tid å behandle søknad om sykepenger, og hun fikk ingen informasjon som tilsa at søknaden ikke skulle bli innfridd. Så kom avslaget som begrunnes med at så lenge hun har fortsatt sitt studie får hun ikke sykepenger. Dette er ikke en student som har bijobb ved siden av, men en dame som gjennom flere år har jobbet i full stilling og skattet av mellom 400- 750 00 kroner pr. år.

Hvis det svaret hun har fått er riktig betyr det at de som betaler sitt studie selv risikerer å miste sykepengerretten hvis de klarer å fortsette omskoleringen

eller utdanningen, mens de som får omskoleringen eller utdanningen finansiert gjennom NAV beholder enten sykepenger eller arbeidsavklaringspenger. Det er en målsetning at de som må skifte arbeid på grunn av sykdom så raskt som mulig kommer i gang med omskolering, og da kan det virke mot sin hensikt å kreve at studier avsluttes for at en person skal beholde sin opptjente rett til sykepenger.

Svar:

Det er et vilkår for rett til sykepenger at man er arbeidsufør på grunn av en funksjonsnedsettelse som klart skyldes sykdom eller skade. Det vil kunne stilles ulike krav til funksjonsevne i ulike jobber. Det at man er arbeidsufør i en jobb betyr dermed ikke at man nødvendigvis er det i relasjon til en annen jobb eller ikke kan være aktiv i annen sammenheng. Eksempelvis kan en person som har to jobber etter en konkret vurdering anses arbeidsufør og motta sykepenger for det ene arbeidsforholdet og samtidig anses å være i stand til å utføre det andre. Det samme gjelder personer som kombinerer studier eller skolegang med arbeid.

I de fleste tilfellene hvor det foreligger sykmelding fra lege kan det legges til grunn at det medisinske vilkåret i loven er oppfylt. Omstendighetene rundt sykmeldingen eller hendelser i sykmeldingsperioden kan imidlertid være slik at det medisinske grunnlaget for sykmeldingen trekkes i tvil, for eksempel hvis man har en aktivitet som ikke er forenlig med forutsetningene for sykmeldingen. Når det gjelder aktivitet i form av studier, blir det en konkret vurdering av om studier eventuelt vil stride med forutsetningen for en (fortsatt) sykmelding. Jeg gjør oppmerksom på at vilkåret om arbeidsuførhet ikke er til hinder for at man kan starte et arbeidsrettet tiltak i sykepengeperioden, dersom tiltaket anses nødvendig og hensiktsmessig for at den sykmeldte skal kunne komme i arbeid.

SPØRSMÅL NR. 342**Innlevert 28. november 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 5. desember 2011 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Vil statsråden redegjøre for hvilke muligheter kommuner i Hålogaland har hvis de ønsker å flytte fra Nordland fylke til Troms fylke, eller en eventuell sammenslåing av flere kommuner til en stor kommune?»

BEGRUNNELSE:

Kommuner i aksen Narvik- Harstad har ytret at de ønsker å flytte fra Nordland til Troms fylke. Det er også en debatt på sammenslåing av kommuner fra Nordland og Troms Fylke til en stor kommune, på tvers av fylkesgrensen.

Svar:

Lov om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (inndelingslova) gjør rede for prosessene og myndighet i alle saker som gjelder kommune- og fylkesgrenser, både saker om endring av fylkesgrensen og saker om sammenslåing av kommuner. Rundskriv H-01/07 gir utfyllende retningslinjer for hvordan ulike inndelingssaker skal håndteres, og informasjon om delegering av myndighet.

Utgangspunktet for endring av både kommune- og fylkesgrense, må være at innbyggerne og lokalpolitikere selv mener at en endring vil kunne gi et bedre tjenestetilbud og et bedre lokalsamfunn.

Dersom noen av kommunene i Hålogaland vedtar at de ønsker å gå videre med spørsmålet om endring av fylkestilknytning, vil første skrittet være å sende en søknad om konsekvensutredning av fylkes-

grenseendring til sin fylkesmann. Det er Kommunal- og regionaldepartementet som avgjør om en slik utredning skal gjennomføres. Departementet har også myndighet til å avgjøre saker om endring av fylkesgrensen, såfremt det ikke vil kunne påvirke mandatfordelingen på Stortinget. I den pågående saken i Agder er det åpenbart at det vil kunne påvirke mandatfordelingen, og saker av den størrelsen skal derfor avgjøres av Stortinget.

Ølen kommune er den siste kommunen som har endret fylkestilknytning, da kommunene ble flyttet fra Hordaland til Rogaland i 2002. En av begrunnelsene for søknaden fra Ølen var en mulig fremtidig sammenslåing med Vindafjord. Da ble det vurdert som nødvendig at kommuner var i samme fylke før en sammenslåing. Ølen og Vindafjord ble som kjent slått sammen fra 1. januar 2006.

Den nye inndelingsloven regulerer som nevnt både endring av fylkesgrense og sammenslåing av kommuner, og nå er det lagt opp til at kommuner på tvers av en fylkesgrense kan bli slått sammen i en og samme prosess. Dersom noen av kommunene i Hålogaland vedtar at de ønsker sammenslåing på tvers av fylkesgrensen, vil første skrittet være å sende en søknad om utredning til sine respektive fylkesmenn. Fylkesmennene vil deretter, i samarbeid med departementet, fastsette videre prosess i saken. En slik prosess som omfatter både sammenslåing av kommuner og endring av fylkesgrensen vil nødvendigvis bli mer omfattende enn en vanlig sammenslåing. Departementets rolle vil også bli mer sentral enn normalt ved sammenslåinger.

SPØRSMÅL NR. 343**Innlevert 28. november 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker****Besvart 2. desember 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Avinor har mange ulike inntektskilder.

Hvor stor del av Avinors inntekter stammer fra taxfree-salg?»

BEGRUNNELSE:

Finansminister Sigbjørn Johnsen uttalte i spørretimen 23. november at Avinor mottar inntekter indirekte gjennom brukerbetaling, og trakk spesielt frem "tax-free"-salg. Salgsvirksomheten av taxfree-varer er en av Avinors mange inntektskilder, og det er vik-

tig å få frem denne aktivitetens betydning for brukerbetalingen i norsk luftfart.

Svar:

Avinor-konsernet hadde i 2010 nesten 7,9 milliarder kr i driftsinntekter. Av dette utgjorde de såkalte kommersielle inntektene omkring 3,5 milliarder kr. Konsernets samlede inntekt fra avgiftsfritt salg på flyplassene lå på i underkant av to milliarder kr eller rundt en fjerdedel av konsernets totale inntekter.

SPØRSMÅL NR. 344**Innlevert 28. november 2011 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 5. desember 2011 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Hva skiller justisministerens signal om utredning av en ny handlingsplan mot voldtekt fra f.eks. å gjennomføre voldtektsutvalgets anbefalinger, når vil denne handlingsplanen foreligge, og hvordan vil Stortinget bli involvert ved behandlingen av denne varslede handlingsplanen?»

BEGRUNNELSE:

Justisministeren varslet fredag 25.11.2011 at hun ønsket en ny handlingsplan mot voldtekt. Bedre samarbeid for å bekjempe denne alvorlige formen for kriminalitet har stått på planen for offentlige myndigheter i en del tiår, og munnet ut i det såkalte voldtektsutvalget. Flere av konklusjonene her er enda ikke fulgt opp, slik at et godt utgangspunkt for en ny handlingsplan for eksempel måtte være å begynne med å handle.

Svar:

Voldtekt er alvorlig kriminalitet og krenkelse av menneskeverdet på det groveste. For meg som justisminister vil det være høyt prioritert å videreføre og styrke arbeidet med å forebygge og bekjempe voldtekt.

I et slikt arbeid bør det tas utgangspunkt i hvilke utfordringer som gjenstår fra Voldtektsutvalgets NOU 2008: 4 Fra ord til handling. En målsetting bør være å gjøre opp status i forhold til hvilke tiltak som ikke er iverksatt, og å se hvordan nødvendige og gode tiltak kan gjøres så målrettet og effektive som mulig. Det utarbeides nå en statusrapport for tiltakene som ble foreslått av utvalget, som vil bli lagt ut på regjeringens hjemmeside.

Voldtektsutvalgets utredning er snart fire år gammel. Siden den gang har vi iverksatt en rekke tiltak for å bekjempe voldtekt. Vi har også fått ny kunnskap som ikke har ligget til grunn for Voldtektsutvalgets utredning og forslag til tiltak. Jeg tenker her først og fremst på Voldtektsrapporten for 2010 fra Oslo politidistrikt, "Voldtekt i den globale byen - endringer i anmeldte voldtekter og seksualkultur i Oslo". Jeg mener det er nødvendig at det tas hensyn til statusvurderingen, samt ny kunnskap vi har fått siden Voldtektsutvalget la fram sin utredning, før vi beslutter videre tiltak.

Jeg mener også at forankring og synliggjøring av de ulike departementers ansvar i en handlingsplan vil være et viktig bidrag for å styrke arbeidet. På den måten kan vi sikre at vi ser sammenhengen og helheten i arbeidet framover, og fatte forpliktende vedtak om

tiltak som skal følges opp. Det er for tidlig å svare på om og når en handlingsplan vil foreligge. Jeg merker meg dog representantens implisitte ønske om at også Stortinget involveres i et eventuelt handlingsplanarbeid. Tidligere erfaringer som i forbindelse med utarbeidelse av handlingsplan mot menneskehandel, har vist at en uformell involvering underveis utelukkende er en styrke for arbeidet.

Nedenfor følger en kort oversikt over tiltak regjeringen har iverksatt for å bekjempe voldtekt, og for å gi ofre for voldtekt en god oppfølging:

- Vi har fått overgrepsmottak over hele landet, og familievoldskoordinatorer som skal bidra til at voldtekts ofre som kommer til politiet møtes med empati og profesjonalitet.
- Opprettelsen av en egen etterforskningsgruppe ved Kripus utgjør et viktig nasjonalt fagmiljø for informasjons- og kompetansedeling når det gjelder voldtekt, og bidrar til økt kvalitet og raskere oppklaring ute i politidistriktene. Gruppen består p.t. av 12 stillinger og er foreslått tilført fire nye stillinger til neste år.
- Kvaliteten og kompetansen i politiets og påtalemyndighetens behandling av voldtektssaker er styrket, blant annet gjennom påtalemessige direktiver fra riksadvokaten og avholdelse av fagseminar.
- DNA-reformen som vi har iverksatt er et viktig redskap for oppklaringen. Strafferammen og minstepstraffen er økt.
- Fornærmedes rettigheter er styrket blant annet gjennom rett til bistandsadvokat.

- Regjeringen har vektlagt Politiråd som en viktig kriminalitetsforebyggende arbeidsform. Politiråd er et samarbeidsforum på strategisk nivå i politiet og kommunen, og gjennom dette kan kommunen trekkes inn i det forebyggende arbeidet.
- God og målrettet forebygging krever kunnskap. Det gjennomføres nå fire studier om henholdsvis forekomst av voldtekt og kjennetegn ved voldtektsmenn.
- Langsiktig forebyggende arbeid gjennom holdningsendringer er viktig. Skolen er en viktig arena i så måte, og i forbindelse med regjeringens kommende handlingsplan for likestilling mellom kjønnene, «Likestilling 2014», skal det utvikles et kurs om grensesetting, kjønn, kropp og seksualitet for den videregående skolen.
- I tillegg bevilger Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet 1 million kroner til Reform – ressurscenter for menn til en holdningsskapende kampanje rettet mot ungdom.
- I forbindelse med samfunnskunnskapsdelen av norskopplæringen rettet mot nyankomne innvandrere skal det legges til rette for kunnskapsbasert dialog om temaet likestilling, samt kvinner og barns rettigheter.

Etter min mening viser oversikten at langt de fleste av Voldtektsutvalgets forslag er fulgt opp, sammen med en rekke andre praktiske, lovmessige og operative tiltak for å bidra til et bredt samfunnsloft mot voldtekt.

SPØRSMÅL NR. 345

Innlevert 28. november 2011 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 5. desember 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«I 2008 ble det besluttet å innføre et Byggekort som et eget ID-kort for alle som arbeider i byggebransjen i Norge. Disse kortene må fornyes etter to år og skiftes helt ut etter fire år, noe som medfører betydelige kostnader for bedriftene. Byggekort-regimet er strengere enn noe annen legitimasjon jeg kjenner til.

Vil statsråden se på denne saken og ta initiativ til at det innføres enklere og mindre kostnadskrevende rutiner for fornyelse av Byggekort?»

BEGRUNNELSE:

Hensikten med kortet er at den enkelte skal kunne dokumentere at en er ansatt i en godkjent bedrift med ordnete forhold når det gjelder skatter og avgifter. Tiltaket er også ment å motvirke uverdige arbeidsforhold og uforsvarlig lav avlønning av utenlandsk arbeidskraft. Dette omfatter omkring 300.000 personer. En ny godkjenning av kortet etter to år er forholdsvis kurant og i henhold til angjeldende forskrift. Imidlertid påløper det relativt store omkostninger og en noe omstendelig prosedyre når kortet skal skiftes

helt ut etter fire år. Dette medfører betydelig merarbeid og store kostnader for norske bedrifter. Det er også vanskelig å se faglige argumenter som tilsier at det er behov for hyppigere fornying her enn det er for eksempel for førerkort, bankkort og pass. Ber derfor om at statsråden tar initiativ til at det innføres enklere og mindre kostnadskrevende rutiner her, for eksempel en like lang gyldighetsperiode som for pass, som er gyldige i ti år.

Svar:

Id-kortordningen ble innført for å bidra til økt seriøsitet og mer effektiv kontroll med HMS i bygge- og anleggsbransjen. Ordningen er 100 prosent brukerfinansiert, og utviklet i samarbeid med arbeidslivets parter. For å sikre at kortet skal bidra til økt seriøsitet, er det et vilkår for utstedelse av kort at lovpålagte krav om registrering i relevante offentlige registre er oppfylt. Sikkerheten og kontrollen i ordningen ligger i at kortutsteder skal kontrollere virksomheten opp mot relevante registre og utstede kort til arbeidstakere bare der de får bekreftet at virksomheten har registrert de nødvendige opplysninger. Kravet om id-kort har en forebyggende effekt, ved at virksomhetene må sende inn opplysninger til kortutsteder i visshet om at de ikke får kort dersom de ikke er registrert på korrekt måte i relevante registre. Dette er et viktig tiltak for å nå målsetningen om mer ordnede HMS-forhold i bygge- og anleggsbransjen.

Etter gjeldende rutiner for utstedelse av id-kort må bestiller i virksomheten, enten elektronisk eller ved papirskjema, sende inn søknad til kortutstederselskapet for ansatte som det skal utstedes id-kort til. Vedlagt søknaden må det sendes inn bilde, signatur og kopi av legitimasjonspapirer som pass, førerkort eller bankkort. Id-kortene er gyldige i to år.

Spørsmålet om hvor lang gyldighetstid id-kortene skulle ha ble vurdert ved innføringen av forskriften i 2007. Dette beror på en avveining mellom behovet for oppdaterte opplysninger og kostnadene virksomhetene pålegges ved fornyelse av id-kort i en bransje som er preget av relativt store endringer både med hensyn til virksomheter og arbeidstakere. Etter

et samlet ønske fra arbeidstaker- og arbeidsgiversiden, samt prosjektet Seriøsitet i byggebransjen, ble id-kortenes gyldighetsperiode fastsatt til to år. Id-kortenes gyldighetsperiode ble også vurdert i forbindelse med at det ble fastsatt enkelte endringer i id-kortforskriften i februar 2011. Det ble da konkludert med at gjeldende gyldighetsperiode på to år bør videreføres. En utvidelse av gyldighetsperioden vil føre til redusert kontroll med virksomhetene, samtidig som det vil kunne innebære at de registrerte opplysningene ikke lenger vil være oppdaterte. Jeg mener derfor at gyldighetsperioden ikke bør utvides.

Når det gjelder innsendt dokumentasjon, herunder signatur, bilde og fødselsnummer, vil dette være å anse som personopplysninger i henhold til personopplysningsloven § 2 nr. 1. Det fremgår av § 28 første ledd at slike opplysninger ikke skal lagres lenger enn det som er nødvendig for å gjennomføre formålet med behandlingen. Etter gjeldende rutiner for lagring av slike opplysninger skal de slettes etter to år og to måneder. Dette innebærer at det ikke vil være nødvendig å sende nye bilder osv. når id-kortene skal fornyes første gang, dersom opplysningene er uendret. Ved andre gangs fornyelse vil imidlertid disse opplysningene være slettet i henhold til gjeldende rutiner, slik at det da vil være nødvendig å sende nye bilder osv.

Rutinen for sletting av slike opplysninger ble innført i forbindelse med oppfølging etter tilsynsbesøk fra Datatilsynet hos kortutstederselskapet i oktober 2008. Ettersom dette er å anse som beskyttelsesverdige personopplysninger gjelder det strenge regler for oppbevaring av personopplysninger, og de kan heller ikke lagres lengre enn nødvendig, jf. ovenfor.

På denne bakgrunn har departementet konkludert med at slike opplysninger senest skal slettes innen to år og to måneder. Jeg kan se at det vil kunne innebære noe merarbeid for virksomhetene å sende inn disse opplysningene på nytt, men jeg finner ikke at dette kan tillegges avgjørende betydning i forhold til de personvern hensyn som her gjør seg gjeldende. Jeg kan derfor ikke se at det skal være grunnlag for å utvide lagringstiden.

SPØRSMÅL NR. 346**Innlevert 28. november 2011 av stortingsrepresentant Ib Thomsen****Besvart 6. desember 2011 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Undertegnede viser til utarbeidet rapport fra Statsbygg "Statlige eiendommer ved og på Tullinløkka". Dette er en rapport som er unntatt offentlighet.

Hva er begrunnelsen for at denne rapporten er unntatt offentlighet, og vil statsråden omgjøre dette slik at rapportens innhold kommer offentligheten til gode?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til utarbeidet rapport fra Statsbygg "Statlige eiendommer ved og på Tullinløkka". Dette er en rapport som er unntatt offentlighet.

Det er, slik undertegnede ser det, ikke tilfredsstillende at denne rapporten er unntatt offentlighet, da dens innhold kan være svært relevant for de pågående diskusjoner som eksisterer vedrørende ulike kulturinstitusjoners fremtid.

Det bes derfor om en begrunnelse for hvorfor denne rapporten er unntatt offentlighet, samt hvorvidt dette er noe som statsråden vil endre på.

Svar:

Rapporten ble utarbeidet av arkitektfirmaet LPO og ble overlevert Statsbygg i april 2011. Den beskriver bakgrunnshistorien til området og dagens situasjon. I tillegg illustrerer den noen prinsipper for framtidig bruk. I forbindelse med en innsynsbejæring i juni ga Statsbygg innsyn i nesten hele dokumentet. Statsbyggs beslutning om å unnta deler av innholdet fra innsyn ble senere påklaget til mitt departement. I vedtak av 01.11.2011 konkluderte Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet med at det ikke var grunnlag for å unnta noen deler av dokumentet fra innsyn. Rapporten er derfor i sin helhet allerede gjort tilgjengelig for offentligheten.

SPØRSMÅL NR. 347**Innlevert 28. november 2011 av stortingsrepresentant Ib Thomsen****Besvart 6. desember 2011 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Undertegnede viser til utarbeidet rapport fra Statsbygg "Statlige eiendommer ved og på Tullinløkka". Dette er en rapport som er unntatt offentlighet. Det vises til de pågående debattene vedrørende ulike kulturinstitusjoner i Oslo, og lokaliseringsspørsmål tilknyttet disse.

Er statsråden bekvem med at en rapport som kunne gitt relevant informasjon er unntatt offentlighet, og hva vil hun gjøre for at denne informasjonen blir gitt offentligheten?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til utarbeidet rapport fra Statsbygg "Statlige eiendommer ved og på Tullinløkka". Dette er en rapport som er unntatt offentlighet. Det vises til de pågående debattene vedrørende ulike kulturinstitusjoner i Oslo, og lokaliseringsspørsmål tilknyttet disse.

Det er, slik undertegnede ser det, ikke tilfredsstillende at denne rapporten er unntatt offentlighet, da

dens innhold kan være svært relevant for de pågående diskusjoner som eksisterer vedrørende ulike kulturinstitusjoners fremtid.

De kulturpolitiske debattene må baseres på all relevant informasjon, slik at de beslutninger som blir fattet gjøres på korrekt og fullstendig grunnlag.

Svar:

Rapporten ble utarbeidet av arkitektfirmaet LPO og ble overlevert Statsbygg i april 2011. Den beskriver bakgrunnshistorien til området og dagens situasjon. I tillegg illustrerer den noen prinsipper for framtidig bruk. I forbindelse med en innsynsbejæring i juni ga Statsbygg innsyn i nesten hele dokumentet. Statsbyggs beslutning om å unnta deler av innholdet fra innsyn ble senere påklaget til mitt departement. I vedtak av 01.11.2011 konkluderte Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet med at det ikke var grunnlag for å unnta noen deler av dokumentet fra innsyn. Rapporten er derfor i sin helhet allerede gjort tilgjengelig for offentligheten.

SPØRSMÅL NR. 348**Innlevert 28. november 2011 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 5. desember 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«I Statsbudsjettet til FKD står det at lukkede anlegg ikke finnes kommersielt tilgjengelig.

Er kyst- og fiskeriministeren kjent med at flytende lukkede anlegg for oppdrett av laks er i kommersiell drift i Canada, og hva vil du som kyst- og fiskeriminister gjøre for å stimulere til bruk av lukket og mer miljøvennlig teknologi i norsk oppdrettsindustri?»

BEGRUNNELSE:

I sitt aktualitetsmagasin Argus nr 2 2011, behandler Veterinærinstituttet interaksjoner mellom oppdrettsfisk og villfisk. Her sier de kort og enkelt: Vill- og tamfisk, ett hav, én helse. Den direkte årsaken til at Veterinærinstituttet sier dette, er den åpne merdbaserte teknologien oppdrettsnæringen benytter seg av. Veterinærinstituttet har gjennom sin forskningsbaserte forvaltningsstøtte gitt Mattilsynet den nødvendige kunnskapen som ligger til grunn for de samordnende tiltak på behandlings- og forebyggings-siden når det gjelder fiskehelse. Herunder soneforskrifter, våravlusning, brakkleggingssoner og spesifikke sykdomssoner for pankreassykdom og infeksjøs lakseanemi. Når fagdirektør ved Veterinærinstituttet Brit Hjeltnes da sier at tiden nå er moden for å tenke utover disse tradisjonelle tiltakene, og se mot fysisk adskillelse av oppdrettsfisk og villfisk, er dette et særdeles viktig signal til politikerne.

Både Fiskeri- og kystministeren selv, Miljø- og utviklingsministeren samt Nærings- og handelsministeren har alle uttalt seg om behovet for teknologiutvikling i oppdrettsnæringen, og snakket om lukkede oppdrettsanlegg som en aktuell vei å gå. Det samme gjorde det såkalte Arealutvalget ledet av Peter Gullestad. De tok også til orde for et helt konkret tiltak som konsesjonsfritak for dem som ønsker å satse på utviklingen av lukkede oppdrettsanlegg.

Fiskeri- og kystministeren har akkurat varslet en ny høringsrunde for den mye omtalte Hardangerfjordforskriften, som gjelder et biomassetak på 50.000 tonn i regionen. Dette har møtt stor motstand i oppdretterkretser, som frykter for viktige arbeidsplasser. Ministeren har nå varslet at de vil se på mulige løsninger som kan gjøre at forskriften kan vedtas uten at det går utover arbeidsplassene. En mulig løsning som fremstår som svært aktuell vil være å la det foreslåtte biomassetaket begrenses til åpen produksjon. Dersom produksjonen overføres til lukkede anlegg vil oppdrettere ikke rammes av forskriften. I til-

legg vil dette stimulere til teknologiutvikling og opprettelse av nye arbeidsplasser i leverandørindustrien som server oppdrettsnæringen.

Teknologirådet gjennomførte den 26.10.2011 en høring om teknologi i norsk lakseoppdrett. De fremmøtte fikk høre at et konsept for flytende lukkede oppdrettsanlegg nå skal tas i bruk for produksjon av fisk inntil 1 kg i Norge, og at et annet konsept allerede brukes i kommersiell lakseproduksjon i Canada. Det var representanter fra både MD og FKD til stede på høringen, og etter høringens slutt bekreftet begge at de hadde merket seg dette.

Svar:

Jeg er kjent med at man i Canada har tatt i bruk en annen oppdrettsteknologi enn tradisjonelle åpne merdkonstruksjoner. men jeg vil minne om at det mange omtaler som "lukkede anlegg", fordi de har tette vegger i stedet for notpose, har til dels stor vanngjennomstrømming. Å betegne disse som "lukkede" kan derfor være noe misvisende fordi det fortsatt vil være stor utveksling av vann, og derfor smittestoff, mellom oppdrettsmiljøet og det ytre miljøet.

For å holde meg oppdatert om den teknologiske utviklinga innen oppdrettsnæringa har jeg nylig mottatt rapporten "Kartlegging av ulike teknologiske løsninger for å møte de miljømessige utfordringene i havbruksnæringa" fra Sintef Fiskeri- og havbruk. I desember 2010 mottok Klima- og forurensningsdirektoratet en tilsvarende rapport "Vurdering av nye tekniske løsninger for å redusere utslippene fra fiskeoppdrett i sjø" fra Norsk institutt for vannforskning (NIVA) og International Research Institute of Stavanger (IRIS). Ingen av rapportene kommer med noen klare tilrådninger om teknologivalg, men gir en oversikt over dagens kunnskapsstatus på områdene. I begge rapportene konkluderes det imidlertid med at ingen teknologiske løsninger i retning "lukkede anlegg" har kommet så langt i utviklingen at de kan tas i bruk i kommersiell skala i Norge.

Jeg er opptatt av at den norske oppdrettsnæringen til enhver tid skal være i front i utvikling og bruk av den beste tilgjengelige teknologien. Myndighetene stiller krav til at oppdrettsaktiviteten skal være miljømessig forsvarlig, og hva som skal være maksimalt tillatt miljøbelastning for denne formen for matproduksjonen. Hvilken teknologi som skal brukes for å tilfredsstille miljøkravene bør etter mitt skjønn ikke dikteres av politikerne. Det er oppdrettsnæringen og utstyrsprodusentene i lag som må utvikle de løsning-

gene som ivaretar miljøkravene som settes av myndighetene og samtidig sikrer utnyttelse av våre naturgitte fortrinn for lakseoppdrett. Et teknologinøytralt regelverk skal gi plass for slik utvikling.

Jeg har også foreslått at vi kan åpne for å beholde settefisken i landanleggene lenger enn dagens maksimalstørrelse på 250 gram, opp til 1 kg. Dette tiltaket vil være positivt både når det gjelder lakselus og rømming. Arbeidet er ikke avsluttet, men jeg håper å kunne konkludere relativt raskt.

Når det gjelder regjeringas stimulering til utvikling av miljøvennlig oppdrettsteknologi, gjøres det mye gjennom vårt virkemiddelapparat. Innretting av midler og aktiviteter er ikke rettet mot de spesifikke løsninger, men rettet mot å finne ulike veier fram mot mer miljøvennlig havbruksvirksomhet i Norge.

I løpet av de senere årene har Norges Forskningsrådet bevilget mer enn 50 millioner til teknologiutviklingsprosjekter for havbruksnæringen. I tillegg har

de bidratt med 80 millioner til CREATE (Center for Research-based Innovation in Aquaculture Technology). Innovasjon Norge har bevilget ca 25 millioner til utvikling av mer miljøvennlig havbruksteknologi. Bevilgningene har gått til 25-30 ulike prosjekter fordelt på 10 fylker. Fiskeri- og havbruksnæringas eget forskningsfond (FHF) finansierer også prosjekter rettet mot teknologiløsninger som skal bidra til å forhindre rømming, og mot lakselus. De siste årene har FHF bevilget over 20 millioner kroner til disse formålene. I tillegg benytter flere teknologibedrifter seg av SkatteFunn-ordningen for utvikling av mer miljøvennlig oppdrettsteknologi. Dette viser at både myndigheter og næringa selv, gjør en betydelig innsats for å utvikle mer miljøvennlig havbruksproduksjon.

I den grad det er behov for utprøving kan vederlagsfrie FoU konsesjoner tildeles etter søknad for å prøve ut ny teknologi i tilnærmet kommersiell målestokk.

SPØRSMÅL NR. 349

Innlevert 28. november 2011 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 6. desember 2011 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Står Regjeringen ved statsråden fast ved at NOKUT i 2012 blir satt i stand til å "særlig arbeide med tilsyn av eksisterende utdanninger i 2012"?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skriver i Prop. 1 S (2011-2012) fra Kunnskapsdepartementet skriver at:

”Departementet legg til grunn at NOKUT særleg vil arbeide med tilsyn av eksisterende utdanninger i 2012.”

NOKUT skriver på sin side i brev av 21.11.2011 til Kunnskapsdepartementet at:

”Vi må dessverre konstantere at vi har kommet i den situasjonen vi tidligere har varslet om, nemlig at vi som nasjonalt tilsynsorgan står uten reell mulighet til å føre tilsyn med de om lag 5.000 utdanningstilbudene som finnes ved norske universiteter, høyskoler og fagskoler.”

Svar:

NOKUT er en helt sentral aktør for å sikre og utvikle kvaliteten i høyere utdanning og fagskoleutdanning. Tilsyn er en viktig del av dette.

Både utdanningssektoren og samfunnet for øvrig er avhengig av at vårt kvalitetssikringsorgan fungerer for at norsk utdanning skal ha tillit. For institusjonene er det viktig at NOKUTs arbeid kan bidra til å utvikle kvaliteten i høyere utdanning gjennom aktiv bruk av ny kunnskap og dialog med institusjonene. For næringslivet er det viktig at NOKUT har et effektivt system for å godkjenne utenlandsk arbeidskraft. NOKUT må også ha kapasitet som sikrer tilbakemelding til institusjoner som ønsker å raskt utvikle tilbud i samsvar med næringslivets behov.

Norge må i den internasjonale konkurransen om kunnskapsutvikling og kompetansekraft ha ett fritt og uavhengig NOKUT som har legitimitet og evne til å utvikle høyere utdanning.

Jeg er kjent med at det har vært en relativt stor økning i oppgaver på NOKUTs ansvarsområder, både knyttet til søknader om vurdering av nye studie-

tilbud og søkere med utenlandsk utdanning som vil ha godkjent sin utdanning.

Departementet er i løpende dialog med NOKUT om oppgaver, ressursbehov og prioriteringer. Over de siste årene er har NOKUT fått økt sine økonomiske rammer. Dette har vært en økning knyttet til både nye og tidligere gitte oppgaver.

NOKUT har påpekt overfor departementet at det er deres vurdering at det ikke vil være mulig å utføre

reelt tilsyn med eksisterende utdanning fordi så mye kapasitet må brukes på økningen i andre oppgaver. En slik situasjon er selvsagt svært uheldig. Vi trenger et godt fungerende tilsynsorgan som kan utføre alle de oppgavene Stortinget har pålagt gjennom statsbudsjettet.

På bakgrunn av brevet fra NOKUT vil jeg foreta en nærmere vurdering av de økonomiske rammebetingelsene til NOKUT.

SPØRSMÅL NR. 350

Innlevert 28. november 2011 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 5. desember 2011 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«I skattesaker har domstolene lagt seg på en praksis der man både kan få fengselsstraff og bot for det samme forholdet. Dette kan stride mot prinsippet mot dobbeltstraff, men Høyesterett har likevel lagt seg på denne praksisen.

Ser statsråden noen prinsipielle problemer knyttet til en slik rettsutvikling?»

Svar:

Spørsmålet om utmåling av fengselsstraff og bot i saker om skattesvik ble behandlet av Høyesterett nå sist i dom 17. november 2011. Her redegjøres det slik for rettsutviklingen vedrørende spørsmålet om dobbeltstraff i saker om skattesvik der det både er aktuelt å ilegge tilleggsskatt og fengselsstraff (fra avsnitt 18):

«EMK P7 artikkel 4 ble vedtatt 22. november 1984 og satt i kraft fra 1. november 1988, og først etter årtusenskiftet ble det stilt spørsmål ved om vårt tosporede system - der tilleggsskatt ofte ble ilagt administrativt før den strafferettslige behandlingen var fullført - var i tråd med artikkelens forbud mot dobbeltstraff. Ved plenumsdommen i Rt-2002-557 ble det slått fast at endelig ileggelse av forhøyd tilleggsskatt sperret for senere strafforfølgning, mens det i plenumsdommen i Rt-2006-1409 ble lagt til grunn at vedtak om ordinær tilleggsskatt på 30 prosent ikke hadde samme virk-

ning. EMDs praksis har imidlertid ikke vært entydig, og i Zolotukhin-saken (EMD-2003-14939) ble spørsmålet derfor tatt opp i storkammer. EMDs dom av 10. februar 2009 i saken er tolket slik at også ordinær tilleggsskatt på 30 prosent sperrer for senere straffesak, jf. Rt-2010-1121 avsnitt 28. Situasjonen er altså nå at myndighetene må velge om skattesvik skal forfølges administrativt eller straffeprosessuelt, eventuelt om det skal skje en parallellforfølgning.»

Dersom myndighetene således velger en straffettslig forfølgelse av saken, følger det av straffeloven 1902 § 26 a at det er adgang til å idømme både fengselsstraff og bot. Det anses med andre ord ikke som dobbeltstraff at både fengsel og bot blir idømt for samme forhold. Denne adgangen er også videreført i straffeloven 2005, jf. § 29 og § 54. Om forståelsen av straffeloven 1902 § 26 a heter det videre i nevnte Høyesterettsdom (fra avsnitt 19):

«I [] saker [om skattesvik] finner jeg det tvert i mot mest naturlig å utmåle fengselsstraffen på selvstendig grunnlag, og at det deretter ved utmålingen av boten ses hen til den fastsatte fengselsstraffen. Jeg finner en viss støtte for dette i Rt-2005-129 avsnitt 15, der førstvoterende i en sak om grovt skattesvik uttalte: 'Hvorvidt det skal reageres med bot, og i tilfelle med hvilket beløp, må vurderes individuelt under hensyn til straffelovens § 27 og den utmålte fengselsstraff.'»

SPØRSMÅL NR. 351**Innlevert 28. november 2011 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 1. desember 2011 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Etter SVs landsstyremøte 26.11.2011 sier miljøvernministeren til NTB at "Å dempe tempoet i åpningen av nye felter vil bli ett av de viktigste tiltakene for å få ned norske utslipp med 20 prosent innen 2020." Stortinget behandler nå en oljemelding fremlagt av regjeringen.

Hvor i oljemeldingen fremkommer dette synspunktet, og står statsråden bak hele innholdet i oljemeldingen?»

Svar:

Regjeringen la før sommeren fram Meld St 28 (2010-2011), En næring for framtida – om petroleumsvirksomheten. Nedenfor gjengis noe av budskapet i meldingens første kapittel.

Hovedmålet i petroleumpolitikken er å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv. Petroleumsressursene skal også framover bidra til kvalitativt bedre liv i Norge. For å nå målet må forvaltningen være helhetlig og basert på kunnskap og fakta. Forvaltningen av ressursene skal skje innenfor forsvarlige rammer når det gjelder helse, miljø og sikkerhet. Rollen som petroleumspro-

ducent skal forenes med en ambisjon om å være ledende i miljø- og klimapolitikken. Regjeringens overordnede mål i klimapolitikken er å bidra til å begrense den menneskeskapte temperaturstigningen til maksimalt to grader i forhold til førindustrielt nivå.

For å nå målet om langsiktig forvaltning og verdiskaping fra petroleumsressursene, må aktivitetsnivået opprettholdes på et jevnt nivå. Velferd og sysselsetting vil følge med aktiviteten. Dette legges det best til rette for gjennom en parallell offensiv satsing på å øke utvinningen fra eksisterende felt, utbygging av drivverdige funn, en fortsatt aktiv utforskning av åpnet areal og gjennomføring av åpningsprosessene for Jan Mayen og den del av tidligere omstridt område som ligger vest for avgrensningsslinjen i Barentshavet sør.

Planen for en langsiktig forvaltning og verdiskaping fra petroleumsressursene som regjeringen la fram i Meld St 28 (2010-2011), En næring for framtida – om petroleumsvirksomheten, vil legge til rette for at petroleumsvirksomheten vil forbli en nøkkelnæring i Norge i tiår framover. Regjeringen legger derfor et generasjonsperspektiv til grunn for petroleumpolitikken.

SPØRSMÅL NR. 352**Innlevert 28. november 2011 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 16. desember 2011 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«I NTB melding datert 25.11.11 blir Norske Skog refset av Arbeiderpartiet for nedleggelse av fabrikk på Follum. Ifølge NTB tordner Kolberg over at fabrikk legges ned, mens bygningene og kraftkontrakten beholdes. Tilsvarende tordnet AP da Norske Skog la ned Union fabrikk. FrP støtter bruk av positive virkemidler og forbedrede rammevilkår. Vi støtter ikke refs.

Kommer regjeringen til å følge opp Kolbergs utspill i forbindelse med nedleggelsen av fabrikk på Follum, og i så fall på hvilken måte?»

Svar:

Det er alvorlig og trist at en bedrift med over 350 ansatte er besluttet nedlagt. Norske Skog på Follum har en lang historie med verdiskapende virksomhet i regionen. Det har vært gjennomført betydelige effektiviseringstiltak ved bedriften, som har operert i krevende markeder.

I forbindelse med den aktuelle prosessen har jeg hatt god kontakt med Ringerike kommune, representanter for de ansatte og ledelsen i Norske Skog. Norske Skog må ut fra bedriftsøkonomiske lønnsomhetsvurderinger selv ta beslutning om hvordan virksomheten skal drives. Jeg tar til etterretning at styret og

bedriftsforsamlingen i Norske Skog har vedtatt å innstille produksjonen på Follum.

Jeg legger til grunn at selskapet vurderer hvordan kompetansen i selskapet best kan ivaretas fremover innenfor eller utenfor Norske Skog. Det er mange steder i Norge som har opplevd utfordringer som føl-

ge av avvikling av bedrifter, men som har vist stor evne til å skape nye og lønnsomme bedrifter. I en omstilling som nå kommer, er det aktuelt for myndighetene å vurdere å bidra gjennom virkemidler vi har tilgjengelig i virkemiddelapparatet.

SPØRSMÅL NR. 353

Innlevert 28. november 2011 av stortingsrepresentant Arve Kambe

Besvart 5. desember 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Norske forbrukere har i flere uker vært vantro til at det ikke er mulig å få kjøpt smør i norske butikker i 2011. Tine skylder på økt etterspørsel og lavere produksjon fordi været og foret har vært for dårlig. Dette er noe man har visst om lenge før butikkhyller ble tomme og lagre tømt. I dag er tollsatsene ca. 400 % toll på melk og importører opplever innkjøpspriser på over kr. 25,- per kilo for smør.

Vil statsråden umiddelbart redusere tollsatsene slik at forbrukerne får tilgang til smør til vanlig pris?»

BEGRUNNELSE:

Det er kanskje betegnende for situasjonen å lese hva Tine selv skriver om sine oppgaver som markedsregulator når det er behovet for reguleringstiltak når det er ubalanse mellom tilgangen på melk og etterspørselen. Alle eksempler fra markedsregulatoren selv omhandler hvilke tiltak som kan settes i verk når produksjonen er for stor. Ikke et eneste ord om hva som skal til når tilbudet er for liten i forhold til etterspørselen. Det vitner om at man ikke ivaretar kundenes interesser, men bare produsentens interesser etter mitt syn.

Tine har åpenbart gjort en for dårlig vurdering av markedssituasjonen og hatt dårlig kontakt med forbrukere, grossister og butikker som melder om tomme hyller og frustrerte kunder.

Landbruksministeren burde derfor på et langt tidligere tidspunkt grepet inn i situasjonen ettersom norske myndigheter helt enkelt kan redusere tollsatsene på melkeprodukter slik at norske forbrukere kan få tilgang til smør på vanlige vilkår. Jeg er redd for at landbruksministeren er opptatt av at produsentene skal få bedre betalt for sine produkter og å øke salget

av erstatningsprodukter som forbrukerne ellers ikke kjøper i samme grad.

Økt import kan jo også få forbrukerne til å få øynene opp for gode produkter fra andre land som tollsatsene i dag i praksis gjør det umulig å selge i norske dagligvarebutikker.

Jeg registrer at det er flere årsaker på en gang som får skylden for smørmangelen. Jeg synes likevel problemet er at man har en ordning som ikke raskt tilpasser seg markedet og virkeligheten. Og når regjeringen heller ikke er villig til å iverksette tiltak så vitner smørmangelen om en svakhet ved monopoler som forsterkes av en regjering som ikke ønsker konkurranse fra utenlandske produsenter.

Jeg registrerer at Tine i ettermiddag har sendt ut en pressemelding der de trekker tilbake påstandene om at situasjonen vil normalisere seg frem mot jul og at alle som vil ha julebakst og annen matlaging derfor kunne slappe av.

Nå resignerer Tine og ber om at tollsatsene reduseres for smør for alle aktører frem mot nyttår, slik at det kan importeres utenlandsk smør for å dekke markedet.

Jeg forutsetter derfor at statsråden umiddelbart følger opp med å redusere og/eller fjerne toll på smørprodukter.

Svar:

Statens landbruksforvaltning (SLF) har i vedtak 29.11.11 satt ned tollene på smør til kr. 4,00 per kg fra 1. til og med 31. desember. Tine har varslet Statens landbruksforvaltning om at norsk produksjon ikke kan dekke etterspørselen etter norsk meierismør i butikkene, og har bedt om at tollene settes ned.

Årsaken til denne situasjonen er både økt etterspørsel og en noe lavere produksjon. En gledelig

trend er at husholdningene igjen i større grad lager maten fra bunnen av. Dette har økt etterspørselen etter matlagingsprodukter som inneholder mye melkefett. Melkeproduksjonen varierer naturlig gjennom året. Det er lavest melkeinnngang i august og september og i denne perioden kan det være mangel på råstoff til produksjon som krever høyt fettinnhold. Tine peker også på at det totalt sett er levert noe mindre melk i år sammenlignet med i fjor. En av hovedforklaringene til dette, er at førkvaliteten er blitt noe forringet som et resultat av perioder med særlig mye nedbør.

Når det gjelder markedsreguleringen, så har jordbruket det økonomiske ansvaret for overproduksjon. Dette innebærer at jordbruket bærer pristap ved overproduksjon og innbetaler omsetningsavgift for å dekke reguleringstiltak. Dette har vist seg som et effektivt system over mange år, og det er ikke grunn til å diskutere markedsregulatorrollen ut fra den nåværende mangelen på enkelte varer – som altså er et spørsmål av en helt annen karakter enn det markedsregulering normalt omfatter.

For å møte raske og eventuelt mer kortsiktige endringer er det viktig at vi har et system som gir markedsaktørene muligheter til supplerende import. For enkeltprodukter og i perioder med for lite norske varer i markedet, kan SLF sette ned tollsatsen i henhold til Forskrift om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer. Slike tollnedsettelse er basert på relevant markedsinformasjon fra markedsregulator.

I den aktuelle situasjonen er jeg ikke fornøyd med Tines håndtering fordi de har reagert overraskende sent. Det burde vært mulig å forutse markedsforstyrrelser og ubalanse i markedet på et tidligere tidspunkt.

En markedsregulator skal ta vare på overskuddsproduksjon og forvalte den best mulig. Når det oppstår knapphet, gjelder det å snu seg fort rundt og sørge for at markedet blir forsynt gjennom import. Jeg forventer at Tine som markedsregulator, nå treffer tiltak for å sikre at vi ikke kommer opp i en slik situasjon senere.

SPØRSMÅL NR. 354

Innlevert 28. november 2011 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 6. desember 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Riksrevisjonen og norske finansaktører/investorer er undrende til at oljefondet ikke også oppgir avkastning målt i norske kroner (som man tidligere gjorde), og er tydelig på at det er en klar fordel for å kunne følge med på oljefondets investeringer. Noe andre norske fond gjør.

Hvorfor gjøres ikke det lenger, og hvorfor møter ikke finansministeren til debatt om dette viktige temaet jfr. uttalelser fra programleder Anne Grosvold i NRK (i "Dagsnytt 18")?»

Svar:

I mitt svar til Riksrevisjonen, som er tatt inn i sin helhet i Dokument 1 (2011-2012) på sidene 95 - 105, har jeg lagt vekt på at det er fondets avkastning målt i internasjonal kjøpekraft som er avgjørende for hva vi som nasjon vil kunne få for kapitalen i fondet. Et land blir ikke rikere av en svakere valuta, og det realøkonomiske grunnlaget for å betale framtidige pensjoner blir ikke bedre. En av de mekanismene som

sørger for dette er at en varig endring i valutakursen også vil slå inn i importprisene målt i norske kroner. En svak krone vil over tid gi høyere importpriser, og dette vil etter hvert slå ut i høyere gjennomsnittspriser på kjøp fra privat og offentlig sektor. Oppbyggingen av fondet reflekterer at Norge som nasjon gjennom eksport av olje bygger opp fordringer på andre land. Dette er fordringer som Norge som nasjon bare kan benytte til framtidig import av varer og tjenester. Det er derfor fondets avkastning målt i internasjonal kjøpekraft som er avgjørende for hva vi som nasjon vil kunne få for pengene. Derfor er det mest relevant å vurdere utviklingen i kjøpekraften til fondet ved å se på realavkastning målt i utenlandsk valuta.

Både Norges Bank og Finansdepartementet legger derfor størst vekt på å rapportere og analysere utviklingen i fondets avkastning målt i fondets valutakurv.

Riksrevisjonen skriver i Dokument 1 (2011-2012) at de er enige i at det i et langsiktig perspektiv er viktig å måle realavkastning i internasjonal valuta, men at beregning av og informasjon om realisert rea-

lavkastning i norske kroner i tillegg til internasjonal valuta antas å bidra til en mer fullstendig rapportering til Stortinget.

I vurderingen av hvilken tilleggsinformasjon en slik analyse vil gi bør en ha med seg at Norges Banks kvartals- og årsrapporter om forvaltningen av Statens pensjonsfond utland allerede inneholder beregninger av nominell avkastning i prosent målt både i norske kroner og i fondets valutakurv. Se blant annet tabell 2-1 i kvartalsrapporten for 3. kvartal 2011 fra Norges Bank og tabell 3-1 i årsrapporten for 2010. Her oppgis tall for fondet som helhet, samt tall for aksje- og

obligasjonsinvesteringene. Videre rapporteres det løpende om akkumulert verdiutvikling i fondet målt i norske kroner siden oppstart i 1996, jf. tabell 1-1 i kvartalsrapporten for 3. kvartal 2011 og tabell 2-1 i årsrapporten for 2010.

Jeg er i tvil om hvor relevant siste del av spørsmålet er i forhold til overnevnte. Så vidt jeg vet var Dokument 1 (2011-2012) tema i Dagsnytt 18, den 22. november. Dette var samtidig med at jeg svarte på en interpellasjon i Stortinget fra representant Gunnar Gundersen.

SPØRSMÅL NR. 355

Innlevert 29. november 2011 av stortingsrepresentant Siri A. Meling

Besvart 6. desember 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«I Aftenposten 27.11.2011 siteres statsråden i en NTB melding som følger: "Å dempe tempoet i åpningen av nye felter vil bli ett av de viktigste tiltakene for å få ned norske utslipp med 20 prosent innen 2020". Regjeringen la i juni 2011 frem en petroleumsmelding som legger opp til fortsatt høy produksjon på norsk sokkel i flere tiår fremover.

Stiller statsråden seg bak regjeringens petroleumsmelding, og hvordan kan han i lys av egne utsagn se for seg at produksjonsvolum opprettholdes ved å sinke åpning av nye felt?»

Svar:

Bruken av fossile brensler er en av de viktigste årsakene til de klimaendringene vi opplever verden over i dag. Et av de viktigste tiltakene for å redusere utslippene av klimagasser framover er å erstatte fos-

silt brensel med fornybare energikilder. Det internasjonale energibyrået (IEA) viser i sin rapport World Energy Outlook til at uten ny politikk vil ny og eksisterende energirelatert infrastruktur på plass i 2017 resultere i at vi allerede i 2035 har sluppet ut maksimalt av det vi kan slippe ut om vi skal nå togradersmålet. OECD understreker i sin Environmental Outlook at det må politikkendring til for å endre forholdet mellom ulike energiformer og dermed unngå en 3-6 graders temperaturøkning. Regjeringen har nylig lagt fram en petroleumsmelding der det redegjøres for den norske regjeringens politikk på petroleumsområdet. I Miljøverndepartementets budsjettproposisjon er det vist til at Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en klimamelding i 2012 hvor behovet for virkemidler og tiltak vil vurderes. Petroleumsvirkosheten vil på linje med andre sektorer være en del av diskusjonen i klimameldingen.

SPØRSMÅL NR. 356**Innlevert 29. november 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 6. desember 2011 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden forsikre seg om at Gjenopptakelseskommisjonen for fremtiden ikke lar seg villedes til å gjenåpne saker uten at straffeprosesslovens bestemmelser er oppfylt, og dersom statsråden likevel mener det foreligger hjemmel for den behandlingen Gjenopptakelseskommisjonen har gitt denne konkrete saken bes det om konkret henvisning?»

BEGRUNNELSE:

Gjenopptakelseskommisjonen er et uavhengig organ som skal ta stilling til om en domfelt med en rettskraftig dom skal få ny behandling av sin sak i retten. Organet kan ikke instrueres. Jeg antar at Gjenopptakelseskommisjonen likevel er underlagt justisdepartementets tilsynsansvar, slik at departementet skal sikre at Gjenopptakelseskommisjonen forholder seg til de rammer lovgiver har gitt, særlig relevant er straffeprosesslovgivningen.

Etter straffeprosessloven krever gjenåpning av straffesaker som hovedregel at det foreligger en begjæring fra en av partene. Det eneste unntaket fra hovedregelen er at kommisjonen kan beslutte å åpne sak etter eget initiativ i tilfeller hvor den dømte er død.

Da boken "Forfalskningen" ble utgitt fremkom påstander om at det var forfalsket bevis mot spiondømte Arne Treholt. Gjenopptakelseskommisjonen har tidligere behandlet begjæringer om gjenopptakelse fra Treholt. Denne gangen ble det ikke fremmet noen begjæring om gjenopptakelse fra Treholts side. Det ble heller ikke fremmet begjæring fra påtalemyndigheten. Således ville Gjenopptakelseskommisjonen være avskåret fra å ta saken til behandling.

Imidlertid oversendte Riksadvokaten en anmodning om at kommisjonen skulle gjenoppta behandlingen av den allerede behandlede begjæringen fra Tre-

holt, som var avsluttet fra kommisjonens side mer enn fem år tidligere. Bakgrunnen var at Riksadvokaten hadde behov for en "...kartlegging av bokens alvorlige påstander om bevisforfalskning og falske vitneforklaringer..."

Det mangler hjemmel for at gjenopptakelseskommisjonen av eget tiltak kan gjenåpne behandlingen av en avsluttet sak på bakgrunn av en anmodning fra en av partene, selv om motparten samtykker.

Gjenopptakelseskommisjonens oppdrag er å sikre at borgere ikke er blitt feilaktig dømt. Av hensyn til tilliten til domstolene er kommisjonens virksomhet ment å være en sikkerhetsventil. Derfor er det satt vilkår i straffeprosessloven som begrenser kommisjonens mulighet til å ta saker opp på eget initiativ og det er satt klare formkrav til at en part må ha fremsatt begjæring om gjenåpning før saken tas til behandling. Det er avgjørende for tilliten til kommisjonen at de forholder seg til disse rammene og ikke lar seg villedes av mediepress, parter eller riksadvokat som vil løse egne problemer ved å skyve ansvar over til Gjenopptakelseskommisjonen.

Svar:

I Gjenopptakelseskommisjonens avgjørelse av 9. juni 2011 kom kommisjonen til at Treholt-saken ikke skal gjenåpnes. Spørsmålet gjelder Gjenopptakelseskommisjonens grunnlag for å behandle Treholt-saken.

Gjenopptakelseskommisjonen er et uavhengig forvaltningsorgan, som ikke kan instrueres om sin utøving av myndighet. Jeg vil derfor ikke svare på spørsmål om kommisjonens behandling av enkeltsaker. For en nærmere begrunnelse for kommisjonens saksbehandling i Treholt-saken viser jeg til kommisjonens avgjørelse.

SPØRSMÅL NR. 357**Innlevert 29. november 2011 av stortingsrepresentant Anders B. Werp****Besvart 12. desember 2011 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Hvilke fullmakter har politimestrene til å foreta flytting av personell og til å foreta omorganiseringer for å tilpasse aktiviteten til driftsbudsjettet?»

BEGRUNNELSE:

Mange politidistrikter har gjennom lang tid meldt om anstrengte driftsbudsjetter, med den følge at det må kuttes i bemanningen. Den reduserte politidekningen i 21 av 27 politidistrikter siden 2006 viser resultatet av dette. Dette stiller politimestrene og andre ledere i politiet overfor viktige ledelsesutfordringer. På den ene siden skal de ivareta viktige kriminalitetsforbyggende og - bekjempende oppgaver, samtidig som de må disponere sine knappe ressurser på en mest mulig effektiv måte. Dette forutsetter at ledere i politiet har de nødvendige fullmakter og tilstrekkelig handlingsrom til å tilpasse virksomheten til den økonomiske virkeligheten.

Svar:

Politimesterens adgang til å foreta flytting av personell

Adgangen til å forflytte personell reguleres av det som arbeidsrettslig betegnes som «arbeidsgivers styringsrett». Politimesteren har anledning til å forflytte og overføre personell til andre arbeidsoppgaver. God personalpolitikk tilser at slike overføringer skjer i samarbeid med de ansatte i størst mulig utstrekning.

Politimesterens adgang til å foreta omorganiseringer

Det er en sentral del av en politimesters oppgave å ha en optimal organisering av politidistriktet ut fra distriktets utfordringer og tilgjengelige ressurser. Det er derfor viktig med en løpende organisasjonsutvikling i politidistriktene.

Organisasjonsmessige endringer er etter hovedavtalen mellom staten og hovedsammenslutningene § 13 gjenstand for forhandlinger dersom følgende tre vilkår er oppfylt samtidig: organisasjonskartet endres, endringene er ment å vare utover 6 måneder og endringene medfører omdisponering av personale. Hvis det ikke oppnås enighet mellom politimesteren og de ansattes organisasjoner, kan hver av partene kreve meglings med sikte på å finne en løsning. Meglingen foretas av politidirektøren eller den direktøren utpeker fra ledelsen i direktoratet.

Politimesteren har ikke fullmakt til å foreta sammenslåing av politistasjons- og lensmannsdistrikter. Slike endringer foretas med Kgl. res. (se politiloven § 16 første ledd). Det er imidlertid åpnet for at to eller flere lensmannskontorer/politistasjoner utgjør en driftsenhet med felles budsjett, personalansvar og virksomhetsplanlegging. Etablering av slike driftsenheter medfører ingen endringer i grenser eller utadrettede oppgaver for tjenestestedene. Det er også adgang til å ha vaksamarbeidsordninger som omfatter flere driftsenheter.

Ved alle endringer i politiets organisering legges det stor vekt på en god dialog med kommunene og tjenestemannsorganisasjonene. Kvaliteten på den lokale prosessen blir tillagt ekstra stor vekt.

SPØRSMÅL NR. 358**Innlevert 30. november 2011 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 7. desember 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken****Spørsmål:**

«Surrogati er forbudt i Norge, men det er nå mange som reiser til andre land for å skaffe seg barn med denne metoden. De vil ikke forholde seg til norsk lov selv om handlingen kan få følger hvis de ønsker å bosette i Norge med barnet. NAV har et skjema for fastsettelse av farskap for barn født av utenlandsk surrogatmor, så det kan virke som om surrogati er godtatt bare det ikke skjer i Norge.

Hva skjer i tilfeller hvor fedrene nekter å ta DNA-test, og hva skjer hvis de ikke vil oppgi hvem som er mor til barnet?»

BEGRUNNELSE:

Det er kvinnen som har født barnet som ikke ønsker å oppgi sitt navn på fødselsattesten, men i henhold til norsk lov er det den kvinnen som føder barnet (selv om både egg og sæd kommer fra donor) som anses som juridisk mor til barnet. En av grunnene for og ikke stå på fødselsattest må antas å være at kvinnen ikke senere i livet vil komme i den situasjon å bli oppsøkt av det barnet hun var surrogat for. Videre, for at søknad om farskap skal godkjennes av NAV, må det foreligge DNA-test på at den personen som tar på seg farskapen virkelig er biologisk far.

Det fødes nå flere barn på bestilling og i mange tilfeller er det voksne homoseksuelle par som benytter seg av denne metoden. Det er naturlig at de fleste ønsker en familie med barn, men i følge norsk lov er ikke surrogati tillatt. Det er enkelte tilfeller hvor de som har bestilt barnet eller barna ikke ønsker å vite hvem som er biologisk far, og de fratar med andre ord barnet mulighet til å vite hvem som er deres biologiske foreldre. På tross av at surrogati er forbudt i Norge har NAV et skjema som skal fylles ut når barnet skal tas med til Norge, noe som kan virke merkelig når det ikke er forenlig med norsk lov å skaffe seg barn på denne måten. Konsulatene opplever at mange får problemer når de skal ha barnet/a med til Norge fordi det ikke foreligger fødselsattest med mors navn slik at det kan søkes om norsk personnummer for barnet. Videre kan et barn, i henhold til norsk rett, kun ha en biologisk far og den andre mannlige personen må derfor søke om stebarnsadoptionsjon.

I tilfeller hvor det er snakk om heteroseksuelle par har ikke utenriksstasjonene noen mulighet til å sjekke ektheten av fødselsattesten det vil si at de begge er barnets biologiske foreldre når de henvender seg for å søke om personnummer og pass. Det kan synes som om amerikanske myndigheter ikke er så

nøye på hvem som står oppført som foreldre på fødselsattesten. Dette betyr at de som ønsker det og har råd kan unngå en lang adopsjonsprosess.

Det kan virke som om barn er blitt en handelsvare, og det kan virke som om myndighetene gjennom NAV- skjemaet som kan fylles ut forsøker å legge til rette for innførsel av barn som er laget på bestilling.

Svar:

Det er ikke er gitt særskilte regler om surrogati, noe som betyr at de generelle reglene om etablering av morskap og farskap også gjelder for barn født av surrogatmor i utlandet. Etter lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barneloven) § 2 første ledd regnes kvinnen som føder barnet som barnets mor. Etter bestemmelsens andre ledd er en avtale om å føde barn for en annen kvinne ikke bindende. Videre er det etter barneloven bare adgang til å etablere ett farskap til ett og samme barn, slik at ektefelle/registret partner eventuelt må stebarnsadoptere.

Etter § 81 bokstav c har norske myndigheter kompetanse til å fastsette farskap dersom oppgitt far er bosatt i Norge. I slike tilfeller fastsettes farskap etter norsk rett, jf. barneloven § 84, også når barnet er født av surrogatmor i utlandet. Farskap kan følge direkte av loven (farskap etter ekteskap, pater-est regelen), jf. barneloven § 3, farskap kan fastsettes ved erkjennelse, jf. barneloven § 4, eller ved dom, jf. barneloven § 9. Farskap som følger av loven eller av erkjennelse kan endres etter bestemmelsene i barneloven §§ 6 og 7.

Det er gitt nærmere regler for anerkjennelse av farskap fastsatt i utlandet i barneloven § 85. Etter bestemmelsens første ledd skal farskap som følger direkte av utenlandsk lov, uten videre bli anerkjent i Norge, og omfatter i praksis tilfeller hvor morens ektemann uten videre blir regnet som barnets far (pater-est regelen). Dersom surrogatmor er gift, vil det således være nødvendig med en etterfølgende avgjørelse om endring av farskap etter barneloven § 6 eller § 7.

Barneloven § 85 andre ledd har bestemmelser om anerkjennelse av farskap som er fastsatt i utlandet på annet vis, blant annet ved erkjennelse, dom eller forvaltningsvedtak. Slike farskap kan bli anerkjent i Norge på tre måter: ved forskrift, ved traktat (konvensjon) med en fremmed stat, eller etter en vurdering i det enkelte tilfelle. Ved anerkjennelse av utenlandske farskap etter en konkret vurdering i det enkelte tilfellet, vil dette for eksempel gjelde farskap som er etablert ved dom eller ved formell erkjennel-

se. Adgangen til å anerkjenne farskap fastsatt i utlandet etter surrogati, er i praksis snever.

Når det gjelder spørsmålene knyttet til skjemaene NAV benytter ved administrativ etablering av farskap, er de i all hovedsak generelt utformet, og benyttes ved erkjennelse etter barneloven § 4 og endring av farskap etter barneloven § 7. Både ved erkjennelse og endring av farskap etter barneloven §§ 4 og 7 kreves at surrogatmor medvirker og at hennes identitet er kjent. Ved endring av farskap må også surrogatmors ektemann medvirke.

Det er bare NAVs skjema om prøvetaking for DNA-analyse ved norsk utenriksstasjon, som er spesielt utformet med tanke på surrogati. Dette skjemaet anvendes der farskap skal overføres fra surrogatmors ektemann til genetisk far. Skjemaet tilrettelegger ikke for surrogati, snarere tvert imot idet overføring av farskap fra surrogatmors ektemann til norsk pretenderende far krever DNA-analyse. Slik analyse gir trygghet for at farskap bare overføres til den genetiske faren.

Jeg utreder for tiden behovet for endringer i gjeldende rett knyttet til etablering av morskap og farskap for barn født av surrogatmor i utlandet, og jeg vil komme tilbake til Stortinget med et lovforslag når dette arbeidet er gjennomført. De spørsmål representanten reiser knyttet til dilemmaer som oppstår etter bruk av surrogat, vil bli tatt opp i høringsnotatet om lovendringer.

Av hensynet til barnets beste forankret i FNs barnekonvensjon arbeider jeg med forslag til en midlertidig overgangsordning for å sikre de barna som er født av surrogatmor i utlandet og som allerede er kommet hit til landet. Om kort tid vil jeg derfor sende ut et høringsnotat om forskrift om anerkjennelse av farskap fastsatt i utlandet. Jeg utreder også muligheter for en overgangsordning hjemlet i lov for å fange opp tilfeller som ikke vil kunne omfattes av forskriften.

SPØRSMÅL NR. 359

Innlevert 29. november 2011 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 5. desember 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hets og diskriminering av lesbiske og homofile ser ut til å øke i flere Europeiske land. Meldinger om politiske initiativ for å forby offentlige opptredener som fremmer lesbiskhet, homofili, biseksualitet, transseksualitet og pedofili blant mindreårige forekommer i Russland. Lovforslag for å følge opp dette forberedes både til lokal og føderal nivå. Homofile og lesbiskes rettigheter er truet og menneskerettighetene under press.

Hva gjør Norge i sin dialog med andre Europeiske land for å forsvare homofiles rettighetene?»

Svar:

Jeg deler din bekymring for situasjonen for LHBT i Russland som i en rekke andre land. Departementet følger tett utviklingen på dette feltet, slik jeg har gjort rede for i mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 328 (2011-2012) fra representanten André Oktay Dahl.

Som det fremgår av dette svaret, har vi engasjert oss overfor lokale lovgivende organer når det gjelder

konkrete lovforslag om å forby offentlige opptredener som fremmer lesbiskhet, homofili, biseksualitet, transseksualitet og pedofili blant mindreårige både i Arkhangelsk og i St. Petersburg. I St. Petersburg har vårt generalkonsulat samarbeidet med EU og medlemstater til Europarådet om en oppfølging av lovforslaget der.

Det ble 16. november i år sendt et felles, formelt brev til ombudsmannen for menneskerettigheter i St. Petersburg og lederen for byens lovgivende komité, med kopi til lederen for byens lovgivende forsamling og til presidentens representant for Nordvest-Russland. Brevet var underskrevet av 12 EU-land og medlemsstater til Europarådet (Frankrike, Sverige, Nederland, Danmark, Tyskland, Norge, Belgia, Latvia, Spania, Ungarn, Finland og Storbritannia).

I brevet heter det bl.a. at ”Vi er veldig bekymret for mulige konsekvenser av denne lovgivningen, både for individer i St. Petersburg som allerede er rammet av intoleranse og diskriminering basert på seksuell legning og kjønnsidentitet, samt for dens manglende samsvar med Europarådets retningslinjer.” Det ble i brevet anmodet om et møte for å drøfte

temaet. Jeg tror at denne henvendelsen kan ha medvirket til utsettelsen av andre lesning av lovforslaget, som innebærer at dette ikke vil bli ferdigbehandlet før valget (som avholdes 4. desember).

Norge har også sluttet seg til et EU-innlegg om denne saken i OSSEs faste råd den 1. desember i år, der vi uttrykte bekymring over den nye loven foreslått i St. Petersburg som forbyr homofil, lesbisk, transseksuell eller pedofil "propaganda" overfor mindreårige.

Disse felles henvendelsene og uttalelsene illustrerer hvordan Norge engasjerer seg i dialog med andre europeiske land om LHBT-rettigheiter. Som følge av den vekt Regjeringen legger på beskyttelse av disse rettighetene, har Norge også vedtatt å konkret støtte opp om Europarådets arbeid på feltet. Europarådet vedtok i 2010 en anbefaling om å iverksette tiltak for å bekjempe diskriminering på grunnlag av seksuell legning eller kjønnsidentitet. Anbefalingen er det første internasjonale instrumentet om LHBT-rettigheiter og Norge bidrar nå til å etablere en egen LHBT-enhet

i Europarådet gjennom sekondering av en saksbehandler til sekretariatet. Prosjektet vil knyttes opp til Europarådets kommisjon mot rasisme og intoleranse (ECRI).

Storbritannia har for tiden formannskapsvervet i Europarådet og har i sine prioriteringer for formannskapet fremhevet kampen mot diskriminering på grunnlag av seksuell orientering og kjønnsidentitet. Britene har understreket at det særlig er fremdrift i oppfølgingen av Europarådets anbefaling fra 2010 som er målet. Som bidragsyter til dette prosjektet er Norge i dialog med Storbritannia med sikte på et mulig samarbeid på området.

Utenriksdepartementet vil fortsette å følge utviklingen på LHBT-området nøye og være i tett dialog med andre europeiske land om dette – både i Europarådet og gjennom andre fora og kanaler.

Departementet har for øvrig utarbeidet en egen veiledning for utenriksstasjonenes arbeid med å fremme rettighetene til LHBT.

SPØRSMÅL NR. 360

Innlevert 29. november 2011 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 6. desember 2011 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Jeg viser til tidligere spørsmål om særavtalen for arbeidstidsbestemmelsene i Politiet (ATB). Av statsrådets svar fremgår det at man ikke har noe særlig oversikt over hvilken effekt den ekstra timen har hatt på politikraften. Enkelte hevder at ATB har kostet Politiet svært mye og at den har medført opp mot 15 % reell nedgang i antall stillinger. Det er avgjørende at man har måleparametre som kan måle effekten av slike avtaler.

Vil statsråden måle effekten av ATB bedre, og hvilken kostnad har avtalen medført?»

Svar:

Arbeidsmiljøloven setter klare rammer for hvor mye ansatte kan arbeide innenfor en 24 timers periode. Loven setter også opp et vern om de arbeidsfrie periodene, blant annet slik at den enkelte skal være sikret en arbeidsfri periode på minst 11 timer i hver 24 timers periode. Det har vært viktig for politiet å få fremforhandlet unntak fra lovens hovedregel om hviletid/arbeidsfrie perioder. Unntaksbestemmelsene er

avgjørende for politiets muligheter til å kunne utføre både nødvendig beredskapstjeneste og påkrevd operativ tjeneste i politidistriktene.

Dagens arbeidstidsbestemmelser for politi- og lensmannsetaten har virket siden 1. oktober 2009. Avtalen inneholder blant annet regler om at den enkelte arbeidstaker under spesielle omstendigheter kan ha kortere arbeidsfri periode enn hva lovens hovedregel tilsier. Hvis den enkelte etter avtalen har kortere arbeidsfri enn 11 timer, så oppstiller avtalen regler om at den ansatte har krav på kompenserende hvile av minst like lang varighet som den forkortede arbeidsperioden. Uttak av slik hvile vil i noen tilfeller gå utover senere arbeidsperioder der den ansatte må gis fri fra oppsatt tjenestese. Kravet om at det skal gis kompenserende hvile etter for korte arbeidsfrie perioder følger av arbeidsmiljølovens regler.

I dagens arbeidstidsbestemmelser er det innarbeidet 1 time utvidet arbeidstid for alle heltidsstillinger som er underlagt bestemmelsene. Den ekstra timen ble fremforhandlet blant annet med bakgrunn i at det på avtaletidspunktet var mangel på politiutdannede.

Politidirektoratet har i brev av 6. desember 2010

orientert departementet om hvordan den ekstra timen er tatt ut i politidistriktene. Den ekstra timen tas i hovedsak ut som følger:

- forlengelse av tjenestesett
- nye tjenestesett i løpet av en turnusperiode
- overlapping
- ekstra personell på tidspunkt med spesielle behov for ekstra innsats, særlig knyttet til helg og ettermiddag.

Den direkte effekten synes å være mer synlig politi, jf. strekpunktene ovenfor, mens det langs andre variabler ikke er like lett å se effekter.

Den ekstra timen arbeidstid og godtgjørelsen for den bortfaller uten oppsigelse den 1. august 2012, omtrent samtidig med at et nytt kull med politihøgskolestudenter ventes å søke arbeid i etaten.

Politidirektoratet opplyser at man overfor politidistriktene og politiets særorganer har presisert viktigheten av å ha tjenstelister og arbeidstidsordninger som er tilpasset nødvendige aktiviteter, og svingninger i arbeidsmengde. Dette for at en skal ha tilnærmet riktig tilstedeværelse i forhold til når på døgnet hendelser inntreffer. En vil dermed kunne unngå unødvendig bruk av overtid og samtidig redusere kostnader knyttet til tariffavtalen.

Politidirektoratet har i samarbeid med tjenstemannsorganisasjonene gjennomført en evaluering av ATB, og sluttrapporten fra denne evalueringen ventes å være ferdig med det første. Evalueringen, sammen med øvrige kostnadsberegninger, vil være en del av grunnlaget for Politidirektoratets vurderinger av veivalg frem til ATB utløper den 31.12.2012.

SPØRSMÅL NR. 361

Innlevert 29. november 2011 av stortingsrepresentant Åge Starheim

Besvart 12. desember 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Statens vegvesen har lagt fram Konseptvalutgreiing for strekninga Skei-Ålesund, der dei foreslår å leggje E39 i tunnel under Utvikfjellet, vidare med bru over til Svarstad, og vidare tilkopling til Kvivsvegen.

Vil statsråden sikre at Sogn og Fjordane fylkeskommune får refundert investeringsmidlar som vert nytta på FV60 Olden-Innvik dersom SV-K10 vert vald som konsept for E39 Skei-Ålesund?»

GRUNNGJEVING:

Statens vegvesen la 22. november fram Konseptvalutgreiinga for strekninga Skei-Ålesund. Her vert det foreslått å leggje E39 i tunnel under Utvikfjellet, vidare med bru over til Svarstad, og vidare tilkopling til Kvivsvegen. Som første steg vert det foreslått å ruste opp dagens fylkesveg 60 Olden-Innvik, samt ny tunnel under Utvikfjellet, som sikrar ferjefri veg. På møtet med fylkespolitikarane 28.11.bekrefta også Prosjektleiari, Kjell Kvåle, at dei planlegg at staten skal overta FV60 Olden-Innvik inntil brua til Svarstad vert realisert ein gong i framtida, og at opprusting av strekninga ligg inne i kostnadsestimatet.

Sogn og Fjordane fylkeskommune har planlagt å

nytte nærare 150 millionar kroner i åra 2012-2013 for å byggje Agjeldtunnelen på strekninga Olden-Innvik. Dette er ei heilt nødvendig utbetring for å gjere vegen, som i dag er definert av yrkessjåførane som "norges verste veg", sikrare og betre med tanke på auka trafikk når Kvivsvegen opnar.

Det knyt seg likevel usikkerhet til om fylkeskommunen skal foreta ei slik investering når dette muliges vert finansiert av Staten om nokre år, og ein har eit sårt behov for investeringsmidlar på andre fylkesvegprosjekt.

For å sikre nødvendig utbetring så raskt som råd er, ber eg derfor statsråden sikrar at Sogn og Fjordane fylkeskommune sine investeringar på Olden-Innvik vert refundert dersom SV-K10 vert vald som konsept for E39 Skei-Ålesund.

Svar:

Konseptvalutgreiing (KVU) for E39 Skei-Ålesund, KVU E39 Ålesund-Bergsøya og KVU E39 Bergsøya-Valsøya samt eit overbygningsdokumentet som bind dei tre KVUane saman, er no til ekstern kvalitetssikring KS1. Dokumenta er samstundes sende på lokal høyring. Regjeringa vil behandla saka etter at KS1 er gjennomført. Dei tre KVUane og over-

bygninga, rapport frå KS1 samt høyringsfråsegner vil danna grunnlag for regjeringa si behandling. Eg tar sikte på at regjeringa kan behandla saka medio 2012.

I følgje Statens vegvesen er det i KVVU E39 Skei – Ålesund lagt til grunn at det vil vera behov for om lag 300 mill. kr til opprusting av dagens fv 60 mellom Innvik og Olden dersom konsept SV-K10 (eller 9) blir valt for vidare utvikling av E39 på strekninga Skei – Ålesund. Det er då lagt til grunn at det blir løyvd om lag 150 mill. kr til strekninga i 2012 og 2013, som føresett i føreliggjande forslag til fylkesvegbudsjett for 2012. Samla utbetningsbehov er følgjeleg rekna til om lag 450 mill. kr.

SPØRSMÅL NR. 362

Innlevert 30. november 2011 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 7. desember 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Hva er statsrådets kommentar til at det er lagt vesentlig andre anbudskriterier til grunn for den utlyste FOT-ruten Evenes-Tromsø tur/retur enn hva dagens Widerøetilbud representerer, og hvordan vil statsråden sikre et tilfredsstillende ruteopplegg fra Evenes mot Bodø, Helgeland og Trondheim?»

BEGRUNNELSE:

Ved utlysning av nye FOT-ruter fra 2012-2017 er strekningen Evenes-Tromsø med 2 flyvninger tur/retur daglig tatt med.

I dag flyr Widerøe to rundturer Tromsø-Evenes-Bodø med Dash 8 med trykkabin, en tidlig morgen og en sent kveld, på rent kommersielt grunnlag. Men ruten er sårbar. Flymaskinen tas ut og ruteopplegget endres ved problemer på andre Widerøeruter.

Effektive flyforbindelser mellom Sør-Troms og fylkeshovedstaden er viktig, og det har lenge vært et krav fra regionen om FOT-ruter Evenes-Tromsø-Evenes. Det uttrykkes nå skuffelse over at departementet har utarbeidet anbudet uten at berørte kommuner og næringslivet i regionen har fått komme med innspill.

Konkret reageres det på anbudskriteriene for ruten mellom Evenes og Tromsø der det legges til grunn mindre fly, 15 seter og sannsynligvis uten trykkabin. Dette innebærer at tilbudet til de reisende kan bli satt mange år tilbake når det gjelder standard, ruteopplegg og regularitet.

Det stilles videre spørsmål om hvordan forbindelse sørover mot Bodø, Helgeland og Trondheim vil

Ved ei eventuell framtidig omklassifisering av fv 60 til riksveg må dei ordinære reglane for omklassifisering gjelda. Dette inneber at det ikkje er aktuelt for staten å refundera eventuelle utgifter som fylkeskommunen har hatt til investeringar, drift eller vedlikehold av den aktuelle strekninga før ei eventuell omklassifisering skjer. På same vis vil det heller ikkje vera aktuelt for staten å krevja at fylkeskommunen skal refundera statlege løyvingar til dei delane av dagens E39 som då eventuelt blir omklassifiserte til fylkesveg.

bli ivaretatt i anbudsperioden 2012-2017. Et godt ruteopplegg her er av særlig betydning for oljenæringen.

Svar:

Den 25. august 2011, publiserte Samferdselsdepartementet forpliktelser til offentlig tjenesteytelse på ruten Harstad-Narvik (Evenes) – Tromsø v.v., og ruten ble inkludert i anbudsutlysningen for drift av regionale flyruter i Norge fra 1. april 2012. Bakgrunnen for å ta ruten inn i ordningen med offentlig kjøp er at Regjeringen ønsker å forbedre transporttilbudet med fly i områder med spesielle avstandsutfordringer, særlig i Nord-Norge.

Det er i dag svak flyforbindelse mellom Harstad-Narvik regionen og Tromsø, med kun én daglig direkte tur-retur flygning fra Evenes. Samferdselsdepartementet har derfor stilt krav om bedre flyforbindelse på ruten med minst to daglige tur – retur flygninger mandag til fredag og minst to tur – retur flygninger i helgen, uten mellomlandinger. Med bakgrunn i trafikkgrunnlaget på ruten er det også satt krav om at det skal benyttes luftfartøy med minimum 15 seter på ruten. Dette er ikke til hinder for at det kan benyttes større luftfartøy om operatørene ønsker å legge inn bud med slike. Jeg ser det som viktig å styrke Harstad-Narvik lufthavn, Evenes, som transportknutepunkt i regionen med tanke på den fremtidige lufthavnstrukturen i området.

Dagens flyrutetilbud på strekningen Harstad-Narvik (Evenes) – Bodø opereres på kommersielle vilkår med tilfredsstillende standard. Samferdselsde-

partementet kjøper i tillegg flyrute på ruten Narvik (Framnes) – Bodø v.v. som også blir videreført fra 1. april 2012. Til sammen mener jeg at disse rutene sik-

rer et tilfredsstillende tilbud fra Harstad-Narvik regionen mot Bodø, hvor det er muligheter for å fly videre mot Helgeland og Trondheim.

SPØRSMÅL NR. 363

Innlevert 30. november 2011 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 9. desember 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden og regjeringen foreta seg for å sikre nødvendig behandlingsskapasitet i psykiatrien og særlig Barne- og ungdomspsykiatrien, og for å sikre at nordnorske barn får nødvendig helsehjelp innenfor den i loven fastsatte tidsfrist?»

BEGRUNNELSE:

Nye tall fra Norsk pasientregister viser at barn må vente lenger enn voksne på psykiatribehandling i alle de fire helseforetakene. Dette er stikk i strid med Stortingets intensjoner.

Vorst er situasjonen i Helse Nord der halvparten av alle barn og ungdom som trenger behandling i psykiatrien, ikke har fått hjelp innen fristen. Helse Nord har ifølge oversikten fra Norsk pasientregister, brutt loven 90 ganger.

Barn med psykiske problemer opplever ofte at de sliter på skolen og ikke får godt nok utbytte av undervisningen. Mange faller også utenfor sosialt. Derfor er det ekstra uheldig når barn må vente så lenge og blir utsatt for fristbrudd.

Eksempler som at barn som får diagnosen AD/HD, må vente i sju måneder før man får hjelp og at moren beskriver det som en hard kamp å nå frem til spesialisthelsetjenesten, er svært utilfredsstillende.

Svar:

Departementet har presisert i oppdragsdokumentene til de regionale helseforetakene at fristbrudd for rettighetspasienter ikke kan aksepteres, og at ventetidene til barn og unge i psykisk helsevern skal reduseres. Gjennom samhandlingsreformen legger vi til rette for en styrket kommunal innsats og bedre helhet i tilbudene til barn og unge med psykiske problemer.

Jeg har blitt informert av Helse Nord om at foretaket gjør en prioritert innsats for å redusere ventetiden, antall fristbrudd og bedre tilgjengeligheten til psykisk helsevern for barn og unge i landsdelen. Helse Nord viser til at situasjonen samlet sett har forbedret seg fra 1. tertial 2010, men ikke i tilstrekkelig grad. Gjennomsnittlig ventetid er redusert fra 89 dager i 1. tertial 2010 til 68 dager i 1. tertial 2011. For pasienter med innvilget rett til nødvendig helsehjelp har det vært en nedgang i ventetiden fra 96 dager i 1. tertial 2010 til 69 dager i 1. tertial 2011.

Helse Nord påpeker at det pågår et kontinuerlig arbeid i helseforetakene for å redusere ventetiden og forbedre datakvaliteten. Aktiviteten er økt i alle helseforetakene i regionen, og målet er en ytterligere økning. Antall behandlede pasienter viser en positiv økning fra 6 922 i 2008 til 7 610 i 2010. Samtidig har Helse Nord det høyeste antall pasienter pr. fagårsværk i 2009 og 2010, sammenlignet med de andre RHF-ene. Før starten på Opptappingsplanen for psykisk helse (1998) hadde regionen en dekningsgrad i behandlingen på 3 % av barne- og ungdomspopulasjonen. Dekningsgraden er i dag 6,9 % for aldersgruppen 0-18 år, som er høyest i landet.

Helse Nord viser ellers til bl.a. følgende tiltak for å redusere ventetider og fristbrudd for barn og unge:

- Vurdering av henvisninger og prioritering ved inntak er styrket.
- Det arbeides målrettet overfor kommunene med hensyn til ansvars- og oppgavefordeling i henhold til samhandlingsreformen.
- Over de siste ti år har Helse Nord hatt et utdanningsprogram innen barne- og ungdomspsykiatri som har ført til en økning fra 8 til 25 barne- og ungdomspsykiatere. I tillegg er 25 nye under utdanning.
- Det arbeides med logistikk/pasientstrømmer, organisering, standardisering av behandlingsprosedyrer og at prioriteringsveiledere følges.

Jeg er glad for at Helse Nord understreker at arbeidet for barn og unge med psykiske lidelser er og skal være en prioritert oppgave. Departementet følger utviklingen nøye.

SPØRSMÅL NR. 364**Innlevert 30. november 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke****Besvart 12. desember 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Det vises til oppslag i Dagsavisen 29.11.11 om at et flertall av Oslos kommunale barnehager ifølge Utdanningsforbundet flytter toåringer opp i avdelinger med større barn for å oppnå økonomisk gevinst.

Mener kunnskapsministeren at dette er en akseptabel praksis, og hva vil statsråden eventuelt foreta seg for å forhindre slike økonomisk begrunnede flyttinger?»

Svar:

Av hensyn til at barn under tre år har behov for tettere oppfølging enn barn over tre år er kravene til pedagogisk bemanning i barnehagen satt ulikt for barn over og under tre år. Etter normen for pedagogisk bemanning kan en pedagogisk leder ha ansvar for maksimalt 18 barn over tre år ("store barn") og maksimalt 9 barn under tre år ("små barn"). Loven åpner for at et barn kan betraktes som tre år fra begynnelsen av det året de fyller tre år.

Som følge av at normen for pedagogisk bemanning fastsetter en høyere pedagogtetthet for små barn, betraktes plasser til små barn som mer kostnadskrevenne enn plasser til store barn. Dette gjenspeiles i finansieringsreglene for ikke-kommunale barnehager, der det utmåles et høyere tilskudd for småbarnsplasser enn storbarnsplasser. Tilskuddet for småbarnsplasser utmåles i utgangspunktet for hele kalenderåret barnet fyller tre år. Ønske om å redusere kostnader kan motivere til å endre organiseringen i en barnehage gjennom å definere toåringene som treåringer ved årsskiftet, for på denne måten å kunne flytte barna eksempelvis til en gruppe med lavere pedagogtetthet. Jeg er kjent med at dette skjer i både kommunale og ikke-kommunale barnehager.

Departementet kjenner ikke de økonomiske konsekvensene av en slik praksis, men vi vet noe om hvordan omfanget av denne praksisen varierer med barnehagens eierskap og organisasjonsform. International Research Institute of Stavanger (IRIS) har, på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet, nylig gjennomført en undersøkelse om barnehagenes organisering og den pedagogiske bemanningen. Resultatene viser bl.a. at det er signifikante forskjeller mellom kommunale og private barnehager når på året barna defineres som en treåring. En større andel private barnehager (39 pst.) definerer barnet som treåring i januar enn kommunale barnehager (27 pst.). En høyere andel kommunale barnehager (55 pst.) definerer

barnet som treåring fra høsten det året barnet fyller tre år enn private barnehager (44 pst.). Når IRIS ser på barnehagens organisasjonsform, viser undersøkelsen at andelen avdelingsbarnehager som definerer barnet som treåring høsten det året barnet fyller tre år er høyere (54 pst.) sammenliknet med avdelingsfrie barnehager (35 pst.). Vi ser imidlertid at det har større praktisk betydning for avdelingsbarnehager når barnet blir definert som treåring. Det er en høyere andel av avdelingsbarnehagene (43 pst.) som oppgir at treåringene må skifte gruppe ved overgang til treåring sammenliknet med avdelingsfrie barnehager (24 pst.). Uavhengig av organisasjonsform definerer private barnehager barna som treåring på et tidligere stadium enn kommunale barnehager.

Flyttingen av toåringer over til grupper med treåringer ved årsskiftet kan nok, som påpekt, være begrunnet i barnehagenes ønske om å redusere kostnadene. Når det er sagt er dette en type tilpasning til regelverket som ikke er forbudt. Som i andre sektorer er det adgang til å innrette seg etter regelverket. Siden denne praksisen åpner for inntak av flere barn kan den gi kommuner en viss fleksibilitet i oppfyllelsen av retten til barnehageplass. Samtidig reduserer en slik praktisering pedagogressursen rundt mange barn som er i en alder der de har behov for en tett oppfølging av kvalifisert personale. Sikkerhetsventilen i barnehageloven er kravet om at den samlede bemanningen til enhver tid må være slik at barnehagen kan drive tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. Tilpasningen vil derfor ikke være akseptabel hvis den innebærer at barnehagen med den samlede bemanningen ikke vil kunne drive tilfredsstillende pedagogisk virksomhet i tråd med barnehageloven og rammeplanens krav til innhold.

Bemanningen i barnehagene er sentral for å ha ett barnehagetilbud av høy kvalitet. Praksisen innebærer en reell reduksjon av pedagogressursene rundt toåringene og det er av den grunn et viktig spørsmål om det nevnte kravet til totalbemanningen i tilstrekkelig grad sikrer kvaliteten i barnehagen. Regjeringen har nedsatt et eget utvalg for å se nærmere på om gjeldende barnehagelov og tilhørende forskrifter samsvarer med behovet i dagens og fremtidens barnehagesektor. Utvalget vil legge fram sin utredning 15. januar 2012, og jeg mener dette vil være et godt utgangspunkt for å vurdere nærmere om det bør gjøres noe med dagens regelverk.

SPØRSMÅL NR. 365**Innlevert 30. november 2011 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 6. desember 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Det er fem år siden Norge signerte FN-konvensjonen for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Ennå er den ikke ratifisert.

Vil utenriksministeren sørge for å få fortgang i saken slik at Norge ikke fremstår som sinke i dette viktige menneskerettsarbeidet?»

BEGRUNNELSE:

107 land har til nå ratifisert konvensjonen og forpliktet seg til å sikre rettigheter for hele sin befolkning. På vegne av utenriks- og forsvarskomiteen mottok jeg nylig 1400 underskrifter for ratifisering samlet inn av Atlasalliansen.

Arnt Holte, assisterende generalsekretær i Norges Blindforbund og første visepresident i Verdens Blindeunion, forteller at han i sitt internasjonale arbeid ofte opplever at Norge mister sin troverdighet. Han har flere ganger vært i møte med ministerier i samarbeidsland sammen med partnere. Ved flere anledninger blir han møtt med mistro. Det er ikke vanskelig å forstå at dette fremstår ganske pinlig for en forkjemper for funksjonshemmedes rettigheter i Norge så vel som internasjonalt.

En nylig avsluttet evaluering av Norges menneskerettsarbeid, utført på oppdrag fra Norad, understreker også hvordan Norge kan miste mye troverdighet når vi snakker om menneskerettigheter internasjonalt, men ikke ratifiserer sentrale konvensjoner her hjemme. Tidligere har Norge ofte vært blant de første landene til å ratifisere internasjonale konvensjoner. Konvensjonene innebærer en forpliktelse til det internasjonale samfunnet om å forsvare individuelle ofre for menneskerettsbrudd.

I arbeidet mot brudd på menneskerettigheter i andre land, har Norge legitimert sitt menneskerettsarbeid ved å ratifisere internasjonale konvensjoner.

Svar:

Jeg er, som stortingsrepresentant Høybråten, opptatt av snarlig norsk ratifikasjon av viktige menneskerettskonvensjoner, hvor FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne står sentralt.

Det er viktig for det nasjonale menneskerettsvernet at prosessen med å gjennomføre sentrale menneskerettskonvensjoner i norsk rett med sikte på ratifikasjon ikke drar ut i tid. Det er derfor regjeringen gir høy prioritet til arbeidet med fullt ut å gjennomføre nasjonalt FNs konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne.

Å slutte seg til en konvensjon som ikke fullt ut er gjennomført i norsk rett fra det tidspunkt konvensjonen trer i kraft for Norges vedkommende, vil innebære at Norge ikke er i stand til å oppfylle sine konvensjonsmessige forpliktelser og dermed være et konvensjonsbrudd. Da Norge undertegnet konvensjonen i 2007, var det klart at vergemålsloven var i strid med konvensjonens artikkel 12 om lik anerkjennelse av rettsevne. Ny vergemålslov ble vedtatt 11. mars 2010, men loven er ennå ikke trådt i kraft.

I statsbudsjettet for 2012 er det avsatt midler til å forberede omorganisering av vergemålsmyndigheten som er nødvendig for at loven skal kunne tre i kraft. Det er varslet i statsbudsjettet at det tas sikte på ikrafttredelse av loven 1. juli 2013. Så snart loven trer i kraft, vil Norge kunne ratifisere konvensjonen.

SPØRSMÅL NR. 366**Innlevert 30. november 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 7. desember 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Selskapene Salmar og Marine Harvest kunne 29. november melde at de hadde hatt en situasjon med rømming av laks fra to av sine anlegg i Sør-Trøndelag. Det blir hevdet at en mulig årsak til dette er det uværet som har rammet kysten av Norge i forbindelse med stormen "Berit". I forkant av denne stormen ble det sendt ut varsel om ekstremvær og fylkesmennene varslet sine kommuner.

I den forbindelse vil jeg be statsråden redegjør for hvilke tiltak oppdrettsnæringen er pålagt i slike situasjoner for å unngå rømming?»

BEGRUNNELSE:

Norskekysten blir ved jevne mellomrom utsatt for uvær i form av både mye nedbør og sterk vind. Dette er ikke noe nytt som har oppstått de senere år, men noe en er relativt godt vant med. Det skjer imidlertid at det blir varslet om ekstremvær og derigjennom blir en bedt om å iverksette noen særlige tiltak som sikring av løse gjenstander, sjekke fortøyninger til båter etc. Det er også et faktum at mange oppdrettsanlegg allerede ligger ute langs kysten og er dermed svært værutsatt. Det blir også fra noen hold fremhevet et ønske om å flytte flere av de anleggene, som i dag ligger inne fjordene, lenger ut mot kysten, ja sågar enda lenger ut enn der de befinner seg i dag. Når et uvær så treffer kysten vår er det en kjensgjerning at belastningen på disse anleggene kan bli enorme og fare for skader, med dertil påfølgende rømming av oppdrettsfisk, er absolutt tilstede. Det er på denne bakgrunn grunn til å stille seg det spørsmål om hvorvidt at den beredskap og gjeldende sikkerhetstiltak er gode nok for å ivareta en slik situasjon. Nå er det altfor tidlig å konkludere med hva som gikk galt ved de to omtalte anleggene og eksakt hvor mye laks som er rømt, men det gjør likevel at man sitter igjen med spørsmålet om dette kunne vært unngått. Det er viktig at en reduserer risikoen for rømming så godt som det er mulig å få til, men hundre prosent kan man selvfølgelig aldri garantere seg mot dette. Det er også grunn til å påpeke at aktørene selv raskt satte i gang med gjenfangst og at rømmingen skjedde på en tid av året der fisken etter all sannsynlighet i stor grad vil dø eller bli fisket opp av de tiltak som er iverksatt, men sikker er en aldri. Det er på denne bakgrunn all mulig grunn til å se på det regelverk og de beredskapsplaner som finnes knyttet til varsel om ekstremvær for å unngå slike situasjoner i fremtiden.

Svar:

Oppdrettsnæringa er strengt regulert. Det stilles en rekke krav i regelverket for å forhindre rømming. Kravene finnes i: akvakulturloven, internkontrollforskriften (IK-akvakultur), akvakulturdriftsforskriften og forskrift om krav til teknisk standard for flytende akvakulturanlegg (NYTEK-forskriften).

For det første stiller akvakulturloven et overordnet krav i sin miljønorm (§ 10) hvor det stilles et generelt krav om at oppdrettsanlegg skal drives på en miljømessig forsvarlig måte. Dette innbefatter blant annet krav om nødvendige rømmingsforebyggende tiltak.

Internkontrollforskriftens § 5 sier at oppdretter skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, og utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Dårlig vær med påfølgende økt risiko for rømming omfattes av dette kravet.

Akvakulturdriftsforskriften stiller også et generelt krav om at driften ved et oppdrettsanlegg skal være teknisk, biologisk og miljømessig forsvarlig (§ 5). Forskriften stiller videre en rekke kompetansekrav til den som er ansvarlig for den daglige driften til å inneha nødvendig kunnskap for å hindre, oppdage og begrense rømming av fisk (§ 6). Videre stilles det i § 12 krav om at den ansvarlige for driften på anlegget skal sikre at det føres risikobasert tilsyn på anlegget. Tilsyn med installasjoner, tekniske innretninger og utstyr for produksjon skal utføres minst en gang om dagen. Forskriften sier videre at ved varsel uvær skal det utføres særskilt kontroll av at installasjoner er forsvarlig sikret. Feil og mangler ved installasjoner, tekniske innretninger og utstyr skal straks utbedres.

NYTEK-forskriften stiller en rekke konkrete tekniske krav til både akvakulturanlegg, komponenter og ekstrautstyr som benyttes. Formålet er å forebygge rømming gjennom å sikre forsvarlig teknisk standard på anleggene. Det stilles blant annet krav til lokalitetsundersøkelse som kartlegger hvilke påkjenninger fra strøm, bølger og vind som kan forventes ved den aktuelle lokaliteten. Basert på denne stilles krav om at alt utstyr som benyttes skal tåle disse påkjenningene med god margin. En revidert NYTEK-forskrift med enda strengere tekniske krav trer i kraft fra nyttår. Da vil også deler til fortøyningene være omfattet av krav til produktsertifisering. I tillegg skal alle anlegg fra 1. januar 2013 ha anleggssertifikat som sikrer at anlegget i sin helhet er i forsvarlig teknisk stand og dimensjonert med tanke på værforholdene på den valgte lokalitet.

I tillegg til kravene i lover og forskrifter, som oppdretter plikter å følge, gikk Fiskeridirektoratet ut med varsel til oppdrettere om å sjekke anleggene sine ekstra godt i forkant av uværet.

En ny rømmingskommisjon er under etablering. Den nye Rømmingskommisjonen for akvakultur (RKA) skal være et mer rendyrket teknisk ekspertutvalg som blant annet skal bistå Fiskeridirektoratet med egne uavhengige undersøkelser i felt, og som skal vurdere saker og systemfeil av mer teknisk og prinsipiell karakter ved utstyr og drift. RKA vil bestå av personer med teknisk kompetanse særlig på systemer og anleggskomponenter, materialsvikt og ut-

styrssvikt som dekker hele risikoområdet rømming, som et supplement til tilsynskompetansen i Fiskeridirektoratet.

Det er for tidlig å konkludere med hva som er årsakene til de meldte rømmingene etter ”Berit”, og hvor mye fisk som faktisk har rømt. Jeg forventer at det gjennomføres grundige undersøkelser og etterforskning som vil gi oss svar på disse spørsmålene. Det er et prioritert område for regjeringen å redusere rømming av oppdrettfisk. Lov- og regelverket skal sikre at det ikke plasseres ut oppdrettsanlegg som ikke tåler den påkjenningen de normalt blir utsatt for. Dette gjelder også når det er dårlig vær.

SPØRSMÅL NR. 367

Innlevert 30. november 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 7. desember 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«I forbindelse med den bebudede stortingsmeldingen om fiskerinæringen, hvilke justeringstiltak vil statsråden initiere overfor den konvensjonelle havfiskeflåten vedrørende strukturkvoter?»

BEGRUNNELSE:

Strukturkvoteordningen for havfiskeflåten reguleres etter Forskrift 4. mars 2005 nr. 193 om strukturkvoteordning mv. for havfiskeflåten, gitt med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) S 14. Ifølge Fiskebåtrederens Forbund har den konvensjonelle havfiskeflåten akutte behov for justeringer i strukturkvoteordningen. Ifølge forbundet har ikke havfiskeflåten tilstrekkelig inntjening til å forsvare nybygg av

fartøy, og flere nybyggingsprosjekt er lagt på is. Dette til tross for at det er et stort behov for fornying av flåten, og ressurs situasjonen er god.

Svar:

Hovedmålet med meldingen er å utvikle en fremtidsrettet politikk som kan bidra til å videreutvikle sjømatnæringens rolle som verdiskaper langs kysten. Vi har ambisjoner om å legge fram en bred, overordnet og helhetlig melding.

Tiden frem til meldingen skal legges frem for Stortinget har vi tenkt å bruke godt. Jeg vil blant annet fortsette å reise langs kysten og ha samråd med flest mulig miljøer rundt om i landet. Nye tiltak vil, som vanlig praksis ved meldinger til Stortinget, legges fram når meldingen lanseres.

SPØRSMÅL NR. 368**Innlevert 30. november 2011 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 9. desember 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Statsminister Stoltenberg sa i Stortinget 30.11.11 at klimaforliket beskriver både mål og virkemidler. I Dagsavisen 25.10.10 hevdet miljøvernministeren at "sannheten er at både regjeringen og opposisjonen hele tida har visst at klimaforliket i seg selv ikke beskriver virkemidler, bare målet." og "sier de noe annet, har de ikke fulgt med i timen." Jeg konstaterer at statsminister og miljøvernminister sier motstridende ting om klimaforliket.

Hvem har "ikke fulgt med i timen"?»

Svar:

Gjennom avtalen om klimameldinga som ble inngått på Stortinget 17. januar 2008 sikret vi bred politisk enighet om hovedlinjene i klimapolitikken. Med klimaforliket ble Norges klimapolitikk styrket. Målene fra klimaforliket ligger fast og har blitt fulgt opp med konkrete tiltak. Regjeringen har lagt om engangsavgiften slik at de mest klimavennlige bilene

har blitt billigere, styrket belønningsordningen for kollektivtransport i byene, økt bevilgningene til jernbane, innført omsetningspåbud for biodrivstoff og etablert Transnova som blant annet gir støtte til ny infrastruktur for elbiler.

De globale utslippene av klimagasser økte med over 5 prosent i 2010. Også norske utslipp av klimagasser økte i fjor nesten 5 prosent i følge foreløpige beregninger. Oppdaterte anslag viser at de norske utslippene vil kunne øke ytterligere fram mot 2020 uten nye virkemidler i klimapolitikken, jf Nasjonalbudsjettet 2011. Jeg har til media uttalt at klimaforliket ikke inneholder tilstrekkelig med virkemidler til å nå forlikets mål før 2020.

Regjeringen vil komme tilbake med en stortingsmelding om klimapolitikken i 2012. Meldingen vil inneholde både en gjennomgang av situasjonen i de internasjonale klimaforhandlingene og vurdere behovet for ytterligere virkemidler og tiltak for å redusere de nasjonale utslippene.

SPØRSMÅL NR. 369**Innlevert 30. november 2011 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 9. desember 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Under finansdebatten i Stortinget angrep statsministeren en "dynamisk skattepolitikk" som ingen i Stortinget fører, men som angivelig mange land har ført - at lavere skattesatser øker statens inntekter. Statsministeren tillegger også "dynamisk skattepolitikk" stort ansvar for gjeldskrisen.

Kan finansministeren legge frem statsministerens dokumentasjon over hvilke land statsministeren sikter til, og hvordan BNP, skattenivået og -inntektene har endret seg som følge av en "dynamisk skattepolitikk"?»

BEGRUNNELSE:

FrP tror lavere skattesatser kan øke BNP, men det vil trolig kutte statens inntekter. Det forutsetter vi også i vårt alternative statsbudsjett. Balanse i budsjettene forutsetter dermed at offentlige utgifter holdes under kontroll. Utfordringene i mange EU land skyldes i stor grad økte offentlige utgifter uten tilsvarende økte inntekter, uavhengig av skattenivå i de enkelte land. Skattenivået varierer jo betydelig i de ulike EU landene som er rammet. Men siden statsministeren åpenbart mener det motsatte, så hadde det vært nyttig for den videre samfunnsdebatt å få dokumentert hans påstander.

Da statsministeren snakket om dynamisk skatte-

politikk sa han "Det handler om at det er mange land som har trodd det Fremskrittspartiet fortsatt tror, nemlig at ved å redusere skattesatsene kan man få økte inntekter." For det første er det en upresis gjengivelse av FrPs tilnærming. Riktignok illustrerer Laffer-kurven teoretisk at skattenivå som er helt feil kan gi økte inntekter ved å bedre tilpasse skattesatsen. FrPs alternative statsbudsjett har derimot ikke forutsatt at skatteinntekter skal økes som følge av skattelettelse, men vi har lagt inn dynamiske effekter som tar hensyn til at økt disponibel inntekt hos husholdninger næringsliv forbrukes/investeres fremfor å spares i madrassen.

I denne debatten må det også skilles på om man snakker om samfunnets inntekter (BNP) eller bare statsbudsjettets inntektsside. FrP forsvarer skattelettelse fordi vi tror det styrker BNP og dermed total velferd, ikke fordi vi tror det øker skatteinntektene totalt sett.

Det vises forøvrig til Samfunnsøkonomen nr 4, 2010:

"Selvfinansiering er naturligvis nært beslektet med den såkalte Laffer-kurven. Laffer-kurven er en omvendt U-formet kurve for sammenhengen mellom skattesats og skatteinntekter, når skattesatsen måles langs den horisontale akse og skatteinntektene måles langs den vertikale. Når skattesatsen er 0 er det (naturligvis) ingen skatteinntekter, men det er det heller ikke når skattesatsen er 100, siden ingen vil arbeide når det offentlige legger beslag på hele inntekten. Mellom en skattesats på 0 og 100 vil den omvendte U'en nå et toppunkt som identifiserer skattesatsen som gir maksimalt med skatteinntekter. For skattesatser til venstre for toppunktet vil myndighetene kunne øke skattesatsene og øke skatteinntektene, mens for skattesatser til høyre for toppunktet, vil en med en reduksjon i skattesatsen oppnå økte skatteinntekter."

Svar:

Statsministeren trekker i finansdebatten frem USA under Bush-administrasjonen som et eksempel på et land som har ført en dynamisk skattepolitikk.

I Bush-administrasjonens første år ble det gjennomførte betydelige kutt i skattene. De to viktigste reformene var:

- Economic Growth and Tax Relief Reconciliation Act (2001)
- Jobs and Growth Tax Relief Reconciliation Act (2003)

Formålet med skatteuttene var å fremme økonomisk vekst. Bush-administrasjonen hevdet også at skattereduksjonene bidro til å øke skatteinntektene, noe sitatene fra president Bush nedenfor illustrerer:

"One of the interesting things that I hope you realize when it comes to cutting taxes is this tax relief not only has helped our economy, but it's helped the federal budget. (...) You cut taxes and the tax revenues increase."¹

"Some in Washington say we had to choose between cutting taxes and cutting the deficit. (...) that was a false choice. The economic growth fueled by tax relief has helped send our tax revenues soaring."²

Før skattelettene til Bush-administrasjonen ble vedtatt anslø Congressional Budget Office (CBO) at det føderale budsjettoverskuddet gradvis ville stige fra 2,4 pst. av BNP i 2000 til 5,3 pst. av BNP i 2011.³ I løpet av få år var det forventede budsjettoverskuddet snudd til et budsjettunderskudd. En viktig årsak til dette var skatteuttene. Congressional Research Service har beregnet at en avvikling av Bush-skattelettene over tid ville halvere det føderale budsjettunderskuddet.⁴

Det ser heller ikke ut til at skattelettene til Bush-administrasjonen har fremmet økonomisk vekst i USA. Veksten i USA har vært svakere i årene etter skattelettene enn før skattelettene, jf. tabell 1.

¹ President Discusses 2007 Budget and Deficit Reduction in New Hampshire, 8. februar 2006, URL: <http://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2006/02/20060208-7.html>

² President Bush Discusses Mid-Session Review, 11. juli 2006, URL: <http://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2006/07/20060711-1.html>

³ CBO (2001): The Budget and Economic Outlook: Fiscal Years 2002-2011, URL: <http://www.cbo.gov/ftpdocs/27xx/doc2727/entire-report.pdf>

⁴ Hungerford, Thomas L. (2010): The Bush Tax Cuts and the Economy, Congressional Research Senter, URL: <http://www.fas.org/sgp/crs/misc/R41393.pdf>

Tabell 1: *Inntektsskatt for personer, budsjettbalanse og BNP vekst. USA. 1990-2008*

	Inntektsskatt for personer Prosent av BNP	Budsjettbalanse Prosent av BNP	Volumvekst i BNP Prosent
1990	10,1	-1,0	1,9
1991	9,7	-1,4	-0,3
1992	9,5	-2,4	3,4
1993	9,6	-1,7	2,9
1994	9,6	-0,3	4,1
1995	9,9	0,2	2,5
1996	10,5	1,1	3,8
1997	11,0	2,3	4,5
1998	11,6	3,4	4,4
1999	11,8	3,4	4,9
2000	12,3	3,9	4,2
2001	11,9	1,6	1,1
2002	9,8	-2,0	1,8
2003	8,9	-3,1	2,5
2004	8,8	-2,7	3,6
2005	9,5	-1,4	3,1
2006	10,1	-0,3	2,7
2007	10,6	-1,0	2,1
2008	10,0	-4,7	0,4

Kilde: OECD

Jeg viser også til mitt svar på skriftlig spørsmål til besvarelse nr. 375 fra representanten Kenneth Svendsen.

SPØRSMÅL NR. 370

Innlevert 30. november 2011 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen

Besvart 13. desember 2011 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Har justisministeren en oversikt over hvor mange som hvert år slipper unna varetektfengsling eller går fra lukket til åpen soning på grunn av manglende varetektsplasser?»

BEGRUNNELSE:

Riksadvokaten Tor Axel Busch sa treffende "Det er snarere slik at flere kunne ha vært fengslet, og manglende fengselskapasitet har ført til for tidlig løslatelse eller til at det ikke begjæres fengsling der lovens vilkår er oppfylt". Politiet fortviler fordi personer som venter på å få sin sak behandlet i retten, slip-

per unna som følge av at det ikke er tilstrekkelig med plasser.

Svar:

Lovgivningen oppstiller både generelle og spesielle vilkår for at en person skal kunne varetektfengsles. Hvorvidt en person fremstilles for varetektfengsling avhenger av en konkret vurdering av en rekke skjønnsmomenter slik som det straffbare forholdets alvorlige karakter, behovet for å måtte anvende tvangsmidler i forbindelse med etterforskingen og gjerningsmannens kriminelle aktivitet i sin alminnelighet. Varetektfengsling besluttes av domstolene.

Det kan være mange årsaker, og kanskje samvirkende årsaker, til at det i den enkelte sak ikke begjæres varetektsfengsling. Det foreligger ingen undersøkelser mht. i hvor stor grad en anstrengt varetektssituasjon alene har vært avgjørende i forhold til om fengsling begjæres eller ikke.

I begrunnelsen for spørsmålet refereres det til en uttalelse fra Riksadvokaten. Jeg er fra Riksadvokatembetet gjort oppmerksom på at uttalelsen ikke er riktig gjengitt. Uttalelsen ble gitt i tilknytning til en undersøkelse og vurdering av fengslingspraksis som ble foretatt av Oslo statsadvokatembeter. Det Riksadvokaten uttalte var:

“Riksadvokaten slutter seg i det vesentlige til de vurderinger Oslo statsadvokatembeter har gjort. Ikke minst må det understrekes at utviklingen i retning av økt bruk av varetekt synes å være resultat av målrettet arbeid med bekjempelsen av særlige kriminalitetsproblemer, herunder mobile vinningskriminelle utlendin-

ger og asylsøkere som selger mindre mengder narkotika. Det ser ikke ut til at fengsling benyttes i strid med regelverket, eller benyttes i større omfang enn nødvendig eller hensiktsmessig. Det er snarere slik at flere kunne vært fengslet, og manglende fengselskapasitet har i enkelte tilfeller ført til for tidlige løslatelser, eller til at det ikke begjæres fengsling der lovens vilkår er oppfylt.”

Det foreligger ingen oversikt på landsbasis av antallet soningsinnsatte som årlig overføres fra lukket til åpen soning på grunn av manglende varetektsplasser. Det er et overordnet prinsipp at man ikke skal gjennomføre straffen på høyere sikkerhetsnivå enn nødvendig. I St. meld nr. 37 (2007-2008) «Straff som virker» er det et uttalt mål å øke andelen innsatte som soner straffen på lavere sikkerhetsnivå og å øke bruken av alternative reaksjoner. Dette er fortsatt regjeringens mål, og dette fikk tilslutning fra flertallet i Stortinget ved behandlingen av meldingen.

SPØRSMÅL NR. 371

Innlevert 2. desember 2011 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 13. desember 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Er statsråden enig i at lovfestet rett til brukerstyrt personlig assistent (BPA), ville ha bidratt til et mer verdig og enklere liv for denne unge mannen fra Ålesund og hans likesinnede, og vil statsråden raskt ta konkrete grep for å få fortløpende i en lovfesting av brukerstyrt personlig assistent (BPA)?»

BEGRUNNELSE:

Sunnmørsposten hadde lørdag 19. og onsdag 23. november oppslag om en ung mann fra Ålesund som ber om retten til et verdig liv. Han er 21 år og lider av en fremskridende sykdom uten utsikter til å bli bedre. Sykdommen angriper gradvis både ryggmargen og nervesystemet, og forstyrrer balanse og koordinasjon. Alt han ber om, er å få lov til å leve et så normalt liv som mulig ved hjelp av brukerstyrt personlig assistent (BPA) før sykdommen rekker å utvikle seg så negativt at det blir for sent. Han får i dag litt BPA, men langt fra nok. Av totalt 38 timer hjelp i uken, er 7,5 timer støttekontakt. Han er en ung gutt som ønsker å delta der det skjer, men blir store deler av sitt liv sittende å vente på at stadig nye personer – nye ansikt skal dukke opp for at han skal få gjort det aller

nødvendigste. Et like uverdige liv som det han lever, er det altfor mange andre som opplever, nettopp fordi de i dag mangler lovfestet rett til BPA. Dette tyder på manglende empati og forståelse for hvordan enkeltpersoner med behov for hjelp innenfor helsevesenet i dette landet har det i hverdagen. Historiene er dessverre mange, uansett hvor man befinner seg i landet. I Stortinget har Høyre og opposisjonen ved flere anledninger tatt debatten og fremmet forslag om lovfestet rett til BPA, uten at Regjeringen har vært villig til å komme ønskene fra brukerne og deres brukerorganisasjoner om lovfestet rett til BPA i møte.

Svar:

Det gjør inntrykk på meg å lese beskrivelsen av denne unge mannens situasjon. Jeg har ikke anledning til å gå inn i kommunenes enkeltvurderinger. I dette svaret vil jeg gjøre rede for ny helse- og omsorgstjenestelov som gjelder fra 1.1.2012 og oppfølgingen av Stortingets anmodningsvedtak om en ny rettighet til BPA.

Først vil jeg understreke at kommunen har plikt til å foreta en individuell vurdering av den enkeltes behov. Tjenestetilbudet skal så langt som mulig ut-

formes i samarbeid med brukeren og det skal legges stor vekt på hva brukeren mener. Når det gjelder brukerstyrt personlig assistanse (BPA), skal utmålingen av tjenestens omfang ligge på et forsvarlig nivå etter at en har foretatt en individuell vurdering og hvor brukeren har fått mulighet til å medvirke, som nevnt ovenfor. Et overordnet mål i loven er å bidra til at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre.

Kommunene har plikt til å ha tilbud om brukerstyrt personlig assistanse. Brukerstyrt personlig assistanse omfatter tjenesten praktisk bistand, men kommunen kan også inkludere for eksempel støttekontakt. Brukerstyrt personlig assistanse omfatter ikke helsetjenester.

I ny lov om kommunale helse- og omsorgstjenester understrekes det at den enkelte tjenestemottakers individuelle behov og den enkeltes rett til å medvirke skal være et sentralt moment i forhold til alle tjenesteformene. Loven har bestemmelser både om brukerstyrt personlig assistanse og om personlig assistanse. Tjenester etter bestemmelsen om personlig assistanse skal, etter individuell vurdering, gis med stor grad av brukermedvirkning i tjenesteutøvelsen. Dette er viktig å ha i mente i situasjoner der BPA ikke er ønsket av bruker eller ikke blir innvilget.

For tjenestemottakere med behov for langvarige

og sammensatte tjenester vil det ofte være en hjelp å bruke individuell plan for å få tjenestene til å fungere på en helhetlig og målrettet måte for brukeren. Tjenestemottakere i en slik situasjon har rett til å få utarbeidet en individuell plan.

Når brukere, som i denne konkrete saken, opplever at de ikke får de tjenestene de har krav på, vil jeg oppfordre dem til å klage til fylkesmannen. Pasient- og brukerombudet i fylket kan bistå med informasjon og veiledning.

I forbindelse med behandlingen av ny lov om kommunale helse- og omsorgstjenester i juni i år, fattet Stortinget følgende anmodningsvedtak:

”Stortinget ber regjeringen utrede videre de økonomiske og administrative konsekvensene og raskt komme tilbake til Stortinget med et forslag om rettighetsfesting av brukerstyrt personlig assistanse for brukere med stort behov innenfor den samme økonomiske rammen som gjelder i dag.”

Helsedirektoratet utreder i dialog med blant annet brukerorganisasjonene kriterier for en rettighet i tråd med Stortingets anmodningsvedtak. Utreddingen vil om kort tid være ferdigstilt og danne grunnlag for videre arbeid med saken. Departementet vil på ordinær måte, og så snart som mulig, sende ut et høringsnotat med forslag til lovbestemmelser.

SPØRSMÅL NR. 372

Innlevert 30. november 2011 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 9. desember 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«I St. meld nr. 8 (1999-2000) om avfall er det definert tre nasjonale resultatmål, hvorav ett omhandler farlig avfall. "Praktisk talt alt spesialavfall skal tas hånd om..." heter det i meldingen.

Hvor stor er måloppnåelsen etter 10 år når det gjelder håndteringen av farlig avfall fra industri og i særlig grad fra husholdninger, og hvilke tiltak planlegger statsråden å iverksette for å få på plass en håndtering og mottak av farlig avfall i kommunene som kan klassifiseres som tilfredsstillende?»

BEGRUNNELSE:

Avfallsforskriften kapittel 11 omhandler Farlig avfall. §11-1 Formål sier:

“Bestemmelsene i dette kapittelet har som formål å sikre at farlig avfall tas hånd om på en slik måte at det ikke skaper forurensning eller skade på mennesker eller dyr, eller fare for dette, og å bidra til et hensiktsmessig og forsvarlig system for håndtering av farlig avfall.”

Dette er en tydelig og god beskrivelse av formålet, men samtidig er det tvilsomt om forskriften er tydelig nok i ansvarliggjøring av oppfølging når det gjelder å legge til rette for at private husholdninger skal kunne håndtere farlig avfallet som oppstår i husholdningen. §11-10 om Kommunenes ansvar sier:

“Kommunen skal sørge for at det eksisterer et tilstrekkelig mottak av farlig avfall fra husholdninger og virksomheter (...).”

Forskriften er tydelig på at kommunen er ansvarlig for å legge til rette for husholdningene slik at de

er best mulig i stand til å ta vare på, og eventuelt lagre, det farlige avfallet frem til det leveres inn til nærmeste miljøstasjon. Det er meget tvilsomt om det er tilstrekkelig i Norge at man har et passivt mottak for farlig avfall, og svært mye tyder på at systemene for håndtering av farlig avfall fra husholdningene ikke fungerer og at logistikk i mange kommuner er fraværende. Hvor effektive og sikre ordninger mangler.

I forklaringen i St.meld. nr. 8 mht. hvorfor dette er trukket frem som ett av 3 nasjonale mål står blant annet:

“Spesialavfall er avfall som inneholder helse og miljøfarlige kjemikalier, og som ved feil håndtering kan medføre alvorlige forurensning eller fare for skade på mennesker og miljø. Slike kjemikalier kan bl.a. fremkalle sykdommer som kreft og allergier, og skade forplantningsevne eller arvestoff.”

For å understreke problemstillingen henvises til den offentlige utredningen “Et Norge uten miljøgifter – hvordan utslipp av miljøgifter som utgjør en trussel mot helse eller miljø kan stanses.” Dette er en utredning fra et utvalg oppnevnt av Miljøverndepartementet 6. mars 2009, og som ble avgitt 9. november 2010. Utredningen henviser til omfattende materiale som beskriver skadevirkninger av miljøgifter på reproduksjon, nervesystemet, nyre, lever, immunsystem, hormonforstyrrelser, hjerte/kar, øyet, mage/tarmsystem og hud.

Svar:

Det er svært viktig å sikre forsvarlig håndtering av farlig avfall. Som representanten Kristiansen peker på, kan farlig avfall medføre alvorlige forurensningsproblemer eller fare for skade på mennesker og dyr. Det skal derfor håndteres særskilt. Det nasjonale målet om at praktisk talt alt farlig avfall skal tas forsvarlig hånd om og enten gå til gjenvinning eller være sikret tilstrekkelig nasjonal behandlingsskapasitet ligger til grunn for myndighetenes arbeid med håndtering av farlig avfall.

Miljøvernmyndighetene har gjennom flere år iverksatt en rekke tiltak for å øke innsamlingen og sikre forsvarlig behandling. Miljøverndepartementet presenterte i St.meld. nr. 21 (2004-2005) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand en strategi for farlig avfall. Strategien la opp til en særlig innsats mot tolv typer farlig avfall. Disse var prioritert fordi faren for spredning av miljøgifter var stor, eller fordi det var store mengder som gikk til ukjent disponering og kunne gi vesentlig lokal forurensning. Strategien er senere revidert, og i Klima- og forurensningsdirektoratets strategi for farlig avfall for perioden 2008–2010 har innsatsen særlig vært rettet mot økt innsamling av farlig avfall med prioriterte miljøgifter, og innsats mot ulike fraksjoner av farlig avfall med større mengder som går til ukjent disponering.

Farlig avfall til godkjent behandling har i følge Statistisk sentralbyrå økt fra om lag 540 000 tonn i 1999 til om lag en million tonn i 2009. Mengde farlig avfall fra husholdninger og industri til godkjent behandling har økt fra henholdsvis om lag 3 000 tonn til 24 000 tonn, og 370 000 til 580 000 tonn, i samme periode. Siden toppen i 2004 har den totale mengden farlig avfall til ukjent håndtering avtatt med 43 000 tonn, eller 38 prosent. Ukjent håndtering kan bety at avfallet er gått til godkjent håndtering, men at det ikke er registrert. Men det kan også bety at avfallet har blitt håndtert på uforsvarlig vis eller har havnet i naturen. I 2003 ble flere avfallstyper klassifisert som farlig avfall, deriblant impregnert trevirke, eternitplater og plast med bromerte flammehemmere. Fra 2003 til 2009 er mengden slike nye typer farlig avfall til godkjent behandling doblet. I samme periode ble mengden til ukjent håndtering av de samme avfallstypene redusert med nær en tredjedel. Måloppnåelsen for innsamling av farlig avfall er derfor bedret. Det er likevel viktig å fortsette arbeidet for å sikre at avfall som i dag går til ukjent håndtering samles inn og behandles forsvarlig.

Kommunene har ansvar for å sikre at det finnes et tilstrekkelig tilbud for levering av farlig avfall fra husholdninger og virksomheter med mindre mengder farlig avfall. Formålet med det kommunale ansvaret er å sikre at det i hver kommune finnes et tilbud for levering av farlig avfall. Klima- og forurensningsdirektoratet har utarbeidet veiledningsmateriale om hva kommunene bør ta hensyn til for å oppfylle denne plikten. Hvilke tiltak som må iverksettes for at tilbudet kan anses tilstrekkelig vil variere fra kommune til kommune. Det er viktig at tilbudet er hensiktsmessig utformet med hensyn til lokale forhold. Kommunen må derfor foreta en vurdering av hvilke ordninger for farlig avfall som skal utgjøre tilbudet. Brukervennlighet, sikkerhet og informasjon er sentrale kriterier ved vurdering av om tilbudet er tilstrekkelig. Staten v/Fylkesmannen fører tilsyn med at kommunene har et tilstrekkelig tilbud.

Arbeid for å øke innsamling av farlig avfall i kommunene, og videreutvikling av veiledningsmateriale og informasjonstiltak er en viktig del av miljøvernmyndighetenes oppfølging av farlig avfall. Klima- og forurensningsdirektoratet leder et arbeid for å utvikle et nettbasert verktøy for kommunene – miljøkommune.no. Første del kommer våren 2012, og skal bidra til at kommunale saksbehandlere får veiledning som er direkte rettet mot kommunens behov.

Stadig mer farlig avfall blir tatt forsvarlig hånd om. Jeg mener likevel at fortsatt innsats er nødvendig for å bedre håndteringen av farlig avfall i kommunene. Vi arbeider med en ny avfallsmelding, og ytterligere tiltak for å øke innsamling og forsvarlig behandling av farlig avfall vil bli vurdert i arbeidet med denne.

SPØRSMÅL NR. 373**Innlevert 30. november 2011 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen****Besvart 12. desember 2011 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Har justisministeren en oversikt over hvor mange som hvert år slipper unna varetektsfengsling eller går fra lukked til åpen soning på grunn av manglende varetektsplasser?»

BEGRUNNELSE:

Riksadvokaten Tor Axel Busch sa treffende

" Det er snarere slik at flere kunne ha vært fengslet, og manglende fengselskapasitet har ført til for tidlig løslatelse eller til at det ikke begjæres fengsling der lovens vilkår er oppfylt".

Politiet fortviler fordi personer som venter på å få sin sak behandlet i retten, slipper unna som følge av at det ikke er tilstrekkelig med plasser.

Svar:

Jeg vil innledningsvis minne om at denne regjeringen har økt straffegjennomføringskapasiteten mer enn noen annen regjering har gjort på svært lang tid. I tillegg til å øke kapasiteten, har regjeringen også prioritert å heve kvaliteten i soningen slik at vi kan øke tryggheten hos folk flest og gi flere straffedømte en ny mulighet i livet. Dette er ikke minst viktig for å unngå tilbakefall til ny kriminalitet.

Siden regjeringsskiftet har vi foreslått og fått Stortingets tilslutning til å øke straffegjennomføringskapasiteten med om lag 870 plasser. Til sammen er det etablert eller under etablering 657 nye fengselsplasser over nær hele landet, hvorav 251 i moderne Halden fengsel. Soning med elektronisk kontroll som hadde en kapasitet tilsvarende 150 fengselsplasser ved årsskiftet 2010-2011, vil med den siste utvidelsen behandlet av Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2011 få en kapasitet på om lag 215 plasser i 2012. Satsingen frigjør fengselsplasser og vil bidra til å avhjelpe varetektsituasjonen.

Til tross for denne satsingen, er det likevel ingen tvil om at mangel på varetektsplasser og tiltak for å forhindre ny soningskø fortsatt er en stor utfordring for alle involverte i straffesakskjeden. Dette skyldes den økte innsatsen i politiet, spesielt overfor uten-

landske kriminelle, som har ført til en økning i antall utenlandske innsatte og et høyt antall varetektsplasser. Å sette kriminalomsorgen i stand til å ivareta politiets behov for varetektsplasser har høy prioritet. Varetekt skal alltid ha første prioritet i kriminalomsorgen. Det er allerede iverksatt flere tiltak for å møte det økte kapasitetsbehovet i kriminalomsorgen. I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2011 ble det bevilget ytterligere 6 millioner kroner til å utvide elektronisk fotlenkesoning til også å omfatte Agderfylkene og Akershus. Også kriminalomsorgens driftsbudsjett ble styrket med 10 millioner kroner i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett slik at et høyt aktivitetsnivå kan videreføres, samtidig som arbeidsmiljø og tryggheten til de innsatte og ansatte ivaretas.

Soningskøen for ubetinget fengselsstraff var på 1233 dommer per 22. september i år og per 2. desember var køen redusert til 856 dommer. I første halvår i år var det 988 varetektsinnsatte i gjennomsnitt. I perioden 1. juli til 30. november var antallet 868 i gjennomsnitt.

Justisdepartementet har også satt inn en forsterket innsats for å effektivisere saksbehandlingen i forbindelse med soningsoverføring av utenlandske innsatte. Dette førte til en økning i antall overføringer i 2010, et arbeid som er videreført i 2011. Etter mønster av EUs rammebeslutning om soningsoverføring er det inngått bilaterale avtaler med Romania, Latvia og Litauen som forenkler saksbehandlingsprosedyrene i soningsoverføringssaker. For at avtalene skal kunne tre i kraft er det foretatt justeringer i Lov om overføring av domfelte som ble vedtatt av Stortinget i juni 2011. Det innebærer at nødvendige tilpasninger i lovverket er gjennomført for Norges del. Det arbeides aktivt for å inngå flere bilaterale avtaler om soningsoverføring, og at Norge på sikt kan tilsluttes EUs rammebeslutning om soningsoverføring.

Det pågår kontinuerlig vurdering av kriminalomsorgens kapasitetsbehov. På oppdrag fra Justisdepartementet arbeider Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (KSF) med en samlet kapasitetsplan for kriminalomsorgen.

SPØRSMÅL NR. 374**Innlevert 1. desember 2011 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 13. desember 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Ifølge Budstikka 29. november 2011 planlegger Vestre Viken omfattende psykiarikutt. Dette rammer primært tilbudet i Asker og Bærum, og omfatter i følge avisen tilbud innen rus og ungdomspsykiatri. Det er opprørende og alvorlig dersom opplysningene stemmer. Mens helsebyråkratiet vokser planlegges det kutt i tilbudet til de aller svakeste gruppene. Over tid kan dette føre til høyere kostnader for samfunnet.

Er disse kuttene i tråd med helseministerens styringssignaler?»

Svar:

Departementet har gitt tydelige styringssignaler til de regionale helseforetakene om å prioritere det psykiske helsetilbudet til barn og unge. Gjennom samhandlingsreformen legger vi til rette for bedre helhet i tilbudet til mennesker med psykiske lidelser generelt, ved å styrke den kommunale helse- og omsorgstjenesten og spisse spesialisthelsetjenestefunksjonene.

Jeg har fått opplyst fra Helse Sør-Øst RHF at det innenfor rusområdet og psykisk helsevern for barn og unge i Vestre Viken HF planlegges en kostnadsreduksjon på 2 %

i budsjettet for 2012 dvs. henholdsvis 5 millioner kroner og 2 millioner kroner. På rusområdet tenkes dette løst gjennom reduserte gjestepasientkostnader, samt øvrige tilpasninger innen avdelingen. Innenfor psykisk helsevern for barn og unge planlegges omgjøring av døgnpost på Bjerketun (Granum) fra 7- til

5-døgnpost. Dette vil gjennomføres samtidig med at en annen døgnpost på Bjerketun (Skogstua) omgjøres fra 5- til 7-døgnpost. Som ledd i omleggingen forutsettes det fleksibel bruk av døgnplassene på Bjerketun og eventuelt økt bruk av ambulant virksomhet for oppfølging av familier.

Jeg er blitt informert om at tilbudene som berøres innenfor rusområdet og barn- og ungefeltet gjelder for hele foretaket og vil således ikke få virkning spesifikt for Asker og Bærum. Helse Sør-Øst presiserer videre at omstillingen ved Vestre Viken ikke skal gå på bekostning av kvaliteten på tjenestene. Hvilke løsninger som til slutt blir gjeldende blir avgjort under budsjettbehandlingen i foretakets styremøte 21. desember.

Til slutt viser jeg til at styret i Vestre Viken har vedtatt, i forbindelse med behandling av framdrift for strategiplan for 2012 - 2025, å styrke akuttfunksjonen ved DPS, og at det skal vurderes å ta i bruk eventuelle ledige lokaler innen somatikk for å oppnå dette. Formålet med dette er å redusere behovet for sykehusinnleggelse, hvilket er i tråd med departementets styringssignaler. Det er videre vedtatt at akuttfunksjoner, psykosebehandling, sikkerhetspsykiatri og alderspsykiatri skal integreres tettere med somatiske tjenester.

Jeg har tillit til at Vestre Viken HF vil tilby gode og tilgjengelige tjenester til rusmiddelavhengige og til barn og unge med psykiske lidelser også etter den planlagte omleggingen. Departementet vil følge utviklingen nøye.

SPØRSMÅL NR. 375**Innlevert 1. desember 2011 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 7. desember 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«I finansdebatten 24.11.11 sa statsminister Stoltenberg: "Dynamisk skattepolitikk har avgått ved døden". For FrP betyr dynamisk skattepolitikk at en skattelettelse har en viss grad av selvfinansieringseffekt, som følge av at skatter påvirker folks forbruksmønstre og arbeidstilbud.

Mener finansminister at slike effekter ikke finnes?»

Svar:

I finansdebatten sa statsminister Stoltenberg følgende:

"Det er viktigere enn noen gang ikke å love uansvarlige kutt i skattene. Gjeldskrisen i Europa og USA har nok en gang illustrert at de som tror at det går an å øke statens inntekter ved å sette ned skattene, tar feil. I flere land har de håpet at lavere skatter ville gi vekst. Men det de har fått, er gjeld. Jeg vet ikke hvor mange eksempler noen trenger. Vi har sett det gang på gang, og det bekreftes også nå: Vi er vitne til den dynamiske skattepolitikkenes endelige død. La oss ikke her i Norge gjenopplive en politikk som har avgått ved døden i resten av verden."

Statsminister Stoltenberg omtaler her dynamisk skattepolitikk som en politikk som tar utgangspunkt i at reduserte skattesatser vil øke statens inntekter. Dette innebærer en selvfinansieringsgrad på over 100 pst.

Det er kun ved svært høye formelle skattesatser at det kan være realistisk at en reduksjon i skattesatsen vil gi økte skatteinntekter. Slike virkninger kan bli

mer tydelige dersom dette kombineres med et bredere skattegrunnlag. Dette var grunnideen bak skattereforen av 1991. Over tid hadde skattegrunnlaget blitt uthulet av ulike fradrags- og avsetningsordninger. Mange av disse for "å fremme" bestemte næringspolitiske formål. Oppryddingen i skattesystemet gjennom et bredere skattegrunnlag, gjorde det mulig med en betydelig reduksjon av de formelle skattesatsene både for bedrifter og personer. Skattesystemet ble mer robust og bidro samtidig til bedre investeringsbeslutninger i næringslivet. Dette fordi lønnsomhet før og etter skatt ble betydelig mer lik. Derimot er det slik at reduserte skattesatser alene og for alle praktiske formål, gir reduserte skatteinntekter og dermed en svekket budsjettbalanse.

Selv om reduserte skattesatser svekker budsjettbalansen, er det ikke tvil om at skatteendringer kan ha dynamiske virkninger, for eksempel gjennom endringer i arbeidstilbud, sparing og investeringer. Enkelte skatter har nettopp til hensikt å påvirke atferden, for eksempel miljøavgifter.

Dynamiske virkninger kan dermed over tid isolert sett gi en viss begrenset og langt fra 100 pst. selvfinansiering. Finansdepartementets budsjettanslag tar hensyn til slike virkninger dersom de er vesentlige og antas å komme raskt, jf. omtale i Prop. 1 LS (2011-2012) Skatter, avgifter og toll 2012, avsnitt 2.6.

Jeg viser også til mitt svar på skriftlig spørsmål til besvarelse nr. 369 fra representanten Ketil Solvik-Olsen.

SPØRSMÅL NR. 376**Innlevert 1. desember 2011 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 6. desember 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Tirsdag 22.11.11 meldte NTB/ANB at statsminister Stoltenberg nedjusterte vekstanslag i norsk økonomi og at finansministeren orienterte Stortinget. I finansdebatten 24.11.11 benektet derimot Statsråd Schjøtt-Pedersen dette.

Kan finansministeren redegjøre for om regjeringen har justert vekstanslagene i norsk økonomi eller ikke, og hvis ikke - betyr det at regjeringen fortsatt tror på de vekstanslag som ble fremmet i statsbudsjettet?»

BEGRUNNELSE:

I finansdebatten uttalte statsråd Schjøtt-Pedersen følgende:

"Det er ikke lagt fram nye anslag for norsk økonomi, slik flere av talerne fra opposisjonen har sagt i dagens debatt, men det er riktig at EU har lagt fram nye anslag for økonomien i Europa."

Svar:

Jeg viser til mitt innlegg i Stortinget om debatten om EU- og EØS-redegjørelsen den 22. november i år. Der sa jeg:

"Situasjonen internasjonalt er bekymringsfull, og en svakere utvikling ute vil få konsekvenser for Norge. Prisene på metaller og fisk har falt. Flere bransjer melder om at forholdene på eksportmarkedene har blitt vanskelig den siste tiden. Vi må derfor regne med at utviklingen i fastlandsøkonomien nå vil bli svakere enn det som ble lagt til grunn i nasjonalbudsjettet for 2012, der vi så for oss en vekst på linje med det historiske gjennomsnittet neste år."

Finansdepartementet har ikke utarbeidet nye tallanslag for utviklingen i norsk økonomi. Slike anslag publiseres normalt to ganger i året, i nasjonalbudsjettet og i revidert nasjonalbudsjett.

SPØRSMÅL NR. 377**Innlevert 1. desember 2011 av stortingsrepresentant Henning Skumsvoll****Besvart 8. desember 2011 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Etterspørselen etter ingeniører er i dag i Norge meget stor. Øket aktivitet i petroleumssektoren hvor lønningene er høyere enn i resten av privat og offentlig sektor, er nok hovedgrunnen til det store gapet mellom etterspørsel og tilgang på ingeniører. Særlig offentlig sektor er lidende med mange ledige ingeniørstillinger. Statistikk viser at det ikke blir utdannet flere ingeniører i 2011 sammenliknet med 2005.

Hva vil statsråden gjøre for å løse ingeniørmangelen i Norge på kort og lang sikt?»

Svar:

Representanten Henning Skumsvoll ber i brev av 1. desember om at jeg redegjør for hva jeg vil gjøre for å løse ingeniørmangelen i Norge på kort og lang sikt.

Framtidig velferd og verdiskapning i Norge krever at vi har god tilgang på dyktige ingeniører i privat og offentlig sektor. Bedre rekruttering forutsetter en omfattende satsing. Vi må ha en variasjon av tiltak i hele utdanningsløpet som virker på både lang og kort sikt, fra barnehage til forskning og arbeidsliv. Kunnskapsdepartementet har derfor utviklet en nasjonal strategi for styrking av realfag og teknologi i perioden 2010 – 2014.

I strategien presenteres en rekke grep som til sammen kan bidra til økt kvalitet og rekruttering. En avgjørende faktor for å nå målene er en felles innsats fra alle relevante parter. Det er etablert et nasjonalt forum for realfag det jeg jevnlig møter de sentrale organisasjoner og aktører i utdanning, forskning og arbeids- og næringsliv for å drøfte framdriften på området.

Et av målene i strategien er at antall kandidater

fra realfaglige og teknologiske utdanninger skal økes med minst 15 prosent. For å bidra til denne utviklingen finansierte regjeringen 575 slike studieplasser i 2009 og ytterligere 260 nye i 2011. Den flerårige effekten utgjør til sammen 2675 studieplasser i 2016.

Tall fra Databasen for statistikk om høyere utdanning viser at vi er inne i en gradvis positiv utvikling i opptak til matematiske, naturvitenskaplige og teknologiske fag. For treårig ingeniøruddanning er det en økning i opptaket for sjetten år på rad. I 2010 er det tatt opp over 800 flere ingeniørstudenter enn i 2005. Vi har ennå ikke de endelige kandidattallene for 2011, men det er god grunn til å vente en positiv utvikling i årene framover.

En viktig faktor for å øke kandidattallene, er at flere av de som starter på ingeniøruddanningen lykkes med å fullføre. Innføringen av ny rammeplan innebærer flere kvalitetsfremmede endringsprosesser som kan bidra til økt gjennomstrømming i den treårige ingeniøruddanningen. Utdanningen blir mer forskningsbasert, praksisrettet og integrert og slik mer faglig motiverende og relevant for førsteårsstudentene. Rammeplanen gir også mulighet til å tilby spesialiseringer på områder som til enhver tid er viktig for næringslivet, for eksempel innen petroleumssektoren.

Departementet har tildelt Universitets- og høgskolerådet totalt 8 millioner kroner for å koordinere det nasjonale arbeidet med å implementere de nye faglige elementene i rammeplanen og legge til rette for økt samarbeid, arbeidsdeling og faglig konsentrasjon (SAK). For å styrke den pedagogiske kvaliteten

på undervisningen har departementet også lagt til rette for utvikling av didaktiske tilbud for fagpersonalet i ingeniøruddanningen. De positive erfaringene med bruk av beregningsorientert undervisning i realfag og teknologi fra prosjektet Computers in Science Education (CSE) ved Universitetet i Oslo er gjort tilgjengelig for ingeniøruddanningen.

Nasjonalt senter for rekruttering til realfagene (RENATE) er etablert av Kunnskapsdepartementet for å arbeide med å styrke realfagenes stilling i samfunnet og øke rekrutteringen av ungdom til realfaglige utdanninger og yrker. RENATE legger blant annet til rette for ENT3R som er et motivasjonsprogram for ungdom hvor studenter i høyere utdanning gir matematikktraining for elever fra 8. - 13. klasse. Forskningsprosjektet Vilje-con-valg ledes av Naturfagsenteret og vil kunne si oss mer om årsaker til valg og bortvalg av realfaglige/teknologiske studier. Dette er to eksempel på tiltak som hver på sin måte kan bidra til at flere dyktige elever søker seg til ingeniøruddanningen.

Ulike rapporter og analyser viser behov for flere ingeniører framover, både grunnet næringsutvikling, teknologisk endringer og en aldrende ingeniørstand. Det er derfor gledelig at den treårige ingeniøruddanningen synes å være innen i en positiv utvikling. En ytterligere forbedring av kvalitet, relevans og rekruttering forutsetter fortsatt innsats på en rekke områder og ikke minst samarbeid mellom alle relevante aktører. Jeg vil også videre følge dette arbeidet tett for å bidra til økt rekruttering og kvalitetsutvikling i ingeniøruddanningen.

SPØRSMÅL NR. 378

Innlevert 1. desember 2011 av stortingsrepresentant Per-Kristian Foss

Besvart 12. desember 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Er en behandlingstid på 16 uker fra Nav Internasjonalt en akseptabel behandling av norske borgere?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til en henvendelse den 30.11.2011 fra en norsk statsborger som bor i Sverige og som betaler all skatt til Norge og Oslo kommune.

Personen ble sykmeldt den 17.10.2011, og får opplyst fra Nav Internasjonalt at det ikke kan forventes å få utbetalt sykepenger før mars 2012, da be-

handlingstiden hos Nav Internasjonalt nå er på 16 uker.

Svar:

Innledningsvis vil jeg peke på at saker med et utenlandstilsnitt ofte er mer komplekse enn øvrige sakstyper. I tillegg påvirkes saksbehandlingstiden av at det ofte er behov for kontakt med andre lands myndigheter. Dette gjør at saksbehandlingstiden for saker med utenlandstilsnitt er lenger enn den generelle saksbehandlingstiden i etaten.

Det er likevel ikke akseptabelt med så lang saksbehandlingstid på ordinære ytelser fra Arbeids- og velferdsetaten. Jeg har vært – og er fortsatt – svært opptatt av å få ned saksbehandlingstiden for den type ytelse som det her er snakk om.

NAV Internasjonalt har slitt med lang saksbehandlingstid på flere områder. Etter finanskrisen i 2008 økte eksempelvis saksbehandlingstiden kraftig på dagpengeområdet og for utstedelse av attest E-301. På sykepengeområdet har NAV Internasjonalt i høst tidvis hatt lange saksbehandlingstider, og det har vært en økning fra første halvår i år.

Det har derfor det siste året blitt gjennomført flere tiltak for å få ned saksbehandlingstiden ved NAV

Internasjonalt. Eksempler på dette er økt bemanning, kompetanseutvikling og effektivisering av interne rutiner. På dagpengeområdet ser vi nå resultater av denne satsingen. For sykepenger er saksbehandlingstiden imidlertid fortsatt for lang. Arbeids- og velferdsdirektoratet har orientert meg om at de blant annet derfor vurderer flere tiltak for å redusere saksbehandlingstiden på området.

Jeg har fått opplyst at saksbehandlingstiden ved NAV Internasjonalt nå er 13 uker for søknader om sykepenger. Arbeids- og velferdsdirektoratet har forsikret meg om at det arbeides målrettet for å redusere saksbehandlingstiden ytterligere. Jeg vil fortsatt følge utviklingen ved NAV Internasjonalt tett fremover.

SPØRSMÅL NR. 379

Innlevert 1. desember 2011 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen

Besvart 7. desember 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Er det hensiktsmessig at personlig næringsdrivende/enkeltmannsforetak ikke kan søke om penger over potten bevilget til sosialt entreprenørskap i kap. 621 post 70?»

BEGRUNNELSE:

Sosialt entreprenørskap kan ikke kategoriseres etter valgt selskapsform eller finansieringsmodell, og det virker lite hensiktsmessig å utelukke noen selskapsformer som departementet tilsynelatende gjør når det gjelder disse midlene. Dersom man frykter at pengene vil bli tatt i utbytte av eierne i et privat selskap burde det være mulig å finne frem til mer målrettede måter å forhindre det på enn å utelukke alle næringsdrivende fra å søke om slik midler.

Svar:

Det fremgår av Prop. 1 S (2011-2012) at kap 621.70 går til frivillige organisasjoner og private stiftelser som utfører arbeid for vanskeligstilte, og som er talerør for sosialt og økonomisk vanskeligstilte og utfører likemannsarbeid og selvhjelpsarbeid.

Sosialt entreprenørskap hører under denne bevilgningen, jf. Prop. 1 S (2011-2012) kap 621 post 70 Frivillig arbeid. Stortinget bevilget 2,6 mill. kroner i 2011 til sosialt entreprenørskap for å stimulere til utvikling av sosialt entreprenørskap og sosiale entreprenører som retter sin virksomhet mot bekjempelse av fattigdom og sosial eksklusjon.

I samsvar med dette er det utarbeidet et eget regelverk knyttet til tilskuddsmidlene til sosialt entreprenørskap. Søkerkretsen er avgrenset til frivillige organisasjoner, uavhengig av hvilken selskapsform som er valgt. Innenfor denne rammen er det altså mulig for personlig næringsdrivende/enkeltmannsforetak å søke om midler. Søkerne må imidlertid blant annet godtgjøre at det er vedtektsfestet at det ikke skal tas ut utbytte.

SPØRSMÅL NR. 380**Innlevert 1. desember 2011 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 9. desember 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for på hvilken måte fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker i Trøndelag er styrket bemanningsmessig og ellers?»

BEGRUNNELSE:

I svar til Olemic Thommessen på skriftlig spørsmål i dokument nr. 15:214 (2011-2012) om den lange ventetiden i fylkesnemndene skriver barne-, likestillings- og inkluderingsministeren blant annet:

”Fylkesnemnda i Trøndelag har også lang beramningstid. Dette skyldes en svært høy saksinnngang i denne nemnda første halvår 2011. Denne situasjonen tas det nå tak i, og nemnda er bl.a. styrket bemanningsmessig.”

I brev av 07.11.2011 til Kommuneadvokatene og advokater til private parter fra Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker i Trøndelag skrives det at

”...det ikke kan forventes en reduksjon i saksbehandlingstiden i 2012 i det fylkesnemnda Trøndelag ikke vil få ekstra ressurser på bakgrunn av foreslått tildelt budsjett til fylkesnemndene for 2012. I forhold til saksantall mangler vi pr i dag en nemndlederstilling. Vi har forståelse for at den lange saksbehandlingstiden medfører ekstra belastninger og uforutsigbarhet for barna og partene.”

Svar:

For fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker totalt sett er saksinngangen i 2011 om lag på samme nivå som i 2010. Fylkesnemnda i Trøndelag har imidlertid hatt en svært stor økning i saksinngang i 2011.

Slik saksøkning medfører en umiddelbar økning i beramningstiden for sakene, og en betydelig økning i arbeidsmengden for både nemndsledere og administrativt personale ved nemnda. Spesielt for nemndslederstillingene er det vanskelig å justere ressursene raskt. Dette skyldes i hovedsak at de spesielle kvalifikasjonskravene til nemndsledere gjør rekruttering krevende. Det tar tid å få ansatt nemndsledere og

det er vanskelig å finne kvalifisert hjelp for korte engasjementer.

Nemnda i Trøndelag har per i dag fire faste hjemler for nemndsledere. I 2011 er nemnda styrket med ett årsverk. I tillegg ble nemnda midlertidig styrket tilsvarende 50 prosent stilling for en ansatt i administrasjonen i seks måneder.

I 2011 ble fylkesnemndene omorganisert slik at disse nå er skilt ut fra departementet som en egen virksomhet. Jeg mener omorganiseringen gir bedre ledelse og styring av fylkesnemndene og forventer at dette vil gi resultater i form av bedret ressursutnyttelse. Direktøren og hennes administrasjon er i gang med å forbedre rutiner og utveksling av beste praksis mellom nemndene. Den nye organiseringen legger også til rette for større grad av utveksling av nemndslederressurser mellom nemndene, noe som er utnyttet i 2011.

Selv om kun en liten andel av sakene behandles innenfor fristene i loven, er det positive trekk ved utviklingen hittil i år. For enkelte nemnder er beramningstiden betydelig redusert i forhold til første tertial. En annen positiv utvikling er reduksjonen i antall ubehandlede saker. Per. 1. september var det totalt 722 ubehandlede saker i nemndene, mens dette tallet var redusert til 626 saker per 1. november.

Direktøren for fylkesnemndene vil vurdere hvilket rom det er for styrking av bemanningen i nemndene totalt sett innenfor den budsjettrammen Stortinget vedtar for 2012, samt fylkesnemndenes regnskapsmessige resultat. En eventuell styrking av nemnda for Trøndelag vil bli vurdert i denne sammenheng. Saksinngangen for denne nemnda ser ut til å ha stabilisert seg på det høye nivået fra 2011, og en ytterligere styrking av bemanningen vurderes.

Jeg ser meget alvorlig på de lange ventetidene i fylkesnemndene. Samtidig vil jeg vise til at det er gjennomført flere tiltak for å bedre ressursutnyttelsen i virksomheten, og saksbehandlingskapasiteten er økt. Jeg mener at de grepene som er gjort er gode, og forventer at tiltakene snarest vil gi redusert saksbehandlingstid.

SPØRSMÅL NR. 381**Innlevert 1. desember 2011 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 12. desember 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Leder for familie og kulturkomiteen på Stortinget Gunn Karin Gjøl sa på politisk kvarter 1. des. 2011 at barn som viser tegn til dårlig språkutvikling bør gå i barnehagen for å få kvalifisert støtte til språkstimulering.

Deler statsråden lederens oppfatning, og er det slik at statsråden kan vise til dokumentasjon på at alle barn som viser tegn til svak språkutvikling får den nødvendige oppfølgingen i barnehagen?»

BEGRUNNELSE:

I politisk kvarter 1. desember 2011 viser leder for familie- og kulturkomiteen Gunn Karin Gjøl (AP) til en undersøkelse fra folkehelseinstituttet som viser at barn som har dårlig språkutvikling bør gå i barnehagen for å få kvalifisert støtte til språkopplæring. Undertegnede er kjent med at barnehagene gjennom rammeplanen er forpliktet til å støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive eller har sen språkutvikling. I følge en kartlegging av språktiltak og sammenheng mellom barnehage og skole i bydelene i Oslo utført av Rambøll Management 2010 viser at 80 prosent av barnehagene har rutiner for språkkartlegging, 68 prosent av barnehagene har verktøy for språkkartlegging, (56 % av barnehagene bruker TRAS), 32 prosent av alle barnehager kartlegger alle barn mellom 3- 5 år, mens 60 prosent kartlegger barn med forsinket språkutvikling/ særskilte språkvansker. Rapporten viser at andelen barnehager som språkkartlegger ikke varierer mellom private/ kommunale barnehager, store/ små barnehager eller barnehager med stor/liten andel minoritetsspråklige barn. Når vi vet at kun 60 % av de barna som har forsinket språkutvikling/ særskilte språkvansker blir kartlagt er det grunn til å stille spørsmål om hva slags oppfølging disse barna får og derfor vil undertegnede ha dokumentasjon på påstanden om at barn som trenger språkstimulering får den støtten de har krav på i barnehagene.

Svar:

Småbarnsalderen er den grunnleggende perioden i barnets språkutvikling, og både norske og internasjonale studier viser at det språklige fundamentet som legges i småbarnsalderen er av vesentlig betydning både for barns sosiale mestring og for deres senere læring. Effekt av gode barnehager og tidlig språkstimulering er dokumentert i kunnskapsover-

sikter og studier (Grøver Aukrust 2006, Melhuish et. al 2008, Sylva et.al 2010). Kunnskapsdepartementet har de senere årene styrket forskningen på barnehageområdet, og vi vil få flere studier av kvalitet og effekt fra norske barnehager i årene fremover.

Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver slår fast at barnehagen skal arbeide bevisst med å styrke barns språklige og sosiale kompetanse. Barnehagen skal sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket, at de møter et rikt og variert språkmiljø og at barn som har sen språkutvikling eller andre språkproblemer får tidlig og god hjelp. Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold.

I den nasjonale kompetansestrategien fra 2007 – 2010 (forlenget ut 2011) er tema ”språkmiljø og språkstimulering” ett av fire prioriterte tema. Ulike rapporter som undersøker barnehagenes innhold viser at barnehagene har dette tema blant de høyest prioriterte i perioden som har gått (Asplan Viak/Fafo, 2008, NOVA, 2009).

I Stortingsmelding nr. 41 (2008-2009) Kvalitet i barnehagen peker vi på behovet for godt og systematisk arbeid på området tidlig språkstimulering. Vi mener barnehagen gjennom sitt pedagogiske oppdrag er den institusjonen som sammen med foreldrene, best kan legge til rette for språkstimulering og oppfølging av barn med særskilte behov. Dette er bakgrunnen for vår beslutning om at alle barnehager skal tilby barn språkkartlegging ved tre års alder. På bakgrunn av kartleggingen kan barnehagen legge til rette for god og målrettet språkstimulering.

En rapport om språkstimulering og språkkartlegging i kommunene fra Rambøll Management AS i 2008 viste at for barn med språkhemminger og språkvansker i kommunale barnehager oppga om lag 90 % av kommunene at de gir tilbud utviklet i samarbeid med PPT, mens 80 % oppgir at barnehagene utvikler individuelt tilrettelagte opplegg. Kartleggingen viste videre at 92 % av kommunene hadde opplegg for språkkartlegging i kommunale barnehager, og 90 % hadde tiltak for språkstimulering. Tallene var noe lavere for de private barnehagene. 76 % av kommunene oppga at de hadde tiltak for språkkartlegging på helsestasjonene. Barnehage og henvisning til PPT var de vanligste tiltakene når helsestasjonen oppdaget barn med behov for ekstra støtte. For barn med språkvansker svarer 81 % av kommunene at det tiltaket de hyppigst tilbyr er tilbud om barnehageplass.

Regjeringen mener vi har god dokumentasjon for

at gode barnehager er særdeles viktig for barn som strever med språket. I tillegg til at de skal tilby gode språkmiljøer og kvalifisert støtte til språkstimulering for alle barn, skal barnehager kunne tilby målrettede tiltak rettet mot barn med særskilte behov. Det er i denne sammenheng viktig å understreke at det å delta i et godt barnehagemiljø bidrar til språkstimulering i seg selv. Språket utvikles i stor grad gjennom hverdagsaktiviteter og samvær med andre barn, dvs. gjennom barnehagens ordinære tilbud, og ikke kun ved særskilte støttetiltak.

Kvaliteten på barnehagenes arbeid er avgjørende for at kartlegging skal ha en hensikt. Vi vil at kartlegging av barns språk skal gjennomføres ved bruk av kvalitetssikrede verktøy, og har gitt en ekspertgruppe i oppdrag å gjennomgå verktøyene som brukes til kartlegging av barns språk i barnehager. De leverer sin rapport om få dager. Utvalgets arbeid har dreid

seg om hvilke kartleggingsverktøy som egner seg til bruk i barnehagen og hvordan disse kan anvendes for å gi resultater knyttet til språkstimulering og forebygging av språkproblemer hos barn. Ekspertutvalgets rapport vil danne grunnlag for en veileder til bruk og oppfølging av anbefalte språkkartleggingsverktøy.

Språkkartlegging må gjennomføres av kvalifisert pedagogisk personale. Vi har pekt på at barnehager som ikke har tilgang på kvalifisert personale må få hjelp fra kommunene til å få gjennomført kartleggingen og få støtte i videre oppfølging og språkstimulering.

Vi mener at de skrittene vi har tatt bidrar til å sikre at barnehagene vil være i stand til å sørge for kvalifisert støtte til språkstimulering for alle barn, og særlig for barn som viser tegn til dårlig språkutvikling.

SPØRSMÅL NR. 382

Innlevert 1. desember 2011 av stortingsrepresentant Per Arne Olsen

Besvart 13. desember 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Det fremgår av statsrådens pressemelding i forbindelse med nedleggelse av de forsterkede fødestuene i Odda og Lærdal, at dette følger som konsekvens av de nye kvalitetskravene. Denne avgjørelsen bygger på klare faglige råd går det videre frem av samme pressemeldingen. Det er nylig publisert en artikkel av Lars T. Johansen, statens helsetilsyn og Pål Øian ved UNN hvor ingen slike faglige konklusjoner trekkes. Statsrådets pressemelding kan dermed ikke dokumenteres.

Hvilke faglige råd baserte regjeringen sin avgjørelse på?»

Svar:

Selv om fødselsomsorgen i Norge gjennomgående er av høy kvalitet med gode resultater, ønsker jeg å legge til rette for at kvaliteten skal bli enda bedre.

Ved behandlingen av St. meld nr 12 (2008-2009),

En gledelig begivenhet, sluttet Stortinget seg til forslaget i meldingen om at inndeling i kvinneklinikk, fødeavdeling og fødestue basert på fødselstall erstattes av kvalitetskrav utarbeidet av Helsedirektoratet.

Regjeringen har besluttet at Helsedirektoratets kvalitetskrav skal legges til grunn for utviklingen av fødselsomsorgen.

Disse kvalitetskravene, (veileder IS-1877, Et trygt fødetilbud, 2010) omfatter krav til organisering, oppgave- og funksjonsfordeling og kompetanse ved fødeinstitusjonene. Anbefalingene i veilederen er utarbeidet i tett samarbeid med ledende fagfolk på området. Brukere, KS, fagmedisinske foreninger og fagforeninger har vært representert i en arbeidsgruppe, og Nasjonalt råd for fødselsomsorg har vært trukket inn i arbeidet. Med bakgrunn i entydige råd fra fagfolk i denne prosessen, fant Helsedirektoratet det ikke tilrådelig å støtte etablering eller fortsatt drift av eksisterende forsterkede fødestuer.

SPØRSMÅL NR. 383**Innlevert 1. desember 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 7. desember 2011 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvor langt man er kommet med planene, og når vi kan få på plass et fengsel i Lødingen?»

Svar:

Justisdepartementet har gitt Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (KSF) i oppdrag å utarbeide en samlet kapasitetsplan med enhetsstruktur for fengslene og friomsorgskontorene.

I planen skal det vurderes hvordan kapasiteten i kriminalomsorgen bør settes sammen for å dekke fremtidig kapasitetsbehov og legge til rette for en straffegjennomføring etter intensjonene i St.meld. nr. 37 (2007-2008) Straff som virker – mindre kriminalitet – tryggere samfunn.

Det skal også vurderes hvor enhetene bør lokaliseres med hensyn til bl.a. nærhetsprinsippet og innsettes hjemsted, og hvor store enhetene bør være for å sikre et godt innhold i straffegjennomføringen. I tillegg skal det gjøres en vurdering av enhetenes byg-

ningsmessige tilstand og hvordan fengslene bør være utformet for å tilfredsstille kravene til moderne straffegjennomføring.

Strukturen i Kriminalomsorgen region nord, herunder Midtre Hålogaland, vil bli vurdert i arbeidet med planen.

I forbindelse med en vurdering av fengselskapasiteten i Midtre Hålogaland har Statsbygg gjennomført en utredning av et eventuelt fengselstilbud ved Nes fort. Dette er en mulighetsstudie som vurderer muligheten for ombygging av deler av Nes fort til fengselsformål og estimat på kostnadskonsekvenser i tilknytning til dette. Ny byggeteknisk forskrift gjeldende fra 1. juli 2010 innebærer at en ombygging vil medføre store utgifter. Departementet har rapporten til vurdering og var i denne sammenheng på en befaringsreise ved Nes fort 3. november i år. Etter befaringsreisen har Statsbygg fått i oppdrag å lage en revidert mulighetsstudie som skal være klar på nyåret. Jeg vil komme tilbake til et eventuelt fengselstilbud ved Nes fort på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 384**Innlevert 1. desember 2011 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 13. desember 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Viser til at Arbeidstilsynet har varslet at Oslo Universitetssykehus kan få dagbøter dersom det ikke ryddes opp i de fysiske arbeidsforholdene. Undertegnede frykter at dette vil medføre ytterligere kutt i pasienttilbudet.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Arbeidstilsynets pålegg overfor Oslo Universitetssykehus om utbedring av bygningsmassen følges opp, og ikke går på bekostning av behandlingstilbudet til innbyggerne?»

BEGRUNNELSE:

Arbeidstilsynet har slått fast at deler av bygningsmassen til Oslo Universitetssykehus er i så dårlig forfatning at de er bekymret for ansattes helse- og arbeidsmiljøforhold. Arbeidstilsynet påpekte mangle-

ne allerede for et halvt år siden uten at noe har blitt gjort, og så seg nå nødt til å sende en påminnelse. OUS har frist til 19. desember med å komme med innsigelser eller nye opplysninger, ellers har Arbeidstilsynet varslet tvangsmulkt. Oslo Universitetssykehus er i en svært krevende økonomisk situasjon og har allerede varslet kutt neste år som vil gå utover behandlingstilbudet og dermed pasientene. De utbedringene som Arbeidstilsynet påpeker er nødvendig vil koste sykehuset penger. Det er viktig at sykehuset følger opp påleggene og sørger for å ruste opp lokalene som kommer både ansatte og pasienter til gode. Jeg er imidlertid bekymret for at dette vil føre til ytterligere kutt i behandlingstilbudet til innbyggerne. I den økonomiske situasjonen Oslo Universitetssykehus er i nå mener jeg at det ville være naturlig at sykehuset fikk en ekstrabevilgning for å gjøre nødvendige oppgraderinger slik at de fysiske forholdene ved

sykehuset blir forbedret. Dette vil forhindre at påleggene fra Arbeidstilsynet fører til at pasientbehandlingen rammes.

Svar:

Arbeidstilsynet gjennomførte tilsyn med de fysiske arbeidsforholdene ved Oslo universitetssykehus i juni 2011, med stikkprøver av arbeidslokaler og inneklima ved bygningene på Ullevål sykehus og Rikshospitalet. Tilsynet avdekket da mangler som resulterte i vedtak 18. juni 2011 med ti pålegg, der ett av påleggene var å utarbeide en oppdatert vedlikeholdsplan innen 1. november 2011. Dette er ikke gjennomført. Arbeidstilsynet har derfor gjentatt pålegget med ny frist 1. mars 2012, samt varsler om tvangsmulkt på 1 mill. kroner pr dag dersom pålegget ikke oppfylles.

Jeg har klare forventninger om at Oslo universitetssykehus følger opp og ivaretar arbeidsgiveransvaret for de ansattes arbeidsmiljø og utarbeider og vedtar oppdatert vedlikeholdsplan innen fastsatt frist. Jeg er kjent med at konst. administrerende direktør er godt i gang med å utarbeide vedlikeholdsplanen som

en integrert del av hele sykehusets arealplan og strategisk langtidsplan. Dette skal legges fram for styret for Oslo universitetssykehus HF 15. februar 2012.

Jeg er enig i at det trengs både bygningsmessige tiltak, og at det blir gjennomført nødvendig vedlikehold ved Oslo universitetssykehus. Det nye styret ved sykehuset må prioritere å få på plass nødvendige planer for investeringer og vedlikehold som understøtter omstillingsarbeidet i hovedstadsområdet.

Regjeringen har i Prop. 1 S (2011-2012) foreslått, og Stortinget har sluttet seg til, å gi et investeringslån på 750 mill. kroner til Helse Sør-Øst RHF for 2012 og 2013 som vil sikre at første fase i Oslo universitetssykehus sin omstillingsplan kan gjennomføres. Jeg forventer at Oslo universitetssykehus nå gjør nødvendige kortsiktige tiltak for å imøtekomme Arbeidstilsynets krav, samtidig som de utarbeider gode, framtidsrettede prosjekter for større investeringer som kan bringe omstillingen i hovedstaden videre i et godt spor. Jeg legger til grunn at disse planene legges fram for departementet innenfor rammen av den etablerte ordningen for investeringer i helseforetak.

SPØRSMÅL NR. 385

Innlevert 2. desember 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 7. desember 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Å øke den lovlige fartsgrensen på buss til minimum 90 km/t på egnede veistrekninger har gjentatte ganger vært tatt opp blant annet i 2010. Spørsmålet har også vært ute på høring og mange av høringsinstansene var svært positive. Siden har det vært stille og ingen har ingen hørt noe mer.

Vil statsråden nå sørge for at fartsgrensen på busser økes til 90 km/t på egnede strekninger i tråd med de fleste høringsinstansene, og når kan man forvente iverksettelse av vedtaket?»

Svar:

Vegdirektoratet hadde i 2003 på høring et forslag om høyere fartsgrense for buss. Forslaget ble den gang ikke innført fordi man la til grunn at økt fart ville gi mer forurensning og større risiko for alvorlige ulykker.

De siste årene har vi imidlertid fått flere vegstrekninger med god standard og den sikkerhetsmessige

standard for busser som blir brukt på disse strekningene, er god. Det er i tillegg både av framkommelighets- og miljøhensyn behov for å se på tiltak som kan gjøre kollektivtransport mer attraktivt for de reisende.

Jeg ba derfor Vegdirektoratet vurdere spørsmålet om høyere fartsgrense for buss på nytt. Vegdirektoratet har sett på relevant regelverk i andre europeiske land og har vurdert en eventuell økning av fartsgrense, både ut fra hensynet til sikkerhet, miljø og framkommelighet.

Jeg kan opplyse at Vegdirektoratet 30. november i år sendte på høring forslag om endring av trafikkreglene § 13 nr. 4 slik at buss klasse III kan kjøre 90 km/t på veger med slik tillatt hastighet. Buss klasse III er busser som utelukkende er innrettet med sitteplasser og hvor det er setebelter på alle disse plassene. Høringsfrist er satt til 28. februar 2012. Høringsinstansene blir i tillegg bedt om å vurdere en eventuell økning av fartsgrensen til 100 km/t for slike busser på strekninger med tillatt fart 100 km/t.

SPØRSMÅL NR. 386**Innlevert 2. desember 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 12. desember 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Riksvei 174 er en sidevei til riksvei 2, og utpå nyåret skal det åpnes en ny bomstasjon på riksvei 174 ved Nybakk som skal finansiere fremtidig utbygging på Rv 2. Dette til tross for at bompenggeinnkrevningen på Rv 2, der det allerede er bommer, ligger 4 år foran skjemaet. Bomstasjonen vil særlig ramme alle de i Nes kommune som pendler til Jessheim og Gardermoen hver dag og som ikke bruker Rv 2.

Vil statsråden gjøre om vedtaket i saken, med tanke på at bompenggeinntektene er langt høyere enn forutsatt?»

Svar:

Stortinget samtykket i delvis bompenggefinansiert utbygging av rv 2 på strekningen Kløfta – Nybakk gjennom vedtak i Stortinget 28. mai 2004, jf. St.prp. nr. 47 (2003-2004) og Innst. S. 168 (2003-2004). Som det går fram av St.prp. nr. 47 (2003-2004), var det lokal uenighet om plasseringen av bomstasjonen

på ny rv 2. Nes kommune ønsket at bomstasjonen skulle plasseres vest for Nybakkkrysset, mens Ullensaker kommune ønsket at bomstasjonen skulle plasseres øst for krysset. Som et kompromiss ble det enighet om at bomstasjonen skulle stå på ny rv 2 vest for Nybakkkrysset de 5 første årene, og deretter øst for krysset i resten av innkrevingsperioden. Dette er forutsatt oppnådd ved at fv 174 legges om vestover og føres inn i et nytt kryss med rv 2. Det er altså ikke snakk om å etablere en ny bomstasjon for å finansiere framtidig utbygging av rv 2.

Bompenggeinnkrevningen startet 1. november 2007, noe som innebærer at den forutsatte omleggingen av fv 174 skal skje i løpet av 2012. Jeg er kjent med at det i den senere tid har vært diskutert i de berørte kommuner om bomstasjonen på ny rv 2 skal flyttes. Statens vegvesen vil derfor ta saken opp med berørte kommuner og fylkeskommuner med sikte på en snarlig avklaring.

SPØRSMÅL NR. 387**Innlevert 2. desember 2011 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli****Besvart 13. desember 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Det vises til Handlingsplanen for fysisk aktivitet 2005-2009, fremlagt av Bondevik II regjeringen. Handlingsplanen omfatter virkemidler og tiltak på åtte departementers politikkområder. Evalueringsrapporten fra 2009 gir et godt grunnlag for utvikling av strategier for arbeidet videre for å fremme fysisk aktivitet i befolkningen.

Vil helseministeren ta initiativ til å utvikle nye strategier gjennom en ny handlingsplan for fysisk aktivitet?»

BEGRUNNELSE:

Helsedirektoratet ga oppdrag til Vista Analyse i 2008 å evaluere handlingsplanen. Evalueringen fra 2009 viser at det er oppnådd å sette fysisk aktivitet på

dagsorden, skape bevissthet om sammenhengen mellom fysisk aktivitet og helse og gi legitimitet til arbeidet ut over helsesektoren. Videre viser evalueringen at handlingsplanen har fungert som et kunnskapsdokument og nyttig verktøy for myndigheter og frivillige organisasjoner sentral, regionalt og i kommunene. Samtidig viser evalueringen at dersom hensikten har vært å samordne og styrke felles innsats har planen ikke fungert optimalt. Det pekes på at evalueringen gir et godt grunnlag for utvikling av strategier for arbeidet videre med å fremme fysisk aktivitet i befolkningen.

Svar:

Jeg er opptatt av fysisk aktivitet som en viktig faktor for god helse i befolkningen, og jeg vil videreutvikle og styrke dette arbeidet framover. Daglig fy-

sisk aktivitet er viktig for både kropp og sjel og nødvendig for normal vekst og utvikling hos barn og unge. Grunnlaget for aktivitetsvaner, helse og førlighet gjennom hele livsløpet legges i barne- og ungdomsårene.

Regjeringen har i Meld. St. 16 (2010-2011) Nasjonal helse- og omsorgsplan 2011-2015 tatt til orde for en ny og bredere nasjonal satsing på fysisk aktivitet med bruk av sterkere virkemidler – ut over helsesektorens innsats. Vi varslet samtidig utvikling av en tverrdepartemental folkehelsestrategi, hvor hensikten blant annet vil være å videreutvikle statlige virkemidler, styrke koordineringen mellom flere sektorer og gi mulighet for å se ulike områder i sammenheng. Det skal som ledd i dette arbeidet utvikles indikatorer og måltall for helseatferd og påvirkningsfaktorer på flere områder, som for eksempel fysisk aktivitet. Vi tar sikte på å legge fram folkehelsestrategien i løpet av 2012. Fysisk aktivitet vil være en viktig del av dette strategiarbeidet.

For lite fysisk aktivitet er en risikofaktor for en rekke helseplager og sykdommer, som bl.a. overvekt og fedme, type 2-diabetes, hjerte- og karsykdommer og flere kreftformer samt muskel- og skjelettplager. Helseplager knyttet til fysisk inaktivitet rammer sosialt skjevt og kan dermed bidra til økte sosiale helseforskjeller.

Arbeid med å øke befolkningens fysiske aktivitet og redusere fysisk inaktivitet krever forsterket innsats i flere samfunnssektorer og på alle nivåer. Helse-tjenestens bidrag i dette viktige arbeidet vil være målrettet innsats mot risikogrupper gjennom forebyggende helsetjenester, herunder frisklivssentraler, og bruk av fysisk aktivitet i pasientbehandling. Dette har vi fulgt opp i Nasjonal helse- og omsorgsplan 2011-2015 og i lovproposisjonene som ledd i konkretiseringen av Samhandlingsreformen.

Gjennom ny lov om folkehelsearbeid (folkehelse-loven) har vi lagt et godt grunnlag for en sterkere tverrsektoriell innsats. Kommuner og fylkeskommuner pålegges etter loven å ha oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne. Dette kan for eksempel gjelde aktivitetsnivået i angjeldende kommune, men også innbyggernes muligheter til fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Kommunene skal fastsette mål og strategier samt iverksette tiltak som svarer på de lokale folkehelseutfordringene. Loven setter også krav til staten i å bistå kommunene i folkehelsearbeidet. Videre skal statlige myndigheter etter loven vurdere konsekvenser for folkehelsen, herunder fysisk aktivitet, på alle områder der det er relevant.

SPØRSMÅL NR. 388

Innlevert 2. desember 2011 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 14. desember 2011 av forsvarsminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

«Avdelingsbefal må i dag fratre sin jobb i Forsvaret ved fylte 35 år. Det diskuteres nå om regelverket bør endres for å kunne beholde en del avdelingsoffiserer med spesielt verdifull erfaring og kompetanse. Tidligere forsvarssjef Diesen ønsker å gjeninnføre underoffisersordningen. Generalinspektøren for Hæren (GIH) har tatt til orde for spesialistbefalsordning.

Vil statsråden ta initiativ til endringer av dagens regelverk på dette punktet?»

BEGRUNNELSE:

Det var gode grunner til å endre det tidligere regelverk for offiserskarrierer. Etter hvert ser en imidlertid også ulemper med en rigid gjennomført 35-årsregel. I en rekke andre land er det laget egne karriere-

restiger for avdelingsbefal, blant annet for å kunne beholde underoffiserer med verdifull spesialistkompetanse og uvurderlig erfaring på operativt nivå. Erfaringer fra land med andre ordninger bør også tas med for å videreutvikle dagens regelverk slik at Forsvaret sikres det best tilgjengelige avdelingsbefal.

Svar:

Som Stortinget ble informert om i Prop. 1 S (2011-2012), forbereder vi en utredning om kompetanse i forsvarssektoren. Målet er å sikre at sektorens kompetanseutviklings- og forvaltningsprosesser er tilpasset de faktiske behov og utfordringer. Avdelingsbefalsordningen vil være ett av temaene i det videre arbeidet med utredningen «Personell og kompetanse i forsvarssektoren».

Avdelingsbefalsordningen ble innført 1. januar 2005 etter forslag fra Bondevik II regjeringen. Intensjonen med ordningen, slik det er formulert i St.prp. nr. 42 (2003-2004), er å tilføre Forsvaret spesialisert kompetanse, erfaring og kontinuitet på lavere nivå i organisasjonen. Videre er ordningen knyttet til utfordringen med å oppnå en hensiktsmessig alders- og gradsstruktur i Forsvaret. Det betyr at Forsvaret har behov for flere befal på lavere nivå i organisasjonen, og færre på høyere nivå.

Gjennom en dreining av personellstrukturen mot lavere snittalder og grad, og lengre tid i grad og ved avdeling, styrkes både den operative evne og sikkerheten i øvelser og operasjoner. Ordningen, skal gjennom en mer langsiktig tilsetting, gi Forsvaret og den enkelte økt forutsigbarhet og mulighet for karriereutvikling.

Aldersgrensen for avdelingsbefal er satt til 35 år, med mulighet for forlengelse til 38 år. Dette fordi en betydelig del av de funksjonene avdelingsbefal fyller, har en sammenheng med relativt lav alder og grad, først og fremst de mer operative funksjoner. En såpass tidlig aldersgrense gir det enkelte avdelingsbefal best mulige forutsetninger for å skaffe seg en si-

vil karriere etter endt tjeneste. En tidlig aldersgrense gir dessuten Forsvaret mulighet til nokså raskt å omstille organisasjonen mot de til enhver tid rådende kompetansebehov.

Evaluering av ordningen i 2008 konkluderte med at rekruttering til ordningen er god, og at avdelingsbefal er motiverte. Avdelingsbefalet oppfatter ordningen som positiv i forhold til den tidligere utstrakte bruken av korttidskontrakter. Videre ga evalueringen anbefaling om å opprettholde aldersgrensen, blant annet for å senke alders- og gradsstruktur i Forsvaret, samt for å møte Forsvarets behov for tidsriktig kompetanse.

Alle avdelingsbefal har muligheten til å søke yrkestilsetting. Hvert år blir et antall avdelingsbefal yrkestilsatt, basert på en grundig vurdering av den enkeltes kompetanse sett opp mot Forsvarets behov. Så langt i 2011 er det yrkestilsatt 157 avdelingsbefal.

I kommende arbeid med utredningen «Personell og kompetanse i forsvarssektoren», vil avdelingsbefal og spesialistbefal bli sentrale temaer. I denne sammenheng vil det også være naturlig å vurdere befalsordningens innretning i lys av Forsvarets behov for kompetanse.

SPØRSMÅL NR. 389

Innlevert 2. desember 2011 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 13. desember 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Vil helseministeren sørge for at det psykiske helsetilbudet fortsatt blir prioritert i Vestre Viken helseforetak, i tråd med Soria Moria-erklæringen, og kan helseministeren gi garantier om at tilbudet ikke bygges ytterligere ned før et tilsvarende tilbud er bygget opp i kommunene i tråd med samhandlingsreformen?»

BEGRUNNELSE:

Vestre Viken helseforetak har gjennomført omfattende kutt i tjenestetilbudet til mennesker med psykiske lidelser i 2011, og det er varslet ytterligere kutt i 2012. Dette gjøres tross for at psykiatrien i foretaket går i balanse mens somatikken har et høyt merforbruk. Psykiatrien blir igjen taperen og som det salderes med. For befolkningen i Asker og Bærum, som tilhører Blakstad sykehus, er det gjennomført omfattende kutt i tilbudet i 2011 på 14 mill. kr. og yt-

terligere 18. mill. kr i 2012, med en total reduksjon på 32 mill. kr. Det kuttet både i forebyggende lavterskeltilbud og sengeplasser for svært syke pasienter. I følge Asker og Bærums budstikke tirsdag 29. november skriver Vestre Vikens i sin risikoanalyse at " flere foretatte psykiaterkutt innebærer alvorlig risiko".

Mange av kuttene rammer spesielt ungdom i aldersgruppen 13 til 18 år. Dette er ungdom med så alvorlige psykiske lidelser at poliklinisk behandling ikke er tilstrekkelig. Klinik for psykisk helse og rus blir også rammet.

I flere år har det vært klare politiske føringer på at det psykiske helsearbeidet skal styrkes.

Svar:

Departementet har gitt tydelige styringssignaler til de regionale helseforetakene om at psykisk helsevern skal prioriteres gjennom krav til blant annet reduserte ventetider, styrking av DPSene, herunder økt

satsning på ambulante og oppsøkende tjenester samt reduksjon av tvang. Gjennom samhandlingsreformen legger regjeringen til rette for bedre helhet i tilbudet til mennesker med psykiske lidelser, ved å styrke den kommunale helse- og omsorgstjenesten og spisse spesialisthelsetjenestefunksjonene.

Jeg har fått opplyst fra Helse Sør-Øst RHF at det i Vestre Viken HF vil påløpe økte kostnader til pensjon og IKT i 2012, noe foretaket mener også psykisk helsevern og rusområdet må bære sin del av ansvaret for. Samtidig understrekes det at innsparingene ikke spesielt vil ramme tilbudet til barn og unge. Av et totalt innsparingskrav på 25 millioner kroner innen psykisk helsevern, er reduksjonen innenfor barn- og ungeområdet 2 millioner kroner. På rusområdet planlegges en reduksjon på 5 millioner kroner. Helse Sør-Øst understreker at budsjettforslaget ikke skal forringe kvaliteten på tilbudet innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling i Vestre Viken HF.

Omstillingen på rusområdet søkes løst gjennom reduserte gjestepasientkostnader samt øvrige tilpasninger innen avdelingen. Innenfor psykisk helsevern for barn og unge planlegges omgjøring av døgnpost på Bjerketun (Granum) fra 7- til 5-døgnspost. Dette vil gjennomføres samtidig med at en annen døgnpost

på Bjerketun (Skogstua) omgjøres fra 5- til 7-døgnspost. Som ledd i omleggingen forutsettes det fleksibel bruk av døgnplassene på Bjerketun og eventuelt økt bruk av ambulansetjenester for oppfølging av familier. Hvilke løsninger som til slutt blir gjeldende avgjøres i foretakets styremøte 21. desember.

Til slutt viser jeg til at styret i Vestre Viken har vedtatt, ved behandling av strategiplan for 2012 - 2025, å styrke akuttfunksjonen ved DPS, og at det skal vurderes å ta i bruk eventuelle ledige lokaler innen somatikk for å oppnå dette. Formålet er blant annet å redusere behovet for sykehusinnleggelses, hvilket er i tråd med departementets styringssignaler. Det er videre vedtatt at akuttfunksjoner, psykosebehandling, sikkerhetspsykiatri og alderspsykiatri skal integreres tettere med somatiske tjenester.

En viktig føring for samhandlingsreformen er at omstillinger i tjenestetilbud som berører kommunene ikke skal gjennomføres før kommunene er i stand til å håndtere de nye oppgavene.

Jeg har tillit til at Vestre Viken vil tilby gode og tilgjengelige tjenester til rusmiddelavhengige og til barn og unge med psykiske lidelser også etter den planlagte omleggingen. Departementet vil følge utviklingen nøye.

SPØRSMÅL NR. 390

Innlevert 2. desember 2011 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 8. desember 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«De siste års utvikling med store flokker av rein på private beiteområder, har skapt store problemer for mange bønder som driver med annen type næring enn reindrift. Flere som har sauehold som næring opplever at reindriftsutøvere tar seg til rette og bruker andres inn og utmark etter eget forogdtbefinnende. Fra tidlig om våren til sent om høsten er det reinflokker på jordene til bønder som driver med sauehold.

Hva vil statsråden foreta seg for å rydde opp i dette anarkiet/lovløshet?»

BEGRUNNELSE:

Det er skremmende å erfare at det under dagens regjeringen har oppstått mange situasjoner i Finnmark som minner mer om anarki og lovløshet, - enn det minner om et rettssamfunn/ stat. Landbrukets rol-

le og fremtid som næring er direkte truet dersom reindriften blir gitt eiendomsrett til utmarka i Finnmark. Flere steder så er det sauens bruk av utmark som var hovedårsaken til opprettelsen av eiendomsretten. Det mange opplever i Finnmark i dag er at familier som over generasjoner har drevet kombinasjonsnæringer innen sauehold/fiske blir fordrevet fra sine eiendommer av reindriftsutøvere som tar seg til rette og som ikke respekterer annen manns eiendomsrett. Flere opplever at det beiter rein hele sommersesongen på private beiteområder, på innmarka og på naboeiendommer som er leid. Det at man åpner for anarki i Finnmark kan få alvorlige konsekvenser slik jeg ser det, og lovløshet har aldri opp gjennom historien fremstått som noen god løsning som har gitt varige samfunnsløsninger på våre utfordringer. Slik jeg ser det, så er det på høy tid at Statsråden rydder opp i en uverdigg situasjon. Jeg vil i så måte henvise til NRKs

Brennpunkt, som blant annet tok opp denne problematikken.

Svar:

Som Landbruks- og matminister vil jeg innledningsvis gi uttrykk for at det er en selvfølge at de ulike primærnæringene i Finnmark skal gis gode rammebetingelser og ha grunnlag for å kunne eksistere side om side.

I den forbindelse vil jeg blant annet vise til den stortingsmeldingen om landbrukspolitikken som Regjeringen la fram 2. desember 2011. Jeg er svært opp-tatt av at det skal legges til rette for en bærekraftig reindrift.

Jeg følger situasjonen i reindriften nøye, og situasjonen i Finnmark som landets største reindriftsfylke, i særdeleshet. Her har vi gjennom det siste året hatt omfattende prosesser med å få fastsatt et bærekraftig reintall, og hvor Landbruks- og matdepartementet har omgjort vedtak og krevd ny behandling av reintallet for en rekke reinbeitedistrikter. Dette viser at situasjonen her følges opp med det største alvor.

Av reindriftsloven framgår det at den samiske befolkningen på grunnlag av alders tids bruk har rett til å utøve reindrift innenfor de delene av fylkene Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Hedmark hvor reindriftssamene fra gammelt av har utøvet reindrift (§ 4 første ledd). At retten til å utøve reindrift er basert på alders tids bruk, er for øvrig også fastlått gjennom rettspraksis. Slik rett vil mange steder gjelde privat grunn.

Av reindriftsloven følger det også at det innenfor det samiske reinbeiteområdet skal legges til grunn at det foreligger rett til reinbeite innenfor rammen av loven, med mindre annet følger av særlige rettsforhold (§ 4 annet ledd). Dette innebærer at innenfor det samiske reinbeiteområdet er utgangspunktet at rett til reindrift foreligger, med mindre det motsatte følger for eksempel av en dom som fastslår at det ikke er etablert rett til reindrift gjennom alders tids bruk.

Reindriftsretten er i lovens forstand en bruksrett. Jeg skal ikke gå nærmere inn på de enkelte bestemmelsene her, utover å peke på at reindriftsloven fastslår at retten til å utøve reindrift

”...gir rett til å la reinen beite i fjellet og annen utmarksstrekning, herunder også tidligere dyrket mark og slåtting som ligger for seg selv uten tilknytning til bebodde områder eller dyrkede arealer i drift, dersom de ikke er holdt i hevd og heller ikke er i bruk som kulturbeite, med mindre arealet er inngjerdet med gjerde som freder for rein”.

Beiteretten gjelder med andre ord fjell og utmark, og ikke ordinær innmark.

Når det gjelder reindrift i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av reindriftsloven, har loven i kapittel 11 en rekke bestemmelser om sanksjoner og tvangstiltak som etter omstendighetene kan komme til anvendelse i de ulike tilfellene.

Representanten Jan-Fredrik Henriksen berører også situasjonen dersom reindriften skulle bli tilkjent eiendomsrett til områder i Finnmark.

Det dreier seg her om prosesser som håndteres innenfor de rammer som Finnmarksloven trekker opp. Finnmarksloven ble som kjent vedtatt av Stortinget i 2005, og inneholder blant annet bestemmelser om utredning av bruks- og eierrettigheter, i regi av Finnmarkskommisjonen, til den grunnen som Finnmarkseiendommen overtok fra Statskog SF.

Avslutningsvis finner jeg grunn til å minne om at utfordringene i Finnmark knyttet til reintall og konflikter ikke er av ny dato. En viktig forutsetning for at man på sikt skal kunne løse de utfordringene man her står overfor, er at man har et hensiktsmessig lovverk som regulerer sentrale forhold rundt reindriftsutøvelsen.

Forslag til ny reindriftslov forelå allerede i 2001, men uten at dette var fulgt opp av tidligere regjering.

Det var sittende Regjering som ved tiltredelsen i 2005, tok tak i de viktigste forutsetningene for at man på sikt skal få til en bærekraftig reindrift, nemlig å få på plass en ny reindriftslov. Denne forelå som kjent i 2007.

Det pågår nå et sluttarbeid med fastsetting av bruksregler, noe som er en forutsetning for å kunne følge opp andre bestemmelser i loven.

SPØRSMÅL NR. 391**Innlevert 2. desember 2011 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 7. desember 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Fokuset på skattelister har vært betydelig lavere i år enn de siste årene. Dette er Høyre fornøyd med. Innstrammingene som er foretatt har imidlertid ikke hindret at det fortsatt er et mediafokus på listene når de legges ut. Derfor er det også viktig at de ikke inneholder systematiske feil. Det har framkommet at advokater som driver sin praksis gjennom et indre selskap, får deler av inntekten talt to ganger og dermed alt for høye ligningstall.

Vil statsråden ta initiativ til at dette og evt. lignende feilkilder fjernes?»

Svar:

Offentliggjøring av skattelister bidrar til åpenhet i samfunnet. Informasjon om inntekts- og skatteforhold er en sentral premiss for samfunnsdebatten, og åpenhet om opplysningene er viktig for den kritiske debatten om skattesystemet. Det er derfor også viktig at skattelister gir et så riktig bilde av skattyternes inntektsforhold og skatt som mulig. De effektene som beskrives i ditt spørsmål er imidlertid et utslag av de underliggende reglene for beskatning av deltakerlignede selskaper og personlige deltakere i slike selskaper.

Selskaper der deltakerne hver for seg eller

sammen har et ubegrenset ansvar for selskapets gjeld, er ikke egne skattesubjekter. Dette gjelder blant annet ansvarlig selskap, kommandittselskap og indre selskap. I slike selskaper beskattes deltakerne direkte for sin andel av selskapets inntekt og formue. Overskuddet fastsettes som om selskapet selv var skattyter og fordeles deretter på deltakerne. Deltakerens overskuddsandel inngår i deres alminnelige inntekt og fremgår av skattelister.

I tillegg skattlegges personlige deltakere for utdelinger fra selskapet etter deltakermodellen. Skattleggingen er basert på de samme prinsippene som skattlegging av personlige aksjonærer etter aksjonærmodellen. Beskatningen gjennomføres ved at det beregnes et tillegg i alminnelig inntekt. Dette tillegget settes til verdien av utdelingen, fratrukket skatt på den overskuddsandelen som ligger til grunn for utdelingen og skjerming.

Det følger av dette at store deler av inntekten fra deltakerlignede selskaper inngår i personlige deltakeres alminnelige inntekt to ganger. Først i forbindelse med skattleggingen av den personlige deltakerens andel av selskapets overskudd og deretter i forbindelse med utdeling av overskuddet fra selskapet til deltakeren. Dette reflekteres også i skattelister for personlige deltakere i deltakerlignede selskaper.

SPØRSMÅL NR. 392**Innlevert 2. desember 2011 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 13. desember 2011 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Jeg er gjort kjent med at finanstilsynet overveier å øke egenkapitalkravet også for startlån til 15 %. Gjennomføres dette er det grunn til å tro at hele startlånordningen bortfaller. KS har spurt de 27 største kommunene om forslaget, og alle melder tilbake hvor viktig startlånordningen er som virkemiddel rettet mot unge og andre som av ulike grunner har problemer med å etablere seg på boligmarkedet.

Vil statsråden bidra til at startlånordningen kan opprettholdes slik den er i dag?»

Svar:

Finanstilsynets retningslinjer gjelder bare banker under tilsyn fra Finanstilsynet. Startlån gis av kommunene og omfattes derfor ikke direkte av retningslinjene.

Nye retningslinjer fra Finanstilsynet om forsvarlig utlånspraksis for lån til boligformål trådte i kraft 1. desember i år. En av endringene er at belåningsgraden normalt ikke skal overstige 85 prosent av boligens verdi, og at det skal tas hensyn til alle lån med pant i bolig når belåningsgraden vurderes. Bankene

kan avvike fra denne normen, eksempelvis når det foreligger tilleggsikkerhet eller det er blitt gjort en særskilt forsvarlighetsvurdering. Kriterier for en slik forsvarlighetsvurdering skal fastsettes av styret i hver enkelt bank.

Startlånet er behovsprøvd og gis til unge og vanskeligstilte uten, eller med lite, egenkapital til kjøp av en nøktern bolig tilpasset husstandens boligbehov. Kommunene kan bruke startlånet til å fullfinansiere boligen, eller det kan være et toplån der en privat finansinstitusjon gir grunnfinansieringen.

Finanskomiteens flertall hadde en merknad om de nye retningslinjene i innstillingen om nasjonalbudsjettet for 2012. De forutsetter at Finanstilsynets retningslinjer ikke fratrukk finansinstitusjonene muligheten til å yte lån til låntakere som også har startlån fra Husbanken, selv om dette innebærer at samlet pant utgjør mer enn 85 prosent av boligens verdi, dersom finansinstitusjonene og kommunene finner dette forsvarlig etter en individuell vurdering. Også flertallet i Kommunal- og forvaltningskomiteen viser til dette i innstillingen om statsbudsjettet for 2012.

Startlånet er allerede i dag underlagt en særskilt forsvarlighetsvurdering. Regjeringen har lagt til grunn at med en fortsatt forsvarlig kredittvurdering, både i banken og i kommunen, vil endringene i Finanstilsynets retningslinjer ikke være til hinder for at samlet lån fortsatt, og slik som i dag, kan gå ut over 85 prosent av boligens verdi. Dette er også Finanstilsynet orientert om i brev fra finansministeren datert 30. november 2011.

Startlånet er en av de viktigste boligpolitiske ordningene. I 2010 fikk 9 500 personer startlån. Dette tallet ventes å øke i år. Et regjeringsoppnevnt utvalg avga i august i år sin innstilling NOU 2011:15 Rom for alle - en sosial boligpolitikk for framtiden. Utvalget kom fram til at rundt 150 000 personer har et boligbehov de selv ikke kan løse. Utvalget anbefalte også at flere vanskeligstilte bør få mulighet til å eie bolig blant annet gjennom en mer fleksibel bruk av startlånet. Utredningen skal følges opp med en stortingsmelding om boligpolitikken neste år.

SPØRSMÅL NR. 393

Innlevert 2. desember 2011 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 16. desember 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Pasienter opplever ikke å få operasjoner og nødvendig behandling i tide, og flere må gå med store smerter lenger enn nødvendig på grunn av manglende kapasitet og sviktende systemer.

Hva vil statsråden foreta seg for å bedre situasjonen på seksjon for overekstremitet og mikrokirurgi ved Ortopedisk avdeling Rikshospitalet/OUS?»

BEGRUNNELSE:

Seksjon for overekstremitet og mikrokirurgi ("håndseksjonen") ved Ortopedisk avdeling, Rikshospitalet/OUS har landsfunksjon i replantasjonskirurgi (påsynging av avkappede lemedeler) og for pleksuskirurgi, og regionsfunksjon i avansert overekstremitetskirurgi for Helse Sørøst. Dette innbefatter bl.a. primærbehandling og sekundær rekonstruksjon etter alvorlige skader, perifer nervekirurgi, leddprotesekirurgi i overekstremiteten, endoskopisk kirurgi, kirurgi ved cerebral parese og spastiske tilstander, behandling av barn med deformiteter og medfødte

misdannelse i overekstremiteten m.m. Flere av disse tilstandene får seksjonen henvist også fra andre deler av landet, og noen kan betegnes som landsfunksjoner.

Omstillingen til OUS har ført til store driftsproblemer på seksjonen med strykninger, utsettelse, ineffektivitet og sterkt forlengede ventetider. Fra 2010 til 2011 har operasjonsaktiviteten så langt for dagkirurgi sunket med ca. 15 %, og for inneliggende pasienter med ca. 20 %. Produksjonsnedgangen akselererer, og i oktober 2011 ble det gjort ca. 30 % færre operasjoner enn i oktober 2010.

Ventetiden for operasjon er nå 9-12 måneder for de fleste tilstander, men kan gå opp til 1½ år for noen. Operasjonsaktiviteten har allikevel vært prioritert, og det er betydelig større problemer på poliklinikken. En rekke pasienter opplever fristbrudd før de i det hele tatt har vært til undersøkelse. Likeledes er det store problemer med oppfølgingen pasienter som allerede er operert.

Det som nå skjer, er særlig krevende for barn og unge som er alvorlig rammet av sjeldne sykdommer

og som ubehandlet fører til sterke smerter. Jeg viser bl.a. til mitt innlegg i interpellasjonsdebatten om OUS denne uken der jeg eksemplifiserte dette.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF opplyser at den aktuelle avdelingen har lange ventetider. Det er særlig økning i ventetiden for pasienter uten rett til nødvendig helsehjelp, men også en liten økning i ventetiden for pasienter med rett. Generelt er det en tendens til økende pågang av regionspasienter fordi sykehusene ellers i regionen i mindre grad selv tar seg av pasientgrupper med små operasjonsvolum og spesialiserte inngrep.

Ifølge Helse Sør-Øst RHF gjennomfører Oslo universitetssykehus HF et stort ryddearbeid i ventelistene, i registreringspraksis og prioriteringsvurderinger, dette gjelder også ortopedisk avdeling.

Når det gjelder nasjonal behandlingstjeneste på replantasjonskirurgi, er dette kirurgi som utføres når pasienten melder seg. Nasjonal behandlingstjeneste for kirurgisk behandling av skader på plexus brachialis er en tjeneste som gjelder få pasienter. Primærkirurgien blir utført løpende ut fra en medisinsk vurdering for denne gruppen. Når det gjelder sekundære rekonstruksjoner, opplyser Helse Sør-Øst at det er lang ventetid for en del pasienter.

Oslo universitetssykehus har ansvar for primærbehandling av alvorlige skader innen ortopedi og perifer nervekirurgi. Helse Sør-Øst vurderer at behandling her tas hånd om innen akseptabel tid. Det opplyses at ventetid for sekundære rekonstruksjoner er for lang.

Oslo universitetssykehus har en regionfunksjon for Helse Sør-Øst for kirurgi ved CP og spastiske til-

stander. Oslo universitetssykehus får henvist pasienter fra andre regioner til dette behandlingstilbudet. Helse Sør-Øst RHF opplyser at ventetiden er for lang, og at en vil måtte se på ulike tiltak for å redusere ventetiden.

Oslo universitetssykehus har også et regionsansvar for barn med medfødte deformiteter. Oslo universitetssykehus er à jour i forhold til planlagt operasjonstidspunkt, bortsett fra noen ganske få pasienter som har ventet opptil et år.

Som ledd i hovedstadsprosessen har ortopedisk avdeling, som den største ved Oslo universitetssykehus, gjennomført et forbedringsprosjekt som viser at avdelingen har et betydelig potensial for å effektivisere sengepostdrift og operativ virksomhet. Det planlegges at avdelingen skal samlokalisere større deler av virksomheten ved Ullevål sykehus, noe som innebærer muligheter for å redusere vaktplaner og etablere mer robuste sengeenheter.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at en vil følge utviklingen gjennom oppfølgingsmøter og ved rapportering av ventelister.

Helse- og omsorgsdepartementet innhenter opplysninger om ventetider for avviklede pasienter innen somatikk. Det stilles også krav til de regionale helseforetakene om at det ikke skal være fristbrudd for pasienter med rett til nødvendig helsehjelp.

Oslo universitetssykehus HF har fra oppstart av fusjonen utført risikovurderinger. Helse- og omsorgsdepartementet har fulgt opp risikovurderingene knyttet til ventetider i hovedstaden gjennom oppfølgingsmøter, og jeg vil følge situasjonen og eventuelle korrigerende tiltak.

SPØRSMÅL NR. 394

Innlevert 5. desember 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 8. desember 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for oppfølging av næringaktører innen landbruket som er fratatt retten til å holde husdyr på midlertidig eller permanent basis for å sikre at de ikke starter opp ny virksomhet eller mottar produksjonstilskudd i sanksjonsperioden?»

Svar:

Retten til å ha dyr kan fradømmes av domstolen. I gjeldende dyrevelferdslov finnes hjemmelen for dette i § 33. I tillegg har Mattilsynet siden 1.1.2010 hatt anledning til å fatte forvaltningsvedtak etter dyrevelferdsloven § 33 om forbud mot aktiviteter omfattet av dyrevelferdsloven, herunder forbud mot hold av en eller flere dyrearter.

Gjennom å registrere egne vedtak i tilsynssystemet MATS vil Mattilsynet være i stand til å identifisere vedkommende flere år i etterkant, og så lenge avgjørelsen har relevans. Det vil også kunne identifiseres dersom vedkommende flytter og starter opp tilsvarende virksomhet i en annen landsdel.

Mattilsynets oppfølging av næringsaktører som har mistet retten til å ha dyr, helt eller delvis, enten gjennom dom eller forvaltningsvedtak, vil være risikobasert.

Mattilsynet mottar de fleste dommer som innebærer forbud mot aktiviteter etter dyrevelferdsloven § 33. Spesielt gjelder dette for næringsaktører, der sakene oftest har startet gjennom anmeldelse fra Mattilsynet. Mattilsynet har likevel rettet en henvendelse til domstolsadministrasjonen for å undersøke mulighetene for å få oversendt avgjørelser knyttet til rettighetstap etter dyrevelferdsloven, slik at det sikrer muligheter for videre oppfølging. Slik det i dag fungerer, blir dommer innhentet dersom Mattilsynet kjenner til at det eksisterer en dom.

Vedtak om produksjonstilskudd fattes av kommunen med hjemmel i forskrift 22. mars 2002 nr 283

om produksjonstilskudd i jordbruket. Landbruksforvaltningen (kommunen, fylkesmannen og Statens landbruksforvaltning) fører tilsyn med at utbetaling av produksjonstilskudd er riktig. Forskriftens § 12 fastsetter:

”Dersom foretaket driver eller har drevet sin virksomhet i strid med regelverk for jordbruksvirksomhet, kan hele eller deler av tilskuddet holdes tilbake inntil forholdet er rettet. Er det ved overtredelsen av slikt regelverk utvist grov uaktsomhet eller forsett, kan hele eller deler av tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes”.

En person som viderefører et husdyrhold etter at vedkommende med hjemmel i dyrevelferdsloven har mistet retten til å holde den aktuelle dyrearten, må anses å drive i strid med regelverket for jordbruksvirksomhet.

Jeg forventer at Mattilsynet, innenfor rammene av personopplysningsloven, informerer landbruksforvaltningen om vedtak etter dyrevelferdsloven som innebærer at det er aktuelt å holde tilbake eller avkorte produksjonstilskudd.

SPØRSMÅL NR. 395

Innlevert 5. desember 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 8. desember 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Hvordan ser statsråden på temaet hest i næring?»

Svar:

Hesten har alltid hatt en plass i det norske samfunn og i landbruket. Først og fremst til arbeid i jordbruk, skogbruk, industri og til transport. Den teknologiske utviklingen som mekaniserte landbruket, førte til sterk reduksjon av hesteholdet. Et bunnivå på ca 15 000 hester ble nådd på begynnelsen av 1980-tallet.

I dag har hesteholdet tatt seg opp igjen og det antas at vi har minst 60 000 hester. Hesteholdet har med tiden dreid i en retning som har gitt folk i bynære strøk muligheter for kontakt med dyr, og hesten har blitt et viktig bindeledd mellom land og by.

Totalisatorspill i trav og galopp bidrar årlig til å generere inntekter på om lag 600 mill. kroner til å fremme hestesporten, hesteholdet og norsk hesteavl. Samtidig engasjerer hestesport et stort antall personer. Trav- og galoppporten har om lag 15 000 med-

lemmer. Norges Rytterforbund har ca 42 000 medlemmer fordelt på 400 klubber.

Jordbruket er leverandør av fôr og beiter til hest og står for en betydelig oppstalling av hestene.

Dersom man legger til grunn tall fra Sverige, vil om lag hver 10. hest arbeidsmessig skape ett årsverk. Med vårt omfang på hesteholdet kan man anta at hesteholdet i Norge genererer om lag 4 – 6000 årsverk. Sysselsettingseffekten med hesteholdet er derfor stor og potensialet for utvidelse av hesteholdet er også stort. Bruk av hest for sport, fritidsriding og turisme har fortsatt et betydelig vekstpotensial.

I tillegg ser mange innenfor landbruket muligheter for å nytte hest i tilleggsnæringer innenfor ”grønt reiseliv” og ”Inn på tunet”, og dette er også områder i vekst. Hesten bidrar her med opplevelser, terapiriding, rehabilitering og mestring, og ikke minst opplæring av ungdom i viktighet av ansvar.

Jeg viser for øvrig til Meld. St. 9 (2011 – 2012) om Landbruks- og matpolitikken der hestehold er gitt omtale.

SPØRSMÅL NR. 396**Innlevert 5. desember 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 14. desember 2011 av forsvarsminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

«Det er et sterkt ønske fra mange at man intensiverer fjerningen av blindgjengere på Hjerkinnskytefelt.

Hvordan vil statsråden bidra til at dette viktige arbeidet går så raskt som mulig for at området snarest skal bli tilgjengelig for folk flest?»

Svar:

Beslutningen om å legge ned Hjerkinnskytefelt ble tatt i 1999. I St.meld. nr. 11 (1998-1999) ble det beskrevet at tilbakeføringen av skytefeltet vil starte når virksomheten opphører, og at det forutsettes fullført i løpet av den etterfølgende 30-årsperiode. Virksomheten på Hjerkinnskytefelt opphørte i 2008. Forsvarsdepartementet la i 2004 til grunn for planarbeidet at prosjektets tidsmessige omfang skulle reduseres. I forbindelse med behandlingen av Innst. S. nr. 7 (2005-2006) til St.prp. nr. 1 (2005-2006) sluttet Stortinget seg til at tilbakeføring av Hjerkinnskytefelt til sivile formål gjennomføres i to faser, hhv. i perioden 2006-2012 og 2013-2020.

Prosjektet går nå mot slutten av fase 1, og første gangs søk og rydding av blindgjengere og ammunisjonsrester vil være gjennomført i nesten hele feltet ved utgangen av 2012. Deler av arealet er i tillegg avspøkt flere ganger og anses ferdig ryddet. Entrepriiser for fjerning av de store skyteanleggene for kava-

leri og artilleri pågår og ventes å bli avsluttet i 2013. Spesialrydding av to delområder som har de farligste blindgjengerne, pågår og ventes avsluttet i 2015. Sistnevnte områder er de eneste arealene som er inngjerdet eller har ferdselsforbud på Hjerkinnskytefeltet. For øvrig er Hjerkinnskytefelt helt åpent for friluftsliv og annen sivil bruk når ryddeprosjektet ikke er til sikkerhetsmessig hinder for dette.

Fase 2 planlegges gjennomført i perioden 2013-2020 og skal slutføre prosjektet slik at skytefeltarealet på Hjerkinnskytefelt fullt og helt kan frigis til sivil forvaltning. Rydding av terrenget for blindgjengere og eksplosivrester er den begrensende faktoren i framdriften for tilbakeføringsprosjektet på Hjerkinnskytefelt. Sett i forhold til dette har ryddeprosjektet på Hjerkinnskytefelt hatt en god framdrift.

Ryddingen av Hjerkinnskytefelt er unik, både i norsk og internasjonal målestokk, sett i forhold til skytefeltets areal, beliggenheten i høyfjellet og det ambisjonsnivået som er satt for framtidig vernestatus. Det er et historisk rydde- og miljøprosjekt for forsvarssektoren, og det gir erfaring som er viktig for miljøforvaltning og rydding av andre skyte- og øvingsfelt.

Det er god framdrift i tilbakeføringsprosjektet, og det kan allerede vises til gode resultater. Forsvarsdepartementet vil følge opp slik at den gode framdriften videreføres.

SPØRSMÅL NR. 397**Innlevert 5. desember 2011 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 12. desember 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Vil statsråden foreta seg noe når det gjelder alt for lang refusjonstid på sykepenger fra Nav, og med det sette mange bedrifter i en svært vanskelig økonomisk situasjon, som kan resultere i både oppsigelser og i verste fall nedleggelse av arbeidsplasser?»

BEGRUNNELSE:

Mange små bedrifter er avhengig av at utestående midler blir betalt raskest mulig. Dette har med likviditet å gjøre. Også kommuner og større foretak er avhengig av dette da det gir store utslag i forhold til regnskap og revisjon. Et eksempel er en privat barnehage som dessverre har flere sykemeldte. Barnehagen er avhengig av å få tilbakebetalt for sykefraværs-

dager etter de ordinære 16 dagene. Her er det snakk om å gå til oppsigelse av ansatte og i verste fall nedleggelse på grunn av at sykepengene fra Nav lar vente på seg. Ofte klarer en å få en god løsning med kassakreditten hos banken slik at en unngår det aller verste. Men da blir det også barnehagen som må betale ekstrakostnader med renter. Når det gjelder kommuner så er det akkurat det samme, men disse har som sagt større likviditet, og ordner det med egne midler. Men en ser at revisjonen påpeker at dette er ikke et godt revisjonsgrunnlag ved årsregnskap. Dette har vært et problem over tid. Og en bør vel etter hvert se på om det er andre måter å løse dette på for tiden en venter på refusjon er alt for lang.

Svar:

Etter folketrygdloven kan en arbeidsgiver som betaler full lønn for et tidsrom da medlemmet har rett til sykepenge kreve å få sykepengene utbetalt til seg. Utbetalingen av sykepenge til arbeidsgiver kan ikke overstige det den sykmeldte selv kunne ha fått direkte fra Arbeids- og velferdsetaten. Refusjonen til arbeidsgiver vil komme senere enn utbetalingen av lønn til arbeidstaker slik at arbeidsgiver i realiteten forskutterer sykepengeutbetalingen. Denne ordningen med forskuttering av sykepenge og refusjon til arbeidsgiver er frivillig for arbeidsgiver.

For meg er det viktig at arbeidsgivere som forskutterer sykepenge, får refundert sine utlegg innen rimelig tid. Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at de prioriterer rask og riktig utbetaling både til den sykmeldte direkte og til arbeidsgivere som har for-

skuttert. I perioder med stor inngang av saker på sykepengeområdet vil imidlertid utbetaling til den sykmeldte bli prioritert. Dette kan medføre at saksbehandlingstiden for krav om refusjon til arbeidsgivere i perioder kan bli lengre enn ønskelig.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har informert meg om at de ikke har mottatt informasjon som tilsier at manglende refusjon fra Arbeids- og velferdsetaten til arbeidsgivere som har forskuttert sykepenge, er et utbredt problem. Ifølge foreliggende informasjon vil det normalt ta opp til 3 måneder å refundere arbeidsgivers utbetaling. En del tilfeller behandles raskere.

I min styring av Arbeids- og velferdsetaten legger jeg vekt på rask og riktig utbetaling av ytelser, herunder refusjon til arbeidsgiver. Sykepengeområdet er kjennetegnet av stort volum, samhandling med arbeidsgivere og leger og krav til rask og riktig utbetaling innenfor et komplekst regelverk. Dette er utfordrende for etaten å håndtere. Samtidig er saksbehandlingen preget av lite egnet IKT-verktøy som blant annet har liten grad av automatiserte prosesser. Sykepengeområdet er derfor høyt prioritert innenfor IKT-moderniseringen av Arbeids- og velferdsetaten. Inntil en har fått på plass mer hensiktsmessige IKT-systemer vil derfor sykepengeområdet være utfordrende å håndtere for Arbeids- og velferdsetaten.

Jeg legger likevel til grunn at Arbeids- og velferdsetaten likevel innenfor rammen av de nåværende systemer prioriterer å holde saksbehandlingstidene på dette området så korte som mulig. Jeg følger derfor nøye med på utviklingen på området.

SPØRSMÅL NR. 398

Innlevert 5. desember 2011 av stortingsrepresentant Siri A. Meling

Besvart 15. desember 2011 av olje- og energiminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

«Det er behov for store investeringer i infrastruktur for overføring av elektrisitet i årene som kommer. Disse investeringene representerer høye kostnader, og det kan være grunn til å diskutere hvordan kostnadene skal fordeles mellom ulike aktører. Regjeringen har varslet at de i løpet av høsten vil fremme en nettmelding.

Vil spørsmålet om fordeling av nettkostnader være en del av denne meldingen?»

Svar:

Vi er inne i en periode med store investeringer i strømmettet. Nettinvesteringer er nødvendige for en god forsyningssikkerhet, for utbygging av fornybar kraftproduksjon og for å tilrettelegge for forbruksutvikling, som kraft fra land. Det er viktig at det er klarhet om de overordnede føringene for nettviklingen. Den planlagte Stortingsmeldingen om utbygging av strømmettet vil i all hovedsak konsentrere seg om dette. Kostnadsfordeling som helhet er ikke tema for meldingen.

SPØRSMÅL NR. 399**Innlevert 5. desember 2011 av stortingsrepresentant Ib Thomsen****Besvart 15. desember 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ for å sikre inntektsgrunnlaget til private barnehager, også i kommuner som ikke oppfyller bemanningsnormen i de offentlige barnehagene, f.eks. ved å fastslå at beregning av tilskudd skal justeres opp i hht. antall ansatte t.o.m. bemanningsnorm?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for spørsmålet er at spørsmålsstiller har fått konkret kjennskap til en privat barnehage i Bærum som sliter med nevnte utfordring. De private barnehagene i kommunen som oppfyller bemanningsnormen får økonomiske utfordringer som følge av at kommunen reduserer sitt lønnsbudsjett for barnehagesektoren med MNOK 20 for 2012, hvilket igjen får konsekvenser for de private barnehagene. Tilskuddene til disse beregnes med utgangspunkt i det gjennomsnittlige utgiftsnivået til offentlige barnehager i kommunen, og når det kuttes i de offentlige budsjettene vil dette ramme de private ekstra hardt. De private er fra før av ikke berettiget til mer enn drøyt 90 pst. av hva de offentlige barnehagene mottar, og nå må altså de private greie seg med samme andel av et allerede underfinansierende tilskudd.

Slik spørsmålsstiller ser det kan dette utgjøre en risiko for både svak oppfølging og dårlig sikkerhet i barnehagene, som følge av at signalet fra kommunen i slike tilfeller er at også de private må redusere sine lønnsbudsjetter. I praksis vil dette bety at man må redusere kompetansen og/eller antallet ansatte, og uansett løsning vil resultatet være et tap for barna. Spørsmålsstiller vil også påpeke at det her ikke er snakk om at private barnehager skal kunne kreve finansiering av et ubegrenset antall ansatte, men at det kan stilles spørsmål ved om de ikke i det minste bør være berettiget støtte opp t.o.m. bemanningsnorm mht. antall ansatte og kompetanse.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å sikre de ikke-kommunale barnehagenes økonomi når kommunene nå har overtatt ansvaret for finansieringen. Lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) § 14 gir kommunene en lovfestet plikt til å finansiere de ikke-kommunale barnehagene likeverdig med kommunens egne barnehager. Forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlig tilskudd til ikke-

kommunale barnehager gir regler for hvordan kommunen konkret skal følge opp plikten. Det følger av forskriften § 4 at tilskuddet til ikke-kommunale barnehager skal beregnes ut i fra gjennomsnittlige budsjetterte driftskostnader per heltidsplass i tilsvarende kommunale barnehager.

Den totale bemanningen i alle barnehager skal være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. Dette bemanningskravet er lovfestet i barnehageloven § 18 femte ledd og skal ses i sammenheng med forskrift om pedagogisk bemanning, herunder pedagognormen i forskriften § 1. Bemanningsreglene skal være oppfylt av både kommunale og ikke-kommunale barnehager. Dersom en kommunal barnehage ikke har bemanning i henhold til regelverket, vil barnehagen få pålegg om retting. Ved at de kommunale barnehagene til enhver tid skal ha bemanning i henhold til bemanningsreglene, vil dette speiles i de gjennomsnittlige budsjetterte kostnadene og med dette også i tilskuddet til de ikke-kommunale barnehagene.

Det følger av forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlig tilskudd til ikke-kommunale barnehager § 3 andre ledd at det samlede offentlige tilskuddet til ikke-kommunale barnehager skal utgjøre samme andel av den gjennomsnittlige offentlige finansieringen av tilsvarende kommunale barnehager som året før. Tilskuddet skal utgjøre minimum 91 pst. av det som tilsvarende kommunale barnehager i gjennomsnitt mottar i offentlig tilskudd. Kostnadsundersøkelser indikerer at 30-40 pst. av de private barnehagene mottar tilskudd utover minimumsnivået. Regjeringen har varslet at den tar sikte på at tilskuddet til de ikke-kommunale barnehagene skal utgjøre 100 pst av det som tilsvarende kommunale barnehager mottar i offentlig tilskudd i løpet av året 2014.

Finansieringen av ikke-kommunale barnehager etter forskriften om likeverdig behandling er en oppgave som ligger til kommunen som barnehagemyndighet. Fylkesmannen har ansvar for å føre tilsyn med at kommunen utfører denne oppgaven i tråd med reglene i barnehageloven og forskriften. Regelverket forutsetter tillit til kommunene og gir derfor rom for variasjon. Jeg vil i tiden framover følge praktiseringen av regelverket, og hvordan kommunene følger opp ansvaret som er gitt dem i forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlig tilskudd til ikke-kommunale barnehager.

SPØRSMÅL NR. 400**Innlevert 5. desember 2011 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark****Besvart 14. desember 2011 av forsvarsminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

«Jeg henviser til tidligere spørsmål om Marka skytefelt i Farsund kommune. Grunneierne har vært og er positive til å få i stand en fornuftig løsning som vil ivareta allmennhetens interesser. Jeg mener det umiddelbare problem kan løses ved at det snarest tas skritt for å komme i gang med overdragelsesprosessen. Vil forsvarsministeren bidra for å løse konflikten rundt Marka Skytefelt og avhende feltet så raskt som mulig?»

BEGRUNNELSE:

I første omgang ser jeg for meg at det innkalles til et møte med grunneierrepresentanter hvor man tar sikte på å avklare hvilke forhold av formell natur som må avklares og en tidsplan for den videre fremdrift. Dette bør nedfelles i en avtale.

La meg også vise til professor Nordtveits oppfatning. Han tar utgangspunkt i voldgiftsdommen ordlyd. Selv om man der bruker ordet "forkjøpsrett" viser sammenhengen helt tydelig at de "gamle" grunneierne har en rett til å få kjøpe arealene tilbake til takst når forswarets bruk av området som skytefelt opphører. Han er ikke i tvil om det standpunktet overheadet.

På det tidspunkt da betenkningen ble avgitt var

det ikke helt avklart om virksomheten var opphørt. I dag er det nedlagt både formelt og reelt.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 6. desember 2011 med spørsmål fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark om snarlig tilbakeføring av Marka skytefelt til de opprinnelige grunneierne. Representanten oppfordrer til at det tas skritt for at overføringsprosessen kommer i gang snarest, og viser bl.a. til at feltet må være å anse som nedlagt både formelt og reelt.

I sitt svar av 13. oktober i år på tilsvarende spørsmål fra representanten Gitmark, uttalte daværende forsvarsminister Grete Faremo at feltet, etter departementets oppfatning, ikke er nedlagt før lovpålagt rydding har funnet sted og feltet kan tas i bruk til andre formål.

Marka skytefelt ligger, sammen med flere andre skytefelt, inne i planene for rydding, men er prioritert etter felt som det anses mer kritisk å få ryddet. Feltet er således ikke klar for avhending. Departementet har meddelt grunneierne at de vil bli tilbudt eiendommen til takst når skytefeltet nedlegges, slik det står i voldgiftsdommen fra 1954.

SPØRSMÅL NR. 401**Innlevert 5. desember 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 14. desember 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Det norske selskapet Norchip har utviklet en HPV-test som i dag brukes i en rekke land for på en best mulig måte å kunne forebygge livmorhalskreft. Denne testen har vært brukt ved noen norske sykehus siden 2005. I henhold til nye retningslinjer som er foreslått fra Helsedirektoratet knyttet til designtekniske krav så vil den norske testen utelukkes ifølge opplysninger fra produsent.

Kan statsråden redegjøre for de praktiske forhold i denne saken, og vil statsråden bidra til at Norchip sin test fortsatt kan brukes?»

BEGRUNNELSE:

Det norske selskapet Norchip har utviklet en meget effektiv og god test for å kunne forebygge livmorhalskreft. Dette selskapet sysselsetter en rekke personer og har i tillegg mottatt støtte fra det offentlige virkemiddelapparatet for å kunne utvikle dette produktet som nå brukes i en rekke land, og har også vært i bruk ved flere norske sykehus. Norge har en relativt sett lite farmasøytisk industri og dette er et område som det i fremtiden vil kunne være et betydelig potensial innen. Det er imidlertid slik at når en skal velge bruk av tester og behandlingsformer så må alltid

utgangspunktet være hva som er det beste ut ifra pasientens behov for hjelp og oppfølging. Det kan imidlertid av og til virke som om at kostnaden knyttet til preparatet og testene som brukes i stor grad styres av kostnaden i bruksøyeblikket og ikke godt nok tar innover seg de ulemper det måtte være for pasienten i det lange løp, og derigjennom også de langsiktige kostnadene. Denne kan synes å være tilfelle i denne saken og vil be statsråden redegjøre for hva som er den direkte begrunnelse for at gjør de endringer som det nå legges opp til vedrørende HPV-testing i sekundærscreeningen.

Svar:

Resultatene fra evalueringen forelå 8. desember 2011 i rapporten "Sekundærscreening med HPV-tester i masseundersøkelsen mot livmorhalskreft." Hovedkonklusjonen er at tester for humant papillomavirus (HPV) er et effektivt virkemiddel i forebygging av livmorhalskreft, men kvaliteten varierer mellom de HPV-testene som benyttes.

Ved å bruke HPV-test på kvinner med usikre funn fra celleprøven (primærscreening), blir en større andel kvinner med høy risiko for alvorlige celleforandringer anbefalt utredning. Om lag 1000 kvinner vil årlig utvikle alvorlige forstadier til livmorhalskreft før neste screening. Det er disse man kan fange opp gjennom gode HPV-tester i sekundærscreeningen.

I Norge er det siden 2005 blitt brukt fem ulike

HPV-tester, der Hybrid Capture II, PreTect HPV-proofer (Norchips test) og Amplicor har vært mest brukt. Evalueringsrapporten, som bygger på resultater fra 15000 kvinner, dokumenterer i hvilken grad de ulike HPV-testene klarte å skille ut de kvinnene som utvikler alvorlige forstadier til kreft.

Amplicor og HybridCapture II fanget opp henholdsvis 97 og 93 prosent av kvinnene, mens PreTect HPV-proofer bare fanget opp 75 prosent i de tilfellene der HPV-testen var avgjørende. På bakgrunn av disse funnene konkluderer rapporten med at det bør brukes tester med bedre egenskaper enn PreTect HPV-Proofers i sekundærscreening mot livmorhalskreft.

Regjeringens mål er best mulig kvalitet i de helsetjenester som befolkningen tilbys. Så langt det er mulig må forebygging, utredning og behandling bygge på forskningsbasert kunnskap. Andre hensyn må underordnes dette. I det videre arbeid med å forebygge livmorhalskreft må resultatene fra Kreftregisterets evaluering tillegges avgjørende vekt.

Det viktigste for meg er at færrest mulig kvinner dør eller blir skadet av livmorhalskreft. Nye tall fra OECD viser heldigvis at Norge nå har verdens høyeste overlevelse for denne tilstanden. Jeg vil avslutningsvis vise til mitt svar på spørsmål nr 123 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Per Arne Olsen om evaluering av prøveprosjekt med HPV-test i sekundærscreening, der jeg kort redegjorde for formålet med Kreftregisterets evaluering.

SPØRSMÅL NR. 402

Innlevert 5. desember 2011 av stortingsrepresentant Bente Thorsen

Besvart 12. desember 2011 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Karmøy kommune har fått avslag på sin søknad til DSB om dispensasjon ang. bruk av tilfluktsrom til arkiv i ti år. Bakgrunnen for søknaden er endring i arkivforskriften om hvordan kommuner oppbevarer dokumenter. Tilfluktsrommet har i årevis blitt brukt som historisk arkiv og er daglig i bruk av teknisk etat. Nybygg eller flytting blir dyrt for kommunen som tar i bruk fullelektronisk arkivering fra nyttår.

Synes ministeren at regelverket i tilstrekkelig grad ivaretar samfunnsutviklingens behov for bomberom?»

BEGRUNNELSE:

Karmøy kommune har på lik linje som mange andre kommuner brukt tilfluktsrommet i rådhuset som arkiv i mange år. Det er plass til 208 personer i rommet som kan ryddes og tas i bruk til bomberom i løpet av 72 timer.

Bakgrunnen for kommunens søknad om dispensasjon som ble sendt til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap om å bruke rommet er begrunnet i endring i arkivforskriften. Kommunen søker om å bruke rommet i inntil ti år fremover inntil historisk arkivstoff blir digitalisert, sortert og levert til fylkesarkivet.

Arkivene er daglig i bruk av teknisk etat og de har derfor stort behov for å ha de i nærheten.

Ved å flytte arkivet bort fra selve rådhuset, blir saksbehandlingen langt mer tidkrevende og kostbar for kommunen.

Dersom kravet må innfris så vil det bety store og tildels unødvendige utgifter for kommunen som allerede fra nyttår tar i bruk fullelektronisk arkivering fra nyttår. Dette vil medføre at det ikke er behov for arkiv.

Å stille et slikt krav nå samtidig som en i praksis har opphevet kravet til å bygge nye tilfluktsrom i forbindelse med nybygg kan virke urimelig.

I sitt svar til kommunen skriver Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap at de ikke kan få ja, for det vil få konsekvenser for andre kommuner. Kommunen ber om å få individuell behandling med bakgrunn at det er ulik praksis og planer rundt om i kommune Norge noe som bør bli tatt hensyn til.

For Karmøy kommune sin del vil bygging av nytt arkiv beløpe seg til flere million kroner som de per i dag ikke har disponibelt. Kommunen blir dermed nødt til å redusere sitt tjenestetilbud på andre områder for å imøtekomme et krav som kan virke mer som paragraf rytteri enn fornuft.

Verdt å merke seg er også at dersom rådhuset hadde blitt bygget før 1965 så hadde bomberommet kunne blitt brukt til arkiv eller hva som helst annet.

Svar:

Kommunene har en plikt til å bygge, utstyre og innrede offentlige tilfluktsrom jf. lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret av 25. juni 2010 nr. 45 (sivilbeskyttelsesloven) § 20. Tilfluktsrom kan i fredstid utnyttes til andre formål hvis rommets verneevne ikke reduseres og rommet raskt kan klargjøres som tilfluktsrom ved behov, jf. sivilbeskyttelsesloven § 21 annet ledd. Det følger

imidlertid av arkivforskriften § 4-3 annet ledd at tilfluktsrom ikke kan benyttes som arkivlokale for bevaringsverdig materiale.

Når det foreligger særlige omstendigheter, kan det etter tilfluktsromforskriften § 38 dispenseres fra forskriftens bestemmelser, herunder gis tillatelse til sletting. Det følger av forvaltningspraksis at tilfluktsrom bygget før 1966 kan tillates slettet på grunn av mangelfull standard, men at tilfluktsrom bygget etter dette tidspunktet skal opprettholdes. Det aktuelle tilfluktsrommet i Karmøy kommune er bygget i 1986, og er dermed et nyere tilfluktsrom.

I St.meld. nr. 17 (2001-2002), St.meld. nr. 39 (2003-2004) og i Prop. 91 L (2009-2010) til sivilbeskyttelsesloven fremholdes det at tilfluktsrom skal videreføres som beskyttelse av sivilbefolkningen. Det fremgår videre at tilfluktsrom skal holdes i forsvarlig stand så lenge disse anses som en del av nasjonens beskyttelseskonsept. Videre fremgår det fra St.meld. nr. 22 (2007-2008), jf. Innst. S.nr. 85 (2008-2009) det «vurderes å foreta en ny utredning av tilfluktsrom som beskyttelseskonsept. Inntil en slik utredning er foretatt bør man videreføre dagens lov-hjemler som gir mulighet til å pålegge kommunene og private utbyggere å bygge tilfluktsrom».

Det foreligger dermed klare føringer fra Stortinget om at tilfluktsrom skal opprettholdes som beskyttelseskonsept.

Jeg mener at en liberal praksis i saker om sletting av tilfluktsrom vil medføre en uforholdsmessig stor reduksjon i antall eksisterende tilfluktsrom. Dersom det åpnes opp for en praksis der kostnader tillegges avgjørende vekt, kan det være flere eiere som ønsker alternativ utnyttelse av arealene som benyttes som tilfluktsrom. Dette kan på sikt medføre at tilfluktsrom som en del av beskyttelseskonseptet, etter hvert faller bort.

SPØRSMÅL NR. 403**Innlevert 6. desember 2011 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 21. desember 2011 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Når ble brevet ”Forslag til lovendringer vedrørende terrorlovgivningen og PSTs metodebruk” offentliggjort?»

BEGRUNNELSE:

I VG 22. november kunne vi lese at PST hadde sendt et hemmelig brev til justisministeren, der de ba om nye terrorlover. Kommunikasjonsdirektøren i PST bekreftet til VG at PST har sendt brev med forslag til endringer i lovgivning og metodebruk, og kommunikasjonsdirektøren bekrefter også at de har sendt et brev om barrierene mellom PST og Forsvarets E-tjeneste.

Under Stortingets debatt av Innstilling fra justiskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2012 (rammeområde 5) 2. desember spurte undertegnede statsråden om hun ville offentliggjøre brevene fra PST. Statsråden svarte da (kl 11:08:04):

”Jeg tror det spørsmålet kan besvares veldig kort, dersom det er det brevet jeg tenker på. Jeg tror det allerede er offentliggjort og at det ble bekreftet av PST for et par dager siden.”

Venstres stortingsgruppe sendte på denne bakgrunn kl 11.34 en innsynsbegjæring på e-post for å få oversendt det nevnte brevet. Venstres stortingsgruppe ringte på ettermiddagen samme dag og fikk til svar at innsynsbegjæringen måtte saksbehandles. Venstres stortingsgruppe har ennå ikke fått svar.

NRK Dagsrevyen hadde 4. desember et innslag om brevet som omhandlet forslag til lovendringer vedrørende terrorlovgivningen og PSTs metodebruk.

I innslaget ble det sagt at ”Etter pressekonferansen på fredag ble en sladdet utgave av brevet offentliggjort”.

PST sjef Janne Kristiansens sa selv under redogjørelse til pressen fredag 2. desember at ”Jeg har med meg brevet her i dag og dere kan få en kopi.” Brevet ble lagt ut på PSTs hjemmesider på ettermiddagen 2. desember.

Svar:

Brev 1. november 2011 fra Politiets sikkerhetstjeneste til Justisdepartementet med følgende overskrift «Forslag til lovendringer vedrørende terrorlovgivningen og PSTs metodebruk» ble i utgangspunktet sikkerhetsgradert som BEGRENSET i henhold til sikkerhetsloven §§ 11 og 12, jf. offentleglova § 13. Som følge av en innsynsbegjæring ble sikkerhetsgraderingen vurdert på ny. Avsender PST kom etter en fornyet vurdering til at deler av brevet kunne avgraderes. Det var da ikke lenger grunn til å unnta disse delene av dokumentet fra innsyn etter offentleglova § 13. PST valgte å gjøre brevet avgraderte deler kjent fredag 2. desember 2011 i forbindelse med en pressekonferanse som PST sjef Janne Kristiansen holdt.

I begrunnelsen for spørsmålet oppgis det at Venstres stortingsgruppe ringte på ettermiddagen fredag 2. desember 2011 for å be om å få oversendt det nevnte brevet. Jeg legger til grunn at henvendelsen ble rettet til departementet og ikke PST. Henvendelsen fra Venstres stortingsgruppe ble dessverre ikke etterkommet så snart nevnte pressekonferanse var overstått.

SPØRSMÅL NR. 404**Innlevert 6. desember 2011 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 19. desember 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden gripe inn for å sikre at Neonatalavdelingen for tidlig fødte ved sjukehuset i Ålesund skal få bestå, så lenge den kan vise til at den har den faglige kompetansen som kreves?»

BEGRUNNELSE:

NRK Møre og Romsdal kunne mandag 05.12.2011 melde at fagmiljøet ved St. Olavs Hospital i Trondheim vil sentralisere tilbudet til de for tidlig fødte – Neonatalavdelingen ved Ålesund sjukehus. Dette er en sak som fagmiljøet i Trondheim har kjempet for i mange år, uten å respektere at Stortinget har lagt klare føringer for at tilbudet skal opprettholdes i Ålesund, så lenge sykehuset og avdelingen kan vise til faglig god kompetanse. Ved flere anledninger har det blitt dokumentert at kompetansen ved Neonatal avdeling for nyfødte i Ålesund er blant landets beste, og faktisk bedre enn tilsvarende avdeling ved St. Olavs. Etter en grundig behandling som enda med et styrevedtak i Det Regionale Helseforetaket i 2007, ble det vedtatt at behandling av fortidlig fødte skal skje både i Trondheim og i Ålesund. Konklusjonen den gang var at der verken var faglig eller økonomiske årsaker til å sentralisere behandlingstilbudet ytterligere. Tvert imot ble det konkludert med at en sentralisering vil bety ekstra kostnader ifølge avdelings-sjef Ove Økland i Ålesund.. Neonatalavdeling for fortidlig fødte ved sjukehuset i Ålesund er det eneste tilbudet til fødende mellom Bergen og Trondheim, og er derfor av stor betydning for hele fylket, og utover fylkets grenser mot Sogn og Fjordane.. Det er også et svært viktig moment at avstanden til St. Olavs og Trondheim er stor, og at transport av ustabile premature barn kan føre til endring av blodtrykk og temperatur, noe som igjen kan føre til hjerneblødning.

Jeg stiller meg svært forundret over at fagmiljøet ved St. Olavs gang på gang kommer med utspill som viser totalt mangel på respekt over for vedtak som er tatt av både Storting og styret i Helse Midt Norge.

Svar:

Det viktigste for meg er at tilbudene ved norske sykehus har høyest mulig kvalitet og lavest mulig risiko. Helse Midt-Norge har et helhetlig sørge-for-ansvar for spesialisthelsetjenester i sin region. For å oppfylle dette ansvare må det etableres en hensiktsmessig arbeidsdeling mellom sykehus som sikrer målet om likeverdige helsetjenester av god kvalitet. Målet bør være å samle funksjoner når det er nødvendig av hensyn til kvalitet, men samtidig desentralisere når det er mulig.

Tilbudet til barn og nyfødte som trenger intensivbehandling krever høy kompetanse og betydelige ressurser. Jeg er opptatt av at tilbudet skal ha høy kvalitet og at ressursbruken skal være hensiktsmessig.

Helse Midt-Norge RHF har informert meg om at styret i det regionale helseforetaket i 2007 vedtok at sykehusene i Ålesund og Trondheim skulle gi tilbud til for tidlig fødte.

Administrasjonen i Helse Midt-Norge vil i begynnelsen av 2012 vurdere behovet for å gjennomgå tjenestetilbudet til nyfødte som trenger intensivbehandling på nytt. En slik gjennomgang berører ikke selve neonatalenheten ved barneavdelingen i Ålesund. Det gjelder kun de ekstremt for tidlig fødte og noen få andre nyfødte som trenger intensivbehandling. Gjennomgangen vil skje i sammenheng med det øvrige arbeidet som gjøres i oppfølgingen av Strategi 2020 (vedtatt i det regionale styret i juni 2010).

SPØRSMÅL NR. 405**Innlevert 7. desember 2011 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 16. desember 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Mener statsråden at praksisen med å få rusavhengige til å skrive fra seg pasientrettigheter hvis de velger å vente på et ønsket behandlingstilbud er lovlig og forsvarlig?»

BEGRUNNELSE:

VG nett kunne den 6.12.2011 melde om at Helse Sør-Øst krever at pasienter som velger å vente lengre på et ønsket behandlingstilbud må fraskrive seg retten til å da gå til HELFO for å få innfridd fristen. Det er helt i samsvar med loven at pasienten kan velge å vente lengre på behandling, hvis en ønsker et spesielt behandlingssted. Men det er ikke noen grunn til at Helseforetaket for å gi pasienten denne rettigheten skal tvinge dem til å fraskrive seg retten til å ombestemme seg.

Svar:

Fristbrudd i pasientrettighetslovens forstand oppstår når den individuelle fristen som er satt for nødvendig helsehjelp etter pasientrettighetsloven § 2-1, er brutt. Det vises til pasientrettighetsloven § 2-1 fjerde ledd som lyder:

”Dersom det regionale helseforetaket ikke har sørget for at en pasient som har en rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten, får den nødvendige helsehjelpen innen det tidspunktet som er fastsatt i medhold av annet ledd, har pasienten rett til å motta

nødvendig helsehjelp uten opphold, om nødvendig fra privat tjenesteyter eller tjenesteyter utenfor riket.”

I tilfeller hvor helseforetak tilbyr pasienten nødvendig helsehjelp innen den individuelt fastsatte fristen, men pasienten likevel ikke velger å benytte seg av tilbudet, kan dette med andre ord ikke anses som fristbrudd fra helseforetakets side. Videre er det kun ved fristbrudd at pasienter får et direkte krav på at HELFO pasientformidling bistår med å oppfylle rettigheten, jf. prioriteringsforskriften § 4.

Det er imidlertid viktig at helseforetakene gir pasientene den informasjon som ”vedkommende trenger for å ivareta sin rett”, jf. pasientrettighetsloven § 2-1 tredje ledd og spesialisthelsetjenesteloven § 3-11. Det stilles også krav til at informasjonen gis på en måte som er tilpasset pasientens individuelle forutsetninger, og at helsepersonellet så langt som mulig skal ”sikre seg at pasienten har forstått innholdet og betydningen av opplysningene”, jf. pasientrettighetsloven § 3-5 første og annet ledd. I praksis innebærer dette at spesialisthelsetjenesten må vurdere om den informasjon som pasienten får, er gitt på en slik måte at pasienten har forstått innholdet.

Videre vil kravet til faglig forsvarlighet ha betydning for helseforetakets videre vurdering og tilbud av helsehjelp til pasienten, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2-2. Kravet til forsvarlighet vil for eksempel kunne få praktisk betydning dersom en pasient som tidligere har takket nei til et tilbud likevel ombestemmer seg.

SPØRSMÅL NR. 406**Innlevert 7. desember 2011 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 16. desember 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Kostnaden for Jernbaneverkets valgte trasé i Prop. 13S (2011-2012) har nå steget til 10 mrd. kroner mellom Eidsvoll og Sørli. Opprinnelig estimat i 2008 lå på 6,9 mrd. kr. I Dagens Næringsliv 06.12.11 omtaler Jernbaneverket 10 mrd. som "et gammelt kostnadsoverslag". Dette signaliserer for ytterligere risstigninger.

Hva er det nyeste kostnadsoverslaget for strekningen?»

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på spm. 9 fra Høyres fraksjon til Prop. 13S (2011-2012). Dette spørsmålet gjaldt Deutsche Bahns østlige trasé, utarbeidet 2008 og kostnadsberegnet til 7,6 mrd. kroner (prisjustert til 2010-kroner) for hele strekningen Venjar (hvor dobbeltsporet fra Gardermoen i dag sluttet) til Sørli. Mange hevder at den er billigere og bedre enn Jernbaneverkets trasé. I tillegg vil man kunne unngå miljø- og byggeproblemene i strandsonen.

For Jernbaneverkets trasé langs strandsonen er situasjonen samtidig den at man får stadig nye beskjeder om ny kostnadsøkninger, samt at strekningen med enkeltspor mellom Venjar og Sørli ikke er ferdig utredet og at Jernbaneverket ikke har noen samlet oversikt over kostnadene for hele strekningen Venjar – Sørli, jfr. svar på spørsmål 15 fra komitéen i Prop. 13S (2011-2012).

Kostnaden for Jernbaneverkets valgte trasé i Prop 13S (2011-2012) har nå steget til 10 mrd. kroner mellom Eidsvoll og Sørli. Opprinnelig estimat i 2008 lå på 6,9 mrd. kr. I Dagens Næringsliv 06.12.11 omtaler Jernbaneverket 10 mrd. som "et gammelt kostnadsoverslag," noe som signaliserer for ytterligere prisstigninger. I tillegg er det nødvendig å oppgradere Eidsvoll - Venjar, slik at den ikke blir stående igjen som en flaskehals i det kommende IC-nettet. Norsk Bane har anslått en oppgradering til minst 200 km/t med dobbeltspor og akseptable stigninger for godstog til ca. 3 mrd. kroner. Totalpris for Jernbaneverkets trasé kan muligens bli 13 mrd.

Hvis Deutsche Bahns østlige trasé er 5,4 mrd. billigere enn Jernbaneverkets i strandsonen, kan den – i tillegg til alle fordelene med reduserte miljøinngrep,

hastighetsdimensjonering for 260 – 300 km/t i hht. Stortingets krav og tilpasning for godstrafikk – sannsynligvis gi mulighet til fullføring av dobbeltsporet helt fram til Hamar innenfor samme kostnad som for Jernbaneverket trasé Venjar – Sørli. Kanskje også for samme kostnad som Jernbaneverkets trasé Eidsvoll – Sørli. Det vil være svært interessant, og kan i så fall gi en raskere realisering av IC-nettet fram til Hamar. For alle oss som er opptatt av jernbanens fremtid i Norge vil dette være et viktig aspekt.

Det kan synes som om Jernbaneverket og Samferdselsdepartementet ikke har gitt østlig alternativ en grundig behandling, på tross av at mye kan tyde på at den er både det billigste og beste alternativet.

Svar:

Kostnadsoverslaget på 10 mrd. 2008-kr for Eidsvoll-Sørli/Hamar er fra Jernbaneverkets opprinnelige utredning av Eidsvoll-Hamar som ble startet i 2004 og oppdatert i 2007/-08. Dobbeltsporet Eidsvoll-Hamar er på til sammen om lag 55,4 km og er delt inn i følgende parseller: Eidsvoll-Langset (8,8 km), Langset-Kleverud (16,1 km), Kleverud-Steinsrud (12,8 km) og Steinsrud-Hamar (17,6 km). I St.meld. nr. 16 (2008-2009) om Nasjonal transportplan 2010-2019, ble det lagt fram et kostnadsoverslag for delstrekningen Langset-Kleverud-Steinsrud på 6,9 mrd. 2009-kr.

I Prop. 13 S er det lagt fram en kvalitetssikret styringsramme for Langset-Kleverud på 4,2 mrd. 2011-kr. Dette tilsvarer en kostnadsøkning inkludert prisstigning på om lag 46 pst. fra Jernbaneverkets opprinnelige utredning. Kostnadsøkningen har sammenheng med bl.a. økt tunnelandel og strengere krav til rømning og sikkerhet i tunneler.

Det er ikke gjennomført oppdaterte kostnadsoverslag for hele strekningen Eidsvoll – Sørli (- Hamar). Både kostnader og konsepter vurderes nærmere i Jernbaneverkets pågående arbeid med konseptvalgutredningen for IC-området. Kostnadene vil bl.a. avhenge av tunnelandel, linjeføring/hastighetsstandard og behov for avbøtende tiltak på de ulike delstrekningene. Det vil bli redegjort nærmere for dette i neste Nasjonal transportplan for perioden 2014-2023.

SPØRSMÅL NR. 407**Innlevert 7. desember 2011 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 15. desember 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til en konstruktiv dialog med samferdselsministeren for å fremme gode og fremtidsrettede logistikk-løsninger for Møre og Romsdal, der Ålesund havn ved behandling av regional transportplan, gis status som knutepunkthavn for Møre og Romsdal?»

BEGRUNNELSE:

I regional transportplan for Midt-Norge gis det inntrykk av at det skal legges til rette for et logistikk-knutepunkt i Trondheim som skal betjene hele Midt-Norge. Ålesund Havn – landets nest største containerhavn, og Møre og Romsdal som tredje største eksportfylke av tradisjonelle varer der en stor del av eksporten går på sjø, nevnes ikke med ett ord i forslag til regional transportplan. Dette skaper nå stor uro i fylket, der ei effektiv Ålesund havn med en godt utviklet infrastruktur vil være et viktig og avgjørende bidrag for å styrke den fremtidige konkurransevnen for næringslivet i regionen. Når en ser hvor varestrømmen går i dag, kan det ikke aksepteres at en viktig havn i en region i sterk utvikling ikke nevnes i regional transportplan. Dette skaper stor frykt for at Møre og Romsdal vil bli underlagt et eventuelt logistikk-knutepunkt i Trondheimsregionen, og at dette prioriteres på bekostning av Ålesund havn, - dagens knutepunkt for Sunnmøre og Romsdal. Både Storting og Regjeringen har som mål at større deler av varetransporten skal over fra veg til sjø og bane. Ålesund havn vil være svært viktig for å nå dette målet.

Undertegnede har fremmet en interpellasjon i Stortinget vedrørende fremtidig infrastruktur i Møre og Romsdal, der Ålesund havn vil være en stor og viktig del av debatten. Jeg håper at statsråd for fiskeri- og kyst kan gå i dialog med samferdselsministeren, og bli enig om hvordan en i fellesskap kan sikre Ålesund havn som en fremtidig knutepunkthavn for Møre og Romsdal. En ny havn i Trondheim kan bidra positivt til å styrke sjøverts transport i tråd med Storting og regjeringen sine intensjoner, men det kan overhode ikke aksepteres at den prioriteres på bekostning av Ålesund og Møre og Romsdal i kampen om midler til regional utvikling.

Svar:

Formålet med transportpolitikken er å tilby et effektivt, sikkert og miljøvennlig transportsystem. Det er forventet at transporten vil øke i de neste årene, og

analysene viser at veksten vil bli større på veg enn på sjø. Dette skaper utfordringer for vegsektoren når det gjelder kapasitet, slitasje og sikkerhet. Regjeringen vil derfor styrke maritim transport og stimulere til overføring av gods fra vei til sjø. Havnene spiller her en avgjørende rolle, og de må fungere som effektive terminaler i dør-til-dør logistikkjeder. På denne bakgrunnen blir samspillet mellom de ulike transportformer helt avgjørende.

Regjeringens transportpolitikk er presentert i stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan, og fulgt opp gjennom de årlige budsjettene. Samferdselsdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet har hovedansvaret for å utarbeide Nasjonal transportplan, og departementene har en tett og god dialog om arbeidet. Funksjonelle logistikk-løsninger for hele landet, og med dette velfungerende havner med god tilknytning til farleiene på sjøen og det landbaserte transportsystemet, er et viktig og sentralt tema i arbeidet. Som en del av arbeidet med transportplanen har vi også utstrakt kontakt med ulike direktorat, bransje- og interesseorganisasjoner, og lokale og regionale myndigheter.

I Nasjonal transportplan 2010-2019 er det foretatt en gjennomgang av havnestrukturen, og det er gitt en oversikt over stamnetthavner og sjøverts og landverts infrastruktur i figur 10.1 og 10.2 i nevnte melding. Fiskeri- og kystdepartementet har i tillegg, med hjemmel i havne- og farvannsloven § 46, utpekt 5 av de 32 stamnetthavnene som særlig viktige for å utvikle effektiv sjøtransport av personer og gods. Dette er Oslo, Kristiansand, Stavanger, Bergen og Tromsø. Havnestrukturen består etter dette av utpekte havner, stamnetthavner og øvrige havner.

Alle stamnetthavnene, herunder også de utpekte havnene, skal være tilknyttet stamnettet til sjøs og ha riksvegtilknytning. Dette betyr at staten har ansvaret for farleiene og vegene til disse havnene. Stamnettet til sjøs legges til grunn for de farleisutbedringene som regjeringen foreslår prioritert i Nasjonal transportplan 2010-2019. Ålesund havn er blant stamnetthavnene.

Det vil være markedet (vareiere og transporttilbydere) som ut i fra økonomiske og bedriftsmessige vurderinger velger hvilke havner som anløpes, og således avgjør hvilke havner som er sentrale i det norske transportsystemet. Stamnetthavner og prioritering av farleistiltak og vegtilknytning er samtidig virkemidler som bygger opp under de viktigste havnene, og som gir signal om hvor regjeringen mener det

vil være hensiktsmessig å bruke ressurser. Fiskeri- og kystdepartementet vil følge utviklingen i trafikkmønstret nøye med tanke på tiltak i forbindelse med ruleringen av Nasjonal transportplan.

Nasjonal transportplan 2014-2023 skal etter pla-

nen fremlegges for Stortinget våren 2013. Regjeringen vil også i kommende transportplan legge vekt på å utvikle effektive havner og styrke sjøtransporten som en del av logistikkjedene som går dør-til-dør.

SPØRSMÅL NR. 408

Innlevert 7. desember 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke

Besvart 13. desember 2011 av kulturminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Det vises til medieomtale i forbindelse med salg av Edda Media hvor det fra enkelte hold mer enn antydes at medieieierskapslovens eierskapsreguleringer bør tillegges mindre vekt.

Legger statsråden til grunn at loven gjelder inntil Stortinget eventuelt vedtar ny lov?»

BEGRUNNELSE:

Lov om eierskap i medier gir nasjonale og regionale eierskapsbegrensninger. Loven er utformet av hensyn til mangfold i mediene og for å motvirke maktkonsentrasjon. Medietilsynet er etter loven tilsynsmyndighet. Kulturdepartementet har nedsatt en ekspertgruppe som går gjennom loven. Hovedformålet med gjennomgangen er å tilpasse regelverket ut fra endringer innen teknologi, mediebruk og mediemarked.

Svar:

At det er Stortinget som vedtar og endrer lover følger av Grunnloven og er et hovedprinsipp i vårt rettssystem og vår styreform. Hva jeg måtte "legge til grunn" om dette prinsippet er ikke noe verken Medietilsynet, Klagenemnda for mediasaker eller domstolene vil legge noen vekt på.

Medieieierskapslovens regler er for øvrig ikke noe som man kan velge å tillegge mer eller mindre "vekt", men bindende lovgivning som gir Medietilsynet hjemmel til å gripe inn mot erverv som fører til Eierdominans i strid med lovens formål om å fremme ytringsfrihet og et allsidig medietilbud.

Regjeringen har etter loven ingen myndighet til å instruere Medietilsynet om behandlingen av fusjonen eller til å omgjøre de vedtakene som tilsynet - eller senere Klagenemnda - måtte fatte i saken.

SPØRSMÅL NR. 409

Innlevert 7. desember 2011 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 15. desember 2011 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«I DN 7/12-11 står følgende annonse: "Lån fra Innovasjon Norge - et godt supplement til banklån." Videre står det: "Målgruppen er så vel store som små og mellomstore bedrifter i alle bransjer og regioner, også i sentrale strøk." Denne annonsen kommer i

slutten av budsjettåret. Dette kan bety at Innovasjon Norge har problemer med å bruke opp bevilgningene sine. Det kan også bety at man forsøker å kapre kunder fra det private bankmarkedet.

Hva er årsaken til at Innovasjon Norge annonserer i rikspresen for å tilby utlån?»

BEGRUNNELSE:

Det er Stortinget som i sine årlige budsjettvedtak vedtar hvor mye som skal tilføres Innovasjon Norge det påfølgende år. Annonser tyder på at Innovasjon Norge har svært mye penger tilgjengelig i år. Annonser tyder også på at Innovasjon Norge tilbyr lån som i utgangspunktet kunne blitt gitt i det ordinære bankmarkedet. Ber derfor om tilbakemelding og en vurdering hva som er årsaken til at Innovasjon Norge nå må annonsere i rikspresen for å tilby sine utlån.

Svar:

Innovasjon Norges låneordninger er et tilbud alle bedrifter kan søke om å få tilgang til. Tildeling av lån skjer med bakgrunn i tildelt ramme fra Stortinget, låneordningenes formål og vurdering av søknadens styrke.

Den største av låneordningene er lavrisikolåneordningen. Låneordningen brukes til å delfinansiere investeringer i bygninger, driftsutstyr, fiskefartøyer og investeringer i landbruket, og er et supplement til ordinær bankfinansiering og finansierer ofte prosjekter sammen med lokale banker som ikke kan ta store

prosjekter på egenhånd og bedriftens eiere. Lånene gis på markedsmessige betingelser. Innovasjon Norge kan ikke konkurrere på pris med banker etter at et tilbud først er gitt. Rammen (maksimalvolumet) for nye lån er på 2,5 mrd. kroner i både 2010 og 2011. Det er ingen krav til at rammen må nyttes fullt ut. I 2010 ble det gitt lån på 2 062 mill. kroner. Det ligger heller ikke an til at utlånsrammen blir fullt utnyttet i 2011.

Innovasjon Norge gir også risiko-/innovasjonslån. Dette er lån som skal bidra til å øke innovasjonsevnen særlig blant etablerere og små og mellomstore bedrifter ved å gi lån til prosjekter som det vanskelig å skaffe tilstrekkelig risikokapital til i det private kredittmarkedet. Dette er et tilbud som banker ikke har.

Ordningene må være kjent i markedet dersom de reelt skal være åpne for alle. Innovasjon Norge har derfor et selvstendig ansvar for å opplyse om mulighetene selskapet tilbyr. Dette er spesielt viktig i en tid med uro i finansmarkedene og mindre risikovillige banker. Annonseringen som har funnet sted vil ikke få betydning for utlånsvolumet i 2011 på grunn av behandlingstiden for nye lånesøknader.

SPØRSMÅL NR. 410

Innlevert 7. desember 2011 av stortingsrepresentant Arve Kambe

Besvart 15. desember 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Det er bred enighet om at Tine har sviktet sin jobb som markedsregulator i 2011 ettersom smørmangelen er vedvarende. Tine har ikke økt kvotene for melkebøndene, ikke bedt om økt import eller brukt overproduksjonsavgiften som virkemiddel før det var for sent. I 2011 opplever vi tomme butikkhyl-ler for et hverdagsprodukt. Tine er suverent største aktør og har monopol på rollen som markedsregulator.

Synes statsråden at ordningen fungerer prikkfritt eller vil han se på andre løsninger og alternativer for et velfungerende marked?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har nettopp lagt frem landbruksmeldingen hvor både importvern og landbrukssamvirkets rolle som markedsregulator gjennom Tine, Nor-tura og Prior gjennomgås.

Norske forbrukere betaler høyere matpris enn de kunne dersom det hadde vært lavere tollsatser. At Norge likevel, med blant annet Høyres støtte, har ønsket dette har vært begrunnet med mål om landbruk i hele landet, høy matvarekvalitet, matvaresikkerhet, distriktpolitikk, kortreist mat og selvberging.

Derfor er det svært viktig at de som har fått rollen som markedsregulator klarer å balansere produsentens interesser og forbrukernes interesser. Det er helt åpenbart at det denne høsten er avdekket svakheter ved ordningen som markedsregulator. Likeså har Statens landbruksforvaltning som er delegert myndigheten til å justere tollsatsene heller ikke gjort vedtak på et tidligere tidspunkt. Det er også klart at Landbruksdepartementet har sittet taust og helt rolig observert utviklingen uten politiske initiativ. Denne rollefordelingen hvor alle aktører har ventet på hverandre har etter mitt syn medført dagens situasjon og åpner opp for om vi har gode nok systemer til å få hele markedet til å fungere.

Landbrukssamvirket er best tjent med at innbyggerne har tillit til at de forvalter sin makt til beste for alle når de utøver den på vegne av alle.

Forutsetningen for dagens markedsregulerings-system er beskyttelse av det norske matvaremarkedet gjennom et effektivt og forutsigbart importvern. I dag bygger importvernet på høye tollsats. Importvernet er basert på internasjonale avtaler som Norge har sluttet seg til, for eksempel WTO- og EØS-avtalen. Fundamentet for markedsreguleringen er mot-taksplikten og forsyningsplikten.

Rollen som markedsregulator pålegger også TINE å motta melk fra alle melkeprodusentene i landet. Dette gjelder også de som leverer til andre meieriaktører når disse har overskudd av melk fra sine leverandører. Dette understreker at markedsordningen skal sikre produsentene avsetning på melken. Samtidig innebærer forsyningsplikten at Tine som markedsregulator har plikt til å forsyne andre meieriaktører med melkeråvaren til samme pris som Tines industrivirksomhet betaler for den.

Omsetningsavgiften på melk er 6 øre pr. liter (2. halvår 2011). Avgiften betales inn av alle landets melkeprodusenter for å finansiere tiltak som markedsregulator gjennomfører for å regulere omsetningen av melk og melkeprodukter. Tine opplyser på sine hjemmesider at markedsreguleringen kostet i 2010 rundt 150 millioner kroner, eller ca 10 øre pr. liter fordelt på all melk. Om lag 2/3 av kostnadene er knyttet til ulike reguleringstiltak, mens resten er kostnader i forbindelse med ulike faglige tiltak, opplysningsvirksomhet og skolemilkordningen.

Svar:

Vi er i en situasjon hvor det mangler smør i norske dagligvarebutikker. Årsaken til denne situasjonen er både økt etterspørsel og lavere produksjon på grunn av dårlig vær.

Myndighetene har grepet inn gjennom å sette ned tollen på smør for å legge bedre til rette for import og å suspendere overproduksjonsavgiften innenfor kvotesystemet slik at melkeproduksjonen kan øke inn i 2012.

Jeg mener at Tine har reagert alt for seint i denne saken, og de har heller ikke gitt myndighetene relevant og oppdatert markedsinformasjon tidsnok. Vi snakker derfor først og fremst om at det er utført dårlig faglig og operativt håndverk i dette konkrete tilfellet.

Markedsreguleringen i norsk jordbruk har gjennomgående blitt kritisert på grunn av periodevis og

varierende overskudd av matvarer, og kostnader med disponering av slike overskudd. Dette har også vært tilfellet for smør. Det er 30 år siden sist det ble importert vesentlige mengder smør til Norge. Jeg mener det er lite tjenlig å diskutere markedsreguleringen som system ut fra en enkeltstående hendelse, slik vi nå har.

Jeg vil også peke på at systemet som sådan har fungert gjennom å åpne for import til redusert toll og legge til rette for økt produksjon av melk, selv om dette skjedde for seint slik jeg har pekt på foran.

Alle aktører innenfor industri og handel m.fl. som selv ønsker det, kan importere smør til Norge, både til ordinær tollsats og til den nå nedsatte satsen. Ut fra den offentlige debatten finner jeg grunn til å påpeke dette. Tine som markedsregulator i Norge har naturligvis ikke noe "monopol" når det gjelder å importere.

At det ikke er smør av egnet kvalitet tilgjengelig for import er årsaken til at det nå tar lengre tid før butikkhyllene fylles. Likeledes er det heller ikke gjort over natta å øke melkeproduksjonen på eksisterende produksjonsapparat. Heller ikke dette gir, etter min mening, grunnlag for å vurdere alternativer for markedsreguleringen.

Markedsregulering handler om å balansere det norske markedet. Jordbruket har det økonomiske ansvaret for overproduksjon gjennom å bære pristap ved overproduksjon og innbetale omsetningsavgift for å dekke reguleringstiltak. Dette er et effektivt system. Markedsreguleringen skal bidra til å unngå overproduksjon, mangel på produkt bøtes på gjennom import.

Ordnete markedsforhold er til gunst både for forbrukerne og bonden ved at den gir stabile forhold på matmarkedet. Det har vi sett de seinere årene. Norske forbrukere har blitt skånet for det meste av de voldsomme prissvingningene på mat på verdensmarkedet.

Stortinget har stått samlet om målene om et landbruk over hele landet, små og store gardsbruk og mest mulig bruk av norske ressurser i form av gras- og beitemark. Denne målsetningen underbygges også i Meld. St. 9 (2011-2012) Landbruks- og matpolitikken.

For å nå disse målene er man avhengig av virkemidler og markedsregulering er ett av flere nødvendige virkemidler for å sikre dette. Jeg kan ikke se at en annen organisering av markedsreguleringen ville gjort det lettere å løse den akutte krisen med mangel på smør.

SPØRSMÅL NR. 411**Innlevert 7. desember 2011 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 14. desember 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Det er ett år siden Liu Xiaobo fikk Nobels Fredspris. Liu Xiaobo sitter fortsatt fengslet for sin rolle i utarbeidelsen av Charter 08 - et dokument som beskriver en fredlig vei for Kina til demokrati og respekt for menneskerettigheter. Vi vet lite om hans tilstand nå. Mange politikere og menneskerettighetsforkjempere verden over presser på for at Liu Xiaobo skal få sin frihet.

Hva gjør utenriksministeren bilateralt og sammen med andre land for å forhøre seg om hans tilstand og jobbe for hans frihet?»

Svar:

Regjeringen deler bekymringen for utviklingen av menneskerettighetssituasjonen i Kina. Norge tar opp og formidler norske syn på prinsipielle saker og enkeltsaker. Vi er opptatt av Liu Xiaobos sak og fremmer våre synspunkter der det er mulig. Dette gjør vi både alene og sammen med andre land. Norge protesterte overfor kinesiske myndigheter da han ble

arrestert i 2008 og da han senere fikk en dom på 11 års fengsel. Vi har også protestert mot at han har vært holdt isolert siden høsten 2010. La meg legge til at vi har anmodet kinesiske myndigheter om å oppheve husarresten til hans kone Liu Xia.

18. september deltok Liu Xiaobo i sin fars begravelse. Dette er så langt vi har klart å bringe på det rene hans eneste kjente opphold utenfor fengselet.

Regjeringen arbeider for å gjenoppta og videreutvikle et bredt samarbeid med Kina. I et slikt samarbeid har menneskerettigheter en sentral plass. Slik den rådende situasjonen er i vårt bilaterale forhold til Kina, har vi ikke de samme muligheter for møteplasser og samtaler med kinesiske myndigheter som vi ellers ville ha hatt.

Vi er bekymret for Liu Xiaobos situasjon og for andre som er straffeforfulgt på grunn av sine meninger. Vi holder tett kontakt med andre land som også deler disse bekymringene og følger opp sammen med likesinnede direkte overfor Kina eller i en multilateral sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 412**Innlevert 7. desember 2011 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 15. desember 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Kan statsråden gjøre rede for hvilke regler som er gjeldene for personer som selv må betale for advokat og som det i etterkant viser seg å være feil begått hos Nav?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har fått flere henvendelser om personer som må sloss med Nav med begrunnelse i uriktige vedtak over tid. De når ikke frem hos Nav og må dermed kontakte advokat for bistand. Dette resulterer i for enkelte skyhøye advokatutgifter som en selv må dekke, kanskje med et dårlig økonomisk grunnlag fra før av. Når det så viser seg at feil saksbehandling og vedtak blir påvist etter noen runder med utveksling

mellom advokat og Nav blir det vanskelig å skjønne at enkeltpersoner skal sitte igjen med hele regningen for det som blir gjort av feil hos Nav.

Svar:

Reglene for dekning av sakskostnader relatert til saksbehandling i arbeids- og velferdsforvaltningen følger forvaltningslovens alminnelige regler.

Hovedregelen er at parten har rett til å få dekket vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket.

Det er særlig to praktisk viktige betingelser for rett til erstatning. For det første må kostnadene ha vært nødvendige. En part har for eksempel ikke krav på erstatning for utgifter til advokat hvis han burde ha forstått at det var tilstrekkelig å henvende seg til for-

valtningen direkte. For det andre må endringen ikke skyldes partens eget forhold. Feilen i det opprinnelige vedtaket må for eksempel ikke skyldes at parten ved første behandling av saken ga ufullstendige eller feilaktige opplysninger til forvaltningen.

Hvis vilkårene for erstatning er tilstede, vil Arbeids- og velferdsetaten dekke partens sakskostnader.

Som det fremgår av redegjørelsen ovenfor, skal

ikke brukere av arbeids- og velferdsforvaltningen risikere å sitte igjen med utgifter til rettshjelp for å få vedtak endret når arbeids- og velferdsforvaltningen har begått feil i saksbehandlingen. Jeg vil føye til at jeg i mine retningslinjer til Arbeids- og velferdsdirektoratet legger vekt at etaten skal være tilgjengelig overfor sine brukere slik at de ikke skal ha vanskeligheter med å nå fram.

SPØRSMÅL NR. 413

Innlevert 7. desember 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 13. desember 2011 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Når har regjeringen til hensikt å få ratifisert Europarådets konvensjon til beskyttelse av barn mot seksuell utnyttelse og seksuelle overgrep (CETS No 201)?»

BEGRUNNELSE:

Europarådets konvensjon fra 2007 som har som tittel "Protection of Children Against Sexual Exploitation and Sexual Abuse (CETS No. 201) pålegger medlemslandene å implementere i sitt nasjonale lovverk å sørge for at personer som gjennom sitt yrke har kontakt med barn, ikke skal være dømt for seksuelle overgrep eller utnyttelse av barn.

I svar på mitt spørsmål datert 3. juni 2010 hevder justisministeren at norsk rett i hovedsak er i overensstemmelse med konvensjonens forpliktelser, men at gjennomføringen likevel vil kreve enkelte mindre tilpasninger.

Justisministeren hevdet videre at man hadde til

hensikt å fremme en proposisjon for Stortinget så snart straffeloven 2005 trer i kraft, men at dersom dette dro ut i tid vil regjeringen foreslå de nødvendige lovendringer i straffeloven 1902, slik at norsk ratifikasjon av konvensjonen ikke hindres unødige.

Det har nå gått ytterligere 18 måneder uten at konvensjonen er ratifisert.

Svar:

Som nevnt er norsk rett i hovedsak i overensstemmelse med konvensjonens forpliktelser. Gjennomføringen av konvensjonen vil likevel kreve enkelte mindre tilpasninger, blant annet i utformingen av bestemmelsene om jurisdiksjon og seksuallovbrudd. Straffeloven 2005 er utformet slik at forpliktelsene på den materielle strafferettens område er oppfylt ved lovens ikrafttredelse.

Jeg vurderer nå om det er hensiktsmessig å fremme en egen proposisjon med forslag til de nødvendige endringer i gjeldende straffelov.

SPØRSMÅL NR. 414**Innlevert 7. desember 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal****Besvart 16. desember 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Rapporten "Det kan skje igjen" som ble overlevert regjeringen for snart et år siden kom med en rekke forslag om hvordan man kan bekjempe antisemittiske og rasistiske holdninger.

På hvilken måte har regjeringen konkret fulgt opp disse anbefalinger?»

BEGRUNNELSE:

Etter presseoppslag om økende antisemittisme i Norge nedsatte Kunnskapsdepartementet i mai 2010 en arbeidsgruppe som skulle utarbeide forslag til hvordan skolen kan arbeide helhetlig og systematisk mot rasisme, antisemittisme og diskriminering på bakgrunn av elevers etniske, religiøse eller kulturelle tilhørighet.

Kort tid etter at rapporten ble overlevert sendte undertegnede spørsmål til kunnskapsministeren (Dokument nr. 15:803 (2010-2011)) og utfordret henne om på hvilken måte regjeringen ville følge opp anbefalingene i rapporten.

I sitt svar hevdet kunnskapsministeren bl.a. at man skulle vurdere hvordan man på best mulig måte kunne følge opp tiltakene arbeidsgruppen anbefalte i rapporten.

Svar:

Jeg viser til representant Øyvind Vaksdals spørsmål om på hvilken måte regjeringen har fulgt opp

rapportens anbefalinger for å bekjempe antisemittiske og rasistiske holdninger. Representanten viser til min tidligere besvarelse avgitt i år om oppfølgingen av Eidsvågrapporten (Spørsmål 803, 04.02.11). I Meld. St.22 (2010-2011) Motivasjon -Mestring – Muligheter, henvises det til at det skal utvikles en helhetlig pedagogisk ressurs for skolens arbeid mot antisemittisme og rasisme med utgangspunkt i læreplanverket. Videre skal det lages et etterutdanningsopplegg for å forebygge antisemittisme, rasisme og udemokratiske holdninger. Arbeidet med å bekjempe antisemittisme, rasisme og udemokratiske holdninger skal også følge opp gjennom Eidsvågs gruppens rapport "Det kan skje igjen".

Som en konkret oppfølging av Eidsvågrapporten, vil det før årsskiftet gå et oppdragsbrev til Utdanningsdirektoratet om utviklingen av et treårig kursopplegg med en total kostnadsramme på 6 millioner. Målgruppen vil være lærere, elever og skoleledere. Målet med kurstilbudet, er at deltagerne skal kunne utvikle kunnskap og arbeidsmåter som kan brukes i opplæringen for å forebygge antisemittisme, rasisme og udemokratiske holdninger gjennom å styrke elevenes demokratisk beredskap og hele skolens demokratiske og inkluderende samhandling. Det konkrete kursopplegget vil utarbeides av Institutt for læreutdanning og skoleforskning, Universitetet i Oslo (ILS), Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter (HL-senteret) og Det europeiske Wergelandsenteret (EWC) i fellesskap.

SPØRSMÅL NR. 415**Innlevert 7. desember 2011 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 19. desember 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden organisere den Nasjonale Kompetansetjenesten for ME på Oslo Universitetssykehus, og hvordan skal det sikres at barn og unge får tilgang til den samme fagkompetansen som i dag er forbeholdt de voksne?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen kunngjorde 28.11.11 at det i 2012 skal etableres en Nasjonal Kompetansetjeneste for ME ved Oslo Universitetssykehus (OUS). Det er ikke kommet informasjon om hvordan tjenesten skal organiseres eller hvilke faggrupper som skal involveres i denne tjenesten.

Pr. i dag eksisterer det to forskjellige enheter med helsetjenestetilbud til personer med ME ved OUS, et for barn under 18 år og et for voksne. Disse enhetene opererer med ulike diagnostiske kriteriesett, har forskjellige oppfatninger av hva ME er og ulikt syn på hva som er best egnede behandlingstiltak.

Ved Enhet for kronisk utmattelsessyndrom for barn og ungdommer ved OUS (Rikshospitalet) ser man på ME fra et biopsykososialt perspektiv med utgangspunkt i en hypotese om opphengte stressrespons. På denne bakgrunn gis anbefalinger om kognitiv adferdsterapi og gradert (progressiv) trening. Diagnosen stilles på barn som har vært utmattede/slitne i mer enn tre måneder og ikke feiler noe annet. Ved bruk av så vide kriterier kan man ikke vite om de syke barna eller ungdommene har kronisk utmattelsessyndrom eller noen annen ukjent sykdom som gir utmattelse.

På ME/CFS-senteret ved OUS (Aker) forholder man seg til de nye internasjonale konsensuskriteriene for ME og betrakter ME som en fysisk sykdom. For å få diagnosen må pasienten ha anstrengelsesutløst utmattelse, nevrologiske symptomer, immunologiske/gastroenterologiske symptomer samt svekkelser av energiproduksjonen/ionetransport. Anbefalt behandling er symptomlindring, aktivitetsavpasning, mestringskurs og hjelp til tilrettelegging (hjelpemidler) i kontakt med ergoterapeut, sosionom, ernæringsfysiolog og psykolog ved behov.

ME/CFS-senteret er også i dialog med Haukeland Universitetssykehus om et forskningssamarbeid for å finne ut om ME er en autoimmun lidelse som det på sikt kan finnes medisinsk behandling for.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet godkjente i brev til Helse Sør-Øst RHF 7. desember en ny Nasjonal kompetansetjeneste for kronisk utmattelsessyndrom/Myalgisk encefalopati (CFS/ME) fra 2012, i tråd med Forskrift nr 1706 av 17. desember 2010 om godkjenning av sykehus, bruk av betegnelsen universitetssykehus og nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten. Etableringen vil kunne gi viktige bidrag for økt kunnskap om og kvalitet på behandlingstilbudet til pasienter med CFS/ME.

Den nasjonale kompetansetjenesten vil få ansvar for å bygge opp kompetanse på nasjonalt nivå, spre kunnskap og bidra med veiledning og kunnskaps-

spredning til hele helsetjenesten, NAV, skole og den kommunale pleie- og omsorgstjenesten. Den nasjonale kompetansetjenesten skal overvåke og formidle behandlingsresultater, etablere forsknettverk og delta i forskning og undervisning, og bidra i utviklingen av nasjonale retningslinjer. I tråd med søknaden fra Helse Sør-Øst RHF, skal den nasjonale kompetansetjenesten for CFS/ME bidra til kvalitativ god diagnostisering og oppfølging av pasienter med CFS/ME i gode pasientforløp. I arbeidet skal det tas høyde for at sykdommen kan ha ulik alvorlighetsgrad og forløp. Det skal særlig legges vekt på tjenesteutvikling til barn og unge og personer som er hardest rammet av sykdommen.

En viktig målsetting for den nasjonale kompetansetjenesten for CFS/ME skal således være å videreutvikle og spre kunnskap om utredning, ulike behandlingstilnærminger samt oppfølging og opplæring. En nasjonal kompetansetjeneste bør videre ha som ambisjon å bidra til forskning og forskningssamarbeid om sykdomsårsaker, mekanismer og gode diagnoseverktøy.

Som helse- og omsorgsminister er den min oppgave å legge til rette for helsetjenestens overordnede rammebetingelser. Jeg kan ikke gå inn i spesifikke faglige diskusjoner. Helse Sør-Øst RHF har fått i oppdrag å opprette Nasjonal kompetansetjeneste for CFS/ME ved Oslo Universitetssykehus HF. Det er bevilget til sammen 2 mill. kroner til dette. Jeg har tilit til at det regionale helseforetaket i samarbeid med fagmiljøene og ledelsen ved Oslo Universitetssykehus HF vil finne en god organisatorisk og faglig forankringen av den nye nasjonale kompetansetjenesten.

I tillegg til 2 mill. kroner til Nasjonal kompetansetjeneste er det i 2012 bevilget 2 mill. kroner til forskning på ME ved Haukeland Universitetssykehus. Helsedirektoratet disponerer 3 mill. kroner til sitt arbeid i 2012. Til sammen er det for 2012 bevilget 7 mill. kroner til CFS/ME.

Helsedirektoratet vil om ikke lenge lansere et rundskriv om diagnostisering og oppfølging av pasienter med ulik grad av CFS/ME.

Jeg kan forsikre representanten at jeg følger arbeidet med å styrke tilbudet til pasienter med CFS/ME tett, herunder utviklingen av den nasjonale kompetansetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 416**Innlevert 7. desember 2011 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 20. desember 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Er ”barnehagen” som henvist til i barnehageloven kap. III hva gjelder barn og foreldres medvirkning og forstås som den enkelte (fysiske) barnehage eller som den totale barnehagevirksomheten når flere barnehager er slått sammen administrativt?»

BEGRUNNELSE:

I leserinnlegg skrevet av Mari Pettersvold i Tønsbergs Blad 2. desember 2011 belyser hun utfordringer knyttet til redusert foreldresamarbeid og innflytelse i barnehagene når kommunale barnehagevirksomheter slås sammen til større virksomheter med flere barnehager i samme virksomhet. I barnehagen som trekkes frem er det felles samarbeidsutvalg for tre barnehager i virksomheten Eik barnehage.

I barnehageloven § 4 om foreldreråd og samarbeidsutvalg heter det at for å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

Svar:

Lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) § 4 første ledd pålegger hver barnehage å opprette et samarbeidsutvalg. Det er barnehageeier som har ansvaret for at utvalget etableres og at saker av viktighet forelegges utvalget.

Begrepet ”barnehage” i barnehageloven sikter til en godkjent pedagogisk enhet som driver virksomhet for barn under opplæringspliktig alder. Godkjenning forutsetter at fysiske lokaler og uteområde er egnet for barnehagedrift. Eiere av flere godkjente barnehager må etablere samarbeidsutvalg i hver enkelt barnehage, og dette endres ikke ved at kommuner omtaler flere av sine kommunale barnehager som en felles kommunal virksomhet/enhet. Barnehageloven inneholder ikke hjemmel for dispensasjon fra kravet om samarbeidsutvalg. Hvis allerede godkjente barnehager skal slås sammen må det søkes om ny godkjenning etter barnehageloven. Bare der flere tidligere godkjente barnehager får godkjenning som én ny barnehage vil kravet til samarbeidsutvalg kunne oppfylles med ett samarbeidsutvalg.

Samarbeidsutvalget har som oppgave å fremme samarbeidet mellom hjemmene og den enkelte barnehagen. Et tett samarbeid med barnas hjem er en vesentlig kvalitet ved en god barnehage. Formelle samarbeidsorganer sikrer foreldrene en reell innflytelse på barnehagens drift og er en viktig arena for brukermedvirkning. Intensjonen med et samarbeidsutvalg er derfor at utvalget skal ha mulighet til å ivareta foreldregruppens kontakt med barnehagen og sikre deres medvirkning. Bestemmelsen sikrer foreldrenes rett til medvirkning i tråd med FNs barnekonvensjon artikkel 5 om foreldrenes ansvar for oppdragelsen.

SPØRSMÅL NR. 417**Innlevert 7. desember 2011 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 15. desember 2011 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Hvordan ser statsråden for seg muligheten for å utvide unntaket i Forskrift om bustøtte fra Husbanken § 5 unntak for kommunalt disponerte utleigebustader som sier at ”Krava i § 4 punkt b) og c) kan fråvikast for kommunalt disponerte sosiale utleigebustader som er organiserte som bufellesskap eller liknande” til også og omfatte andre, for eksempel frivillige organisasjoner, som tilbyr utleiebosteder som er organisert som bofellesskap eller lignende?»

BEGRUNNELSE:

Wayback er en frivillig organisasjon som har til formål å få tidligere innsatte ut i et normalt liv. Organisasjonen finnes i flere byer. Det er tidligere innsatte selv som jobber i Wayback for å hjelpe andre i den første fasen etter at de er kommet ut fra fengselet. Undertegnede er kjent med at Wayback i Trondheim har skaffet seg et hus hvor de har noen rom til leie og forøvrig kontor, møteplass, stue, kjøkken. De har bevisst ikke ønsket å ha egen inngang og kjøkken fordi

det er viktig at beboerne i denne fasen er en del av det sosiale fellesskapet og omfattes av den sosiale kontroll og oppfølging gjennom at de spiser sammen med andre beboere, ansatte og frivillige, samt at de har felles inngang. Utleieenheten oppfylder dermed ikke kravene i forskrift om bustøtte § 4, punkt b) et selvstendig bosted med egen inngang og c) og eget bad, toalett og mulighet for matlaging.

Det må legges til at i denne fasen er det flere som ikke har inntekt. Hvis de heller ikke får bostøtte kan de ikke leie seg inn hos Wayback. De vil dermed ikke få den hjelpen de kunne ha fått i denne kritiske fasen.

Svar:

Waybacks prosjekt i Trondheim er et meget godt tiltak for å hjelpe tidligere innsatte i fengsler som ikke har egen bolig ved løslatelse, og som da har behov for et skjermet botilbud. Husbanken har støttet prosjektet med 300 000 kroner i sitt arbeid for å bekjempe bostedsløshet.

Formålet med bostøtten er å sikre dem som har lave inntekter en egnet bolig. Hva som blir ansett som en egnet bolig avspeiles i kravene til boligen. Av disse kravene framgår det at i hovedregelen skal boligen være godkjent av kommunen som bolig, ha egen inngang, eget bad og toalett og skal gi anledning til hvile og matlaging. Det innebærer at de som bor på hybler ikke kan få bostøtte. Heller ikke de som bor på institusjoner omfattet av sosialtjeneste- eller kommunaltjenesteloven kan få bostøtte.

Unntak fra boligkravene kan bli gitt for kommunalt disponerte sosiale utleieboliger organisert som bofellesskap. For slike spesielle botilbud kan enkelte krav til boligen fravikes etter en individuell vurdering. Det samme gjelder for botilbud drevet av frivillige institusjoner, så lenge kommunene har tildeingsrett til boenhetene.

Dersom det inngås et tettere samarbeid mellom Wayback og Trondheim kommune, kan det åpne muligheter for at beboerne kan få bostøtte.

SPØRSMÅL NR. 418

Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 21. desember 2011 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Mener justisministeren det foreligger juridisk hjemmel for at Gjenopptakelseskommisjonen kan gjenoppta behandlingen av en sak hvor det hverken foreligger begjæring eller hvor den dømte er død, og mener justisministeren at det innenfor gjeldende lov kan besluttes gjenopptakelse av behandlingen av en begjæring som allerede er ferdigbehandlet og saken avsluttet?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til spørsmål 356 og statsrådets svar. Svaret må bero på en misforståelse. Spøreren ber ikke statsråden uttale seg om Gjenopptakelseskommisjonens behandling av en konkret sak. Spørsmålet er relatert til hjemmelsgrunnlaget for Gjenopptakelseskommisjonens virksomhet. Gjenopptakelseskommisjonen er, som statsråden skriver, et uavhengig organ som ikke kan instrueres.

Det er imidlertid klart at Lovgiver har gitt strenge regler for rammene Gjenopptakelseskommisjonens arbeid skal utføres innenfor. Administrativt er kom-

misjonen plassert under justisdepartementets budsjettområde. At Gjenopptakelseskommisjonen er uavhengig kan ikke bety at den er avskåret fra kontroll i forhold til om den følger opp de rammer Stortinget har vedtatt, både prosessuelle og økonomiske rammer, uten at det innebærer noen fare for instruksjon av kommisjonen.

Som det fremgår av spørsmål 356 skal det en begjæring fra en av partene til for at en sak skal gjenopptas, med mindre den domfelte er død.

Justiskomiteen uttrykte dette også klart i sine merknader i innst.O. nr. 114 (2000-2001):

"Komiteen vil understreke at selve beslutningen om gjenopptagelse alltid må baseres på begjæring fra domfelte, med mindre kommisjonen beslutter gjenopptagelse i en sak der domfelte er en avdød person."

Svar:

Verken jeg eller Justisdepartementet har noen form for tilsynsmyndighet som innebærer at vi kan overprøve kommisjonens vurdering av hvilke saker de skal ta til behandling. Hvordan kommisjonen tol-

ker straffeprosessloven og forvaltningsloven i sin behandling av enkeltsaker er forhold som ligger i kjernen av kommisjonens uavhengige virksomhet.

Helt generelt kan jeg opplyse at det er et vilkår for gjenåpning av en sak at det foreligger en begjæ-

ring om gjenåpning fra en av partene (domfelte eller påtalemyndighetene), jf. straffeprosessloven § 389. Det kan gjøres unntak fra dette dersom domfelte er død, jf. straffeprosessloven § 394 annet ledd.

SPØRSMÅL NR. 419

Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 16. desember 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Hvilke tiltak er satt i gang for å sikre at barna får det tilsynet de har krav på, og hva vil statsråden gjøre for å sikre at de fosterforeldrene som skal ta seg av barna ikke utfører overgrep over for barna?»

BEGRUNNELSE:

Fra 2000 og frem til i dag har 52 barnevernsbarn blir utsatt for massive overgrep mens de skulle ha fått en trygg oppvekst under barnevernets beskyttelse. Tallene er bare toppen av et isfjell, mener førstestatsadvokat Bjørn K. Soknes, og mener barnevernmyndighetene ikke har en oversikt. Barnevernet har vist om overgrepssproblemene i mange tiår, sier direktør i barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Stortinget har på denne bakgrunn innført økt tilsyn i barnevernsinstitusjoner, likevel viser tall at alt for mange barn i dag ikke får det tilsynet de har krav på.

Svar:

Jeg vil innledningsvis si at jeg berøres dypt av historiene som har kommet frem i Adresseavisen nylig om overgrep mot barnevernsbarn. Når barn med tiltak fra barnevernet utsettes for overgrep fra personer de skal kunne ha tillit til, er det dypt tragisk og uakseptabelt. Jeg vil sørge for at alle overgrepssakene vil bli gjennomgått, slik at vi kan ta lærdom av det som har skjedd.

Et velfungerende tilsyn er nødvendig for at utsatte barns behov og rettssikkerhet ivaretas i barnevernet. Alle barn under 18 år som er plassert i fosterhjem skal ha tilsynsfører. Gjennom tilsynsførerordningen får det enkelte barn oppnevnt en person som får spesielt ansvar for å kontrollere at barnet får god omsorg i fosterhjemmet, og som kan bistå barnet dersom det oppstår problemer.

Gjennom fylkesmannens rapporteringer er jeg kjent med at en del fosterbarn ikke får oppnevnt til-

synsfører, og at antall tilsynsbesøk i henhold til loven i en del tilfeller ikke oppfylles. Jeg er også kjent med at forskning og brukerundersøkelser viser at tilsynsordningen ikke fungerer etter intensjonen. Jeg ser derfor et behov for at tilsyn med barn i fosterhjem styrkes.

I desember i fjor sendte departementet ut et brev til alle landets kommuner hvor vi presiserte deres lovpålagte oppgaver med å oppnevne tilsynsfører til barn i fosterhjem. I brevet understrekte departementet at alle barn i fosterhjem har krav på å få oppnevnt tilsynsfører, og at tilsynsføreren skal oppnevnes allerede ved godkjenningen av fosterhjemmet.

Fylkesmannen har også gjennom sitt tilsyn lagt vekt på om kommunen har oppnevnt tilstrekkelig antall tilsynsførere. Dokumentasjonen fra halvårsrapportene fra kommunene viser imidlertid at det ikke har vært noen bedringer på dette området det siste året. Fylkesmannsembetene vil fortsatt gjennom sitt tilsyn med kommunene ha fokus på bedring av tilsynet.

Departementet og Kommunenes Sentralforbund (KS) inngikk nylig en ny samarbeidsavtale om utvikling av barnevernsområdet. Avtalen gir et godt grunnlag for en nødvendig dialog om hvordan staten og kommunene i fellesskap kan styrke tilsynsførerordningen, både når det gjelder rekruttering av tilsynsførere og kvaliteten på tilsynet.

Det er jevnlig møter mellom politisk og administrativ ledelse i KS og BLD. Det er avtalt et slikt møte før jul. Der vil tilsynsførerordningen og hvordan den kan fungere bedre være tema.

En av grunnene til at jeg satte ned et Barnevernpanel og en arbeidsgruppe på fosterhjemsområdet, var behovet for å få innspill på hvordan tilsyn med barn i fosterhjem kan bedres. Både panelet og arbeidsgruppen foreslår at Helsetilsynet ved fylkesmannen overtar ansvaret for å føre tilsyn med barn i fosterhjem. Jeg vurderer nå denne anbefalingen. Re-

gjøringen vil i 2013 fremme en stortingsproposisjon med forslag til fremtidig organisering av barnevernet. Tilsyn med barn i fosterhjem vil være et tema i denne lovproposisjonen.

Storingsrepresentanten spør hva jeg vil gjøre for å hindre at fosterforeldre begår overgrep mot fosterbarn. Det er Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet som er ansvarlig for å rekruttere fosterforeldre. Ved valg av fosterforeldre stilles det både generelle krav og konkrete krav i forhold til det enkelte barn det er aktuelt å plassere. De generelle kravene gjelder alle fosterforeldre uavhengig av det enkelte barn som skal plasseres. Kravene som stilles er blant annet at fosterforeldre må ha særlig evne, tid og overskudd til å gi barn et trygt og godt hjem. Fosterforeldre må ha en stabil livssituasjon, alminnelig god helse og gode samarbeidsevner. De må også ha økonomi, bolig og sosialt nettverk som gir barn mulighet til livsutfoldelse.

Ved valg av fosterhjem til det enkelte barn skal barneverntjenesten legge avgjørende vekt på hensynet til barnets beste. Barneverntjenesten må vurdere om fosterforeldrene har de nødvendige forutsetninger til å ivareta det enkelte barns særlige behov, bl.a. sett i lys av barnets egenart, formålet med plasseringen, plasseringens forventede varighet og barnets behov for samvær og annen kontakt med familie. Fosterforeldre må videre ha god vandel og må kunne legge frem tilfredsstillende politiattest.

Jeg vil i den forbindelse nevne at barnevernlovens regler om politiattester ble endret 1. oktober i år. Endringene er begrunnet i å gi barn i barnevernet bedre beskyttelse mot overgrep eller alvorlig, skadelig innflytelse. Politiattestene som kreves er mer omfattende enn tidligere. I tillegg til anmerkninger knyttet til seksualforbrytelser mot barn (som allerede var omfattet), skal attestene omfatte seksualforbrytelser mot voksne, drap, narkotikaforbrytelser og grov volds- og rans kriminalitet. Det skal også kreves uttømmende og utvidet attest av fosterforeldre og foreldre i avlastningshjem.

Det er kommunen som har ansvaret for plasseringen av et barn i fosterhjem. Dette innebærer at barneverntjenesten i kommunen skal følge opp og føre kontroll med hvert enkelt barns situasjon i fosterhjemmet. Barneverntjenesten skal besøke fosterhjemmet så ofte som nødvendig, men minimum 4 ganger i året.

Barneverntjenesten har som nevnt også ansvar for å oppnevne en særskilt tilsynsfører til det enkelte

barn ved godkjenning av fosterhjemmet. Tilsyn er således en kontroll med fosterhjemmet som kommer i tillegg til den kontroll med hjemmet som barneverntjenesten selv skal utføre. Det er altså to instanser med forskjellige ståsteder som løpende vurderer hvorvidt barnet får tilfredsstillende omsorg.

Dersom det oppstår mistanke om overgrep mot barn i fosterhjem, er første prioritet å sikre barnet mot at det begås nye overgrep. Dette vil normalt bety at barnet straks flyttes ut av fosterhjemmet. Det er i de senere årene gitt ut en rekke veiledere og rundskriv som på ulike måter omhandler vold og seksuelle overgrep mot barn. Når det gjelder overgrep mot barn begått av barnets fosterforeldre, har Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet på oppdrag fra departementet gitt ut en egen veileder med rutiner for håndtering av slike saker. Rutinene retter seg både mot kommunale fosterhjem og statlige fosterhjem. Rutinene omhandler både der barnet er utsatt for overgrep fra noen i og utenfor fosterhjemmet.

Ved mistanke om vold og overgrep, vil det være avgjørende at barnevernet raskt avklarer forholdet til andre relevante myndigheter, herunder politi og helsevesen. Barnevernet har hovedansvar for barnets videre omsorgssituasjon, mens politiet har ansvar for etterforskning/strafforfølgning, samt for å sikre barnet.

Alle offentlig ansatte har en lovfestet plikt til å melde fra til den kommunale barneverntjenesten ved mistanke om at et barn er utsatt seksuelle overgrep eller andre former for mishandling. Alle, inkludert privatpersoner, har en lovfestet plikt til å forhindre visse alvorlige former for alvorlige straffbare handlinger. Vold og overgrep mot barn omfattes av denne avvergeplikten. Avvergeplikten kan ivaretas på flere måter – primært gjennom melding til barneverntjenesten og/eller gjennom anmeldelse til politiet.

Avslutningsvis vil jeg nevne at Regionalt ressursenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging, region sør (RVTS sør), har fått i oppdrag av Bufdir å utarbeide et kompetansehevingsprogram om fysiske, psykiske og seksuelle overgrep mot barn og unge i barneverninstitusjoner og fosterhjem. RVTS sør er i ferd med å ferdigstille kursmaterialet. Kompetanseprogrammets primære målgrupper er ledere og ansatte i barneverninstitusjoner og fosterhjemtjenester. I tillegg er det utarbeidet to alderstilpassede informasjonshefter om overgrep som skal formidles til barn og unge. RVTS sør vil komme med innspill til en implementeringsstrategi på nyåret.

SPØRSMÅL NR. 420**Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 15. desember 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for selvforsyningsgraden generelt og spesielt selvforsyningsgraden innen fisk og sjømat?»

BEGRUNNELSE:

Det har i løpet av 2011 vært satt fokus på selvforsyningsgraden i Norge på matvarer i forhold til matproduksjon.

Ifølge fiskeri- og havbruksnæringen og Statistisk Sentralbyrå viser tall at Norge eksporterer fisk og sjømat for nærmere 54 mrd kroner i året eller samlet eksportkvantum på i overkant av 2,7 millioner tonn, noe som tilsvarer om lag 38 millioner fiskemåltid daglig.

At Norge kan eksportere så mye innen en primærnæring skulle tilsi at vi var selvforsynt innen dette området.

Svar:

I Meld. St. 9 (2011–2012) Landbruks- og matpolitikken er selvforsyningsgrad omtalt i kap. 4.3.3.3 (s. 90–91). Begrepet "selvforsyningsgrad" brukes for å beskrive den norskproduserte andelen av matvareforbruket i Norge for utvalgte varer. Beregningene av selvforsyningsgraden er hentet fra Helsedirektoratet sin årlige rapport: Utviklingen i norsk kosthold. Selvforsyningsgraden defineres her som andelen av enrosforbruket av matvarer (regnet på energibasis) som kommer fra norsk produksjon av mat. Selvforsy-

ningsgraden regnes ut fra den faktiske fordeling av forbruket på norske og importerte produkter i det enkelte år, og kan ikke overstige 100 prosent.

Ifølge disse tallene var selvforsyningsgraden for fisk 85 prosent i 2010. Dette fordi 15 prosent av forbruket vårt dekkes av import fra andre land. Selvforsyningsgraden etter ovenstående definisjon tar ikke hensyn til eksport, og gir dermed ikke et fullstendig bilde av mulighetene for å dekke matvarebehovet med innenlandsk produksjon. Begrepet tar utgangspunkt i dagens matvaner, og tar dermed ikke med i betraktningen at disse vil endres i en krisesituasjon.

I meldingen omtales også "dekningsgrad", som tar hensyn til eksport. Denne "lå" i 2009 på 76 prosent, særlig på grunn av den store eksporten av fisk".

Den totale produksjonen i norsk fiskeri- og havbruksnæringen var i 2010 på 3,7 mill tonn rund fisk (2,7 mill tonn villfanget fisk og 1 mill tonn oppdrettsfisk). Videre har Eksportutvalget for fisk (EFF) beregnet at det produseres 38 millioner måltider sjømat i Norge hver dag, året rundt. EFF sitt regnestykke er gjennomført med basis i 2,67 mill tonn eksportert sjømat og 0,11 mill tonn sjømatkonsum i Norge i 2010. Disse tallene er av ulike årsaker ikke sammenlignbare med produksjonstallet for rund fisk på 3,7 mill tonn som nevnt over. På grunnlag av EFF sitt regnestykke kan vi allikevel i teorien forsyne en befolkning på 133 millioner mennesker med fisk dersom det antas at hver person spiser 2 sjømatmåltider per uke.

SPØRSMÅL NR. 421**Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trædal****Besvart 16. desember 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for reell selvforsyningsgrad innen norsk matproduksjon, og hvor høy vil denne selvforsyningsgraden være om fisk og sjømat iberegnes?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge artikkel i Aftenposten 8. desember 2011 er Norges selvforsyningsgrad på under 40 pst. Ifølge artikkelen har Regjeringen som mål å opprettholde en selvforsyningsgrad på 50 pst. Ved beregning av selvforsyningsgrad er det kun matproduksjon fra landbruket som medregnes. Imidlertid viser tall fra fiske- og havbruksnæringen og Statistisk Sentralbyrå at Norge eksporterer fisk og sjømat for nærmere 54 mrd kroner i året eller samlet eksportkvantum på i overkant av 2,7 millioner tonn, noe som tilsvarer om lag 38 millioner fiskemåltid daglig.

Svar:

Selvforsyningsgraden er først og fremst et mål på hjemmemarkedsandelen for norsk matproduksjon, regnet på energibasis (i kalorier). Den viser altså hvor mye av kaloriene vi spiser som er produsert i Norge. Den kan dermed ikke overstige 100, selv om noe eksporteres. Markedsandelen på hjemmemarkedet kan jo også godt være under hundre, selv om vi i tillegg har eksport av varer.

Som det er vist i tabell 4.3 på side 91 i St.meld. nr. 9 (2011-2012) Landbruks- og matpolitikken, så har selvforsyningsgraden de siste årene ligget rundt

50 prosent. Det inkluderer fisk, og det er altså ikke bare matproduksjon fra landbruket som medregnes. Men, meldingen viser også selvforsyningsgrad for mat som er produsert i norsk jordbruk.

Selvforsyningsgraden er gjengitt slik den er publisert av Helsedirektoratet i en årrekke. Denne beregningen tar altså ikke hensyn til eksport. Den tar heller ikke hensyn til hvor innsatsfaktorene i matproduksjonen kommer fra, eller muligheter for tilpasninger i forbruk og etterspørsel, med sikte på å øke den i en gitt krisesituasjon. Den er derfor ikke noe godt mål på selvforsyningssevnen. I meldingens kapittel 4.3.3.3 omtales også dekningsgraden (som tar hensyn til eksport) og hjemmemarkedsandelen for matindustrien, målt i kroner.

Selvforsyningsgraden sier ikke noe om hvor innsatsfaktorene i produksjonen har sin opprinnelse. Mange innsatsfaktorer importeres, for eksempel maskiner og redskaper, plantevernmidler, råvarer til gjødsel og kraftfôr. Siden det er mye diskusjon om import av råvarer til kraftfôr, har vi i tabell 4.2 på side 90 i meldingen vist utviklingen i norskandelen for hovedbestanddelene i kraftfôret.

NILF, som gjør selvforsyningsberegningene for Helsedirektoratet, har i det siste gjort en alternativ beregning som viser selvforsyningsgrad i norsk jordbruk, produsert på norsk fôr. Det er denne beregningen det er vist til i artikkelen i Aftenposten 8. desember. Det er dette tallet som er under 40, men det inneholder også mer oppdaterte tall for 2010 enn det som ligger i meldingen. Disse tallene har imidlertid ikke Helsedirektoratet publisert ennå.

SPØRSMÅL NR. 422**Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 15. desember 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Som følge av EUs kapitaldirektiv har regjeringen opprettet en egen ordning på bekostning av Eksportfinans.

Vil direktivet påvirke andre norske bankers virksomhet, og har regjeringen i så fall sikret grep som vil sikre at norske bankers konkurransevne ikke svekkes som følge av direktivet?»

Svar:

I kjølvannet av finanskrisen i 2008 ble det satt i gang et omfattende internasjonalt arbeid for å styrke finansinstitusjoners soliditet. Som en del av dette arbeidet er regelverket for store engasjementer for kredittinstitusjoner skjerpet. Erfaringene fra finanskrisen tilsier at engasjementer med andre kredittinstitusjoner bør behandles på samme måte som engasje-

menter med andre typer motparter, fordi risikoen prinsipielt sett kan være lik, og for å unngå at svikt i soliditeten i en finansinstitusjon raskt kan spre seg til andre.

Virkingen av denne innstrammingen i regelverket – at kredittinstitusjoner må svare mer kapital for engasjementer med hverandre enn under tidligere regelverk – er tilsiktet. Norske myndigheter har støttet det internasjonale arbeidet for å stille strengere krav til finansinstitusjoners kapital, herunder de nye og strengere reglene om store engasjementer.

Vi har i Norge lagt stor vekt på god og tilstrekkelig soliditet i banker og andre finansinstitusjoner, blant annet gjennom kapitaldekningsreglene. Vi ser på god soliditet som en viktig konkurranseparameter og ikke som en konkurranseulempe.

SPØRSMÅL NR. 423**Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Jacob Nødseth****Besvart 15. desember 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden la kommunene beholde deler av selskapsskatten lokalt, og/eller gjennomføre andre tiltak som gjør det mer lønnsomt for kommunene å legge til rette for næringsutvikling?»

BEGRUNNELSE:

Den verdiskapingen som blir til i bedrifter i næringsvennlige kommuner bør også komme de samme kommunene direkte til gode i form av økte inntekter.

I dag er den eneste reelle muligheten for kommunene som ønsker å øke sine inntekter som en følge av verdiskapingen som skjer i lokale bedrifter, å innføre eiendomsskatt. Og når eiendomsskatten er innført, å øke denne. Eiendomsskatten er en ekstra byrde for bedriftene og virker i tillegg konkurransevridende mellom de kommunene som har og de som ikke har eiendomsskatt. Det er uheldig at dette er den eneste

reelle muligheten for kommunene å hente en gevinst av å satse på næringslivet.

En løsning som Høyre har pekt på er å la kommunene beholde en del av selskapsskatten lokalt. Dette fører ikke til et større skattetrykk for bedriftene, men kanskje et mer meningsfullt skattetrykk, fordi det kommer vertskommunen til gode.

En slik endring av selskapsskatten vil være et godt insitament for kommunene til å legge til rette for et nyskapende og ekspansivt næringsliv. Og dette uten at skattetrykket for bedriftene økes.

Svar:

Fra 2005 til 2008 fikk kommunene tilført en andel av selskapsskatten. Disse skatteinntektene ble tilført kommunene via rammeoverføringene. Fordelingen av selskapsskatt mellom kommuner var basert på en kommunevis fordeling av sysselsettingen i de foretakene skatten var utliknet.

Ordningen med å tilbakeføre en andel av selskapsskatten til kommunene ble avvirket i 2009. Kommunene ble kompensert ved at andre inntekter ble økt. Omleggingen må ses i sammenheng med at selskapsskatt har vesentlige svakheter som inntektsgrunnlag for kommunene. Blant annet svinger selskapsskatten kraftig med de økonomiske konjunktorene. Ved å gjøre selskapsskatten statlig og gi kommunene andre inntekter i stedet har kommunesektorens inntekter blitt mer forutsigbare. Det er en fordel i forhold til planlegging og drift av de viktige velferdstjenestene som kommunene har ansvaret for. På bakgrunn av kommunesektorens størrelse i norsk økonomi er stabilitet og forutsigbarhet også viktig for utviklingen i norsk økonomi. Videre er inntektene fra selskapsskatt ujevnt fordelt geografisk. Avviklingen

av kommunal selskapsskatt har dermed bidratt til en jevnere inntektsfordeling mellom kommunene.

Kommunene har i dag skatt på inntekt og formue fra personlig skattytere. Det gir kommunene økonomisk interesse av å legge til rette for sysselsetting og næringsutvikling lokalt. En god utvikling i det lokale næringslivet kan også ha gevinster ut over den direkte virkningen på kommuneøkonomien, som verdsettes lokalt.

Regjeringen har prioritert å styrke kommuneøkonomien kraftig. Samtidig har vi lagt vekt på at kommunene må ha stabile og forutsigbare inntekter. På denne måten har vi lagt til rette for en god og balansert utvikling i de viktige velferdstjenestene som kommunene leverer, som skole, helse og omsorg.

SPØRSMÅL NR. 424

Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Jacob Nødseth

Besvart 22. desember 2011 av olje- og energiminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

«Om lag en tredjedel av petroleumsaktiviteten på norsk kontinentalsokkel finner sted utenfor kysten av Sogn og Fjordane. Likevel skjer bare knappe tre prosent av den petroleumsrelaterte verdiskapingen på land i fylket.

Hva vil statsråden gjøre for å legge til rette for at mer av verdiskapingen på sokkelen skal gi ringvirkninger lokalt?»

BEGRUNNELSE:

Statoil legger til grunn at eventuell olje- og gassvirksomhet utenfor Lofoten og Vesterålen vil medføre at lokalsamfunnene får en betydelig del av arbeidsplassene knyttet til utvinningen. Den samme forutsetningen bør gjelde også i andre deler av landet.

Svar:

Olje- og gassvirksomheten i Norge har siden begynnelsen, for mer enn 40 år siden, skapt verdier for rundt 9000 milliarder kroner. Arbeidsplasser og ringvirkninger på land har blitt skapt. I følge Statistisk Sentralbyrå har om lag 65.000 personer i dag sin arbeidsplass direkte knyttet til eller relatert til olje- og gassnæringen. I tillegg kommer leveranser som er spesialtilpasset olje- og gassvirksomheten fra en rekke andre bedrifter. Over 200.000 arbeidsplasser i

Norge kan direkte eller indirekte knyttes til etterspørselen fra petroleumsvirksomheten på sokkelen. Letting, utbyggingen, drift og produksjon har ført til etablering av arbeidsplasser over hele landet. 421 av landets 430 kommuner har minst én innbygger sysselsatt i direkte tilknytning til petroleumsvirksomheten.

Det er et mål for regjeringens petroleumpolitikk å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv. Dette vil gi grunnlag for regionale ringvirkninger også framover ved at det skaper etterspørsel etter varer og tjenester som igjen gir muligheter for videreutvikling og etablering av lønnsomme, konkurransedyktige bedrifter og arbeidsplasser på fastlandet. Et viktig premiss for å oppnå gode ringvirkninger er at lokalt og regionalt næringsliv utnytter de kommersielle mulighetene som en utbygging i nærområdet gir. Det er viktig for regjeringen at verdien et prosjekt på sokkelen skaper også framover i stor grad tilfaller fellesskapet i form av skatter og avgifter slik at de finansierer vår velferd.

Det er i stor grad opp til lokale bedrifter og myndigheter og gjøre seg konkurransedyktig i forhold til de forretningsmuligheter etterspørselen fra petroleumsvirksomheten genererer. Operatørselskapene har en viktig rolle i det å legge til rette for at lokalt og regionalt næringsliv kan delta i konkurransen om å le-

vere varer og tjenester. Erfaringene fra norsk sokkel viser at store ringvirkninger er skapt, videre at nye større utbygginger gir betydelige ringvirkninger lokalt og regionalt. Regjeringens politikk på dette området er nærmere beskrevet i Meld St 28 (2010-2011), En næring for framtida – om petroleumsvirksomheten.

I meldingen presenteres også regjeringen andre tiltak for å opprettholde en slagkraftig petroleumsindustri i Norge over tid, herunder sikre norsk olje- og

gassindustri internasjonale markedsadgang, bidra til at norskbaserte virksomheter vinner kontrakter også utenfor Norge, sikre petroleumsforskningen gode vilkår og bidra til å styrke rekrutteringen til naturvitenskapelige og teknologiske fag slik at arbeidskraft til næringen kan sikres.

Gjennom denne politikken legger regjeringen til rette for å sikre langsiktige, lønnsomme arbeidsplasser knyttet til petroleumsvirksomheten over hele landet.

SPØRSMÅL NR. 425

Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 13. desember 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Det fremkommer nylig påstander på NRK om at data fra norske SvalSat blir brukt til etterretning og militære formål, blant annet i Libya-krigen.

Kan utenriksministeren redegjøre for om disse påstandene er riktige, og om aktiviteten i så fall er i tråd med Svalbardtraktaten?»

Svar:

Alle data nedlest til SvalSat går til kommersielle selskaper eller offentlige romfartsorganisasjoner. Dataene er tilgjengelige, enten fritt eller kommersielt. Ingen data leveres direkte til militære brukere, verken norske eller utenlandske. SvalSats virksomhet er underlagt konsesjonsplikt og kontroll av Post- og teletilsynet gjennom forskrift om etablering, drift og bruk av jordstasjon for satellitt. Alle søknader og vedtak om SvalSat er åpent tilgjengelige hos norske myndigheter.

Representanten Solhjell spør spesifikt om bruk av data fra SvalSat i Libya. Jeg er ikke kjent med at de påstander han refererer til medfører riktighet. Jeg har også registrert påstander i media om at data fra en konkret italiensk satellitt har vært benyttet i Libya. I dette konkrete tilfellet kan jeg opplyse at data fra den aktuelle satellitten ikke leses ned fra Svalbard. Når det gjelder hvorvidt andre data nedlest fra Svalbard kan ha vært benyttet i Libya så kjenner vi ikke til dette. Dette må sees i sammenheng med at store mengder data som leses ned på Svalbard gjøres allment tilgjengelig etter nedlesning. At data nedlest på Svalbard også kan ha en nytteverdi for militære brukere er i seg selv ikke problematisk i forhold til Svalbardtraktaten.

Norsk politikk har vært, og er, innrettet på en korrekt overholdelse av Svalbardtraktaten og en restriktiv praksis når det gjelder militær virksomhet på Svalbard.

SPØRSMÅL NR. 426**Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 15. desember 2011 av forsvarsminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

«Det vises til Meld. St. 7 (2011–2012) Melding til Stortinget om nordområdene - Visjon og virkemidler, samt til Stortingsflertallets vedtak i juni 2008 om nedleggelse av Olavsvern. Ubåtbasen Olavsvern i Tromsø ble nedlagt i 2009, men er ikke solgt, eller tatt i bruk til andre formål, og det er heller ikke tatt noen avgjørelser om videre bruk.

Hva tenker regjeringen rundt framtidens bruk av Olavsvern i Tromsø, sett i lys av nordområdesatsingen?»

BEGRUNNELSE:

Kristelig Folkeparti er enig med regjeringen i at Norges geopolitiske plassering og strategiske ressursinteresser gjør at vi står overfor økende utfordringer i våre nærområder. Derfor etterlyste KrF i forbindelse med behandlingen av regjeringens forslag om å legge ned Olavsvern ytterligere vurderinger rundt konsekvensene av en nedleggelse når det gjelder behov for støtte fra NATO og den samfunnsmessige beredskap generelt. KrF ga uttrykk for at det å hevde økt strategisk betydning og tilstedeværelse i nordområdene og samtidig legge ned Olavsvern som base for Sjøforsvaret var svært vanskelig å forstå. Sett i lys av den videre utviklingen i nordområdene, vil det være interessant å høre regjeringens syn på den videre bruk av Olavsvern.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 9. desember 2011 med spørsmål fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten om fremtidig bruk av Olavsvern i Tromsø, sett i lys av regjeringens nordområdesatsing.

Forsvarsdepartementet anser det positivt dersom Olavsvern kan benyttes til annen verdiskapende aktivitet for å styrke den videre utviklingen i nord. Avhendingen av Olavsvern gjennomføres i samsvar med instruks om avhending av statlig eiendom m.v. (Avhendingsinstruksen) som innebærer at det før avhending finner sted, skal avklares om det foreligger andre statlige behov for eiendommen. I forkant av avhendingsprosessen har det i samarbeid med aktuelle departementer vært gjennomført et arbeid for å kartlegge hvorvidt andre statlige etater ville kunne utnytte arealene på Olavsvern med sikte på å oppnå driftsmessig synergi av å samlokalisere ulike virksomheter. Dette arbeidet førte ikke frem.

Fylkeskommuner og kommuner er, ved avhending av statlig eiendom som forvaltes av forsvarssektoren, gitt forkjøpsrett til verditakst, basert på markedspris. Forsvarsbygg (FB) har lang erfaring i å håndtere denne type saker og gjennomfører nå avhendingsprosessen i nært samarbeid med Tromsø kommune. Kommunen vil opprette en prosjektgruppe som skal utrede organisasjons- og finansieringsmodeller og identifisere mulige samarbeidspartnere med sikte på et offentlig-privat samarbeid omkring overtakelse av Olavsvern. FB og Tromsø kommune vil i fellesskap søke kommer frem til en tidsfrist for eventuelt å utløse kommunal forkjøpsrett knyttet til salget av Olavsvern.

Dersom forkjøpsretten ikke blir benyttet, vil eiendommen bli avhendet i det åpne marked. Det vil i så fall være opp til ny eier å realisere eiendommens potensial. Den pågående prosessen og gjeldende regelverk på dette området bør kunne sikre at Olavsvern uansett blir ivaretatt på en god måte, også til beste for lokalsamfunnet.

SPØRSMÅL NR. 427**Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 16. desember 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hva vil finansministeren gjøre for å hindre hvitvasking av penger gjennom pengeoverføringer i internasjonale betalingsforetak?»

BEGRUNNELSE:

TV2 hadde i nyhetene 7. desember en reportasje som avdekker problemstillinger knyttet til hvitvasking av penger gjennom pengeoverføringer i betalingsforetak som Forex og Western Union. Det er belyst at kriminelle bruker pengeoverføringssystemer hvor de kan hindre at man kan spore hvem som gir penger inn og hvem som tar ut penger, og hvor sporbarheten for politiet blir svært vanskelig. Årsaken er at disse systemene legger til rette for at raskt kan sende penger, for så å ta dem ut minutter etter, hvor som helst i verden. Dersom en også benytter falsk ID, vil det være nærmest umulig for politiet å følge pengestrømmen videre, i motsetning til transaksjoner som skjer elektronisk. Det er strammet kraftig inn på regelverket for norske banker på dette området de siste ti årene, og kontrollen og rapporteringen av mistenkelige pengeoverføringer er skjerpet. Hvitvaskingsloven ble også vedtatt nettopp for å forebygge og avdekke transaksjoner med tilknytning til straffbare handlinger og terrorhandling. Likevel avdekker reportasjen at det fortsatt problemstillinger knyttet til dette. Det er alvorlig og må belyses ytterligere.

Svar:

1. juli 2010 ble EØS-regler som svarer til EUs betalingstjenestedirektiv gjennomført i norsk rett. Muligheten til å sende penger hjem til andre land med mindre utviklede banksystemer er svært viktig for mange, og med gjennomføringen av EU regelverket sørget vi for at ulovlige pengeoverføringer til utlandet nå kom inn i lovlige former, og at virksomheten ble brakt inn under tilsyn og kontroll.

En del som driver pengeoverføringstjenester i Norge har valgt å søke tillatelse hos Finanstilsynet som betalingsforetak. Betalingsforetak som får sin godkjenning av Finanstilsynet er også underlagt Finanstilsynets tilsyn og kontroll. Regelverket i EU åpner imidlertid også for at betalingsforetak som er registrert i andre land EØS-land kan operere med agenter i andre land enn der hovedforetaket er etablert. Som det har kommet frem i TV2s nyhetssaker er det hjemlandet som i hovedsak skal følge opp disse agentene, og norske tilsynsmyndigheter har begren-

sette muligheter til på egen hånd å følge opp brudd på for eksempel hvitvaskingsregler. Betalingstjenestedirektivet forutsetter et visst samarbeid mellom tilsynsmyndighetene i foretakets hjemland og i vertslandet.

Det er viktig at en i disse sakene skiller mellom aktører som har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive betalingstjenester og agenter av utenlandske foretak som driver betalingstjenester. Foretak med konsesjon fra Finanstilsynet er under direkte tilsyn fra Finanstilsynet, også når det gjelder etterlevelse av hvitvaskingsregelverk. Kjennskap til hvitvaskingsregelverket er et krav for at foretakene får tillatelse. Dette praktiserer Finanstilsynet strengt. Dersom foretaket er registrert i Norge, og foretaket eller det norske foretakets agenter, ikke følger hvitvaskingsregelverket, vil Finanstilsynet som en reaksjon kunne frata foretaket tillatelsen.

Agentene for utenlandske betalingsforetak, for eksempel agenter av «Euronet Payment Services» («Ria»), er underlagt tilsyn fra hjemlandsmyndigheten. Finanstilsynet har etter EU-regelverket ingen sanksjonskompetanse overfor disse agentene, da agentnettet er underlagt hjemlandets konsesjons- og tilsynsmyndighet. Det er dermed viktig at Finanstilsynet har et godt samarbeid med tilsynsmyndighetene i andre europeiske land, slik at brudd på regelverket blir rapportert til rette tilsynsmyndigheter. Dette er også en problemstilling som Finanstilsynet følger opp tett.

Stortingsrepresentant Micaelsen nevner i sin begrunnelse for spørsmålet også FOREX som et eksempel på et betalingsforetak. FOREX er en svensk bank som opererer gjennom filial i Norge. FOREX i Norge er direkte underlagt norsk hvitvaskingsregelverk, og er under tilsyn av Finanstilsynet.

Jeg finner grunn til å understreke at det er betalingsforetakene som har ansvaret for at alle som utfører pengeoverføringer, enten det er foretaket selv eller dets agenter, følger hvitvaskingsreglene. Agentene kan også bli strafferettslig ansvarlig dersom de bryter straffelovens bestemmelse om hvitvasking (§ 317) ved å yte bistand for å sikre utbytte fra straffbar handling. Også det å uaktsomt yte bistand til hvitvasking av penger kan straffes.

Problemstillingen med agenter av utenlandske foretak som opererer i et EØS-land og som ikke etterlever for eksempel hvitvaskingsregelverket, er en kjent problemstilling i EU. EU arbeider for tiden med å revidere hvitvaskingsregelverket og regelverket

som gjelder betalingsforetak. Norske myndigheter er med i de relevante foraene i EU, og regjeringen støtter, og vil være en pådriver for, at problemstillingen knyttet til tilsyn og kontroll med agenter vil bli tatt opp til behandling i dette revisjonsarbeidet. I påvente av eventuelle nye EU-regler arbeider også Finanstilsynet for å forbedre tilsynssamarbeidet med enkeltland, eksempelvis Irland. Betalingstjenestedirektivet

art. 25 nr. 3 åpner for at hjemlandsmyndigheten kan delegere til vertsland å utføre stedlig tilsyn hos agenter av utenlandske betalingsforetak. En slik ordning, der Finanstilsynet påtar seg å foreta stedlig tilsyn for hjemlandsmyndigheten, vil reise ressurs spørsmål. Finansdepartementet vil sammen med Finanstilsynet vurdere hvordan utfordringene stortingsrepresentant Micaelsen beskriver best kan løses.

SPØRSMÅL NR. 428

Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 16. desember 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Kan miljøvernministeren bekrefte at alle relevante påvirkninger for akvakultur skal belyses i de nye forvaltningsplanene for vannregionene i Norge?»

BEGRUNNELSE:

I de første forvaltningsplanene for vassregionene i Norge (EUs – vanddirektiv) som ble utarbeidet (2009-2010) var ikke relevante påvirkninger av rømt fisk og lakselus tatt med i karakteriseringen av kystvann. I de nye forvaltningsplanene som nå skal utarbeides skal lakselus og rømt fisk være med i karakteriseringen jf. Kongelige resolusjon 11.06.2010 - Forvaltningsplan for vassregion Møre og Romsdal og forvaltningsplan Sogn og Fjordane.

I denne resolusjonen står det følgende:

”Når det gjeld tiltak mot påverknader fra akvakultur vert regjeringa sin Strategi for en miljømessig bærekraftig havbruksnæring lagt til grunn. Strategien skal i denne samanheng vere ei nasjonal retningslinje

for den regionale planlegginga. I strategien er særleg rømming, utslipp av næringssaltat og fiskesjukdommar, under dette lakselus, vektlagt som dei viktigaste miljøutfordringane i dag og i den næraste framtid. Mål og tiltak på disse områda er derfor særleg relevante for utarbeiding av dei neste forvaltningsplanane. Det følger av vassforskrifta at fiskeristyresmaktene har ansvaret for utgreiing av forslag til tiltak samt premissa for fastsetting av miljømål.”

Svar:

Jeg kan bekrefte at alle påvirkninger, inkludert biologiske, skal avveies og inkluderes i karakteriseringen som en del av arbeidet med de nye forvaltningsplanene etter vannforskriften. Dette vil innebære en del endringer i håndteringen av akvakultur i forhold til forrige planperiode. Regjeringens strategi for en miljømessig bærekraftig havbruksnæring, som omhandler alle relevante påvirkninger fra akvakultur, skal ligge til grunn for tiltak mot påvirkninger fra akvakultur. Strategien skal i denne sammenhengen være en nasjonal retningslinje for den regionale planleggingen.

SPØRSMÅL NR. 429**Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 21. desember 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Rv 2 skal bli firefeltsvei på strekningen Kløfta - Kongsvinger, og det har vært mye debatt i Nes kommune knyttet til trasévalg på parsellen Nybakk-Herbergåsen.

Hvor langt har Statens vegvesens planlegging av denne strekningen kommet, og hvilke forsinkelser vil en eventuell omkamp om trasévalg kunne gi?»

Svar:

For de gjenstående strekningene, Slomarka-Herbergåsen i Sør-Odal og Nes kommuner og Herbergåsen-Nybakk i Nes og Ullensaker kommuner, foreligger det vedtatte kommunedelplaner, og det planlegges oppstart på reguleringsplanarbeidene i løpet av våren 2012. En eventuell ny vurdering av trasévalg i Nes kommune vil sannsynligvis medføre behov for ny kommunedelplanprosess med tilhørende konsekvensutredninger både i Nes og i nabokommunene Ullensaker og Sør-Odal. En slik prosess vil bety minst to års utsettelse av oppstart på arbeidet med reguleringsplan.

SPØRSMÅL NR. 430**Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 16. desember 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Private NOR-WAY Bussekspress gir honnørrabatt til personer som har fylt 67 år, mottar uførepensjon i folketrygden, er blinde eller er ektefelle/samboer med og reiser sammen med person som har rett til honnørbillett. Statseide Nettbuss har på TIMEk-spressen et rabattsystem som hovedsakelig er knyttet til alder, slik at blant annet uføretrygdede faller utenfor.

Hva er statsrådets syn på rabattordninger knyttet til pensjonister og uføre, og vil statsråden ta initiativ for å få gjeninnført rabattordningen for uføre?»

BEGRUNNELSE:

De ulike kollektivrabattene varierer fra sted til sted i landet. For eksempel gir Oslos kollektivselskap Ruter rabatt til alle under 20 år, mens Skyss i Bergen regner dem over 16 år som voksne. I tillegg ser vi at en del busselskaper, deriblant det statlig eide selskapet Timeekspressen nå har fjernet rabattordningen som de i mange år har hatt for uføre.

Svar:

Jeg ønsker å tilrettelegge for at flest mulig får anledning til å reise kollektivt, og stimulerer derfor grupper med svak kjøpekraft til dette. De landsomfattende sosiale rabattordningene gjelder som hovedregel på transportmidler med offentlig støtte. Ordningene omfatter honnørrabatt inkl. uføre, barnerabatt, rabatt for militære- og sivile tjenestepiktige og skole- og studentrabatt. I tillegg har fylkeskommunene ansvar for å gi et tilbud om ungdomskort, noe som gir rett til et ubegrenset antall reiser innen et fylke, normalt for en måned. For ruter uten offentlig støtte vil det være opp til det enkelte selskap å vurdere hvilke rabattordninger selskapene velger å tilby. Dette kan føre til at rabatttilbudet på ruter uten offentlig støtte vil variere. Jeg vil likevel understreke det samfunnsansvaret alle aktørene har for at flest mulig kan reise kollektivt.

SPØRSMÅL NR. 431**Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 15. desember 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Mener finansministeren at det amerikanske selskapet Wal-Mart Stores Inc. er mer uetisk enn det kinesiske selskapet PetroChina Co. Ltd., eller har finansdepartementet kommet på bedre tanker og nå vil tillate Statens pensjonsfond utland å investere i amerikanske Wal-Mart?»

BEGRUNNELSE:

Finansdepartementet har besluttet å ikke følge Etikkrådets tilrådning om å utelukke PetroChina fra Statens pensjonsfond utland sitt investeringsunivers.

PetroChina er et datterselskap av China National Corporation (CNPC). CNPC er 100 % statseid, og eier 87 % av PetroChina.

Begrunnelsen til Etikkrådet var at det er uakseptabel risiko for medvirkning til pågående og fremtidige menneskerettighetsbrudd i Burma (Myanmar). Dette p.g.a. et annet datterselskap av morselskapet (og statlige) CNPC, Southeast Asia Crude Pipeline Company, foretar utbygging av rørledninger i bl.a. samarbeid med det statlige, burmesiske Myanmar Oil and Gas Enterprise (MOGE).

Likevel er det med undring at finansdepartementet på tydeligvis denne måten forskjellsbehandler selskaper. Med tanke på at finansdepartementet tidligere har utelukkert Wal-Mart fra Statens pensjonsfond utland. Basert på tilsvarende tilrådninger fra Etikkrådet.

Da var også begrunnelsen til Etikkrådet brudd på menneskerettigheter og arbeidsrettigheter. Rådets vurderinger omfattet Wal-Marts virksomheter i USA og Canada, samt til Wal-Marts leverandører i Nicaragua, El Salvador, Honduras, Lesotho, Kenya, Uganda, Namibia, Malawi, Madagaskar, Swaziland, Indonesia og Kina.

Da finansdepartementet den gang besluttet å utelukke Wal-Mart, var man i kontakt med Norges Bank om mulighetene for bruk av eierskapsutøvelse som virkemiddel overfor Wal-Mart. Norges Bank skrev da bl.a. til Finansdepartementet at de gjerne ville drive eierskapsutøvelse overfor Wal-Mart, og at bankens eierskapsutøvelse "kan være med på påvirke Wal-Mart i positiv retning, og samtidig få kommunisert viktige etiske hensyn og prinsipper ikke bare til Wal-Mart, men også til andre selskaper med lignende

virksomhet, så vel som andre investorer." I brevet står det også at det i dag

"...finner sted prosesser i forhold til etiske og sosiale forhold i Wal-Mart, og at Norges Bank vil kunne ta del i flere av disse prosessene."

Svar:

Departementet gjør en konkret vurdering av hver tilrådning fra Etikkrådet. Når et selskap utelukkes fra investeringsuniverset er det fordi departementet slutter seg til Etikkrådets vurdering av at selskapets virksomhet er i strid med kriteriene i retningslinjer for observasjon og utelukkelse fra Statens pensjonsfond utlands investeringsunivers, slik tilfellet var med Wal-Mart.

Det er viktige prinsipielle forskjeller mellom de to sakene om Wal-Mart og PetroChina. I Wal-Mart-saken var grunnlaget for utelukkelsen forhold som fant sted i selskapet som SPU var eier i og i dette selskapets leverandørkjede. I PetroChina-saken var forholdene som dannet grunnlag for tilrådingen om utelukkelse ikke knyttet til selskapet der SPU eier andeler, men et annet datterselskap av PetroChinas morselskap.

Departementets utgangspunkt for vurderingen av om et selskap kan sies å medvirke til grovt uetiske handlinger eller unnlater i retningslinjenes forstand er hvorvidt selskapet selv eller gjennom kontrollerende posisjoner, er involvert i den uetiske virksomheten. Dette betyr at morselskaper normalt vil anses ansvarlige for hva datterselskaper gjør, mens datterselskaper normalt ikke vil anses ansvarlige for hva morselskaper gjør. I brev av 7. desember til Etikkrådet har departementet uttalt at det ved praktiseringen av de etiske retningslinjene må legges en høy terskel til grunn for å identifisere et datterselskap med handlinger foretatt av morselskapet. Vurderingen må foretas konkret i det enkelte tilfellet. I dette tilfellet fant ikke departementet at PetroChinas tilknytning til CNPC er av en slik art at de to selskapene i praksis bør vurderes som ett.

Slik jeg ser det er det ikke grunnlag for å trekke slike sammenligninger mellom de to sakene som representanten Rytman synes å gjøre i begrunnelsen for sitt spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 432**Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Robert Eriksson****Besvart 14. desember 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Nav krever tilbakebetalt pensjon etter en avdød pensjonist fordi pensjonen ble utbetalt også måneden etter at vedkommende gikk bort. Dødsfallet inntraff i slutten av måneden. Det er gått tre måneder siden boet ba om opplysninger om hva som skulle tilbakebetales, hvor mye som var utbetalt i året, hvor meget som var trukket i skatt og hvor mye som er trukket som betaling for sykehjemsplass. Skatteetaten krever en komplett oversikt innen 28. desember.

Kan statsråden akseptere mer enn 3 måneders ventetid i en slik sak?»

BEGRUNNELSE:

Boet finner det vanskelig å akseptere at det skal ta mer enn 3 måneder å få tilsendt oppgave over hvor meget Nav vil kreve tilbakebetalt. Boet må være ferdig oppgjort før 28. desember slik Skatteetaten krever. For å kunne tilfredsstille kravet er boet avhengig av medvirkning fra Navs side. Boet har besvart den henvendelsen de fikk fra Nav om tilbakebetaling og er klar til å foreta utbetalingen. Det kan de først gjøre

når de får vite hvor stort kravet er. Boet vil nå holde Nav ansvarlig for å få utført forhåndsligningen og arveoppgjøret i tide og for de kostnader dette medfører.

Svar:

Saken som representanten Eriksson tar opp i sitt spørsmål, er ikke identifisert. Det er derfor vanskelig for meg å kommentere dette tilfellet spesielt. Mitt svar vil derfor være av generell karakter.

I departementets styring av Arbeids- og velferdsdirektoratet legges det vekt på at saksbehandlingen i Arbeids- og velferdsetaten skal være rask, og den skal være korrekt. Direktoratet har informert meg om at en saksbehandlingstid på tre måneder i saker som representanten Eriksson spør om, ikke er vanlig. På generelt grunnlag vil jeg tilføye at en så lang saksbehandlingstid heller ikke er akseptabel, men jeg må ta et forbehold om at det kan være sider i denne saken som kan forklare at saksbehandlingstiden er blitt lenger enn normalt. Det skyldes at også slike saker kan være kompliserte, og det kan derfor ta tid å behandle dem.

SPØRSMÅL NR. 433**Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 15. desember 2011 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Vil statsråden bidra til å sikre et finansieringsgrunnlag for å vise utstillingen "Afghanistan: Landet med den gjemte historien" i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til skriftlig spørsmål nr. 1629 (2010-2011) fra Trine Skei Grande til utenriksministeren vedr. bidrag fra regjeringen til at museumsutstillingen "Afghanistan: Crossroads of the Ancient World" kan vises i Norge. I sitt svar understreket utenriksministeren at han generelt sett er "enig i at det ville være interessant om en slik utstilling fra Afghanistan kunne gjøres tilgjengelig for et norsk

publikum – som et supplement til det bildet nordmenn har av landet", at "[d]ersom det kommer en konkret søknad om midler til å få utstillingen til Norge, vil dette måtte vurderes på vanlig måte", og videre at "[n]år det gjelder spørsmål som statsgaranti og en eventuell ekstrabevilgning til NTNU, må dette i så fall legges frem for Norsk Kulturråd og Kunnskapsdepartementet."

Relevante avtaler for å kunne vise utstillingen i Norge er nå klar for å signeres i Kabul 17. desember, men finansieringsgrunnlaget er etter det undertegnede erfarer fortsatt uklart – til tross for positive signaler fra Kunnskapsdepartementet, Kulturdepartementet og Utenriksdepartementet.

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen der det blir spurt om jeg vil bidra til å sikre et finansieringsgrunnlag for å vise utstillingen "Afghanistan: Landet med den gjemte historien" i Norge?

Jeg er kjent med utstillingen som har vært vist i både London og Stockholm, og er enig i at det vil være interessant om denne utstillingen også hadde kunne vært vist i Norge for å gi nordmenn et utfyllende bilde av Afghanistan. Jeg er også kjent med at NTNU har hatt dialog med afghanske myndigheter for å få utstillingen til Norge.

Når det gjelder finansieringsspørsmålet, er det slik at Kunnskapsdepartementet rammefinansierer universitetene og høyskolene. Det innebærer at det er opp til det enkelte universitet eller høyskole å prioritere bruk av ressursene sine, for på best mulig måte å nå de målene som departementet setter og for å løse samfunnsoppdraget.

På bakgrunn av dette blir det dessverre vanskelig for meg å imøtekomme en forespørsel om ekstra finansiering fra Kunnskapsdepartementet til utstillingen. Dersom NTNU har behov for ytterligere midler for å bringe utstillingen til Norge, må disse i så fall hentes fra eksterne kilder.

SPØRSMÅL NR. 434

Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 16. desember 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«I forbindelse med kommende rullering av NTP skal det utarbeides ny oversikt over vedlikeholdssituasjonen og vedlikeholdsetterslepet på veinettet. Det er viktig at en slik kartlegging gjøres etter klart definerte kriterier som tar hensyn til veibrukernes krav og forventinger, at kartleggingen foretas av nøytral instans og ikke av Statens vegvesen og at kartleggingen omfatter alle 3 kategorier veier; riksveier, fylkeskommunale veier og kommunale veier.

Vil statsråden sørge for at disse premissene legges til grunn for oversikten?»

Svar:

Som en del av arbeidet med NTP 2014–2023 gjennomfører Statens vegvesen en kartlegging av hva som vil kreves for å fjerne forfallet (vedlikeholdsetterslepet) på riksvegnettet og forfall knyttet til tunneler og bru/ferjekai på fylkesvegnettet. Dette materialet vil inngå som grunnlag for Statens vegvesens planforslag som skal være ferdig i februar 2012. Kartleggingen tar utgangspunkt i kravene til vedlikeholdsstandard som er definert i Standard for drift og vedlikehold (håndbok 111), hvor forfall defineres som det som ikke oppfyller disse kravene. På opp-

drag direkte fra fylkeskommunen gjennomfører Statens vegvesen mer omfattende kartlegging av forfallet på fylkesveger i mange fylker.

Kartleggingen av forfallet baserer seg på et omfattende arbeid som har involvert alle regionvegkontorene i Statens vegvesen, med den betydelige fagkompetanse og kunnskap om vegnettet som de innehar. Kostnadsoverslagene for å fjerne forfallet er basert på bruk av beste tilgjengelige kunnskap om tilstand, aktuelle konkrete tiltaksstrategier og kostnader. De konkrete vurderingene er knyttet til den enkelte riksveg- rute og type vegobjekt. At vedlikeholdsetterslepet nå blir stedfestet er en viktig forbedring i forhold til tidligere beregninger av vedlikeholdsetterslepet der det kun var estimert på vegnettsnivå.

Statens vegvesen gjennomfører også analyser av hvor store midler som er nødvendig å avsette til drift og vedlikehold av riksvegnettet i planperioden (2014–2023) for å kunne overholde kravene i Standard for drift og vedlikehold. Dette arbeidet kvalitetssikres av eksterne konsulenter (Det Norske Veritas m. fl.).

Statens vegvesen foretar ingen kartlegging av behovet for vedlikehold eller forfallet på det kommunale vegnettet.

SPØRSMÅL NR. 435**Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 21. desember 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Jeg viser til svar på spm. nr. 308 om E-16 forbi Oppheim i Voss kommune i Hordaland. Planlagt tiltak er kort tunnel som beboere og grunneiere i området oppfatter øker trafikk- og miljøbelastningene på Oppheim.

Hva er ekstrakostnadene ved lang tunnel, hvem har tatt beslutning om kort tunnel, og hvilken utsettelse vil evt. endret beslutning om valg av lang tunnel medføre?»

Svar:

Statens vegvesens anbefaling til Voss kommune var kort tunnel på strekningen mellom Humlabrekke og Oppheim. Kommunestyret i Voss kommune vedtok denne løsningen.

En lang tunnel må få en annen trasé enn kort tunnel for å sikre at denne kan bygges i fjell. Dersom tunnelen skulle gått under Oppheim, ville tunnelen blitt forlenget med 3-5 km pga. stigningen østover. Tilsvarende forlengelse ville blitt ca. 2 km dersom tunnelen i stedet hadde gått nordover. Eksakt trasé for lengre tunnel kan ikke avgjøres på dette stadiet, men merkostnadene ved å bygge en 2-5 km lengre tunnel er anslått til 250-500 mill. kr. Statens vegvesens anbefaling er basert på at kort tunnel og lokale tiltak som skjerner nærmiljøet på Oppheim, er den beste løsningen ut fra en samlet vurdering av kostnader og nytte.

En eventuell forlengelse av tunnelen krever ny kommunedelplanprosess, og det tar vanligvis minimum 2 år.

SPØRSMÅL NR. 436**Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 15. desember 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«I forbindelse med Statskog SF sine planer for arronderingssalg av ca. 500 000 dekar skog, kan statsråden redegjøre for hvorfor det skal ta så lang tid for å få avhendet skogeiendommer som skal selges i henhold til vedtatte planer, og om ikke landets ulike regioner kan iverksette salgsprosesser samtidig uavhengig av hverandre?»

BEGRUNNELSE:

I Bondebladet 8. september 2011 signaliserte Statskog SF salgsstart for 500 000 dekar skog over hele landet.

Nationen 29. oktober 2010 hadde en oversikt over Statskog SF sine eiendommer i Sør-Trøndelag og på Østlandet.

Ifølge Nationen forvalter Statskog SF nærmere 5 millioner dekar produktiv skog etter oppkjøpet av Borregaard skoger høsten 2010.

Ifølge Statskog SF sine egne nettsider er det i første salgsrunde gjennomført salg av 50 699 dekar.

Det vises til statsrådets svar på spørsmål, dokument 15:34 (2011-2012) hvor en legger opp til at salget av eiendommer på Sørlandet, Vestlandet, Nordland og Troms gjennomføres innen 2014, mens salget på Østlandet og i Midt-Norge gjennomføres innen 2017.

Svar:

Jeg registrerer at representanten Bredvold er utålmodig med hensyn til Statskogs arronderingssalg, ettersom han på nytt spør om hvorfor det tar så lang tid å få avhendet skogeiendommer i henhold til vedtatte planer.

I henhold til kriteriene og opplegget for Statskog SFs arronderingssalg som ble vedtatt i ekstraordinært foretaksmøte i Statskog SF 27. mai i år, skal det selges eiendommer over hele landet etter kriterier og en tidsplan som gjør det mulig å effektivisere Statskog SFs

skogsdrift og bidra til å styrke foretakets økonomi.

Salget startet i september 2011, og det er allerede solgt eiendommer i Vest-Agder, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Buskerud, Oppland, Møre og Romsdal, Nordland og Troms. Det ligger for tiden en eiendom ute for salg i Sør-Trøndelag. Det vil bli lagt ut nye eiendommer for salg i mai og september 2012. Statskog har valgt å legge ut eiendommene for salg på tidspunkter der det er mulig for kjøpere å befare eiendommene på barmark. I 2012 vil det også bli lagt ut eiendommer for salg i Hedmark.

Det er knyttet et omfattende arbeid til gjennomføringen av salget, både med hensyn til utvelgelse, taksering, avklaring av rettigheter m.m. Dette, og kravet til at Statskog skal søke å oppnå høyest mulig pris for eiendommene, gjør at salget nødvendigvis

må strekke seg over flere år. Det er Statskog som har ansvaret for gjennomføringen innenfor de rammene som er gitt gjennom kriteriene og opplegget for arronderingssalget.

I foretaksmøtets vedtak er det lagt opp til at salget av eiendommer på Sørlandet, Vestlandet, Nordland og Troms gjennomføres innen 2014, mens salget på Østlandet og i Midt-Norge gjennomføres innen 2017. Salget i de ulike regionene skjer uavhengig av hverandre.

Det er omfanget av salget på Østlandet og i Midt-Norge som gjør at salget vil ta lengst tid i disse områdene. Vurderingene av hva som gir arronderingsmessige fordeler for Statskog SF tar også lenger tid i Hedmark enn i de øvrige fylkene.

SPØRSMÅL NR. 437

Innlevert 8. desember 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 19. desember 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for om det opereres med to ulike aldersgrenser for yrkesmessig kjøring med henholdsvis turbuss og rutebuss, og vil det i nærmeste fremtid skje en endring i alderskravet i forhold til dagens regelverk?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Statens vegvesen sitt høringsutkast for implementering av tredje førerkortdirektiv (2006/126/EF) i norsk rett, fremkommer det et aldersskille for yrkesmessig kjøring i henhold til Forskrift 16. april 2008 nr. 362 om grunnutdanning og etterutdanning for yrkessjåfører (yrkessjåførforskriften) for buss klasse D for henholdsvis de som gjennomfører komprimert grunnutdanning (140 timer) med en aldersgrense på 23 år og for de som gjennomfører en fullstendig grunnutdanning (280 timer) med en aldersgrense på 21 år.

Bussnæringen i Norge har blant annet utfordringer knyttet til nyrekruttering og ulike krav til aldersgrense ut i fra utdanning gir ikke de nødvendige forutsigbare rammer næringen etterspør.

Ifølge høringsutkastet er direktivet planlagt iverksatt 19. januar 2013.

Svar:

Alderskravet for å kjøre tur- eller rutebuss (klasse D) er i dag 21 år. Det er en forutsetning etter yrkessjåførforskriften at vedkommende har gjennomført en grunnutdanning med en varighet på minst 280 timer. Dersom sjåføren har fylt 23 år er det tilstrekkelig med en grunnutdanning på minst 140 timer. Sjåfører som har fylt 21 år og har gjennomført komprimert grunnutdanning (140 timer) kan kjøre buss i rute begrenset til 50 km.

Etter dagens regelverk er alderskravet 21 år for å kjøre buss også utenfor næring. Førerkortdirektivet (direktiv 2006/106/EF), som gjennomføres i norsk regelverk fra 19. januar 2013, vil medføre at alderskravet for å kjøre buss utenfor næring blir hevet til 24 år. Det vil ellers i forbindelse med gjennomføringen av direktivet, ikke bli endringer i forhold til nåværende aldersbestemmelser i yrkessjåførforskriften.

Det opereres således ikke med ulike alderskrav for yrkesmessig kjøring med henholdsvis turbuss og rutebuss, men det vil bli ulike alderskrav for henholdsvis kjøring med buss i og utenfor næring fra 2013.

Jeg kan avslutningsvis opplyse at yrkessjåførdirektivet (direktiv 2003/59/EF) åpner for at aldersgrensen for kjøring med buss i yrkessammenheng kan senkes til 18 år på eget territorium og i rute under

50 km. Jeg har tidligere bedt Vegdirektoratet utrede dette nærmere, herunder etablere et forsøksprosjekt om lavere aldersgrense for bussjåfører ved Sauda videregående skole og eventuelt andre videregående

skoler med landlinjer. Direktoratet vil om kort tid komme med en redegjørelse hvor endringer i aldersgrenser samt de rekrutteringsproblemene næringen anses å ha, blir drøftet.

SPØRSMÅL NR. 438

Innlevert 9. desember 2011 av stortingsrepresentant Eli Skoland

Besvart 19. desember 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Norge åpnet i september 2004 for turisme fra Kina gjennom den såkalte ADS-avtalen. De fleste land innen Schengen-området har i dag en prosedyre knyttet til visumsøknader der det er tilstrekkelig å sende inn søknaden. Det norske konsulatet krever imidlertid fortsatt personlig oppmøte. Dette hindrer markedsutvikling for den norske reiselivsnæringen og kan medføre at Norge ikke får glede av økt kinesisk reiseaktivitet.

Vil utenriksministeren ta initiativ til at Norge kommer på linje med resten av Schengen-området?»

BEGRUNNELSE:

Kineserne stod for 55 millioner utgående reiser i 2010, og prognoser tyder på at dette vil øke til 100 millioner i løpet av de neste fem årene. Europas markedsandel er kun ca. 7 %. Av utenlandske gjester som besøker Norge representerer kineserne bare 1 %.

Antall flyruter mellom Kina og Norge har økt kraftig de senere årene og det er i 2011 ca. 85 ukentlige flyvninger mellom Kina inn til Nord Europa. Dette øker vår mulighet til å kunne ønske flere Kinesiske gjester velkommen til Norge.

I Regjeringens strategi for reiselivsnæringen "Verdifulle opplevelser" legges det blant annet vekt på at:

- Regjeringen vil videreføre arbeidet med å bygge det generelle omdømme av Norge.
- Regjeringen vil utvikle et avtalemessig samarbeid med andre land for å bidra til at gjensidig turistutveksling blir enklere.

Prosedyrene knyttet til å skaffe seg visum for innreise til Norge har imidlertid vist seg å by på utfordringer så lenge man reiser alene eller i en gruppe på under 5 personer.

Krav som stilles er blant annet:

- Personlig fremmøte i konsulatet. I en by som eksempelvis Shanghai kan det ta 2-3 timer og komme seg frem til konsulatet for å tilfredsstille et slikt krav.
- Bank statement. Den reisende må dokumentere sin økonomi med en bankreferanse. Det er lett å forstå at dette oppleves krenkende.

Svar:

I likhet med øvrige Schengen-land som er representert i Kina, krever ikke de norske utenriksstasjonene i Kina personlig oppmøte av turistgruppene som søker om visum i henhold til ADS-avtalen. Alle slike søknader leveres av representanter fra de kinesiske turoperatørene.

Når det gjelder visumsøkere som ikke søker gjennom ADS-avtalen, skal disse i henhold til Schengenregelverket for behandling av visumsaker, Visumforordningen artikkel 10 nr. 1, møte personlig når de leverer inn søknaden. Det er anledning for det enkelte Schengen-land til å gjøre unntak fra kravet til personlig oppmøte når det gjelder søkere som de kjenner for deres integritet og pålitelighet. Det er imidlertid ikke mulig å gjøre unntak for førstegangssøkere, og en vurdering av om det skal gjøres unntak fra oppmøtekravet må foretas individuelt for hver enkelt søker.

Ovennevnte innebærer at personer som vil reise som individuelle turister og ikke har tidligere reisehistorikk til Schengen-området, må møte personlig for å innlevere søknad, uavhengig av hvilken av Schengens utenriksstasjoner de søker ved.

Når det gjelder kravet om bankutskrift, skal visumsøkere i henhold til visumforordningen artikkel 14 nr. 1 c) fremlegge "dokumenter som angir at søkeren er i besittelse av tilstrekkelige midler til livsopphold både for det planlagte oppholdet og for tilbakereisen til hjemlandet eller bostedslandet...". I Kina

har Schengen-landene gjennom det lokale Schengensamarbeidet harmonisert sine krav til hvilke dokumenter som skal vedlegges visumsøknaden, og for turister er det nå et felles krav om at de må dokumentere midler ved å fremlegge bankutskrift for de siste 3-6 månedene.

Jeg anser på denne bakgrunn at Norges visumpraksis i Kina allerede er på linje med den de øvrige Schengen land fører, og ser derfor ikke grunn til å foreta meg noe i denne sammenheng.

Jeg vil til slutt nevne at samtlige av våre utenriks-

stasjoner i Kina har registrert en formidabel økning i antall visumsøknader gjennom ADS avtalen i det siste året. Ved ambassaden i Beijing har man registrert en økning på 105 % i antall visumsøknader via ADS avtalen sammenliknet med 2010, ved vårt generalkonsulat i Shanghai er økningen på 85 % og i Guangzhou er økningen på 78 %. I Kina er det så langt i 2011 utstedt over 21 000 visum via ADS avtalen. Vi ser altså at Norge i aller høyeste grad har stor glede av økt kinesisk reiseaktivitet.

SPØRSMÅL NR. 439

Innlevert 9. desember 2011 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 20. desember 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hva vil helseministeren gjøre for å sikre at pasienter i Oslo med dobbeldiagnose, rus og alvorlig psykisk lidelse, får forsvarlig behandling i tråd med vedtatte prioriteringer, og hva gjør statsråden for å hindre at tilbud som ble opprettet under opptrappingsplanen for psykisk helse ikke legges ned som følge av krav til innsparing innen helseforetakene?»

BEGRUNNELSE:

Helse Sør Øst har varslet store kutt i bevilgningene til psykisk helsevern i Oslo de kommende årene. Ett eksempel er Diakonhjemmet sykehus som etter krav om innsparing på 40 mill., legger ned Tverrfaglig enhet for dobbeldiagnose (TEDD), et av få døgniltak med spisskompetanse til denne gruppen. Enheten ble opprett i 2007 med midler fra opptrappingsplanen for psykisk helse. Behandlingsopplegget er i tråd med nyeste forskning og i samsvar med de forslåtte retningslinjene for behandling av såkalte ROP-lidelser (rus og psykiatri). To tredjedeler av pasienten på TEDD er bostedsløse. Det er dokumentert gode resultater, også med de mest utstøtte og dårligste pasientene, personer som i årevis ikke har fått god utredning og behandling.

Det er høy dødelighet i denne pasientgruppen. Ifølge siste rapport fra EMCDDA ligger Norge på topp i Europa. Oslo skiller seg ut i forhold til andre kommuner med klart høyest forekomst av denne pasientgruppen. Oslo kommune peker på at målgruppen representerer en stadig større utfordring for det

kommunale hjelpeapparat og etterlyser robuste tiltak fra spesialisthelsetjenesten.

Dobbeldiagnosepasienter får ikke tilstrekkelig behandling og utredning innenfor de vanlige akutt-psykiatriske avdelingene. De mangler kompetanse og behandlingsopplegg til dette.

Erfaringene viser at det er nødvendig at disse pasientene utredes og behandles innenfor rammen av en sengepost, for deretter å fortsette videre behandling i et samspill mellom polikliniske og ambulante tjenester, ofte kombinert med nødvendige og kortvarige døgnopphold. De fleste av disse pasienter vil ikke kunne nyttiggjøre seg ambulante og polikliniske tjenester (fra bydel og DPS) uten tilgang til en høyt kvalifisert sengepost i tillegg.

Det kan synes som kortsiktig økonomisk tenkning er i ferd med å splitte nyopprettede, robuste fagmiljøer og legge ned behandlingenheter som ivaretar vedtatt prioriteringer i helsevesenet.

Svar:

Som representanten Elvestuen er jeg opptatt av at pasienter med både en alvorlig psykisk lidelse og rusmiddelavhengighet får godt tilrettelagte tjenester både i spesialisthelsetjenesten og i kommunene.

For å styrke det faglige innholdet i tjenestene til pasientgruppen, har Helsedirektoratet fått i oppdrag å utarbeide Nasjonale faglige retningslinjer for utredning, behandling og oppfølging av personer med samtidig rus- og psykisk lidelse – ROP-lidelser. Disse retningslinjene, som planlegges å bli gjort gjelden-

de fra januar 2012, vil være retningsgivende for godt faglig arbeid med pasientgruppen.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at Tverrfaglig enhet for dobbeltdiagnose (TEDD) ved DPS Vinderen, Diakonhjemmet Sykehus, ble opprettet i 2007 av sykehuset og Helse Sør-Øst RHF (tidligere Helse Øst) med midler fra opptrappingsplanen for psykisk helse. Enheten skulle gi et døgnbehandlingstilbud til dobbeltdiagnosepasienter fra Diakonhjemmets opptaksområde, og som man tidligere i liten grad hadde klart å hjelpe. Tilbudet ble etablert i nybygg ved Vinderen DPS. Siden det var en høyt spesialisert sengeenhet, var det ekstraordinært å legge enheten til et DPS. Det skulle derfor vurderes om en på sikt ville gjøre TEDD til et sektorovergripende tilbud, ved å inkludere flere bydeler i opptaksområdet for enheten.

Helse Sør-Øst RHF redegjør videre for at det har vært en tydelig økning i etterspørsel etter behandlingstilbudet ved TEDD. Enheten har i oppstartsårene hatt 12 sengeplasser inkl. en kriseseng/skjeringsplass. I de tre første hele driftsårene (2008, 2009 og 2010) har tilbudet hatt i underkant av 50 søknader pr. år fra eget opptaksområde. Det har også vært en økning i etterspørselen fra pasienter utenfor Oslo.

Helse Sør-Øst opplyser videre at øvrig tilbud til denne pasientgruppen for eksempel i Oslo universitetssykehus, gis innenfor det ordinære tilbudet innen psykisk helsevern eller tverrfaglig spesialisert behandling. Helse Sør-Øst opplyser også at de har inngått avtale om kjøp av 12 avtaleplasser for dobbeltdiagnosepasienter ved Manifest, disse plassene er åpne for hele regionen.

Det opplyses videre at det er behov for å få en bedre utnyttelse av sengeplasser og fagpersonell, samt en bedre behandlingseffekt, bl.a. ved at pasienter uten bopel raskere sikres bolig og botrening. Dermed kan varigheten av oppholdene reduseres og flere pasienter gis et behandlingstilbud, samtidig som en øker ressursinnsatsen på ambulante tjenester med oppfølging av sykehusets fagpersonell i bolig etter utskrivning. Både pasientene, sykehuset og kommunen/bydelene vil ha gjensidig behov og nytte av mer planmessig og styrket samarbeid og samhandling.

Helse Sør-Øst opplyser videre at de vil ta initiativ til at en i 2012 etablerer et samarbeid mellom de tre sykehusene i sykehusområdet (Oslo universitetssykehus HF, Diakonhjemmet og Lovisenberg) for å vurdere en felles områdefunksjon for denne pasientgruppen i Oslo. Uten at en kan forskuttere resultatet av en slik planprosess, kan erfaringene med TEDD gjøre at Diakonhjemmet sykehus er aktuell for et driftsansvar for en slik eventuell områdefunksjon.

I påvente av det nevnte samarbeidet mellom de tre sykehusene i sykehusområdet (Oslo universitetssykehus HF, Diakonhjemmet og Lovisenberg), opplyser Helse Sør-Øst at TEDD ved Diakonhjemmet fortsatt vil gi et godt tilbud til pasienter med dobbeltdiagnoser.

Samtidig vil også andre deler av det psykiske helsevernet ved OUS og Lovisenberg sikre at ingen pasienter i den pasientgruppen i Oslo får et dårligere tilbud enn det som tilbys i dag. Vurderingen av felles områdefunksjon vil ha som mål å styrke det samlede tilbudet til dobbeltdiagnosepasienter.

SPØRSMÅL NR. 440

Innlevert 9. desember 2011 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 21. desember 2011 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Ved omorganiseringen av antall politidistrikter som ble gjennomført ved forrige reform og ved utløp av åremålsstillinger er det et antall såkalte overflødige politimestre.

Kan statsråden redegjøre for hvor mange personer dette dreier seg om, og samt redegjøre for hvordan kompetansen som disse besitter blir utnyttet?»

Svar:

Reduksjonen av antallet politidistrikter ble gjennomført ved at 44 av 54 politidistrikter med politimesterembeter ble nedlagt, samtidig som det ble opprettet 17 nye politidistrikter med politimesterembeter. De 17 nye politimesterembetene ble utlyst med mulighet for alle til å søke.

De overtallige politimestrene ble løst fra sine tidligere arbeidsoppgaver som politimester i tidligere

embeter, men beholdt tittel, lønn og pensjonsrettigheter, og stilte sin arbeidskraft til disposisjon for Politidirektoratet. I dag er det 13 tidligere politimestre som fremdeles jobber innenfor politiet med ulike oppgaver. De tidligere politimestrene som har fortsatt i politietaten innehar en kompetanse som etaten har god nytte av, og de er derfor gitt forskjellige oppgaver innenfor hele politiorganisasjonen. Som eksempel på hvilke type oppgaver de tidligere politimestrene i dag har, kan nevnes prosjekter om bilateralt politisamarbeid, klageordningen i politiet, oppfølging av saker fra spesialenheten, oppgaver knyttet til MC-gjenger og narkotika, oppgaver- og lederverv innenfor internasjonalt samarbeid, høringsaker, tilsynsoppgaver og oppgaver innen sjø- og trafikk-tjenesten og for UP, jf. vedlagte oversikt.

Ved innføringen av politireformen gikk man over fra faste embetsutnevnelser til å utnevne politimestre på åremål, for seks år av gangen med mulighet til fornyelse en gang. Det formelle grunnlaget for dette er politiloven § 19 som fastsetter tilsettingsformene for politiets personell, herunder at politimestrene og særorgansjefene skal utnevnes/beskikkes på åremål.

Etter endt åremålstjeneste som politimester får vedkommende tilbud om fortsatt tjeneste i politiet som seniorrådgiver i sivil stilling.

I dag er 24 av 27 politimestre på åremål. Bakgrunnen for at tre politimestre ikke er på åremål er at disse ikke ble berørt av reduksjonen fra 54 til 27 politidistrikter i 2002.

Vedlegg til svar.

NAVN		OPPGAVER
BACKE-HANSEN	Tor Jervell	Prosjekt bilateralt politisamarbeid/Klageordningen i politiet/Oppfølging av saker fra Spesialenheten
BYGLAND	Per Nicolai	MC gjeng og narkotika
EIDE	Kjell	Politihistorie/ Oppfølging av saker fra Spesialenheten
ESKILT	Kjell Gunnar	Prosjekt bilateralt politisamarbeid /Klageordningen i politiet.
HØIER	Ernst	Internasjonale prosjekter. Enkeltoppdrag for internasjonal seksjon
JENSEN	Knut	Poliitiråd/høringsaker for Helgeland pd
KLEVERUD	Per	Diverse
LØSNÆS	Svein Walter	Oppgaver for UP
NERLI	Anders	Tilsyn
RUD	Finn Torgeir	Leder i det sentrale ansettelsesrådet / Oppfølging av saker fra Spesialenheten
SEFLAND	Per Ottar	Prosjektleder Schengen - Inspeksjon av Norge 2011
STANGELAND	Sveinung	Politiets sjøtjeneste/ Trafikk
VALVIK	Bjørn	"Koordinator for <i>BSRBCC</i> / <i>BSTF</i> / <i>POD</i> rep. i Greco*) ¹ og oppnevnt av styret v/ phs som leder av opptaksnemd østland 2 "

*)¹ *BSRBCC* = Baltic Sea Region Border Control Cooperation *BSTF* = Baltic Sea Task Force on organized Crime
Greco = Group of states against Corruption (Europarådet)

SPØRSMÅL NR. 441**Innlevert 9. desember 2011 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 14. desember 2011 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Arbeidet med å fjerne grensehindre mellom de nordiske land står høyt på dagsorden i Nordisk Råd. Norge skal i 2012 ha ordførerskapet i Nordisk Ministerråd og det er viktig at fjerning av grensehindre står høyt på dagsorden i dette arbeidet.

Kan statsråden redegjøre for hvilke grensehindre statsråden mener at det ikke er riktig at Norge fjerner i forhold til våre naboland i Norden?»

Svar:

Arbeidet med å bygge ned grensehindre på alle felt er en viktig prioritering under norsk formannskap i Nordisk Ministerråd i 2012.

Som under foregående formannskap, vil også det norske formannskapet oppfordre alle fagministerrådene i Nordisk Ministerråd til å ha grensehindre på sin agenda for alle sine møter i 2012. Et brev fra formannskapet vil be ministerrådene om dette.

I mars 2012 foreligger rapporten fra ekspertgruppen nedsatt av Nordisk Ministerråd om grensehindre

på sosial- og arbeidsmarkedsområdet. Jeg ser frem til rapportens anbefalinger som vil kunne danne et godt grunnlag for å drøfte og finne konkrete løsninger på grensehindre.

De nordiske landene har alle sin egenart, bunnet i politiske beslutninger og løsninger best tilpasset våre borgere. Jeg mener derfor at enkelte saker som er oppført som grensehindre bør kunne strykes fra oversikten over grensehindre. Rapporten vil kunne bidra til å identifisere hvilke saker som bør fjernes fra listen.

En fullstendig nedbygging av grensehindre er verken realistisk eller ønskelig, fordi de nordiske land har ulike lover og regelverk, og ikke minst ulik kultur på mange områder. Det norske formannskapet vil være opptatt av å få til en størst mulig grad av harmonisering der hindre ikke kan løses. På det nåværende tidspunkt er det dermed ikke grunnlag for å konkludere med hvilke hindre som skal fjernes eller ikke.

SPØRSMÅL NR. 442**Innlevert 9. desember 2011 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen****Besvart 19. desember 2011 av kulturminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Vil statsråden, i lys av de vanskelighetene som har oppstått i forbindelse med innføringen av Belagospillet, ta initiativ til en utsettelse av restriksjonene på sidespillene for Bingo, eventuelt hvilke andre tiltak vil statsråden gjøre for å motvirke den inntektssvikten det nå ligger an til?»

BEGRUNNELSE:

Etter at bingoautomatene ble fjernet i 2010 var det planlagt at Norsk Tipping as skulle utplassere et nytt spill, Belago, i bingolokalene. Det viser seg nå at Norsk Tipping as er forskinet med disse leveransene. Dette vil føre til betydelig reduserte inntekter over en

periode. I de prognosene som ble lagt til grunn fra Norsk Tipping as ble inntektene for 2011 beregnet til å skulle bli 85 millioner kroner. Dette ville gi 21 millioner til formålene og 29 millioner til operatørene. Nå, ved årets slutt ser inntektene, ut fra bingooperatørens beregninger, til å bli 7 - 8 millioner, hvilket betyr at operatørinntektene begrenses til vel 2,5 millioner samtidig som formålene vil få snaut to millioner.

Parallelt med utskiftingen av bingoautomatene er det også innført restriksjoner på sidespillene. Dette dreier seg først og fremst om endring i trekkhastigheten slik at tidsintervallet økes fra, i praksis 6 - 8 sekunder, til vel 30 sekunder. Dette forventes også å medføre en betydelig svekkelse av inntektene.

Slik situasjonen nå kan se ut er det mye som tyder på at inntektene fra denne delen av spillmarkedet vil bli betydelig svekket.

Dette vil hardest ramme de formålene som får sine inntekter direkte fra bingospillene. I tillegg vil det svekke inntektene til fordeling over tippenøkkelen. Det er også klart sviktende inntekter også vil ha svært negative følger for bingooperatørene som bransje. Ikke minst vil det få sterk innvirkning på de små aktørene i distriktene.

For å avhjelpe skadene ved sviktende inntekter i en overgangsfase har bransjen foreslått en utsettelse når det gjelder innføringen av restriksjonene på sidespillene.

Svar:

I oktober 2010 ble det vedtatt å stramme inn reglene for databingo i bingoforskriften for å sikre ansvarlige pengespill i bingohallene. Samtidig ble det fastsatt spilleregler for Norsk Tippings spillterminal Belago, som skal være et nytt spilltilbud i bingohaller. Terminalene skal bidra til et helhetlig spilltilbud i bingohaller, samt opprettholde omsetning og overskuddsutbetaling til bingoformål. Overskudd fra Belago skal ikke inngå i den ordinære tippenøkkelen, men utbetales til bingoentreprenørene og formålene på bingo.

Omsetningen i bingohaller i perioden 2006 – 2009 økte med 1,9 milliarder kroner til omkring 5,4 milliarder kroner. Samtidig økte antall norske bingohaller fra 123 til 230. Veksten i omsetning og antall bingohaller skyldes hovedsakelig utviklingen av de elektroniske spillene bingoautomater og databingo. Parallelt har antall henvendelser vedrørende databingo til Hjelpelinjen for spilleavhengige i de tre første kvartalene i 2011 doblet seg i forhold til samme periode i 2010.

Det er en politisk målsetting å sikre overskudd fra bingodriften som tilsvarer nivået for overføringene

fra bingo til frivillige lag og foreninger i 2006. Dette var det siste året før omsetningen på bingo økte markant på grunn av introduksjonen av elektroniske sidespill. Stortinget har i Innst. 428 L (2010-2011) i forbindelse med behandlingen av Prop. 98 L (2010-2011) om endringer i pengespilloven støttet de vedtatte kravene for databingo, samt målet om en nedgang i overskudd til 2006-nivå. Det er derfor ikke snakk om en uventet inntektssvikt, men derimot en planlagt nedskalering av omsetningsnivået for bingo-bransjen.

De aller fleste bingohallene spiller i pott, ved at hallene skyter inntekter inn i en felles pott der overskudd deles likt blant alle formålene etter spill i et kalenderår. Første utbetaling til formål fra spill avholdt i 2012 finner sted 1. september 2012. Dersom omsetningen skulle gå noe ned i begynnelsen av 2012, vil dette kunne utjevnes over tid etter hvert som de nye spillterminalene blir utplassert.

Norsk Tipping (NT) vil per 1. januar 2012 ha utplassert 850 terminaler i 125 av totalt 150 bingohaller. NT opplyser at utrulleringen av Belago-systemet går bra og at selskapet samarbeider godt med bingo-bransjen om å løse ulike problemstillinger bl.a. knyttet til betalingsløsninger og tilrettelegging for Belago-maskiner i de enkelte bingohaller. I løpet av 2012 vil NT etter planen ha utplassert 1300 Belago-maskiner. Innen utgangen av 2013 skal antall maskiner ligge på ca 1500.

Når det gjelder distriktshensyn, er de små aktørene i distriktene til dels unntatt fra hovedregelen om krav på kr 2 millioner i omsetning på hovedspillet for å kunne tilby databingo. Denne regelen har til formål å sikre at bingodrift i distrikts-Norge skal kunne opprettholdes.

Iverksettelse av de nye kravene til databingo er allerede utsatt fra 1. juli 2011 til 1. januar 2012. Jeg ser ikke grunnlag for ytterligere utsettelse.

SPØRSMÅL NR. 443**Innlevert 9. desember 2011 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 22. desember 2011 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Kan statsråden bekrefte at Statnett har betalt for strømleveransen, og hvilken pris som er betalt, og dersom strømleveransen ikke er betalt hva er grunnen til at denne ikke er oppgjort?»

BEGRUNNELSE:

Under "strømkrisen" sist vinter ble Statoil pålagt å produsere strøm på Melkøya for levering til Finnmark fylke. Pålegget kom som en konsekvens av at Statnett ikke klarte å levere tilstrekkelig med strøm til landsdelen. Pålegget resulterte i driftsstans for Statoil. Rimeligvis ønsket Statoil å få dekket sine utgifter til strømproduksjonen og til tapet ved en påtvungen driftsstans på grunn av strømleveransen.

Svar:

Statnett som systemansvarlig nettselskap har ansvar for å sikre momentan balanse mellom samlet produksjon og forbruk. Forskriften om systemansvar gir Statnett svært sterke virkemidler for å regulere kraftsystemet. Blant annet har Statnett rett til å benytte all tilgjengelig regulerbar effekt og om nødvendig foreta kortvarig tvangsmessig utkobling av forbruk.

På grunn av sterk vind og kraftig ising falt hovedforsyningen til Nord-Norge ut 16. februar 2011. Det

var svært kaldt i landsdelen på dette tidspunktet, og driftsforstyrrelsen gjorde kraftforsyningen i Nord-Norge svært sårbar. Da hovedforsyningen ble satt ut av spill, var det ikke nok overføringskapasitet og lokal produksjonskapasitet til å dekke forbrukstoppene. Statnett måtte derfor iverksette utkobling av ca 40 MW alminnelig forbruk hos Narvik Energi, Andøy Energi, Trollfjord Kraft og Hålogaland Kraft. I tillegg ble det også gjennomført omfattende forbruksreduksjoner ved Finnfjord Smelteverk. Dessuten ble all tilgjengelig kraftproduksjon i regionen - utenom Statoils anlegg på Melkøya - oppregulert. Etter at Klima- og forurensingstilsynet (KLIF) ga midlertidig utslippstillatelse for Melkøya inntil situasjonen med utfall av hovedforbindelsen til Nord-Norge var klart, fikk Statoil beskjed av Statnett om å levere all tilgjengelig produksjon fra sine gasskraftverk til nettet ettermiddagen 16. februar og morgenen 17. februar. Statoil leverte til sammen om lag 180 MWh ut på kraftnettet.

Kraften fra Melkøya var et svært viktig bidrag i den akutte situasjonen, og bidro til å redusere behovet for utkobling av alminnelig forsyning.

I følge Statnett har Statoil i ettertid av hendelsen fått dekket sine kostnader ved spesialreguleringen på lik linje med de andre aktørene i regionen.

SPØRSMÅL NR. 444**Innlevert 9. desember 2011 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 20. desember 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Ifølge regjeringens handlingsplan, Vendepunkt, skal HOD evaluere overgrepsmottakene i løpet av perioden 2008-2011. Overgrepsmottakene er organisert på forskjellige måter, men noen sliter med økonomi og drives på idealisme. Justisdepartementet har ønsket en lovhjemmel for overgrepsmottak, og dette ble omtalt i Prop. 91 L (2010–2011) der departementet også skriver de vil følge opp saken på egnet måte i løpet av 2011.

Hva skjer i denne saken, og hvordan vil statsråden sikre gode overgrepsmottak i hele landet?»

Svar:

Jeg vil først vise til mitt svar på spørsmål nr. 1102 fra representanten Ropstad 4. april d.å. om dette temaet. På bakgrunn av de utfordringer som er i tjenesten, mener jeg det er behov for en nærmere vurdering av blant annet ansvarsforhold knyttet til de funksjoner det er behov for at overgrepsmottakene ivaretar,

før det konkluderes med hensyn til eventuell lovfesting av tjenesten. Som det også fremgår av mitt svar, vil jeg følge opp dette på en egnet måte etter at overgrepsmottakene er evaluert.

Ifølge handlingsplan mot vold i nære relasjoner, Vendepunkt 2008-2011, skulle overgrepsmottakene evalueres i løpet av planperioden. Helsedirektoratet er gitt i oppdrag å administrere en slik evaluering. Jeg har i høst vært i dialog med Helsedirektoratet om utformingen av oppdraget, og en utlysning vil skje i begynnelsen av 2012. Det er ønskelig å kunne presentere og følge opp resultater fra evalueringen i samarbeid med justisministeren i forbindelse med Justisdepartementets arbeid med en stortingsmelding om vold i nære relasjoner i 2012.

Oppslag i media i høst har blant annet avdekket mangelfull beredskap ved noen overgrepsmottak. Det er registrert opptil 8 timers ventetid, og det har forekommet at personer som har søkt hjelp etter voldtekt er blitt bedt om å komme tilbake dagen etter. Ett av funksjonskravene til overgrepsmottak ifølge Helsedirektoratets veileder (IS-1457), er at mottaket skal være døgnåpent.

For å kunne vurdere behovet for tiltak for å møte

denne situasjonen, ba jeg Helsedirektoratet medio november om så raskt som mulig å kartlegge beredskapen ved landets 23 overgrepsmottak. En oversikt over vaktordninger, bemanning og ventetider vil utgjøre et viktig grunnlag for å kunne utforme robuste drifts- og beredskapsordninger ved mottakene. Ifølge Helsedirektoratet forventes resultater av kartleggingen før årsskiftet. Denne kartleggingen vil komme i tillegg til, og ses i sammenheng med, den planlagte evalueringen.

Overgrepsmottakene er, som jeg har nevnt tidligere, en viktig tjeneste i arbeidet med behandling og oppfølging av personer som har vært utsatt for vold i nære relasjoner og/eller seksuelle overgrep. Det er nødvendig med et godt fundament for videreutvikling av denne tjenesten.

For ordens skyld legger jeg ved mitt svar fra 4. april d.å.

Lenke til svar 4. april på spørsmål 1102:

<http://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=49841>

SPØRSMÅL NR. 445

Innlevert 9. desember 2011 av stortingsrepresentant Trond Helleland

Besvart 20. desember 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Kan statsråden gi en oversikt over hvilke kommuner det er som ikke oppfyller tilsynskravet for barnevernsbarn?»

BEGRUNNELSE:

Høyre vil styrke barns rettigheter og innflytelse gjennom økt medvirkning, samt bedre informasjon og saksbehandlingsrutiner. I dag ser vi at alt for mange barn i barnevernet ikke får det tilsynet de har krav på. Høyre ønsker også at barna skal få være med på å velge sin egen tilsynsfører. Høyre mener vi må sette barna i sentrum, og spille på alle gode krefter, både offentlige og private, for å sikre at barns rett til tilsyn blir ivaretatt. Det anslås at 37 % av barn ikke får det tilsynet de har krav på.

Svar:

Et velfungerende tilsyn er nødvendig for at utsat-

te barns behov og rettssikkerhet ivaretas i barnevernet. Alle barn under 18 år som er plassert i fosterhjem skal ha tilsynsfører. Gjennom tilsynsførerordningen får det enkelte barn oppnevnt en person som får spesielt ansvar for å kontrollere at barnet får god omsorg i fosterhjemmet, og som kan bistå barnet dersom det oppstår problemer. Tilsynsføreren skal besøke barnet minst fire ganger i løpet av året. I særlige tilfeller kan antall tilsynsbesøk reduseres til to ganger i året.

Gjennom fylkesmennenes rapporteringer er jeg kjent med at en del fosterbarn ikke får oppnevnt tilsynsfører, og at antall tilsynsbesøk i henhold til loven i mange tilfeller ikke oppfylles. Departementet påpekte dette i et brev til alle landets kommuner i desember i fjor. Kommunenes lovpålagte oppgaver med å oppnevne tilsynsfører til barn i fosterhjem ble presisert i brevet. Departementet og Kommunenes Sentralforbund (KS) inngikk nylig en ny samarbeidsavtale om utvikling av barnevernsområdet. Som ledd i departementets oppfølging av denne avtalen er det

berammet et møte med KS før jul der tilsynsførerordningen blant annet skal tas opp. Kommunenes oppfølging og tilsyn med fosterhjemmene er videre et fokusområde for fylkesmennenes tilsyn med det kommunale barnevernet.

Vedlagt følger en tabell som viser den enkelte kommunes oppfyllelse av lovkrav knyttet til tilsyn med barn i fosterhjem per første halvår 2011. Tabellen viser antall barn som kommunen har tilsynsans-

svar for og andel av disse som har fått oppnevnt tilsynsfører. I tillegg viser tabellene antall fosterbarn som har vært plassert i fosterhjem i mer enn ett år og hvor mange av disse som har fått oppfylt det antall tilsynsbesøk som de har krav på. De kommuner som har tre eller færre barn som de har tilsynsansvar for, er streket ut av hensyn til personvernet til dem det gjelder.

Vedlegg til svar:

Fylke	Kommune	Antall fosterbarn som kommunen har tilsynsansvar for	% andel som har tilsynsfører	Antall plassert i fosterhjem i mer enn ett år	% andel av de som har vært plassert i fosterhjem i mer enn ett år der krav om minimum 4 tilsynsbesøk er oppfylt
Akershus	Asker	34	94,1	34	65,4
	Aurskog-Høland	35	71,4	19	63,2
	Bærum	68	88,2	63	33,3
	Eidsvoll	43	97,7	33	66,7
	Enebakk	25	96,0	22	63,6
	Fet	10	90,0	9	100,0
	Frogn	15	93,3	10	50,0
	Gjerdrum	14	100,0	13	100,0
	Hurdal	5	40,0	1	100,0
	Lørenskog	22	90,9	17	82,4
	Nannestad	36	88,9	28	53,6
	Nes (Akershus)	44	88,6	19	15,8
	Nesodden	29	96,6	23	65,2
	Nittedal	28	96,4	22	77,3
	Opppegård	13	61,5	10	70,0
	Rælingen	12	91,7	10	40,0
	Skedsmo	26	96,2	21	14,3
	Ski	22	95,5	16	93,8
	Sørum	23	91,3	20	90,0
	Ullensaker	31	100,0	25	60,0
Vestby	26	96,2	21	52,4	
Ås	21	95,2	7	100,0	
Aust-Agder	Arendal	76	97,4	59	89,8
	Birkenes	12	75,0	8	75,0
	Bygland	-	-	-	-
	Bykle	-	-	-	-
	Evje og Hornnes	9	100,0	8	100,0
	Froland	10	100,0	6	83,3
	Gjerstad	9	100,0	7	71,4
	Grimstad	65	98,5	57	87,7
	Iveland	4	100,0	3	100,0
	Lillesand	18	88,9	15	46,7
	Risør	13	100,0	7	14,3

Fylke	Kommune	Antall fosterbarn som kommunen har tilsynsansvar for	% andel som har tilsynsfører	Antall plassert i fosterhjem i mer enn ett år	% andel av de som har vært plassert i fosterhjem i mer enn ett år der krav om minimum 4 tilsynsbesøk er oppfylt
	Tvedestrand	12	100,0	10	100,0
	Valle	-	-	-	-
	Vegårshei	-	-	-	-
	Åmli	8	87,5	7	0,0
Buskerud	Drammen	89	95,5	65	67,7
	Flesberg	9	100,0	9	44,4
	Flå	-	-	-	-
	Gol	4	100,0	2	0,0
	Hemsedal	9	88,9	6	66,7
	Hol	16	100,0	13	69,2
	Hole	10	80,0	7	100,0
	Hurum	32	96,9	27	77,8
	Kongsberg	40	100,0	32	93,8
	Krødsherad	6	100,0	6	83,3
	Lier	30	83,3	26	92,3
	Modum	22	100,0	17	82,4
	Nedre Eiker	40	97,5	27	96,3
	Nes (Buskerud)	8	87,5	4	75,0
	Nore og Uvdal	-	-	-	-
	Ringerike	42	100,0	35	100,0
	Rollag	8	100,0	6	33,3
	Røyken	34	97,1	23	82,6
	Sigdal	14	100,0	10	70,0
	Øvre Eiker	35	97,1	23	52,2
	Ål	24	83,3	14	50,0
Finnmark	Alta	42	69,0	34	14,7
	Berlevåg	-	-	-	-
	Båtsfjord	-	-	-	-
	Gamvik	-	-	-	-
	Hammerfest	14	78,6	9	22,2
	Hasvik	5	100,0	5	40,0
	Karasjok - Kárásjoga	5	0,0	1	0,0
	Keutokeino - Guovd- ageainnu	6	100,0	2	100,0
	Kvalsund	-	-	-	-
	Lebesby	-	-	-	-
	Loppa	-	-	-	-
	Måsøy	-	-	-	-
	Nesseby - Unjargga	-	-	-	-
	Nordkapp	12	100,0	7	100,0
	Porsanger	21	90,5	6	16,7
	Sør-Varanger	13	84,6	12	83,3
	Tana - Deatnu	11	100,0	11	100,0

Fylke	Kommune	Antall fosterbarn som kommunen har tilsynsansvar for	% andel som har tilsynsfører	Antall plassert i fosterhjem i mer enn ett år	% andel av de som har vært plassert i fosterhjem i mer enn ett år der krav om minimum 4 tilsynsbesøk er oppfylt
	Vardø	-	-	-	-
	Vadsø	11	45,5	4	25,0
Hedmark	Alvdal	-	-	-	-
	Eidskog	10	40,0	7	0,0
	Elverum	18	88,9	3	66,7
	Engerdal	4	100,0	2	100,0
	Follidal	9	22,2	6	33,3
	Grue	24	75,0	21	76,2
	Hamar	42	97,6	31	83,9
	Kongsvinger	45	91,1	33	84,8
	Løten	8	75,0	5	100,0
	Nord-Odal	17	100,0	12	50,0
	Os (Hedmark)	-	-	-	-
	Rendalen	7	100,0	2	100,0
	Ringsaker	70	81,4	62	51,6
	Stange	21	95,2	13	38,5
	Stor-Elvdal	7	71,4	7	85,7
	Sør-Odal	27	100,0	13	84,6
	Tolga	-	-	-	-
	Trysil	21	95,2	15	86,7
	Tynset	10	40,0	6	66,7
	Våler (Hedmark)	-	-	-	-
	Åmot	10	100,0	3	33,3
	Åsnes	38	76,3	31	71,0
Hordaland	Askøy	37	59,5	28	64,3
	Austevoll	-	-	-	-
	Austrheim	4	100,0	3	66,7
	Bergen - Arna	15	100,0	13	76,9
	Bergen - Bergenhus	54	100,0	45	66,7
	Bergen - Fana	31	87,1	30	86,7
	Bergen - Fyllingsdalen	22	59,1	17	5,9
	Bergen - Laksevåg	57	98,2	47	93,6
	Bergen - Ytrebygda	26	100,0	23	73,9
	Bergen - Årstad	38	92,1	30	56,7
	Bergen - Åsane	40	97,5	28	92,9
	Bømlo	36	91,7	27	44,4
	Eidfjord	-	-	-	-
	Etne	10	100,0	8	75,0
	Fedje	-	-	-	-
	Fitjar	8	100,0	8	12,5
	Fjell	57	89,5	51	90,2
	Fusa	10	100,0	7	57,1
	Granvin	-	-	-	-

Fylke	Kommune	Antall fosterbarn som kommunen har tilsynsansvar for	% andel som har tilsynsfører	Antall plassert i fosterhjem i mer enn ett år	% andel av de som har vært plassert i fosterhjem i mer enn ett år der krav om minimum 4 tilsynsbesøk er oppfylt
	Jondal	4	100,0	4	100,0
	Kvam	20	95,0	9	100,0
	Kvinnherad	36	100,0	29	96,6
	Lindås	29	86,2	27	25,9
	Masfjorden	8	100,0	8	75,0
	Meland	15	66,7	8	75,0
	Modalen	-	-	-	-
	Odda	14	100,0	10	100,0
	Os (Hordaland)	25	64,0	16	18,8
	Osterøy	23	100,0	13	30,8
	Radøy	8	75,0	7	14,3
	Samnanger	6	100,0	5	100,0
	Stord	23	95,7	20	35,0
	Sund	8	75,0	5	80,0
	Sveio	16	100,0	13	92,3
	Tysnes	-	-	-	-
	Ullensvang	5	100,0	5	100,0
	Ulvik	-	-	-	-
	Vaksdal	9	88,9	8	87,5
	Voss	18	88,9	13	46,2
	Øygarden	12	58,3	7	42,9
Møre og Romsdal	Aukra	4	100,0	4	50,0
	Aure	6	50,0	5	0,0
	Averøy	24	91,7	21	47,6
	Eide	17	100,0	11	45,5
	Fræna	9	66,7	8	75,0
	Giske	12	91,7	11	27,3
	Gjemnes	7	71,4	6	33,3
	Halsa	-	-	-	-
	Haram	17	88,2	12	8,3
	Hareid	9	77,8	7	14,3
	Herøy (Møre og Romsdal)	8	75,0	7	0,0
	Kristiansund	38	78,9	25	80,0
	Midsund	7	100,0	7	42,9
	Molde	27	96,3	20	35,0
	Neset	5	80,0	4	50,0
	Norrdal	5	80,0	5	80,0
	Rauma	22	68,2	18	61,1
	Rindal	7	100,0	3	0,0
	Sande (Møre og Romsdal)	-	-	-	-
	Sandøy	-	-	-	-

Fylke	Kommune	Antall fosterbarn som kommunen har tilsynsansvar for	% andel som har tilsynsfører	Antall plassert i fosterhjem i mer enn ett år	% andel av de som har vært plassert i fosterhjem i mer enn ett år der krav om minimum 4 tilsynsbesøk er oppfylt
	Skodje	11	81,8	8	37,5
	Smøla	-	-	-	-
	Stordal	-	-	-	-
	Stranda	-	-	-	-
	Sula	13	84,6	12	75,0
	Sunndal	14	100,0	14	28,6
	Surnadal	16	68,8	12	66,7
	Sykkylven	12	75,0	11	45,5
	Tingvoll	7	71,4	6	100,0
	Ulstein	11	63,6	9	66,7
	Vanylven	12	91,7	9	55,6
	Vestnes	21	66,7	18	27,8
	Volda	19	84,2	16	56,3
	Ørskog	-	-	-	-
	Ørsta	14	42,9	11	100,0
	Ålesund	60	81,7	47	100,0
Nordland	Alstahaug	20	100,0	17	100,0
	Andøy	10	80,0	7	28,6
	Ballangen	6	66,7	5	20,0
	Beiarn	5	100,0	5	100,0
	Bindal	-	-	-	-
	Bodø	60	83,3	41	31,7
	Brønnøy	15	53,3	8	12,5
	Bø (Vesterålen)	5	100,0	3	33,3
	Dønna	-	-	-	-
	Evenes	4	50,0	4	0,0
	Fauske	22	86,4	18	61,1
	Flakstad	6	83,3	5	100,0
	Gildeskål	4	75,0	2	100,0
	Grane	-	-	-	-
	Hadsel	21	85,7	16	68,8
	Hamarøy	6	83,3	5	80,0
	Hattfjelldal	-	-	-	-
	Hemnes	4	100,0	4	100,0
	Herøy (Nordland)	-	-	-	-
	Leirfjord	-	-	-	-
	Lurøy	-	-	-	-
	Lødingen	-	-	-	-
	Meløy	13	84,6	9	22,2
	Moskenes	-	-	-	-
	Narvik	28	89,3	19	63,2
	Nesna	7	100,0	7	100,0
	Rana	53	79,2	42	88,1

Fylke	Kommune	Antall fosterbarn som kommunen har tilsynsansvar for	% andel som har tilsynsfører	Antall plassert i fosterhjem i mer enn ett år	% andel av de som har vært plassert i fosterhjem i mer enn ett år der krav om minimum 4 tilsynsbesøk er oppfylt
	Rødøy	-	-	-	-
	Røst	-	-	-	-
	Saltdal	15	46,7	15	33,3
	Sortland	17	100,0	12	75,0
	Steigen	15	93,3	8	25,0
	Sømna	6	100,0	6	100,0
	Sørfold	5	80,0	4	50,0
	Træna	-	-	-	-
	Tysfjord	-	-	-	-
	Vefsn	24	66,7	19	57,9
	Vega	-	-	-	-
	Tjeldsund	-	-	-	-
	Vestvågøy	29	69,0	17	82,4
	Vevelstad	-	-	-	-
	Værøy	-	-	-	-
	Vågan	26	88,5	16	43,8
	Øksnes	17	17,6	15	0,0
Nord-Trøndelag	Flatanger	-	-	-	-
	Fosnes	-	-	-	-
	Frosta	6	83,3	5	20,0
	Grong	-	-	-	-
	Høylandet	4	75,0	4	75,0
	Inderøy	17	100,0	17	88,2
	Leka	-	-	-	-
	Leksvik	10	90,0	8	87,5
	Levanger	35	100,0	25	100,0
	Lierne	9	100,0	9	100,0
	Meråker	6	100,0	6	83,3
	Mosvik	-	-	-	-
	Namdalseid	4	100,0	2	100,0
	Namsos	19	68,4	15	26,7
	Namsskogan	-	-	-	-
	Nærøy	9	33,3	7	0,0
	Overhalla	5	40,0	3	33,3
	Røyrvik	-	-	-	-
	Snåsa	13	69,2	13	69,2
	Steinkjer	47	100,0	42	54,8
	Stjørdal	47	87,2	40	40,0
	Verdal	21	90,5	18	44,4
	Verran	6	100,0	2	100,0
	Vikna	4	50,0	4	25,0
Oppland	Dovre	-	-	-	-
	Etnedal	-	-	-	-

Fylke	Kommune	Antall fosterbarn som kommunen har tilsynsansvar for	% andel som har tilsynsfører	Antall plassert i fosterhjem i mer enn ett år	% andel av de som har vært plassert i fosterhjem i mer enn ett år der krav om minimum 4 tilsynsbesøk er oppfylt
	Gausdal	16	93,8	13	38,5
	Gjøvik	63	100,0	55	72,7
	Gran	55	96,4	37	91,9
	Jevnaker	12	100,0	9	100,0
	Lesja	-	-	-	-
	Lillehammer	32	71,9	29	20,7
	Lom	6	100,0	6	66,7
	Lunner	18	94,4	15	100,0
	Nord-Aurdal	11	63,6	11	18,2
	Nord-Fron	15	100,0	14	42,9
	Nordre Land	10	100,0	9	88,9
	Ringebu	6	83,3	3	66,7
	Sel	6	100,0	6	33,3
	Skjåk	5	100,0	5	100,0
	Søndre Land	23	78,3	20	90,0
	Sør-Aurdal	7	57,1	7	100,0
	Sør-Fron	6	100,0	5	20,0
	Vang	-	-	-	-
	Vestre Slidre	7	100,0	7	100,0
	Vestre Toten	21	42,9	16	31,3
	Vågå	-	-	-	-
	Østre Toten	40	75,0	32	40,6
	Øyer	12	100,0	12	100,0
	Øystre Slidre	4	75,0	4	100,0
Oslo	Oslo - Alna	14	100,0	10	70,0
	Oslo - Bjerke	9	88,9	6	66,7
	Oslo - Frogner	12	100,0	8	87,5
	Oslo - Gamle Oslo	18	94,4	15	73,3
	Oslo - Grorud	18	88,9	13	61,5
	Oslo - Grünerløkka	7	100,0	7	57,1
	Oslo - Nordre Aker	9	88,9	7	42,9
	Oslo - Nordstrand	22	90,9	15	40,0
	Oslo - Sagene	13	100,0	8	37,5
	Oslo - St. Hanshaugen	6	66,7	6	50,0
	Oslo - Stovner	23	87,0	17	70,6
	Oslo - Søndre Nordstrand	29	93,1	24	29,2
	Oslo - Ullern	7	100,0	5	40,0
	Oslo - Vestre Aker	10	90,0	9	77,8
	Oslo - Østensjø	25	96,0	23	34,8
Rogaland	Bjerkreim	8	100,0	8	75,0
	Bokn	-	-	-	-
	Eigersund	25	100,0	19	100,0

Fylke	Kommune	Antall fosterbarn som kommunen har tilsynsansvar for	% andel som har tilsynsfører	Antall plassert i fosterhjem i mer enn ett år	% andel av de som har vært plassert i fosterhjem i mer enn ett år der krav om minimum 4 tilsynsbesøk er oppfylt
	Finnøy	16	81,3	6	33,3
	Forsand	10	40,0	7	57,1
	Gjesdal	15	100,0	6	33,3
	Haugesund	63	100,0	56	100,0
	Hjelmeland	6	100,0	5	80,0
	Hå	58	100,0	52	92,3
	Karmøy	69	100,0	52	67,3
	Klepp	30	93,3	24	54,2
	Kvitsøy	-	-	-	-
	Lund	-	-	-	-
	Randaberg	15	93,3	14	100,0
	Rennesøy	7	57,1	4	50,0
	Sandnes	116	95,7	99	81,8
	Sauda	5	100,0	3	33,3
	Sokndal	9	100,0	8	100,0
	Sola	36	77,8	26	80,8
	Stavanger	112	58,0	83	27,7
	Strand	39	97,4	32	6,3
	Suldal	9	100,0	8	100,0
	Time	29	82,8	27	55,6
	Tysvær	18	77,8	6	50,0
	Utsira	-	-	-	-
	Vindafjord	13	92,3	10	30,0
Sogn og Fjordane	Askvoll	4	100,0	4	0,0
	Aurland	-	-	-	-
	Balestrand	-	-	-	-
	Bremanger	14	92,9	11	81,8
	Eid	8	75,0	5	100,0
	Fjaler	-	-	-	-
	Flora	17	82,4	14	100,0
	Førde	13	76,9	12	83,3
	Gaular	4	100,0	4	100,0
	Gloppen	12	100,0	5	60,0
	Gulen	5	100,0	5	80,0
	Hornindal	-	-	-	-
	Hyllestad	10	100,0	10	50,0
	Høyanger	5	100,0	3	66,7
	Jølster	6	100,0	5	100,0
	Leikanger	-	-	-	-
	Luster	4	100,0	4	100,0
	Lærdal	-	-	-	-
	Naustdal	8	100,0	7	28,6
	Selje	-	-	-	-

Fylke	Kommune	Antall fosterbarn som kommunen har tilsynsansvar for	% andel som har tilsynsfører	Antall plassert i fosterhjem i mer enn ett år	% andel av de som har vært plassert i fosterhjem i mer enn ett år der krav om minimum 4 tilsynsbesøk er oppfylt
	Sogndal	7	85,7	6	100,0
	Solund	-	-	-	-
	Stryn	5	60,0	4	100,0
	Vik	8	100,0	5	80,0
	Vågsøy	4	100,0	3	100,0
	Årdal	5	100,0	5	100,0
Sør-Trøndelag	Agdenes	10	100,0	8	75,0
	Bjugn	20	95,0	16	75,0
	Frøya	-	-	-	-
	Hemne	8	100,0	7	28,6
	Hitra	20	70,0	19	0,0
	Holtålen	-	-	-	-
	Klæbu	8	87,5	8	0,0
	Malvik	25	72,0	18	83,3
	Meldal	-	-	-	-
	Melhus	32	93,8	23	87,0
	Midtre Gauldal	24	87,5	18	94,4
	Oppdal	10	100,0	7	100,0
	Orkdal	22	90,9	17	88,2
	Osen	5	100,0	3	0,0
	Rennebu	12	100,0	10	100,0
	Rissa	18	100,0	11	54,5
	Roan	-	-	-	-
	Røros	5	100,0	5	80,0
	Selbu	12	91,7	11	54,5
	Skaun	8	100,0	8	87,5
	Snillfjord	-	-	-	-
	Trondheim - Østbyen	33	100,0	33	90,9
	Trondheim - Midtbyen	41	90,2	35	51,4
	Trondheim - Lerkendal	51	92,2	43	90,7
	Trondheim - Heimdal	62	82,3	44	59,1
	Tydal	7	85,7	7	57,1
	Ørland	16	87,5	15	93,3
	Åfjord	8	87,5	1	0,0
Telemark	Bamble	49	98,0	41	85,4
	Bø (Telemark)	16	50,0	12	0,0
	Drangedal	13	53,8	12	8,3
	Fyresdal	-	-	-	-
	Hjartdal	-	-	-	-
	Kragerø	19	63,2	13	30,8
	Kviteseid	7	100,0	6	66,7
	Nissedal	-	-	-	-
	Nome	13	46,2	13	15,4

Fylke	Kommune	Antall fosterbarn som kommunen har tilsynsansvar for	% andel som har tilsynsfører	Antall plassert i fosterhjem i mer enn ett år	% andel av de som har vært plassert i fosterhjem i mer enn ett år der krav om minimum 4 tilsynsbesøk er oppfylt
	Notodden	18	100,0	16	75,0
	Porsgrunn	51	92,2	43	37,2
	Sauherad	9	55,6	9	22,2
	Seljord	6	100,0	6	100,0
	Siljan	-	-	-	-
	Skien	91	81,3	34	14,7
	Tinn	13	100,0	10	100,0
	Tokke	-	-	-	-
	Vinje	7	85,7	7	42,9
Troms	Balsfjord	16	100,0	14	57,1
	Bardu	5	100,0	5	100,0
	Berg	7	100,0	7	28,6
	Bjarkøy	-	-	-	-
	Dyrøy	5	100,0	2	50,0
	Gratangen	5	100,0	3	66,7
	Harstad	30	83,3	22	45,5
	Ibestad	9	88,9	8	75,0
	Karlsøy	-	-	-	-
	Kvæfjord	7	100,0	6	16,7
	Kvænangen	-	-	-	-
	Kåfjord - Gáivuona	-	-	-	-
	Lavangen	-	-	-	-
	Lenvik	34	70,6	24	37,5
	Lyngen	9	100,0	8	62,5
	Målselv	6	66,7	4	50,0
	Nordreisa	-	-	-	-
	Salangen	4	100,0	3	100,0
	Skjervøy	-	-	-	-
	Skånland	4	100,0	4	100,0
	Storfjord	-	-	-	-
	Svalbard	-	-	-	-
	Sørreisa	12	100,0	12	25,0
	Torsken	-	-	-	-
	Tranøy	5	100,0	5	0,0
	Tromsø	100	75,0	69	59,4
Vest-Agder	Audnedal	-	-	-	-
	Farsund	11	72,7	7	14,3
	Flekkfjord	13	69,2	10	20,0
	Hægebostad	-	-	-	-
	Kristiansand	91	91,2	46	13,0
	Kvinesdal	10	100,0	9	22,2
	Lindesnes	17	94,1	11	72,7
	Lyngdal	23	95,7	21	14,3

Fylke	Kommune	Antall fosterbarn som kommunen har tilsynsansvar for	% andel som har tilsynsfører	Antall plassert i fosterhjem i mer enn ett år	% andel av de som har vært plassert i fosterhjem i mer enn ett år der krav om minimum 4 tilsynsbesøk er oppfylt
	Mandal	25	84,0	10	50,0
	Marnardal	-	-	-	-
	Sirdal	4	100,0	4	25,0
	Songdalen	16	100,0	14	71,4
	Søgne	36	100,0	35	85,7
	Vennesla	47	87,2	39	100,0
	Åseral	-	-	-	-
Vestfold	Andebu	22	100,0	11	100,0
	Hof	29	100,0	12	50,0
	Holmestrand	33	100,0	29	89,7
	Horten	47	100,0	22	100,0
	Lardal	11	18,2	8	50,0
	Larvik	90	93,3	69	62,3
	Nøtterøy	59	83,1	46	78,3
	Re	40	97,5	15	93,3
	Sande (Vestfold)	29	96,6	11	72,7
	Sandefjord	66	100,0	43	100,0
	Stokke	24	100,0	13	100,0
	Svelvik	22	90,9	12	100,0
	Tjøme	20	85,0	17	76,5
	Tønsberg	78	100,0	62	100,0
Østfold	Aremark	7	100,0	6	100,0
	Askim	15	100,0	14	100,0
	Eidsberg	41	80,5	35	34,3
	Fredrikstad	108	100,0	92	77,2
	Halden	53	75,5	33	75,8
	Hobøl	16	100,0	14	85,7
	Hvaler	14	100,0	14	100,0
	Marker	20	95,0	19	94,7
	Moss	46	93,5	40	52,5
	Rakkestad	43	86,0	28	71,4
	Rygge	25	88,0	18	33,3
	Rømskog	-	-	-	-
	Råde	11	90,9	9	0,0
	Sarpsborg	77	92,2	60	15,0
	Skiptvet	12	100,0	7	100,0
	Spydeberg	7	85,7	7	85,7
	Trøgstad	23	82,6	18	100,0
	Våler (Østfold)	13	100,0	8	12,5

SPØRSMÅL NR. 446**Innlevert 9. desember 2011 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 16. desember 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Vinmonopolet opplyser på sin facebookside etter spørsmål fra undertegnede at de ikke har viner fra Israel i sitt sortiment. Likevel skriver de videre: "Vi har imidlertid to viner (en rød og en hvit) i bestillingsutvalget som er laget av en israelsk produsent på Golanhøydene, men disse er i vårt sortiment merket med opprinnelsesland øvrige". Dette er underlig praksis. Det finnes mange prisbelønnede viner fra Israel og det eksisterer flere hundre vinprodusenter i Israel.

Hvorfor er det ikke vin fra Israel på Vinmonopolet?»

BEGRUNNELSE:

Robert Parker's The Wine Advocate har eksempelvis rangert flere israelske viner som "outstanding" og har uttrykt begeistring for mange av vinene.

I Vinmonopolets hovedstrategi står det at

"Vi skal skape et etterlatt inntrykk av at Vinmonopolet har et av verdens beste produktutvalg, og at tilbudet vil bli vesentlig dårligere om det åpnes for vinsalg i dagligvarebutikker. Det er viktig at Vinmonopolet ligger i forkant av trender, og at vi har et spennende sortiment som kundene etterspør. Det må også ha bredde nok til å møte etterspørselen i ulike kundegrupper, samtidig som det må være en balanse mellom et bredt og dypt vareutvalg og god lønnsomhet".

Videre så står det i prop. 1 S (2011-2012), under Kap. 5631 Aksjer i Vinmonopolet, fjerde avsnitt:

"Selskapet er forpliktet til å gi leverandørene og produktene markedsadgang på like vilkår. Forbrukerne skal sikres mest mulig lik tilgjengelighet i hele landet".

Svar:

-Alkohollovgivningen er ikke næringslovgivning, men forebyggingslovgivning. Monopolordningen er et av de viktigste tilgjengelighetsbegrensede virkemidlene vi har, og bidrar til begrenset tilgjengelighet, omsetning i kontrollerte former og fravær av privatøkonomiske interesser som motiverende for salg.

EØS-avtalen legger noen føringer for norsk lovgivning på alkoholområdet. Alkoholloven § 3-1, femte ledd fastslår at AS Vinmonopolet ikke skal forskjellsbehandle leverandører og produkter på grunnlag av nasjonalitet eller opprinnelsesland. Bestem-

melsen ble tatt inn i alkoholloven i 1995 (trådte i kraft fra 1. januar 1996) og lovfester Vinmonopolets plikt til ikke å forskjellsbehandle leverandører og produkter på grunnlag av nasjonalitet eller opprinnelsesland, jf. artikkel 16 om tilpasning av statlige handelsmonopoler i EØS-loven (lov av 27. november 1992 nr. 109).

Vinmonopolets innkjøp er videre regulert av innkjøpsforskriften som sikrer lik adgang for alle grossister og produsenter. Vinmonopolets basis- og partiutvalg av produkter er satt sammen i henhold til etterspørsel. Tilfanget til basisutvalget skjer delvis via tilbudsforespørsler som Vinmonopolet utformer for å kjøpe inn produkter, og delvis via test- og bestillingsutvalget, der grossistene selv melder på produkter. Oppnår produktene i test- og bestillingsutvalg stort salg, blir de overført til basisutvalget. Dersom et produkt ikke selger tilstrekkelig, dvs. at etterspørselen ikke er stor nok, strykes produktet fra basisutvalget.

Vinmonopolet har tidligere hatt produkter fra Israel i basisutvalget, men etterspørselen var så lav at disse ble strøket i henhold til ovennevnte regel.

Vinmonopolets innkjøp av produkter til basisutvalget via tilbudsforespørsler skjer for å imøtekomme eksisterende og forventet etterspørsel. Vurderingene i forbindelse med sortimentsforvaltning og -utvikling begrunnes av sortimentskategorisering, i tillegg til innspill fra butikkrepresentantene, bransjen og kunder. Det er naturlig nok overlatt til Vinmonopolet å utarbeide tilbudsforespørsler og utvikle sortimentskategorisering.

Bestillingsutvalget og testutvalget er leverandørenes kanal. Vinmonopolet har informert meg om at det har ikke blitt påmeldt fra leverandørene vin fra Israel i bestillingsutvalget eller testutvalget de siste årene. Det er ikke uvanlig at land, produsenter og grossister ønsker varer inn i selskapets sortiment, men selskapet kan ikke forskjellsbehandle, og dermed heller ikke foreta positiv forskjellsbehandling.

Kunder kan imidlertid bestille vin fra hele verden hos Vinmonopolet. I henhold til forskrift om Vinmonopolets innkjøp er selskapet overfor forbrukere forpliktet til å levere på bestilling alle produkter som ikke er representert i produktutvalget, men som kan leveres av en grossist.

Det er også tillatt å foreta privatimport av alkoholholdig drikk innenfor gjeldende regleverk (bl.a. med innbetaling av avgifter m.m.).

SPØRSMÅL NR. 447**Innlevert 9. desember 2011 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 16. desember 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Endring i forskriften for forsikringsselskaps kapitalforvaltning åpner for pensjonsfonds eierskap i infrastruktur som strømmnett og gassrør. I første relevante sak fikk KLP i november begrenset sin eiermulighet til 15 % i Trønderenergi Nett. KLP ønsket 35 %, noe Finanstilsynet støttet. Regjeringen anfører kompetanseforskriften som begrunnelse. Dette til tross for at selskapets bemanning ikke påvirkes av KLP-eierskap.

Med slike begrensninger, ser finansministeren noen situasjon hvor pensjonsfond får eie mer enn 15 %?»

Svar:

KLP søkte 6. juli 2011 om «godkjennelse til å benytte kollektivporteføljemidler til å erverve 35 % av aksjene i TrønderEnergi Nett AS, jf. kapitalforvaltningsforskriften § 3-1 første ledd nr. 14». Subsidiært søkte KLP om å få benytte midler i kollektivporteføljemidler til å erverve inntil 15 prosent av aksjene.

Kapitalforvaltningsforskriften skal ivareta hensynet til at kundenes (forsikringstakernes) midler forvaltes forsvarlig, med en hensiktsmessig risikodiversifisering osv. Vi har gjennom endringer i forskriften lagt til rette for mer investering i infrastruktur, både gjennom å lage en egen betydelig post (5 pst.) for infrastrukturinvesteringer i forskriften § 3-1 første ledd nr. 14 og ved en betydelig utvidelse av den såkalte sekkeposten i § 3-1 første ledd nr. 20 (fra 7 til 10 pst.). Til sammen innebærer således dette at livsforsikringsselskaper og pensjonskasser kan investere inntil 15 prosent av kundemidlene i unoterte aksjer i bedrifter som investerer i fysiske installasjoner og anlegg som ivaretar viktige samfunnsmessige behov (infrastrukturinvesteringer).

Finansdepartementets vedtak i den aktuelle sak er ikke begrunnet i kapitalforvaltningsforskriften, men i forsikringsvirksomhetslovens forbud mot forsikringsfremmed virksomhet. Det følger av forsikringsvirksomhetsloven § 6-1 at et forsikringsselskap bare kan drive «forsikringsvirksomhet og virksomhet som naturlig henger sammen med forsikringsvirksomhet». Annen virksomhet omtales i denne sammenhengen gjerne som forsikringsfremmed virksomhet. Ifølge loven kan et forsikringsselskap ikke investere kundemidler i eierposter på mer enn 15 prosent av aksjene i et selskap som driver forsikringsfremmed virksomhet. Denne grensen gjelder for alle investeringer i forsikringsfremmed virksomhet. Det følger altså av kapitalforvaltningsforskriften at et livsforsikringsselskap eller en pensjonskasse

kan investere 15 prosent av kundemidlene i unoterte aksjer i bedrifter som investerer i infrastruktur, og av forsikringsvirksomhetsloven at bare eierandeler i bedrifter som ikke driver forsikringsfremmed virksomhet kan overstige 15 prosent.

Etter en konkret vurdering av den omsøkte investeringen kom Finansdepartementet til at virksomheten i TrønderEnergi Nett AS må anses som forsikringsfremmed virksomhet, blant annet på grunn av krav til bemanning i nettselskapet fastsatt i kompetanseforskriften. Kompetanseforskriften (forskrift av 10. mars 2011 nr 263 om krav til kompetanse hos anleggs- og områdekonsesjonærer) er fastsatt med hjemmel i energiloven. Forskriften setter bl.a. krav til at nettselskaper skal ha egen bemanning med kompetanse til selv å utføre hoveddelen av oppgaver knyttet til de ulike delene av nettselskapets virksomhet, som for eksempel nettforvaltning og driftskontrollfunksjonen. Jeg viser til Finansdepartementets vedtak hvor følgende framgår i denne sammenhengen:

«Finansdepartementet viser til at det at det drives virksomhet i nettselskapet ikke i seg selv rammes av forsikringsvirksomhetslovens forbud mot forsikringsfremmed virksomhet. Men arten og omfanget av den virksomheten som nettselskapet er pålagt i henhold til kompetanseforskriften, vil etter Finansdepartementets vurdering ha betydning for spørsmålet om virksomheten er innenfor de rammene som forsikringsvirksomhetsloven oppstiller. Etter Finansdepartementets vurdering taler kravet om at nettselskapet selv må ha bemanning og i hovedsak forestå den operative driften av nettselskapet for at det ikke er snakk om «virksomhet som henger naturlig sammen med forsikringsvirksomhet», jf. forsikringsvirksomhetsloven § 6-1. Virksomhetens art skiller seg også klart fra forsikringsvirksomhet. Departementet kan vanskelig se at dette er virksomhet som har en naturlig og nær sammenheng med forsikringsvirksomhet. Videre viser Finansdepartementet til at virksomheten er av en slik art og av et slikt omfang at den vanskelig kunne vært drevet av forsikringsselskapet selv. Dette er en forutsetning for at man er innenfor forsikringsvirksomhetslovens rammer for virksomhet som et forsikringsselskap selv kan drive eller eie og øve innflytelse over.»

Infrastrukturinvesteringer kan være et egnet alternativ for langsiktig plassering av kundemidler i forsikring. Samtidig er det viktig at investeringene gjøres innenfor de rammer i lov- og forskriftsbestemmelser som er satt for å ivareta hensynet til sikkerhet for kundenes midler. Forskriftsendringen som åpnet for økt adgang til å investere i infrastruktur har bare vært i kraft ca. ett år. Vi vil arbeide videre med vilkårene for infrastrukturinvesteringer i kapitalforvaltningsforskriften i lys av de erfaringene som nå høstes.

SPØRSMÅL NR. 448**Innlevert 12. desember 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 16. desember 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«I Landbruks- og matpolitikken "Velkommen til bords" skriver statsråden at man skal foreta en egen gjennomgang av pelsdyrnæringen, og komme tilbake til Stortinget om saken.

Når får Stortinget denne meldingen, og kan statsråden garantere at denne kommer i stortingsperioden 2009-2013?»

Svar:

Regjeringen har bestemt at det skal foretas en egen gjennomgang av pelsdyrnæringen.

Det er en rekke ulike spørsmål som må vurderes, og departementet vil snarlig starte arbeidet med gjennomgangen. Det er et klart mål for meg at resultatet av gjennomgangen kan bli presentert for Stortinget i innværende stortingsperiode.

Stortinget vil for øvrig bli holdt orientert om planlagte proposisjoner og meldinger i henhold til ordinære rutiner.

SPØRSMÅL NR. 449**Innlevert 12. desember 2011 av stortingsrepresentant Sylvi Graham****Besvart 16. desember 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til å kartlegge årsakene til at et stadig økende antall unge med epilepsi og cerebral parese faller permanent ut av arbeidslivet og blir uføre, istedenfor å bli hjulpet inn i arbeidslivet?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge regjeringens forslag til ny uføretrygd (Prop. 130 L (2010-2011)) økte antallet unge uførepensjonister i aldersgruppen 18 – 24 år med nær 50 prosent mellom 2001 og 2010. Det er en tragedie for de enkeltindividene dette gjelder, i tillegg til å være en stor samfunnsøkonomisk kostnad. Det er derfor av sentral betydning å få best mulig kunnskap om årsakene til at unge faller ut av arbeidslivet, slik at man kan finne frem til målrettede tiltak for å snu utviklingen.

Særlig kan det virke som at unge med noen spesifikke utfordringer er i faresonen. Ifølge forskerne Søren Brage og Ola Thune er andelen unge med epilepsi og cerebral parese som blir uføre økt kraftig i perioden 1977 til 2006. Dette er en bekymringsfull utvikling, og det er ikke umiddelbart klart at det er medisinske årsaker til at andelen uføre i denne gruppen øker. Det er grunn til å tro at mange av de som klassifiseres som uføre kunne vært i arbeid dersom forholdene i større grad hadde blitt lagt til rette for

det. Det er videre grunn til å tro at årsakene til at andelen uføre i denne gruppen er andre enn årsakene til at for eksempel antallet som blir uføre på bakgrunn av psykiske lidelser øker. Derfor kunne det være formålstjenelig med en diagnosespesifikk undersøkelse om årsakene til økningen i unge uføre.

Svar:

I spørsmålet viser du til tall som jeg antar er hentet fra Ola Thune og Søren Brages artikkel i Arbeid og velferd 3/2008. I denne artikkelen ser en på medisinske årsaker til uføreytelser blant unge i perioden 1977–2006. Det er riktig at det i nevnte periode har vært en økning i uførepensjonering for personer i aldersgruppen 16–24 år med sykdommer i nervesystemet. For både menn og kvinner i denne aldersgruppen har det vært en dobling i ratene fra 1977–2006. Blant unge uføre med sykdommer i nervesystemet hadde 40–50 prosent cerebral parese, og 15–20 prosent epilepsi. I artikkelen drøftes ikke årsaker til uførepensjonering for disse diagnosegruppene.

Jeg er enig i at det ikke er umiddelbart klart at det kun er medisinske årsaker som er grunnen til at det i denne perioden var en kraftig økning i andelen unge uføre med diagnosene cerebral parese og epilepsi. Det finnes imidlertid, så vidt departementet kjenner

til, ikke undersøkelser som gir oss noe mer kunnskap om dette. Jeg deler også bekymringen knyttet til at flere unge mennesker faller ut av arbeidslivet og blir uføre.

Jobbstrategien for personer med nedsatt funksjonsevne, som iverksettes i 2012, er derfor også et viktig tiltak for å redusere uføretilgangen blant unge. Målgruppen her er personer under 30 år. Strategien innebærer både økt bruk av tiltak og tettere oppfølging i Arbeids- og velferdsetaten. Det vil bli opprettet egne koordinatorstillinger i etaten. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal rapportere jevnlig om oppnådde resultater.

Regjeringen har i Prop. 130 L (2010-2011) om ny uføretrygd og alderspensjon til uføre lagt opp til en målrettet strategi for å redusere uføretilgangen blant unge. Strategien vil i tillegg til Arbeidsdepartementets virkemidler inneholde virkemidler som hører inn under Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet. Ett av elementene som skal inngå i strategien er å skaffe bedre kunnskap om unge uføre. I denne sammenheng kan det bli aktuelt å se nærmere på årsakssammenhenger for enkelte diagnoser, herunder epilepsi og cerebral parese.

SPØRSMÅL NR. 450

Innlevert 12. desember 2011 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 20. desember 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Antall virkemottakende treforedlingsvirksomheter i Norge reduseres stadig, senest avviklingen av Follum Fabrikker. Det vil medføre økte transportkostnader over lengre avstander noe som er ytterligere en konkurranseulempe for skogindustrien. Økt tillatt lengde på tømmertransporter ville avhjulpet dette i betydelig grad.

Vil statsråden på bakgrunn av utviklingen ta initiativ til å endre dagens bestemmelser for lengden på slike transportert slik at de blir mer på linje med de svenske reglene?»

Svar:

Jeg har hatt dialog med næringen i denne saken. På denne bakgrunn arbeider Vegdirektoratet nå med en revisjon av regelverket knyttet til tillatte vektor og dimensjoner på offentlig veg i Norge, og vil i den forbindelse sende et forslag til endring på høring om kort tid. Det er i dag slik at vogntog særlig innrettet for transport av tømmer med lengde inntil 22 meter og totalvekt inntil 56 tonn tillates på nærmere angitte strekninger. I høringsbrevet vil Vegdirektoratet foreslå å gjøre endringer i bestemmelsene om største tillatte lengde for slike vogntog.

